

ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཡུལ་མཚོགས་སྐྱེས་པ་
བུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབྲུག་
བཞུགས་སོ།།

COLLECTED WORKS OF HIS HOLINESS THE 14TH DALAI LAMA

པོད་ཀ་པ།

VOLUME I

ཡགོང་ས་ཏུ་ལའི་ལྷ་མའི་བཀའ་འབྲུག་སྤྱད་མཆོག་ཀའང་།

**FIRST EDITION: 2008
3000 Copies**

**COPYRIGHT © 2008
Central Archive of His Holiness the Dalai Lama**

ISBN: 81-902448-0-9

**Published by:
Central Archive of His Holiness the Dalai Lama
P. O. Sarah-176215
Distt. Kangra, H.P. India
Phone: 91+ 1892-203210**

དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བདེ་བ་འཚོལ་ཐབས་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་སེལ་ཐབས་
སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགུ་ཙམ་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་ནས། ཕྱི་དངོས་
པོའི་ཚན་རིག་དང་ནང་བསམ་པའི་ལྟ་གྲུབ་སྤྱི་ཚོགས་ཡིག་རིས་སུ་ཕབ་སྟེ། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲོད་
དོར་ལ་ལམ་སྟོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱབ་བརྒྱུ་འགྲོ་བ་ཞིན་པའི་ནང་དུ། རྒྱལ་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཙམ་བ་སེམས་མ་དུ་ལ་བས་བྱས་ཤིང་དེའི་ཙམ་བ་རིག་པ་ལ་ཐུག་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
སློབ་དེ་སློབ་བ་ལ། དེ་དང་འཛིན་སྣངས་འགལ་བའི་རིག་པ་ལེ་ཤེས་སྒོ་མ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱི་
ཞིབ་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ལེད། འཛིན་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛུ་
བཤེས་ཆེན་པོ། ས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་མེ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཀྱི་བསམ་སློབ་མོས་ཁམས་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་
ཞིག་བཀའ་སྤྱེལ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ན།

རྒྱ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་
པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཆེས་སྤྱིང་པོ་མཚོག་དང་
རབ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཞི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་འབྲིང་
བསྟུས་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པར་རྒྱལ་

བར་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐུ་བ་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་ཤེས་གསལ་རིགས་ཚོགས་དུག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛད་དེ་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 ཤིང་རྟའི་སློབ་ཀྱི་ཆེར་ཕྱེས་ཤིང་། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློབ་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་
 རིན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ཀྱང་གར་དུ་སྐྱུ་བའི་ལེགས་བཤད་རྫོང་ཆེན་བཅོ་
 རྒྱ་དང་། བོད་དུ་ཡང་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྐྱེ་ཕྱིའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྐྱུ་བའི་གཞུང་ལུགས་དོན་ཟབ་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་རྒྱ་གར་ན་
 རྩ་ཤེས་ལ་འབྲེལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐུ་བ་ཡབ་སྐུ་བ་དཀོངས་པ། སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྐྱོང་གི་བཤད་སློབ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ལེགས་པར་བཀའ་བའི་ལུགས་མཚོག་
 རྩི་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱུ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་
 ལ་སོགས་པ་བརྩམས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་སྐྱུ་བ་གསལ་བར་མཛད་ནའང་།
 རྟོགས་མ་ལྔ་བདོའི་དུས་ཀྱི་ཡང་ཐ་འདིར། འཇམ་རྒྱེད་མཐའ་དབུས་མ་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་
 ཀུན་ཏུ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ།
 རི་སྐད་དུ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། རྟུག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །རྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་
 མདོན་པར་རྒྱུག །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཉི་ལྷུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དག་སྐྱུ་ར་འཇོམས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་སྐྱུ་བ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཚོངས་ཤིང་། རྟུག་བསྐྱེད་རྣམས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱུ་འཚོལ་
 བ་ལ་ག་ཐང་ཐང་གིས་འབད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉམ་ཐག་ཅིང་། རྟུག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་
 ཐུགས་བརྩེ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། རྟོགས་དུས་རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་གི་སྟིང་རྗེའི་གོང་ལུ། གངས་

ཅན་ཁ་བ་རི་པའི་མེ་ཏོག་གང་ལ་པོག་པའི་ལྷ་སྐལ། འཕགས་མཚོག་ཕྱག་ན་པོ་དཔལ་མཉམ་མེད་
 ལ་སྲིད་ཞིའི་འདྲེན་མཚོག་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་པའི་དབང་
 པོ་སྐྱེ་ཤང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་སྒྲུང་དུ་མཚོན་ནས་སློབ་ན་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་
 རྫོང་བཟང་ལེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྐྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་
 བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་། ཡོ་རོབ། ཨ་རི་སོགས་ཡུལ་ཁམས་
 དང་། མི་རིགས། རྐང་ཡིག་གོ་མས་གཤེས་སོགས་མི་འདྲ་བའི་གདུལ་བྱ་སྐྱོ་ཚོགས་པར་རང་
 རང་གི་ཁམས་དང་མོས་པར་འཚམས་པའི་སྒྲུང་དོར་སྟོན་པའི་བཀའ་སློབ་དང་། མདོ་སྐགས་ཀྱི་
 ཟབ་ཚོས་རྣམ་གྲོལ་སྐྱབ་པའི་འདུག་འོགས་ངོ་མཚར་ཞིང་མདུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྐབས་
 རྒྱ་ཕྱིར་བཀའ་བྲིད་རིམ་སྐྱལ་རྣམས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གཙོ་གྱུར་དོན་གཉེར་ཅན་སྤྱི་སྡེར་སོ་
 སོས་སྐྱེ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་འབེབས་ལེན་ཞུས་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འབེབས་པ་ལ།

དེ་ཡང་གཞུང་གཅིག་ཡུལ་དུས་དང་། འཁོར་མི་འདྲ་སར་ལན་དུ་མར་གནང་བའི་གསུང་
 བཤད་རྣམས། དང་པོར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་བལྟས་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་གང་རྒྱས་པ་དེ་གཞིར་བཟུང་
 རྗེ། བཤད་བྱའི་གཞུང་གི་མཚམས་སོ་སོར་ཤོང་འོག་དང་། རྐབས་དོན་ལྷུ་བསྐྱེགས་ཀྱིས་བཤད་
 པ་མེད་སར་ཡོད་རིགས་ནས་ཁ་སྐོང་དང་། རྐར་ཡོད་ལགས་ལ་ས་ནས་རྗེ་གསལ་རྗེ་རྒྱས་སུ་བཏང་།
 གདུལ་བྱའི་རྫོ་ལ་འདུག་བདེ་བར་གཞིགས་པའི་སྐྱུར་བཤད་རྒྱས་བསྐྱུས་ཡོད་པ་རྣམས་བཙོས་ན་དོན་
 མི་སྟོན་པའི་དགོས་ངེས་ཅན་མ་གཏོགས། ཐོག་མཐའ་བར་གང་རུང་གི་གསལ་བྱེད་གཅིག་གི་སྐྱབས་
 སུ་དྲངས། འགའ་ཞིག་བསྐྱར་རྫོས་ལྷ་བུར་མདོན་ཡང་། ཚིག་གི་ཟུར་མི་འདྲ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་
 དོན་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོན་པས་སོར་བཞག་བྱས། ཚིག་སྡེ་གས་དང་། བལ་སྐྱང་རྣམས་བོད་ཀྱི་བར་
 རྫོང་སྤྱི་འགོས་ཀྱི་ཡིག་རྐང་དུ་བསྐྱུར་ཏེ་ཞུ་བསྐྱེགས་ཀྱིས། མཐའ་དོན་ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་

ཚེན་པོར་སྐྱུན་བསྟར་གཟིགས་འབྲུལ་གྱིས་དཔར་སྐྱུན་ཚོག་མཚན་ཐོབ་རིམ་བཞིན་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་
དཔར་བསྐྱུན་འགྲེམ་སྒྲེལ་བྱ་འཆར་ཡོད། བོད་ཀ་པ་འདི་ནི། ཨ་རི་ར་ཡོད་པའི་སློང་རྗེ་དང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཚོས་ཚོགས་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན།

འཕགས་ཡུལ་ཚོས་ཀྱི་འདུན་ས་ན་རམ་ས་ལར་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧ ཟླ་བ་༡༡ ཚོས་༩ ཉམས་༡༥
བར་ཉིན་བདུན་རིང་ཉིན་རྒྱབ་རྒྱ་ཚོད་༡༡༩༠ ཉམས་༥༡༩༠ བར་འཆར་ཅན་ལྟར་འཁོར་སློབ་ཚོགས་
རྒྱ་རིགས་བཞི་བརྒྱ་སྟོར། བོད་ཀྱི་ཟླ་མ་དགེ་བཤེས་བརྒྱ་དང་། ལྷ་རུ་སུའི་མི་གཉིས་བཅས་ལ་
ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་བྲིད། ཅ་ཤེའི་རྒྱ་ཁྱེད་ཐོད་ཀྱི་གཙང་པར་སློང་ཉམས་བཀའ་བྲིན་བསྐྱུངས་
པའི་གསུང་ཚོས་གཞིར་བརྱུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷ་བ་གསལ་
བར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་མདུ་བྱུང་པའི་བཀའ་བྲིད་འདི་སྐྱེགས་བམ་དུ་འཁོད་པའི་བརྒྱད་རིམ་
ནི། རྒྱུར་འབྲུལ་ཆས་མེད་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་། འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་རིམ་ཕྱོན་
ཚོའི་གསུང་རག་ཡིག་ཐོག་དུ་འབེབས་པ་ལ། མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་རེ་རེས་
ཀྱང་། ཟིན་བྲིས་ཀྱི་སྐྱེགས་བམ་ཚིག་དོན་སྟེབ་སློབ་གང་ཅིའི་ཐད་མིག་དང་ན་བའི་བདུད་ཅི་བསྟན་
པའི་གསལ་ལྟེན་དུ་གྱུར་པ་རེ་རབ་ཀྱི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་བྱུང་བཞི་སློབ་མ་དགོས་ཤིང་། དེང་
དུས་ཕྱི་དངོས་པོའི་ཆ་རྒྱུན་ཚང་པའི་འབྲུལ་ཆས་ཀྱི་དུས་རབས་འདིའི་ནང་དུ་བརྒྱད་ལམ་འབྲུ་མིན་
ཐོག་ཟླ་མའི་སྐྱུ་མཚན་དཔེའི་སྣང་བརྟན་དང་། གསུང་ཚངས་པའི་སློང་དབྱངས་ག་མ་ཆག་གུ་མ་
ཉམས་པར་བལྟ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ནམས་ཚོགས་པ་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་སློབ་མ་དུ་མས་དང་
པ་དང་ནམ་དཔྱོད་སྲུངས་ཏེ་ཡིག་ཐོག་དུ་འབེབས་སྐྱིག་ལྷ་ཁུལ་ཡིན་ཡང་། སྟོན་དུས་ཀྱི་སློབ་མ་
ཚོ་དང་མི་འབྲུ་བར་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་སྦྱོང་གི་སློན་ཚད་དང་མཐོ་ཚད། ཟབ་ཚད་དང་ཡངས་
ཚད་གང་ཅིའི་ཐད་ཆ་མ་ཚང་པའི་ཉེས་པས་ཚིག་དང་དོན་གྱི་བདག་པོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན།

མ་ལོན་པ་དང། རྣམ་པ་དང་འབྲུགས་པ། ཆ་མ་ཚང་པ་དང་ལོག་པར་བྲིས་པ་སོགས་བསམ་བཞིན་
མ་ལོན་པའི་ཉེས་པ་དུ་མ་ལོང་ངེས་པར་བརྟེན། གང་གཟུབ་གཟུབ་ཀྱིས་སློབ་སློབ་དཔེ་བཤེས་དཔལ་
ལྡན་གྲགས་པ་མཚོག་དང། སྤྱོད་པའི་དབང་སྤྲུག་ཆེན་ཆུང་ལྟལ་དབང་ཆེན་མཚོག་ཆུང་གཉིས་ལ་
ཡང་གཟེགས་འབྲུལ་དགོངས་འཆར་གང་ལེགས་བཀའ་དྲིན་དུ་ལྷུས་ཤིང། མཐའ་དོན་ཡ་ལྟལ་
བདོན་གྱི་བདག་པོར་སྟན་མེད་སྤྱོད་བསྟར་ལྷུས་ཏེ་དཔར་སྤྱོད་ཚོག་མཚན་གསུང་གི་དབྲུགས་དབྲུང་
སྤྱི་སྤྱོད་བཀའ་དྲིན་དུ་སྦྱལ་བ་ལྟར་བཀའ་འབྲུམ་པོད་ཀ་པར་གཏན་ཁེལ་བྱས་པ་ལགས།

ཙམ་པའི་པར་མ་ལ་འགྲུར་མི་གཅིག་པ་དང། དཔེ་དག་མིན་ཁ་གསལ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
ཙམ་ཚོག་རྣམས་དེ་དང་དུན་ས་སྤྱིའི་ཚོས་སྤར་པར་མ་དང། འབྲེལ་བ་སྤྱོད་པ་ཆ་སྤྱིའི་མཐོ་སློབ་དཔེ་
ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་གིས་༡༩༩༦ ལོར་དཔར་བའི་ཙམ་པའི་ཙམ་པའི་ལྷོ་ཀ་ཆེན་པར་མ་གཞིར་བརྱུང་ལྷོང་བྲིད་
ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཙམ་པའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་མེད་ཚོག་དཀར་ཆག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཟེགས་
བདོན་ཚུལ་དུ་བཀོད། ལྷོ་སྤྱོད་དང་དཔར་བ་སྤྱོད་གང་ཅིའི་ཐད་བྱིས་སློབ་དབང་བཅན་གྱིས་ཞབས་
འདེགས་ལྷོ་ཚུལ་མ་མཁས་པའི་ཚོངས་པ་གང་མཚེས་སྤྱོད་མ་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤར་སྤྱོད་ཐག་པ་ནས་
མཐོ་ལ་ཞིང་བཤགས་ལ། གཟུ་པོར་གནས་ཤིང་ཤེས་ནས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་མཚེས་
ཚོང་ག་འཕྲིན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་འཛོལ་དོན་གསལ་མེད་པར་སྤྱི་སྤྱོད་བཀའ་ལོལ་སྤྲུག་པོར་འཛོལ་བའི་
རེ་སྤྱོད་ནན་ཏན་དུ་ལྷོ་སྤྱོད་བཅས།

ཡལོང་ས་ཡ་སྤྱོད་མཐོན་ཏུ་ལའི་སྤྱོད་མའི་བཀའ་འབྲུམ་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁང་ནས།
བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༥ རབ་བྱུང་རི་ལྔའི་ས་བྱི་ལོ།
བོད་ལྗ་ཉ ཚེས་༡༥། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལྗ་༩ ཚེས་༢༠ ལ།

ཡགོང་ས་ཏུ་ལའི་ལྷ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྐྱེད་སྐྱིག་ཚོགས་མི།

བྱི་བྱུང་འགན་འཛིན།

དཔེ་མངོན་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ལྷག་དོར།

ལུ་སྐྱིག་འགན་འཛིན།

མེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་རོང་པོ་སློབ་བཟང་སྟན་གྲགས།

ལུ་དག་ལས་རོགས།

གུ་རུ་སྐྱེས་སྐྱེད་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས།
རིགས་ལས་སློབ་དགེ་དགེ་བཤེས་སློབ་བཟང་རིན་ཆེན།

དགེ་བཤེས་བྱུང་བསྟན་དཔལ་བཟང་།

དགེ་བཤེས་བྱུང་བསྟན་བསོད་ནམས།

དགེ་བཤེས་དཀོན་མཚོག་དབང་འདུས།

དེ་བཀའ་སྐྱེགས་རྣམས་འགོ་དཔ།

གམ་དཀར་སློབ་བཟང་བྱམས་པ།

དཀར་ཆག

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད་	IX
ཙ་ཤེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བསྟན་ནས་སྐོང་སྡོང་བ་	1
ཙ་ཤེའི་མཚོན་བཟོན་གྱི་བཤད་པ་	3
རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གཟིགས་ནས་ལེགས་བཤད་མངོན་ཚུལ་	7
འྲི་ཀ་ཆེན་གྱི་མཚོན་བཟོན་སོགས་གྱི་བཤད་པ་	13
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་དགོས་ཤིང་འཚོལ་བའི་ཚུལ་	16
ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཚོས་བརྒྱན་ཐུན་པའི་ཚུལ་	22
འགག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཚོད་སྡོང་སོགས་བཤད་པ་	26
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་	32
འཁོར་བ་ལྗོག་ཚུལ་	54
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་	57
ཉེས་སྐྱོན་ལྗོག་པའི་རིམ་པ་	62
ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་	67
འབྱུང་འཇིག་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་	80

སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཚོས་བསྟན་པའི་ཚུལ་..... 82

གཞན་གྱི་ཚོད་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་སོགས་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་.....

ཚོད་པར་བསྟན་པ་ 87

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ 100

སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ 111

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་བཞི་སོགས་མི་འཐད་པ་ 121

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་ 124

རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་དང་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ 128

བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ 145

གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ 153

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཐད་ཚུལ་ 160

འགྲོ་འོང་བརྟག་པ་ 166

དབང་པོ་བརྟག་པ་ 175

ཅ་ཀྱི་ཀ་ལས་བྱུང་བའི་དཀའ་གནད་གཞན་བཤད་པ་ 179

སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དཀ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཇུག་བསྟུ་བ་ 190

དྲི་བ་དྲིས་ལན་ 192

༡༡། །དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་པ་བ་ཀྱི་བཀའ་བྲིད་
ཟིན་ཀྱིས་བཞུགས་སོ། །

ཕྱ་ལོ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་
0921 B面的開始
དྲུ་བསྟན་ནས་སློབ་སྦྱོང་བ།

ད་རེས་ངོས་ནས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཚ་ཚང་བ་ཞིག་བྲིད་ཐུབ་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་། གང་
འགོ་ཞིག་འབྲིད་རྒྱ་ཡིན། གཞུང་འདི་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ངས་མི་ཤེས་ལ། བྲིད་ཚོས་ཀྱང་ལམ་
སང་ཤེས་ཐུབ་པ་དཀའ། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོར་ཚོས་འདི་ལྟ་བུར་ཉན་བཤད་ཀྱི་གོ་སྐབས་བུང་བ་
འདི་ཏ་ཅང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན། དབུ་མའི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུར་འཆད་ཉན་ཤེད་པའི་སྐབས་གཞུང་
གི་དགོངས་དོན་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུར་སླེལ་ཤེས་པ་ཞིག་ཤེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་རྣམ་
དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཟླ་བ་དཔྱད་ཤེད་རྒྱ་གལ་འགངས་ཆེ་བ་དང་། བཟླ་བ་དཔྱད་ཤེད་ཚུལ་དེ་ཡང་
དཔྱད་རྒྱུ་ལ་སོང་ནས་སེམས་དང་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་བཟོ་མ་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར། བཟླ་བ་
དཔྱད་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་ལ་ཚུར་བསྟུ་ཤེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས།
ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པའི་རྣོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་མདོ་རྗེ་དགོངས་འགྲེལ་
ནས་ཚོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས།

དེ་ཡང་ཡུལ་སྐྱར་རྒྱ་ཆ་སྤྲོད་བདེན་པ་བཞི་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་ཚོས་འཁོར་དང་པོ་བསྐྱོར་བར་མངོན་
པ་དེ་གཙོ་བོ་ཐོག་དམན་གྱི་གཞུང་དང་། བྱ་ཚོད་ལུང་པོའི་རི་དང་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་སུ་རིམ་
བཞིན་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་མཐའ་མ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཐོག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཡིན། འཁོར་

ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་གསལ་ལ་རྒྱས་པར་བརྟན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བམིད་རྣམས་དང་དབང་པོ་དམན་པས་སྟོར་རྒྱུད་དཀའ་བར་གྱུར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱི་གོ་ལུགས་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པའི་ཆད་མཐར་ལྷུང་ཉེན་ཆེ་སྟབས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་དགོངས་པ་བཀའ་བ་དང་། ཡང་། འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་མདོས་འཁོར་ལོ་བར་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཇེས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་སྟོ་ཡི་བྱུང་པར་ཞིབ་ཏུ་སྡེ་སྡེ་དུ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་མིན་པར་སྟོ་བུར་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྟོ་བས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའམ་ས་པོན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་གཅིག་སྡེ་དེ་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

20161005A 面瑞明問的地方

ད་ལྟ་བཤད་བུའི་གཞུང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་འདི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ལ། གཞུང་འདི་མཇུག་པའི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་གསུམ་མཇུག་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟན་པའི་རྩ་བ་ཚོས་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ལ་དག་ཐེར་གནང་ནས་བརྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་བརྒྱབས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་རིགས་ཚོགས་དུག་མཇུག་ཅིང་། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་རྒྱ་མའི་བཤད་བུ་རྩ་བའི་མདོར་གྱུར་པ་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་སོགས་བསྟོན་ཚོགས་རྣམས་མཇུག་ཅེས་གསུང་སྟོལ་ཡོད།

ཕུ་མེད་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་བཞད་པ།

དེ་ལྟར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཤིང་ཉ་ཚེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ཚེན་པོ་ཅུ་བ་མེས་རབ་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་ནི།

ཅུ་བར།

གང་གིས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །

འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །

ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །

སྐྱོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ནམས་ཀྱི། །

དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་མཚན་བརྗོད་འདིས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་མངའ་བའི་
སྟོན་པ་བརྗོད་ཕྱག་མཛད་ཅེ་ན། སྟོན་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེ་སོགས་དང་། གསུང་དབྱངས་
ཡན་ལག་དུག་ཅུ་སོགས་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྩེ་བ་སོགས་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོག་ནས་

དངོས་སུ་བསྐྱོད་པ་མ་མང་དཔར། སྐྱ་བ་ཟླ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྣོ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་བསྐྱོད་
ཐུག་མང་དཔ་ཡིན། སྐྱ་བ་ཟླ་མེད་པའི་ཚུ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་འགག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱུང་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་འཕགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཟུག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱོས་ནས་
སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་སྐྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཇི་བཞིན་
དུ་མཁྱེན་ཅིང་གཟེགས་པའི་སྣོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་རང་དབང་དུ་འདོམས་པར་མང་དཔ་ཡིན་པས་སྐྱ་
བ་ཟླ་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས།

རྟེན་འབྱུང་སྐྱ་བས་ཞི་ཚོས་འདི་ལས་སྤྱོད་ལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཞུགས་
པ་ཉེ། ལུ་སྤྲེགས་པའི་གཞུང་ལས་རྟེན་འབྱུང་མི་སྣོ་ན་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་དེ་ལ་གོ་དོན་ཕྱ་རགས་
མང་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་རགས་པའི་སྤྲོང་ནས་བཤད་ན་ནང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་
བཞེད་པ་ཡིན། རང་སྤྱེ་ནང་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབུ་མ་པ་དེ་རང་སྤྱེ་དངོས་སྐྱ་བ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་
པར་དུ་འཕགས་པ་འཕྲུང་བྱུང་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་
མན་གྱིས་འགག་སོགས་ཀྱི་སྐྱོས་པའི་ཚོས་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་བཞུགས། རྟེན་
འབྱུང་དེ་ལ་སྐྱེ་ཡོངས་ཀྱི་གོ་དོན་རགས་པའི་སྤྲོང་ནས་བཤད་ན། ལྷ་དང་རྟེན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་དང་རྟེན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན།

ཅི་སྤྱེ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་ན་པལ་ཆེར་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་དོན་འཇིག་མི་ཐུབ་ཅིང་།
ཡང་། ལུ་སྤྲེགས་གངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མི་འདོད་ཀྱང་། སྐྱེ་གཙོ་
བོ་ཞེས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེས་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་དོན་རྣམ་མཁེགས་
འཇིག་མི་ཐུབ། ཡང་གཅེར་བུ་པ་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དང་། སྐྱེ་གཙོ་བོ་མི་འདོད་ཅིང་

ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩོལ་ཁས་སྒྲངས་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་བ་ཁས་
 གྲངས་པ་འདི་ས་རྟེན་འབྲུང་འཛོག་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་སྟེ། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྦྲོས་པའི་མཐའ་དེར་སྦྲོས་པ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། གཞི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་མཚོན་
 ན། མཐུན་པའི་རྒྱན་དང་སྤྱད་པ་ན་སྐྱེ་ཞིང་། འགག་པའི་རྒྱན་དང་སྤྱད་པ་ན་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན་
 པས་སྐྱེ་འགག་ཡོད། དེ་བཞིན་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཐ་དད་དང་། ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་
 འོང་སོགས་འཛོག་རྒྱ་ཡོད། གཞི་མེ་ཏོག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྦྲོས་པ་དེ་དག་ཡོད་
 བའང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྦྲོས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་
 པའམ། ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མི་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞི་མེ་
 ཏོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྦྲོས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་
 ན། གཞི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་གི་གནས་ལུགས་འཚོལ་མཁམ་གྱིས་གནས་ལུགས་བཅའ་ནས་གནས་
 ལུགས་རྗེན་ཆར་དུ་མཚོང་བའི་སྟོད་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མེ་རྟོག་པ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་གཞི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་འགག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་འགག་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་གཞི་མེ་ཏོག་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ། མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་ལུགས་སུ་
 མ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་ང་ཚོར་འགག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་བྱུང་ཚོས་དང་། མེ་ཏོག་དེ་བྱུང་
 ཚོས་གང་ལ་ལྟན་སའི་བྱུང་གཞི་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཚོས་དང་། རྟེན་དང་
 བརྟེན་པར་བདེན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཚོས་སོ་སོ་ནས་རང་རྒྱལ་
 ཐུབ་པའི་སྟོན་ལུགས་སུ་སྤང་གིན་ཡོད་ཀྱང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ། གལ་ཏེ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་
 ན་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་
 འཚོལ་བའི་ཚོ་དེ་རྣམས་རྗེན་གསལ་རྗེན་གསལ་དུ་སྐྱེན་ནས་རྟོག་པ་ལ་དེ་མི་རྟོག་པ་མམ། འགག་

སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་བཞི་མེ་དོག་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལུགས་དེ་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་
པར་མིང་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལས་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པའམ། བདེན་པའི་རྩལ་དུ་གྱུབ་
པ་ཞིག་མ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་འགག་སོགས་ཀྱི་ཀྱང་ཚོས་ཡོད་སའི་ཀྱང་གཞི་མེ་དོག་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་རང་
གི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་འགག་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་
བས་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྤྲོད་སང་ཞིག་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད།

དེའི་ཐོག་ལ་སྤྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དེ་དག་གཉེན་པོའི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་བཙམ་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་
ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་རྩལ་དེ་གཞན་ལ་བརྩོས་པ་མེད་པར་རང་དབང་
གི་སྤྲོ་ནས་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲོ་ན་པ་ལ་གུས་པས་ལྷག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྤྲོ་ན་པ་ལ་མཚོན་བརྗོད་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་ཡི་ན་པོ་ཆེས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་
གཟིགས་ནས་ལེགས་བཤད་བཅད་ཚུལ།

ཅ་མེད་ཀྱི་ཀ་ཆེན་གྱི་སྟེང་ནས་ལྷ་མོ། གཞུང་འདིའི་མངོན་པ་པོ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མོ་ཙོང་
ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་མདོ་སྐྱོད་ནས་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་། དུས་སྐབས་དེར་དབུས་གཙང་
ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དཔལ་ས་སྐྱོད་དང་། སྐྱབ་བརྒྱད། བཀའ་བརྒྱད། སྨ་འགྲུར་སྟེང་མ་སོགས་གྱི་
མཁས་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ལྷ་པོའི་དབྱུང་པ་དབྱིས་སྡིན་པར་མངོན། དེ་ཡང་ལྷ་
བ་ལ་མཁུན་འདོད་ཤུགས་དྲག་གིས་གཞུང་རབ་འབྲུམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོ་བགཉེར་དང་། དགོངས་
པ་ཞིབ་ཏུ་བཞེས་ནས་ཡུན་རིང་དོན་གཉེར་གནང་ཞིང་། སྐྱོན་ཚུང་དུ་འདི་དུས་ནས་ལྷ་པོའི་ལྷ་
གཞན་མང་པོ་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ཡང་དངོས་སུ་
ཞལ་གཟིགས་བྱུང་།

རྗེ་བཙུན་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྗེ་ཡི་ན་པོ་ཆེར་ལྷ་པོའི་སྐོར་
མདོར་བརྒྱས་ཤིག་གསུངས་ནས་ད་ལྷ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ལ་བརྗེད་པར་བྱིན་གྱིས་སུ་གྱིས་ལ་དེ་
ས་པོ་ལྷ་པོ་བྱ་བྱས་ཏེ། གཙོ་བོ་སྐྱོ་སྐྱོབ་ཡབ་སྐུས་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དབྱུང་དེ་ཞིབ་དུ་
སོམས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷ་མོ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་།
བརྟེན་བརྒྱབ་བྱ། ཚོགས་བསགས་པ་དང་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ལེགས་པར་འབད་པ་བཅས་གསུམ་

བརྒྱུལ་དུ་གྱིས་ལ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཁོར་ཕྱགས་
སྲས་བརྒྱད་དང་རྣམ་དུ་བོད་སྟོང་ཁ་ཁུལ་འོལ་ཁ་སོགས་སུ་བྱ་བྲལ་ལ་ཤེབས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙམ་
པ་མ་ཆད་ཙམ་དང་། གཞན་ཉོགས་ལྡན་འངས་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྟོང་ཆས་གང་ཡང་མེད་པར་
ཉི་མ་རེ་རེར་ཤུག་པའི་འབྲུག་པ་དུམ་རེ་བཞེས་ནས་དཀར་སྐྱད་སྟོང་རུས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་ཚོགས་བསགས་
སྟོན་སྟོང་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་གནང་ཞིང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡལ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་
གཟིགས་ནས་དབྱུང་པ་མངོན།

དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལུ་བཅིག་གཟིགས་སྐྱང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྐྱབ་སྐྱབ་དང་། འཕགས་
པ་ལྟ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། རླུ་བ་ཤུགས་པ་བཅས་སྐྱབ་སྐྱབ་
ཡལ་སྲས་གཙོ་འཁོར་ལྟ་གསལ་བར་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཡིན་
ཟེར་བ་རྒྱགས་ཀྱི་དགོ་སྟོང་སྐྱབ་མདོག་སྟོང་བསངས་སྐྱབ་པོང་ཆེ་བ་ཞིག་ལྟར་ནས་ཁོང་གིས་མངོན་པའི་
འགྲེལ་པ་བུལ་སྐྱབ་སྐྱབ་ལྟ་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་དབྱུང་ལ་བཞག་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཚན་མ་
ཤིན་དུ་གསལ་བ་ཞིག་ལྟར་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་བུལ་སྐྱབ་སྐྱབ་
ཞིབ་པར་གཟིགས་པ་ན། གསུང་རྒྱུན་ཞིག་ལ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྲེད་བཙོ་བརྒྱད་པར། གལ་
ཏེ་ཡུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་ཐང་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུལ་སྐྱབ་སྐྱབ་ལྟ་གཟིགས་པ་ན་དབྱུང་མའི་ལྟ་བུ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་རྟེན་ནས་ལྟ་བར་ཐེ་ཚོམ་
ཀྱི་སྟོང་འདོགས་མཐའ་དག་ཚོད་པར་གསུངས། སྟོང་འདོགས་ཚོད་ཅེས་པ་ཡང་གཙོ་བོ་སྟོང་སྟོགས་
ལ་ཤེས་པ་དངས་པ་གཅིག་ཤུས་མི་ཚོགས་པར། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་གར་དགོས་པ་དེ་ཤིན་དུ་གལ་
ཚན་པོ་ཡིན།

དེ་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་རྟེན་འབྱུང་མི་བསྐྱབ་པའི་རྩུ་ལ་དེ་ལ་མི་བདེ་བ་གཏན་

ནས་མེད་པར། བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་རྣམས་དག་དྲངས་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཚོགས་དགོས།
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པར་ངེས་པ་དྲངས་ནས་བདེན་འཛིན་ལ་གཞི་དུ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤོང་པ་རྟེན་
 འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་ནས་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འཕྲུག་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བསྐྱེད་
 པ་མེད་པ་དེ་འདྲའི་ངེས་པ་འདྲེན་གྲུབ་པ་དགོས། སྤོང་པ་བསམས་ནས་རྟེན་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་
 གྲུབ་པ་ཞིག་དང་། རྟེན་འབྱུང་བསམས་ནས་སྤོང་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་སྟེ་སྤོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་
 གཉིས་ཡང་ལྷུ་མེད་པར་སློབ་ལ་ཤར་གྲུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འབྲུག་པུ་ལི་ཏའི་
 ཚོགས་འདྲིའི་ཐད་གྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤོང་སྤོང་གཉིས་ཚོགས་པའི་གོ་བ་རྣལ་མ་འབྲུངས་ནས་གྲུགས་
 ལ་མི་བདེ་བ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། སྤོན་པ་བཀའ་འདྲིན་ཅན་ལ་མང་དུ་བྱུང་བའི་
 དད་པ་ལྷག་པར་འབྲུངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ་མངོན། མདོར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྤོང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བརྟོགས་པ་དེ་དཔེ་ཆ་ཡང་གཟིགས། ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྤོང་ཡང་གནང་། དུས་
 ཡུན་རིང་པོར་ཐོས་བསམ་སློབ་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་བསྟོན་ནས་མཐར་སྤོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མངོན།

དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རིམ་བཞིན་ལམ་རིམ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། ལེགས་བཤད་སྤོང་
 པོ། ཅུ་ཤེའི་ཁྲི་ཀ་ཆེན་མངོན། དེ་ནས་ཕྱིས་སུ་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་དུ་དང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
 མངོན་པ་བཅས་བསྟན་བཅོས་ལུ་པོ་འདི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མའི་ལྷ་བའི་གསུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུ་
 ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་དུ་ལྷ་བའི་སློར་གསུངས་པ་དེ་མདོ་སྟགས་གྲུབ་མོང་
 གི་ལྷ་བའི་སློར་ཡིན་ལ། མདོ་སྟགས་གྲུབ་མོང་ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྟགས་བྲམ་མེད་གྲུབ་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལྷ་བ་སློབ་སྤོངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་མིན་པར་ལྷ་བ་ཞེས་པ་
 ཡུལ་གྱི་ལྷ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་། སྤྱིར་བཏང་གཞུང་ཡུགས་སུ་ལྷ་བ་ཟེར་བའི་ཚོགས་གཅིག་

ཕུ་དེས་བཟོ་བུ་དང་། ལྷ་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྟོན། དཔེར་ན། དམིགས་ཟེར་པའི་ཚིག་གཅིག་ཕུ་
དེས་དམིགས་བུ་དང་དམིགས་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྟོན་ཏེ། འདིས་དམིགས་པ་ཞེན་དམིགས་བྱེད་དང་།
འདིར་དམིགས་པ་ཞེན་དམིགས་བུ་ལ་གོ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་འདིས་ལྷ་བཞེས་བརྗོད་ན་ལྷ་བྱེད་
དང་། འདིར་བཟོ་བཞེས་བརྗོད་ན་ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་འོ། །

དེས་ན་འདིར་བཟོ་བཞེས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་།
ལྷགས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པས་མདོ་ལྷགས་ཐུན་མོང་བཡིན་ནོ། །འདིས་ལྷ་
བཞེས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ལ། བྱུང་པར་འདི་
དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་ལྷ་བ་བཤད་ལུགས་ལའང་སྔ་འགྲུར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ། ལྷ་བ་བརྗོད་
ལྷག་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ། དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ། རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་
བདེ་སྟོང་རྒྱུང་འཇུག་གི་ལྷ་བ་བཅས་སྐྱ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷགས་ལྷ་མེད་ཐུན་མོང་མཡིན་
པའི་ལྷ་བ་སྟོང་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོང་ནས་བཤད་པའི་གསལ་སྟོང་རྒྱུང་འཇུག་གསལ། རིག་སྟོང་
རྒྱུང་འཇུག་གི་ལྷ་བ། ལྷག་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ། རྫོགས་ཆེན་བྲིགས་ཚོང་གྱི་ལྷ་བ་རྣམས་རི་བོ་དགེ་ལུགས་
པའི་གཞུང་ལྷར་ན་ལྷགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་ལྷ་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་རྒྱུང་
འཇུག་ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན། འདི་དག་ནི་ལྷགས་ལྷ་མེད་ཐུན་མོང་མཡིན་
པའི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་ལྷ་བ་སྟོང་ལུགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན།

བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་ཁྲིད་དུ་མདོ་ལྷགས་ལ་ལྷ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་གསུང་མཁན་དང་། མེད་
གསུང་མཁན་ཡོད་མོད། བྱུང་པར་ཡོད་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་དང་། མེད་གསུངས་
པ་ནི་བཟོ་བུའི་ངོས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་སྟེ། རྫོགས་ཆེན། ལྷག་ཆེན། གསལ་སྟོང་རྒྱུང་འཇུག་
བདེ་སྟོང་རྒྱུང་འཇུག་སོགས་ཡོངས་རྫོགས་ལྷགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་

དག་སློམ་པའི་ཚེ་འཛོལ་སློམ་ཁོན་དགོས་པར་གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་དུའི་
ནང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མཐུན་དུ་ལྷག་མཐོང་ལ་དབྱེད་སློམ་ཡོད་པ་དང་། རྣམས་ཟླ་མེད་
སྐབས་ལྷག་མཐོང་ལ་འཛོལ་སློམ་དགོས་པ་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་ཅམ་ལས་དོན་དུ་
གནད་གཅིག་ཡིན། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བཞི་ཀར་རྣམས་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སློ་
ནས་ལྷ་བ་སློམ་པ་ནི་འཛོལ་སློམ་ཁོན་དང་། རྗེས་ཆེན། ལུག་ཆེན། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ལྷ་བའམ། གསལ་སྨོན་བྱུང་འབྲུག་གི་ལྷ་བ། བདེ་སྨོན་བྱུང་འབྲུག་གི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་རྣམས་རྣམས་
ཟླ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་སློ་ནས་ལྷ་བ་སློམ་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། བྱུང་པར་འདོན་སྤངས་
ཀྱི་སློ་ནས་ལྷ་བ་བྱུང་པར་ཡོད་པས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློས་ཚོས་རེ་ཡོད་སྟུང་མོ། །

པོད་ཀྱི་མཁས་མང་ཁྲོད་ལེགས་བཤད་མངོན་མཁན་མཁས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་མང་དག་
ཅིག་བརྟན་པ་སྤྲད་དར་དང་། ལྷུ་དར་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་མཆིས་
པའི་ནང་དུ་བྱུང་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་བ་གསུང་ཚུལ་གྱི་ཐད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་
བྱུང་གང་ནས་ཐོན་ནམ་ཞེ་ན། སྨོན་དང་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་རྟེན་འབྲུང་གི་གོ་བའི་སྨོན་ནས་སྨོན་
པའི་རེས་པ་འདྲེན་པ་དང་། སྨོན་པའི་གོ་བའི་སྨོན་ནས་རྟེན་འབྲུང་གི་རེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་
གསུངས་པ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྨོན་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་གི་རེས་
པ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་ཚོས་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་གསུང་བཟོ་
མངོན་པ་མིན་ལ། དེ་ནི་ཙ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་བ་ཀྱི་གསུང་ལས་གསལ་བར་བྱུང་བ། དཔེར་ན། ཙ་
མེའི་མཚོད་བཟོད་ཀྱི་དབྱེད་ཉིད་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་། །འགག་པ་
མེད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་ཚུལ་དེ་སངས་རྒྱུས་བརྒྱུངས་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་
གསལ་གྱི་གཞུང་ནས་སྨོན་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་ཡང་སྡེ་མཉམ་པར་ཞིབ་རྒྱས་གསལ་བར་

གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྩལ་དུ་བཏོན་ཞིང་དམིགས་སུ་བསལ་ནས་གསལ་བར་མངོན་
པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྣོང་དང་རྟེན་འབྲུང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྷན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

རྒྱལ་ཆེན་གྱི་མཚོན་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ།

ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཅུ་ཤེད་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་ཡང་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་མཚོན་བརྗོད་ལྟར། གང་ཞིག་གསུངས་པས་སྣ་བའི་གཙུག་རྒྱན་ཞེས། །རབ་འབྲུམས་ཞིང་
གི་མཁའ་པས་རབ་བཟླགས་པ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དོན་ཉིད་དུ། །གསུང་བའི་རྒྱལ་
བ་དེ་ཡིས་རྟག་སྐྱོངས་ཤིག །ཅེས་དང་པོར་སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་དུ་འདོམས་པའི་སྣ་
བ་རྒྱ་མེད་པའི་སྟོན་ས་མཚོན་བརྗོད་མང་ད།

དེ་ནས། གང་མ་དེ་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
བརྟན་པ་ལ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཟབ་མོའི་ལམ་རིམ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
ནས་སྟོན་ཅིང་ཁྲར་འཛིན་པའི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། དེ་ནས། དེས་པའི་དོན་
དེ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དེ་སྟེན་ཅི་མ་སོག་པར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ས་གང་ལ་འཕེབས་མཁའ་
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་དང་། དེ་ནས། ལུགས་ཀྱི་མཚོག་དེ་རྩལ་བཞིན་རབ་
བཟུང་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་འཕགས་པ་ལྟ་དང་། སྟོབ་
དཔོན་དཔའ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དང་། དེ་ནས། ལྷར་ཚོགས་དབུས་ན་མཚན་མོའི་མགོན་པོ་
བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་རྩལ་ཆེས་ཆེར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསལ་བར་

མངོན་པ་པོ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་
བསལ་གྱིས་མཚོན་བརྗོད་དང་བསྟོན་ཕྱག་མངོན། དེ་ནས། གང་གི་ཞབས་པད་བསྟེན་པས་རབ་
མོངས་དག ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་འཕགས་པོད་
ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བསྟོན་ཕྱག་མངོན་ནས། རི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་སྦྱོངས་ཤིག་ཅེས་
གསལ་ལོ། །

དེ་ནས། དེས་དོན་དོན་གཉེར་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་དང་། ། ཞེས་སོགས་ཚོམ་པར་དམ་
བཅའི་སྐབས་བརྟན་བཅོས་ཚོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཐུགས་རྗེ་མཐུན་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་
ལྷན་མང་པོ་ཞིག་ནས་བསྐྱེད་པར་བརྟེན། འགྲེལ་བ་ཚོམ་པར་ཐུགས་མཉེས་རྒྱུ་ལ་གསུངས།

དེ་ནས། དེས་དོན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ཚིམས་པ་དང་། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེས་དོན་ཞེས་
པའི་མིང་ཅམ་གྱིས་ཚིམས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དཔེ་ཆ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ལ་འདི་ནི་དེས་དོན་སྟོན་
པའི་གཞུང་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་སྲོལ་མེད་པའི་ཞེས་དང་། ཡང་།
ངས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་མོ། ། དེས་དོན་སྟོན་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེས་དོན་གྱི་མིང་ཅམ་གྱིས་ཚིམས་ནས་
སྟོན་པ་མིན་པར། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱུ་ལ་རྗེ་རྣམས་ཡིན་པ་བརྟན་གཙོད་ཞིབ་བརྟག་དཔྱད་སྟེན་
པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་གཞུང་ལུགས་རྣམས་དེས་པར་མངལ་ཞིང་། མངལ་
བའི་ཚོ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་རགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚིམས་པ་དང་།
ཚེ་ལོང་གི་དོན་ཅམ་མཐོང་ནས་ཚོག་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་རྫོམ་པས་ནི་གར་ཡང་མི་སྲིན་པས། སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཚེ་ལོང་རགས་པ་ཅམ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཡིད་མི་ཚིམས་པར། ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བར་
བརྟན་གཙོད་མཐིལ་སྲིན་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེ། དེ་རྣམས་བཅས་པའི་དགོས་དོན་ཡང་ཉམས་སུ་

ལེན་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་འདུན་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་གཞུང་འདི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་པས།
 ལེགས་པར་བཤད་གྱིས་གྲུས་པས་ཉོན་ཅིག་གསུངས། གཞུང་ཆོག་གསུང་ལུགས་འདི་ས་ངེས་དོན་
 ཞེས་པའི་མིང་ཅོམ་གྱིས་ཆོམས་པ་དང་གཅིག །གཞུང་ལུགས་རྣམས་རགས་པ་ཅོམ་བརྟམས་ནས་
 ཤེས་པར་རྫོམ་པ་དང་གཉིས། གཞུང་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་མེད་པ་དང་གསུམ་པོ་ལ་གཞུང་
 འདི་མི་དགོས་པར་དོན་གྱིས་བརྟམས་ནས། དེའི་ལྗོན་ལྗོན་གསུང་ས་དོན་ཞེས་པའི་མིང་ཅོམ་གྱིས་
 མི་ཆོམས་པ་དང་། རགས་པ་ཅོམ་བརྟམས་ནས་ཤེས་པར་རྫོམ་པ་འང་མིན་པར་ཞིབ་དུ་བརྟམ་བ་དང་།
 དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་འདོད་ཡོད་པ་དག་གི་དོན་དུ་གཞུང་འདི་བརྟམས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དེ་ནས། རེས་དོན་གསུང་རབ་སྣང་པོ་ཤེར་སྤྱན་དོན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རེས་པ་
 དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྣང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད། སྤར་བྱོན་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དུ་གྱུར་ཅིང་།
 ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དུ་འགྱུར་བཞིན་པ་ཡོད་
 ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་གྱེ་བས་
 བཤོད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་དཔག་པར་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་པར་
 དཀའ་བ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་ཟབ་མོའི་དོན་
 སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གོ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མུན་པའི་ཆོགས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་འཆིང་བའི་རྒྱ་ལས་མ་གྲོལ་
 བ་རྣམས་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་པའི་སྤོན་མེས་མུན་པའི་ཆོགས་དེ་རྣམས་བསལ་
 རས་ཡིན་ལུགས་སམ། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕུ་ཐག་ཚོད་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱི་དགོངས་པ་
 ཇི་བཞིན་བསྟོམ་པར་འདོད་པའི་སྟོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་དབུ་མའི་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་
 འཆད་རྒྱ་ཡིན་པས། གྲུས་པས་ཉོན་ཅིག་ཅིག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ།ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་དགོས་ཤིང་འཚོལ་བའི་ཚུལ།

དེ་ནས་ཙཱ་ལཱ་ཤེས་པ་ལས། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི། དབུ་མའི་ཙཱ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ་ཞེས་སོགས་ས་བཅད་ལྗེའི་དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་དགོས་ཤིང་འཚོལ་བའི་

ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་བཅའ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་བ་

དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་མ་ཆགས་ན་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ངོས་འདྲིན་པ་ན་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་བསྟན་ཞིག་ཏུ་བསམས་ནས་

དེའི་ཚོས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་

ངོ་ཤེས་པ་མིན་ཅོ། །

དེས་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པའི་སྟོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ངེས་

པར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ནི། ལྷ་ག་བསྐྱེལ་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་

པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་བཞིའོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱ་སྐྱི་ཙམ་ཤེས་པས་མི་ཚོག་པར། བདེན་

པ་བཞི་དེ་སྐྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་དམ་མེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན་བསམ་དགོས།

བདེན་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ལྷ་ག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལྟ་བུ་ཡལ་ཆེར་ངོས་ཚུང་

ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་

རྟོགས་པར་དཀའ་བས་བསམ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་རྒྱུང་བའདུག་ལ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་བྲལ་བའི་ཡིན་ཏན་
ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྣང་དུ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྣོ་བས་ཀྱིས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་
ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་སེམས་སྣང་གི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་དག་འབྲལ་རུང་ཡིན་མིན་དང་།
དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས། སྤྱིར་
བདེན་པ་བཞི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞི་ཀས་ཁས་ལེན་ནའང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་
ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྣོ་བ་རྒྱུད་ལ་འབྲུང་བ་རྒྱ་ཡོད་པར་དེས་ཤེས་གཏོང་ཚུགས་པ་ཞིག་འོང་བ་
ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས། ཚོས་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་རང་རེའི་སྣོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པ་དང་། དེ་ཆགས་
སྣང་གི་རྩ་བ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་བསམ་སྣོ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་
ཚོར་བ་ཡོང་སྣངས་དང་། རྩོང་བ་སྐྱེ་ལུགས་རྣམས་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་དང་ཞིབ་
བསྟར་ཡང་ཡང་བྲལ་ཏེ་བསམ་སྣོ་བཏང་ན། ཐར་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད་འདུག་བསམ་པ་
འོང་བུ།

ད་ནངས། ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་མི་འགའ་ཤས་དང་ཐུག་སྐབས་སྣང་ཇི་ལྟོན་ཉམས་ལེན་བྱས་
ན་འགྲིག་གམ་ཞེས་དྲི་བ་བྱུང་བ་ལ། འོས་ནས་སྣང་ཇི་ལྟོན་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་དེས་སྤྱག་བཟུལ་ཟུང་
རུང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་བསམ་སྣོ་མ་འཁོར་བར། སྣང་
ཇི་ལྟོན་པོ་སྐྱེ་མི་བྱུབ་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་བྲལ་པ་ཡིན། སྣོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་རྟོགས་དཀའ་ནའང་།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སེམས་ཀྱི་གཏོང་ནས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་

གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་པས། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་ལྟོག་གྱུར་ལ། གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་སྤྱོད་ལྟུང་བ། །དེ་ཡིས་སྤོང་པ་ཉིད་
 བརྟེན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལ་སངས་རྒྱལ་
 གྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་དག་སངས་
 རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་བསལ་ཏེ་ཤེས་རྟོགས་ཡིད་ཆེས་
 འབྱུང་བར་གསུངས་པས་གནད་ཆེ། དེས་ན་སྤོང་ཉིད་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་སྤོང་པ་ཉིད་
 དེ་ཚུང་ཟད་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་ལུང་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར། རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྤོང་
 དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་འཚོལ་སྤངས་ཀྱི་གནད་ལམ་
 སྤོང་བྱེད་མཁན་ཞིག་མེད་པར་ལམ་སེང་ཤེས་རྟོགས་དཀའ་བས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོལ་ཚུལ་གྱི་གནད་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ད་གཟོད་སོ་སོས་བསམ་སྒོ་བཏང་
 བས་དབྱུད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་དབྱུད་པ་
 བྱེད་ཚུལ་རྟོག་པས་དབྱུད་པའི་སློབ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་གནད་དོན་རྣམས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་
 དགོས་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཉིད་ལ་ཡང་དྲང་དོན་དང་དེས་དོན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། དེ་
 ཡང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། རྩེ་བྲག་སྐྱེ་བས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལ་དེས་དོན་མ་གཏོགས་དྲང་དོན་མི་འདོད་ཅིང་། མདོ་
 ལྡེ་པས་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་ཐལ་ཆེར་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར། སེམས་
 ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་འདོག་ཚུལ་གྱི་ཐད། གཟུགས་ལུང་གི་སྟེང་དུ་མཚན་
 མཚོན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་

པར་གསུངས་པ་འདི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བར་གསུངས་པས། ཉན་ཐོས་
སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། བཀའ་ལ་ངང་ངེས་གཉིས་འབྱེད་མི་
འབྱེད་ལ་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ལྷན་དང་འབྲེལ་ལས། གནས་
མ་བུ་པའི་སྡེ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་མི་འདེབས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱོ་བ་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱོ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། མཁས་གྲུབ་
རིན་པོ་ཆེའི་སློང་ཐུན་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ། ཞེས་
བྱེ་སྐྱོ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་པར་བཞེད་ལ། ཡིག་
ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་མི་འདོད་ཀྱང་། རིགས་
པའི་རྗེས་འབྲང་གིས་དེ་ཁས་ལེན་པར་གསལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབུ་
སེམས་གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ངང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་བཞག་ཅིང་། སང་
ངེས་ཀྱི་དོན་ཡང་སེམས་ཅོམ་པས་མདོ་གང་ཞིག་སྐྱེ་འཇོག་པར་ཁས་གྲང་དུ་རུང་བཡིན་ན་ངེས་
དོན་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་ངང་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སློ་ནས་བཞག་པ་དང་། དབུ་
མ་པས་ངང་ངེས་ཀྱི་དོན་དེ་སྐྱེ་འཇོག་དུ་ཁས་གྲང་དུ་རུང་མི་རུང་དེ་ཅོམ་གྱིས་མི་འཇོག་པར།
བརྗོད་བྱེད་ལ་ངང་ངེས་གཉིས་བཤད་པའི་ངེས་དོན་དེ་སློང་པ་ཉིད་དང་ངང་དོན་ཀུན་རྗོད་ལ་བྱས་
ནས། སློང་ཉིད་བརྗོད་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་གི་སློང་ནས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཀུན་རྗོད་
བརྗོད་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་གི་སློང་ནས་ངང་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག་ །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་ངང་ངེས་གཉིས་དབུ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སང་ངེས་འབྱེད་ལུགས་ཀྱང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའི་ནང་དུ་གསུང་ཚུལ་མི་འདུ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བརྟེན། རིགས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་

ནས་བཀའ་གང་ཞིག་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བཀའ་གང་ཞིག་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་རྣམ་དཔྱེ་
སྡེ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ལ་གཏུགས་ནས་འདི་དེས་དོན་གྱི་
མདོ་དང་། དེ་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་འབྱེད་མི་བྱུང་སྟེ། ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
དང་དེས་འབྱེད་དགོས་བྱུང་ན། ལུང་དེ་ཡང་དེས་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་པར་ལུང་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་
དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་གོམས་བྱེད་ཡོད། དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྟོང་
པོར། མཐར་གཏུགས་ན་ངེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་
པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྐྱབ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ན་དཔྱད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་མི་མཁས་པའི་
དཔྱད་ཚུལ་གྱི་གནད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་
དུག་མཚན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དང་དེས་རིགས་པས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཀའ་གང་ཞིག་གི་བརྟེན་བྱའི་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་
ཡིན་པ་ལ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་ལས་འབྱུང་བའི་དང་དེས་འབྱེད་པའི་རིགས་ལམ་གྱིས་དཔྱད་
པས་གོམས་ན་དོན་དེ་དང་དོན་དང་། དེ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་
པས་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གོམས་མེད་དེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་བྱུང་ན་དོན་དེ་དེས་
དོན་དང་། དེ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ཡང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

དཔེར་ན། མདོ་འགའ་ཞིག་ནས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་
གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་འདོད་པ་ལ། སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་གཞན་
དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་གོམས་པས།
གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་པུ་མོ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པས། མདོ་

ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དེས་དོན་མིན་པར་ངང་དོན་དུ་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
བས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་བཏགས་བཅས་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞེད་ཀྱང་། གཞན་དབང་
དང་གཞན་དབང་ཀྱང་བཏགས་ཀྱིས་སྣོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དབུ་མ་
པའི་རིགས་པས་གཞོད་པས། མེས་མ་ཙམ་པ་ལྟར་མི་བཞེད། དེས་ན་སྐྱ་སྐྱབ་རང་གིས་མཛད་
པའི་བརྟན་བཅོས་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་དེ་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་བྱུང་བའོ། །ཞིབ་འཇུག་
ཀྱང་གཙོ་བོ་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་ལུག་མཛད་ཚུལ་གོང་དུ་རྩུང་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་བཤད་
པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཅུ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་པ་
ལ་རྟེན་འབྲུང་མཐའ་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ། རྟེན་འབྲུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་
བར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དུན་པའི་ལུག་གོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་
དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་དོན་ལ་གསུམ། རག་འདིའི་དོན་ལ་བརྟན་བཅོས་
ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སོགས་ཡོད་ཚུལ། བྱུང་གཞི་ལ་བྱུང་ཚུལ་བརྒྱད་ལྟར་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་
ཚུད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་ལ་མཚོན་བརྗོད་མཛད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་དེས་དགོས་སོགས་
ཚོས་བཞི་ཡང་བརྟན་ཏོ། །

བྱུང་གཞི་ལ་བྱུང་ཚེས་བརྒྱད་ལྔ་པ་འཛིན་ལྟུང་།

བྱུང་གཞི་ལ་བྱུང་ཚེས་བརྒྱད་ལྔ་པ་འཛིན་ལྟུང་གསུངས་པའི་སྐབས་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་གསུངས་ཤིང་། དངོས་སྐྱོབ་བས་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་དོན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་པས་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དེ་ཙམ་ལ་མི་འཛོག་
པར། འབྱུང་ཞེས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཡན་
རྒྱུན་བརྟོས་ནས་གྲུབ་པའམ་ཡན་རྒྱུན་བརྟོས་ནས་འབྱུང་བ། ཡན་རྒྱུན་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའམ་ཡན་
རྒྱུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྡེང་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་གནང་བས། འདུས་བྱས་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གོ་བ་སྟེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་
བྱས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཤིང་བཟོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཤིང་བཟོ་
བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྣོ་ནས་མི་དེར་ཤིང་བཟོ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་
ཤིང་། ཤིང་བཟོ་བས་ཤིང་བཟོས་ཞེས་བརྗོད་ན། ཤིང་བཟོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་བཟོའི་བྱ་བ་
དང་། བྱ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱེད་པ་པོ་བཞག་པས། ཤིང་བཟོ་བ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་
པ་དེ་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བས་ཡན་རྒྱུན་བརྟོས་ནས་སམ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་ཅུ་བ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་
ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འགག་པ་སོགས་མེད་པ། ཞེས་དང་། འོག་ཏུ། མ་རིག་
པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་ཇི་སྟེད་པ་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཇི་ལྟ་བ་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་
ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མིན་པར། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སྐུར་དགོས་སོ། །

སྤྱིར་བཏག་པཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་མོད། ལྷབས་འདིར་བཏག་པཅས་
ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཏག་པཅས་
ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
བཏག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། ལྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཏག་
མེད་ཡེ་ཤེས་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་འཕགས་པའི་བཏག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ལྟོང་ཉིད་ཡིན་
པས་དེ་ལྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤོའི་ཡུལ་ཡིན་ནའང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་ལྟོང་ཉིད་ངེས་ཚུལ་གཉིས་སྐྱང་སྤོའི་ཡུལ་ལྟར་བསྐྱད་པ་མེད་པར། གཉིས་སྐྱང་ལོག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་
སྣོ་ནས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་བཏག་
པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟོང་ཉིད་དེ་བཏག་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་
བ་དང་། དེ་ལ་ཀུན་རྗེས་ཀྱི་སྐྱང་བ་དང་། དོན་སྤྱིའི་སྐྱང་བ་སོགས་གཉིས་སྐྱང་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་
ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་འཕགས་པའི་བཏག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཅན་
སྐྱུ་གུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགག་སོགས་བརྒྱུད་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་གསུངས། ཅི་སྟེ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་

འགག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 ཚུད་སྟོང་སོགས་བཤད་པ།

དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ་གཉིས། འགག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 ཚུད་པ་སྟོང་བ་དང་། འགག་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚ་རྒྱུ་ཀ་ལས། གལ་ཏེ་བྱད་པར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་
 གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེའི་ངོར་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་འགལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། དེའི་ངོར་ཚོས་ཉིད་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡོད་
 པས་ཉག་པ་ཡོད་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱན་ཆད་པས་ཆད་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་
 དག་དེའི་ངོར་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ལ་ལྷན་པ་མི་འབྲད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 ཅི་སྟེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྟོང་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་སྟོང་དེའི་ངོར་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དོན་དམ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་
 ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་
 རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་
 མོད། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་

དམ་དུ་མ་གྲུབ། རྟོན་དམ་ལ་གོ་རྟོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དགག་བྱ་ལ་རྟོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་
དམ་འདིར་གྲུབ་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་རྟོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་དམ་དེའི་
ངོར་ངེས་པར་རྗེས་དཔོན་གྲང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་རྟོན་དམ་དུ་བྱས་
པའི་རྟོན་དམ་དེའི་ངོར་རྗེས་པ་ཙམ་དང་། རྟོན་དམ་དེས་རྗེས་རྟོན་ཙམ་ལ་རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་མི་
དཔོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

མདོར་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཙལ་ནས་རྗེས་ན་བཙལ་ས་དེ་ཉིད་རྗེས་མི་དཔོན་ཏེ། དཔེར་
ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཙལ་བ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མེ་ཏོག་ཅེས་པ་
དེ་གང་ཞིག་ལ་བརྗོད་མིན་འཚོལ་སྐབས། མེ་ཏོག་སྤར་ཙམ་དེས་མ་ཚེམས་པར་མེ་ཏོག་གི་སྤྲོད་
ལུགས་སམ། མེ་ཏོག་གི་གཤིས་ལུགས་ཅི་འདྲ་བཞིག་ཡིན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་བཙལ་བས། མེ་
ཏོག་དེ་མ་རྗེས་པར་མེ་ཏོག་བཏགས་རྟོན་བཙལ་ནས་མི་རྗེས་པའམ་མེ་ཏོག་རྟོན་སྤོངས་ནས་གྲུབ་པ་
མེད་ཙམ་ཞིག་རྗེས། དེས་ན་རིགས་ཤེས་ལ་རྟོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་དམ་འདིས་བཙལ་བའི་ཆེ་
གང་བཙལ་བ་ལྟ་མེ་ཏོག་དེ་བཙལ་ཞིང་། དེ་བཙལ་བ་ལྟར་རྗེས་ན་མེ་ཏོག་དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་
ཡང་དེ་ལྟར་བཙལ་བས་མེ་ཏོག་མ་རྗེས་པར་མེ་ཏོག་གི་གནས་ལུགས་རྗེས་པ་སྟེ། བཙལ་བུ་མེ་ཏོག་
ཡིན་གྲང་འཚོལ་མཁམ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
མིན་བཙལ་བ་ན་མེ་ཏོག་མ་རྗེས་པར་མེ་ཏོག་གི་གནས་ལུགས་རྗེས་པོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཏོག་གི་གནས་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཐ་སྲོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་
གཏོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་གི་གནས་ལུགས་བྱང་གཞི་འམ་བཙལ་བུའི་གཞི་
ལ་བཞག་ནས་དེའི་གྲུབ་ལུགས་དེ་བཙལ་ན། བཙལ་གཞི་མེ་ཏོག་གི་གནས་ལུགས་སམ། མེ་ཏོག་
གི་སྤོངས་པ་ཉིད་མ་རྗེས་པར་མེ་ཏོག་གི་སྤོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤོངས་པ་ཉིད་རྗེས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྤོངས་པ་

ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྤོང་པ་ཉིད་ཁོ་རང་བཙལ་བུའི་གཞི་ལ་བཞག་ནས་དེའི་རང་བཞིན་བཙལ་
 བས་རྗེས་དགོས་ཀྱང་། ཁོ་རང་མི་རྗེས་པར་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་དེ་རྗེས་པར་བདེན།
 སྤོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ཀྱས་སོ། ། རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་
 དོན་དམ་འདིས་ཁྱད་གཞི་ཚོས་ཅན་དེའི་གནས་ལུགས་བཙལ་ནས་རྗེས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་
 ཅམ་དང་། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྤོང་ཅམ་དེ་གཞི་ཚོས་ཅན་ལ་བསྟོས་ན་ཚོས་ཅན་དེའི་གནས་
 ལུགས་ཡིན་ཡང་། གནས་ལུགས་ཁོ་རང་ལ་བསྟོས་ཏེ་གནས་ལུགས་མིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

འདི་ནས་འགག་སོགས་ཀྱི་སྤོང་པའི་ཚོས་བརྒྱད་གསུངས་པ་དེ་དངོས་སྤྲོ་བ་དང་། སེམས་
 ཅམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་བཙལ་གྱིས་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་ན། རང་ཅག་གིས་ཚོས་རྣམས་དོན་རྗེས་
 གས་ཡོད་པར་བཟུང་ཞིང་། བཟུང་བ་ལྟར་དོན་རྗེས་གས་ཡོད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ་སྤྱོད་བཅས་པ་སོགས་
 ཡོད་པའི་སྤྱི་ར་ཞེས་བཞེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཚོས་རྣམས་རྟོག་བཟོ་ཅམ་དང་། སྤོང་པ་བྲགས་
 ཅམ་དང་། རྟོག་པས་བྲགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་རྗེས་གས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ན་སེམས་ཀྱིས་
 གང་བཟོས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། དཀར་པོ་དེ་ནག་པོ་དང་། མི་དེ་སངས་རྒྱས་པེད་ཅེ་ན་
 མི་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ནའང་། དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། ཚོས་གང་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་
 དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱོད་ཞིང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མི་སྤྱོད་བས། རྒྱུན་
 དེས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བཅེད་ཡང་དེས་པ་ཅན་ཡིན། དེ་ལྟར་དེས་པ་
 ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དོན་གྱི་རང་མཚན་ཞིག་ཡོད་ནས་དོན་དེས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས། དོན་
 གྱི་བདེན་པ་ཞིག་མེད་པར་སྤོང་པ་གང་བཟོ་བཟོ་ཡིན་ན་སྤྱོད་འགག་ལ་སོགས་པ་འདོག་མི་རུས། དོན་
 རྗེས་གས་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་རྗེས་གས་ཡོད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་གཙོ་བོ་དེ་སྤྱོད་བཅས་

ག་བ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། རྒྱུ་འགག་ལ་སོགས་པ་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 བཤོད་ཀྱང་། ཚོས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས་བརྒྱབ་བྱ་ལྷ་གྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མེད་པ་དང་།
 དེའི་རྒྱབ་བྱེད་ལྷ་གྱུའི་རྒྱུ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན།
 མདོར་ན། ཚོས་གང་ཡིན་ཡང་དོན་སྤང་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་ན་དོན་སྤང་ནས་
 གྲུབ་ཡོད་མེད་རྣམས་བཞིན་དུ་འཚོལ་བའི་རྣོས་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས། དེས་མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་
 དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་པ་བཀག་གོ། །འདིར་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་
 རང་བཞིན་ལ་བརྣོས་ནས་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་ལ་བརྣོས་ནས་ཡོད་ཅེས་ཤེས་ངོ་གཉིས་
 ལ་བརྣོས་ནས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་དེ་གཙོ་བོ་རྩ་ཤེདིར་བཤད་ཉེར་བཞི་པ་ལས་
 འབྱུང་བས་དེར་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འགག་སོགས་ཀྱི་གངས་དང་གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁྱད་ཚོས་འགག་སོགས་
 ཀྱི་ཚོས་དེ་བཤད་པ་ན། རྒྱུར་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ནས་བཤད་ན། རྣོན་ལ་སྤྱོད་ཞིང་དེ་ནས་
 འགག་དགོས་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་ཞིག་ནས་འགགས་པ་རྣོན་དང་སྤྱོད་བསྐྱེས་འབྱུང་བ་ཡིན།
 ལྷ་གྱུ་རྩ་བུ་གཞི་གཅིག་དང་དུས་གཅིག་ནས་བཤད་ན། རྣོན་ལ་ས་བོན་དེ་སྤྱོད་ཤིང་། དེ་ནས་འགགས་
 པ་འབྱུང་བས་གོ་རིམ་འཐད་ཀྱང་། མཚོན་བརྗོད་འདིར། འགག་པ་མེད་པ་སྤྱོད་མེད་པ། ཞེས་
 འགག་པ་རྣོན་ལ་གསུངས་པས་གོ་རིམ་འཚོལ་བ་མིན་ནམ་ཞེས་རྩོད་པ་ལ། རྣོན་མེད་དེ། འདིར་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱོད་འགག་གི་གནས་མ་བཤད་ཅིང་། ཁྱད་གཞི་ལྷ་གྱུ་འམ་མེ་ཏོག་རྩ་བུའི་སྤྱོད་དུ་གཤིས་
 ལ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་འགག་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་འགག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་འགག་
 ཡིན་ན་སྤྱོད་བརྣོས་མེད་རང་མཚན་པ་འཕྲ། རྒྱུ་བ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་བརྣོས་པ་དང་། འགག་པ་
 རང་མཚན་པ་དང་འགག་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་བརྣོས་པའི་སྤྱིར་འགག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་མི་བརྣོས་སོ། །དེས་

ན་འདིར་གཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགག་སོགས་རིགས་པས་འགོག་པར་བརྟེན། སྐྱེ་བ་ཚོན་དུ་
འགོ་བའི་གོ་རིམ་འདི་མི་དགོས་པས་གོ་རིམ་འཚོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། གཤེས་སུ་གྲུབ་པའི་
འགག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཤིག་ཡོད་ན་དེ་བཞེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བརྟོམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་
ཡོད་མ་ཚུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་
ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་བཤད་ནས། འདི་ལ་འགག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉེ་དོ་པོ་ལ་
བརྟོམས་ནས་སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པའི་འགག་པ་དང་། རང་གི་དངོས་པོར་རེད་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་
འགག་གཉིས་དང་། རྒྱན་ལ་བརྟོམས་ནས་སྐྱ་མ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་དུས་ཀྱི་འགན་པའི་རྟག་པ་སྐྱེ་
རྟག་ཆད་གཉིས་དང་། ཡུལ་ལ་བརྟོམས་ནས་རིང་བ་ནས་ཉེ་བར་འོང་བ་དང་ཉེ་བ་ནས་རིང་བར་
འགོ་བ་སྐྱེ་འགོ་འོང་གཉིས། ཟླ་ལ་བརྟོམས་ནས་དོན་སོ་སོ་བའི་ཐ་དད་པ་དང་དོན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་
པའི་གཅིག་པ་སྐྱེ་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད། མཚན་མཚོན་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩོལ་བཞིན་དུ་གཞིགས་པའི་དོ་ན་ཚོགས་
པའི་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞེས་བྱའོ། །

སྐྱོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བ་ལྟར་པ། ཞེས་ཞི་དང་པོ་སྐྱོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞེས་པ་དེ་རང་བཞིན་རྣམས་
དག་དང་། ཞི་གཉིས་པ་ཞི་བ་ལྟར་པ་ཞེས་པའི་ཞི་བ་དེ་སྐྱོ་བྱུར་རྣམས་དག་ལ་སྐྱུར་དགོས་སམ་སྐྱུར་
ཚུལ་ལས། དེ་འདྲ་དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལྟར་གི་འདུག་པ་རྣམས་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་མེད་པས་ཤེས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྐད་ལོག་པའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱེ་མ་ན་འཚི་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་འཚི་བ་མ་ལུས་པ་
དང་བྲལ་བས་ཞི་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་ཚོས་ཉིད་གཞིགས་པའི་གཞིགས་དོ་
ན་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། འདིར་བཤད་པའི་གཞུང་གི་གོ་དོན་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱེ་མ་ན་འཚི་

ལ་སོགས་པའི་ཉེར་འཚེ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པའི་ཞི་བ་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་
 པ་ལ་གཉེན་པོ་སྤྱིས་པའི་སྤོང་བས་གྱིས་དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚང་བར་བྱས་པའི་དབང་གིས་སམ། རྒྱ་
 རྒྱུན་གཉེན་པོས་བཅོམ་པར་བརྟེན་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱི་གནས་འཚེ་ཡང་གཉེན་པོའི་སྤོང་བས་གྱིས་
 བཅོམ་པས་ཞི་བ་སྤོང་བྱུར་རྣམ་དག་གི་ཞི་བའོ། ཞི་བ་གཉེས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྤོང་བ་
 པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐོག་ལ་གཉེན་པོ་སྤྱིས་པའི་སྤོང་བས་གྱིས་སྤང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་བྲལ་བའི་ཉེ་
 བར་ཞི་བའི་ཉེར་འཚེའི་དབྱིངས་བརྟན་པས། རྟོན་པ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་ལ་སྤྱོད་པའི་དམ་པ་ཞེས་སྤྱོད་པ་
 གཞན་ལས་ཁྱད་འབྱེད་པར་མངོན་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུབ་གང་གིས་དུས་བརྟན་བཅོམ་
 ཚོམ་པའི་ཐོག་མར། དགོས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར། ཡུལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ།
 རྒྱུ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་སྤོང་བས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

རབ་བྱེད་ཉེར་དུག་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉེས་ཀྱི་སྤོང་བས་འཁོར་བར་འཁོར་
 རྒྱུ་དང་། རབ་བྱེད་བཅོམ་བརྒྱད་པ་ལས་ཐར་པ་དང་། དེ་རི་ལྟར་ཐོབ་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་
 པར་སྤོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་བཅས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར་སྤོང་པ་ཉིད་ཅེས་
 པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་རྒྱུ་ལ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཁོག་བསྐྱིགས་ནས་རབ་བྱེད་དང་པོར་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྒྱུབ་རྒྱུ་ལ་ཐོན་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཡན་ཡག་བརྒྱ་གཞིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

དེ་ནས་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་བཤད་པ་ལ། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། ལྷོང་ཉིད་དེ་གང་གི་
སྤྱིར་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དོན་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེས་ན་
རབ་བྱེད་འདིར། མ་རིག་བསྐྱབས་པས་ཡང་སྲིད་ཉེས། ། ཞེས་མ་རིག་པས་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་
ལུགས་མཐོང་བའི་མིག་བསྐྱབས་ཏེ་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསལ་གས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྲུང་བ་ཡིན། རང་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་རྫོགས་
ནས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞིག་གིས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མུང་འདས་བཀོད་པར་མི་བཞེད་
པར། དེ་ནི་སེམས་མ་དུལ་བའི་ཆ་ནས་འཁོར་བ་དང་། དུལ་བའི་ཆ་ནས་མུང་འདས་དང་། སྲིད་
པ་འཁོར་བར་ཉོན་མོངས་པའམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་དེ་མ་རིག་པས་བྱས་པར་གསུངས།
སེམས་མ་དུལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སོ་སོས་དང་དུ་སྒྲངས་ནས་བྱེད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་ཅག་
ཀུན་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་སྤྱེས་སུ་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་སྤྱུག་བསྐྱེད་
དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་འདོད་ནའང་བདེ་བའི་རྒྱ་སྤྱུག་མི་ཤེས་ཤིང་། སྤྱུག་
བསྐྱེད་མི་འདོད་ནའང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན།

མདོར་ན། སེམས་མ་དུལ་བའི་སྤྱོད་དེ་མ་རིག་པའམ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་བ་དང་།
སེམས་དུལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ནི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ང་

ཚོ་མི་ཚོ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་མི་ཚོ་བདེ་སྲིད་དང་ལྡན་པ་དེ་དེའི་ཐབས་ཤེས་པའི་སློབ་ནས་
 ཡོང་དགོས་ལ། མི་ཤེས་ཚོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ན་མི་ཚོ་སྐྱེ་ལ་མི་ཤེས་པར་བརྟེན། ན་
 ཚོང་ཚུང་དུ་ས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་པ་ཡིན། མི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་
 དོན་དེར་མི་ཤེས་པའི་ཆ་མང་པོ་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པའི་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱང་དོར་མི་ཤེས་
 པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཉེས་སྦྱོན་འབྱུང་ཡང་། དེ་ནི་ཡི་གེ་ཤེས་
 པ་ཅམ་གྱིས་སེལ་རྒྱས་པས་དེ་ཅམ་སྦྱོན་ཆ་ཆེར་མི་མངོན། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པ་དེ་བསལ་ཟེན་ནས་
 གྲང་རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཚོངས་པའི་མི་ཤེས་པ་དེ་འབྱུང་ལ། རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཚོངས་པའི་
 མི་ཤེས་པའི་ནང་གི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྲིད་
 པ་འཁོར་བ་ན་རླུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་དགོས་པ་དང་།
 བསལ་དགོས་པའི་མི་ཤེས་པ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཤེས་པ་འམ་མ་རིག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཚུའི་ཀ་ལས། མ་རིག་པ་ནི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་བཀག་ཅོང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཅམ་མིན་གྱི་རིག་པ་དེའི་འགལ་ལྗང་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་གང་ཟག་གམ། ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྣམ་ཕྱོགས་རིག་པ་དེ་བཀག་ཅོང་མམ་དེ་མིན་པ་ཅམ་
 ལ་མི་འཛིན་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། མ་རིག་མི་མངོན་རྒྱན་སོགས་བཞིན། ཞེས་རྒྱན་ཞེས་པ་དེ་
 བདེན་པ་མིན་པ་ཅམ་ལ་མི་འཛིན་པར་བདེན་པའི་རྣམ་ཕྱོགས་དེ་ལ་འཛིན་པ་བཞིན། མ་རིག་པ་
 དེ་ཡང་རིག་པ་མིན་པ་ཅམ་མིན་པར་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྗང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤིག་ལ་འཛིན་
 དགོས། དེ་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦོང་པ་ཡིན་ཡང་། རྣོས་འཛིན་
 པ་ན་འབྲུལ་བའི་དབང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན། གནས་རྒྱུ་དངོས་དེ་རང་

བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཤེས་མཁུན་དེ་རེ་ལྟ་བུ་ཞེས་དངོས་
ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡང་ན། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དམ་དེ་ག་རང་ཡིན་པ་དེ་ར་བཞག་གསལ་དེ་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པ་འཕམ་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་
མེད་ཅེས་མིང་བཏགས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་དགག་བྱས་སྟོང་ཅམ་ཞིག་དང་། དགག་བྱ་བྲལ་
བ་ཅམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཞག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བཟོ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཅེས་བཟོ་ད་ཅིང་། ཤེས་རབ་དེའི་འགལ་རྒྱུ་འི་རིག་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་བདག་ཏུ་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་འཕམ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་བཟོ་དང་། མ་རིག་པ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐུན་ལོང་མ་ཐལ་འགྱུར་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་འཛོག་
ཅིང་། ཚོས་དང་གང་ཟག་ཅེས་གཉིས་འཛོག་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་དང་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་
ལུང་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤྱིར་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་ན་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་
བདག་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་རང་གི་ལུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་བྱེད་བ་དང་། གནས་ཁང་དང་། མོས། ཡོ་བྱད།
གཉེན་ཉེ་དུ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་། ཆགས་ལུལ་དེ་དང་དེ་ར་བདེན་པར་
ཞེན་པའི་བདེན་ཞེན་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྤང་དང་། གང་ཟག་ལོངས་
སྤྱོད་པ་པོ་དེས་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱེ་བས་མ་རིག་པ་དེ་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་

གསུངས། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ང་དང་ངའི་འོ་སྐྱམ་པ་སྐྱེ་སའི་རང་
སྐྱུང་གི་ང་དང་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་རང་འཛིན་དེ་འཛིག་ལྟ་དང་། སྐྱུང་
གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྐྱེ་
མ་དེ་འཛིག་ལྟ་མིན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་སྟེ་ཚུལ་གཤམ་དགོས།

འདིར་ལྷགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
གཉིས་དམིགས་པ་ཅམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། འཛིན་སྣངས་ལ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་
ཏེ། གཅིག་གིས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཅིག་གོས་ཀྱིས་སྤྱང་སོགས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་ལ། གཉིས་ཀས་དོན་སྟོང་ནས་ཡོད་པར་
འཛིན་པས་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་དུས་རྒྱུན་དུ་ངོ་སྐྱམ་པ་སྐྱོ་ལ་ཤར་བ་ན། སྟོན་ལ་སྤྱང་པོ་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་ངོ་འོ་
སྐྱམ་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྱུབ་ཅེས་པའི་མི་རྒྱགས་པ་འམ་ཆེན་པོ་གང་
ཡིན་རུང་དེ་སྐྱོ་ལ་ཤར་བ་ན་སྟོན་ལ་མི་དེའི་སྤྱང་པོ་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་དང་། མིའི་སྤྱང་པོ་དེ་སྐྱོ་
ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བའི་མིང་ཁ་ནས་ཐོན་པ་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱང་པོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་
ཡིན་ལ། དེས་གཞི་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཡིན། འཛིག་ལྟ་ལ་སྐྱུར་ན་ང་ཡི་
སྤྱང་པོ་སྐྱོ་ལ་ཤར་ནས་ངོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པའི་ཚོ། འཛིག་ལྟ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་སྐྱེ་བས་པར་བརྟེན། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དེས་གཞི་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལྷགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་བཞིན་དུ་སྐྱེན་ཅི་ལོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པས། དོན་གྱི་ཡིན་ལྷགས་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྗོད་བསམ་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཅ་བར།

མ་རིག་བརྗོད་བསམ་པས་ཡང་སྲིད་སྲིད། །

འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག །

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་

ཅེས་གསུངས། འོ་ན། མ་རིག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བརྗོད་བསམ་པས་སྦྲོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞུང་ནས་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་ན། རྟུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། རྟུག་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟུག་བསྐྱེད་ཞེས་པ་སྦྱེ་བ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན། རང་དབང་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཅེས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོའི་སྦྱེ་བ་དེ་རང་དབང་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟུག་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་ནས། དེ་རྒྱ་གང་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱེ་བ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན། སྦྱེ་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱན་སྲ་མ་སྲ་མ་ཡོད་པ་དེ་ཅེས་ལས་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྦྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་མིན།

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་ལ་རྟུག་བསྐྱེད་དེ་རྟུག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་ལ། དཔེར་ན། རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟུག་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་བའི་རྟུག་བསྐྱེད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཤེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་ཡོང་བེད། དེ་ལྟ་ནའང་སྐབས་རེར་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟུག་བསྐྱེད་དང་། སྐབས་རེར་འགྱུར་བའི་རྟུག་བསྐྱེད་འབྱུང་ལ། སྐབས་རེར་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན། ཤེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ཡོད་པས་བདེ་རྟུག་གི་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་

སྤྱུག་གི་ཚོར་བ་ཡོང་བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་བ་ཡིན་ནའང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོང་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་
ཙམ་གྱི་སྣང་ནས་མིན་པར། ཤེས་པའི་སྣང་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པའམ་རྒྱ་རྒྱུ་
གཞན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལ་ལས་ཞེས་ཀྱུ་སྣོང་གི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་ལས་སམ་བྱ་བ་ཞིག་གྲུབ་ཅིང་།
དེའི་ཞིག་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ནས་འབྲས་བུ་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱི་བ་ཡིན་ཚད་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་ལ། ཤེས་
པའི་རྒྱུ་ཡོད་པས་སྤྱི་བ་འོང་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱི་
བ་འོང་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པའོ་ནས་འབྲུང་བ་མིན་པར་རྒྱ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གཞན་
དེ་གང་ཡིན་དཔུང་ན་ལས་ཀྱི་སྣང་དུ་འབབ་པ་ཡིན། ལས་ཞེས་པ་དེ་ཅ་བ་ཀྱུ་སྣོང་གི་བྱུང་པར་
དང་ལྡན་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པས། ཀྱུ་སྣོང་དང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འབབ།

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་བ་དང་། གང་ལ་ཆགས་སའི་བདག་
དེ་སྣོ་ལྟ་སྤྱེས་ལ་ངི་ལྟར་འཆར་བ་ནི། ང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྣོ་ལྟ་སྤྱེས་ལ་ང་དེ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་།
ང་ཡི་ལུས་དང་ང་ཡི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ཁོ་ལ་བོ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་
ང་ཞེས་སྣོ་ལ་འཆར་བ་ན་ང་དེ་དབང་སྐྱུར་པ་པོ་འམ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། ང་ཡི་ལུས་དང་སེམས་
ཞེས་འཆར་བ་ན་དེ་དག་ང་དེའི་དབང་བསྐྱུར་བྱའམ་ལོངས་སྤྱོད་བུ། དེ་བཞིན་ངའི་ལུས་ཞེས་བརྗོད་
པ་ན་ལུས་དེ་བདག་པོ་བརྒྱུག་ས་དང་། ང་དེ་བདག་པོ་རྒྱུག་མཁན་ལྟ་བུར་འཆར་ནས་ང་ཡི་ལུས་
དང་ང་ཡི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། བརྗོད་པ་ལྟར་ང་ཡི་ལུས་དང་ང་ཡི་སེམས་ཡིན། འདི་
ངའི་ཅ་ལག་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་སོ་སོའི་མཛུབ་མོ་གདུབས་ནས་པར་བཞག་པ་དེ་ངའི་མཛུབ་མོ་རེད་
ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་པས། བདག་པོ་རྒྱུག་མཁན་ང་ཟེར་བ་ཞིག་དང་། བདག་པོ་བརྒྱུག་སའི་ལུས་

སེམས་ཞེས་པ་ཞིག་སློབ་ལ་གར་ཞིང་། གར་བའི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་དབང་སྐྱུར་མཁན་གྱི་ང་དེ་དབང་
 བསྐྱུར་བུའི་ཕྱང་པོ་འཕ་ལུས་སེམས་ཀྱི་གསེབ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སློབ་ལ་མི་འཆར་བར། ང་དེ་དབང་
 བསྐྱུར་སའི་ལུས་སེམས་ལས་དབང་ཆེ་བ་དང་། ཐ་དང་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའམ། ལུས་སེམས་
 ལ་བརྟེན་པ་མེད་པ་འཕ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སློབ་ལ་གར། སློབ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་བདག་དང་ཕྱང་
 པོ་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དང་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་
 ཙ་ཤེ་རྒྱུ་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་པས་དེ་རེ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་
 སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགོ་མཁན་གྱི་བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 བར་འཛིན་ལུགས་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་བདག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གཅིག་
 ཡོད་ལ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཞིབ་ཕྱད་བྱེ་བ་བྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
 པའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་ལུགས་གཅིག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་ལུགས་
 གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དེ་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་ཡིན་ལ། སྐྱེ་མ་ལ་འཛིན་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད།
 སྐྱེ་བ་བཅད་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཞི་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་ལས་ལྟན་སྐྱེས་བཞག་
 ཏུ་མེད་དོ། །

ནམ་འགྲེལ་ལས། མཚོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་སྤྱིར་དང་། ཞེས་སློབ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་གང་
 ཟག་རྗེ་པོ་འཕ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱང་པོ་ཁོ་ལ་པོ་འཕ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ལྟ་བུར་བདག་ཕྱང་
 པོ་ལས་ཡན་གར་བའམ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་ཞིག་སློབ་ལ་གར་བཞི། དཔེར་ན། ཚ་སྐྱན་ཅན་གྱི་ནད་པ་
 ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། ངའི་ལུས་འདི་མི་གཞན་གྱི་ལུས་དང་བརྗེ་རྒྱུ་བྱུང་ན་བརྗེ་བར་བསམ་པ་སྟེ།
 མི་ནད་མེད་གཅིག་གིས་དེ་ལ་ཁྱོད་རང་གི་ལུས་དེ་ངའི་ལུས་དང་བརྗེ་འོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བརྗེ་སྐྱེས་
 པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཁྱེད་རང་གི་སེམས་གཏི་ཐུག་དེ་མི་ནམ་དཔྱད་ཟུང་ཟུང་པོ་ཞིག་གི་སེམས་

དང་བརྗེས་ཞེས། བརྗེས་ཞེས་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིས་ཀྱང་བརྗེས་བསམ་པ་ཞིག་འོང་བས། དེས་ང་ཞེས་ཡོངས་
 སྡོད་པ་པོ་དང་ཡོངས་སྡོད་ཀྱི་ལྷན་སེམས་རྣམས་ཅ་ལག་ལྟར་མར་སྤྱད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྤང་བ་ལྟ་
 བུ་ཞིག་གློ་ལ་ཤར་བ་ཤེས་ཅུས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རང་གི་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལྷན་སེམས་མཚོག་གཞན་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བརྗེས་སྤོང་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བྱུང་བར་བརྟེན། གློ་ལྷན་སྤྱེས་ལ་ང་དེ་
 རྗེས་ལྟ་བུར་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་གློ་ལ་ཤར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ནའང་ཤར་བ་ལྟར་དངོས་ཡོད་ལ་གྱུ་བ་མེད།
 དཔེར་ན། ཆགས་སྤང་སྤྱེ་སྐབས་སྤོན་ལ་ངོ་སྤོང་པའི་གློ་སྤྱེ་བ་ན་ང་ཚུགས་བྱུང་བ་ཞིག་གློ་ལ་
 སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་ཞེན་པ་ན་དེ་འདྲའི་ངོ་སྤོང་པའི་གློ་སྤྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལྟར་དེ་དང་། ང་ཞེས་པ་
 དེ་ཚུགས་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུ་བ་མེད་པས་ང་དེ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཡིན་སྤོང་བུ་དེ་དེ་པའི་ཐོག་
 རྣམ་ངོ་སྤོང་པའི་གློ་སྤྱེ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཤུགས་ཆེ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་བཏག་དགོས།

དཔེར་ན། སྤང་ཞེས་པའི་མི་དེ་ཆགས་པ་སྤྱེ་ས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཁྱོད་པ་སྤྱེ་ས་ཡིན་ནའང་
 འདྲ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དྲག་པོ་སྤྱེས་པའི་སྐབས་ཆགས་པ་སྤྱེ་སའི་སྤང་ཞེས་པ་ཞིག་ཆ་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་གཞན་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟང་པོ་ཞིག་གློ་ལ་ཤར་བ་དང་། ཁོང་གློ་སྤྱེས་པའི་སྐབས་སྤང་
 ཞེས་པ་དེ་གཞན་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ངན་པ་ཨ་འཐས་ལྟ་བུ་ཤུགས་ཆེན་
 པོ་ཞིག་གློ་ལ་ཤར། སྤང་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཁོང་གློ་སྤྱེས་རྣམས་སྤོད་སྐབས་དེ་འདྲའི་སྤང་ཞེས་པ་དེ་གང་
 ལ་བརྗེས། སྤང་ཞེས་པ་དེ་ལྷན་སེམས། ཡང་ན། སེམས་ལ་བརྗེས་པ་ཅི་ཡིན། ཡང་སྤང་ཞེས་པ་
 དེ་ངན་པ་ཡིན་བསམ་པའི་ཚོ། དེ་འདྲ་དེ་སྤང་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སེམས་དེ་འཇམ་
 ཡང་ན་སྤང་པོ་སོགས་གང་ལ་བརྗེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདྲུ་ས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གློ་ར་འཆར་བ་དེ་འདྲུ་
 ས་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཁྱུང་པར་ཞིག་མི་འདུག་གས།

ཡང་དཔེར་ན། ཆགས་སྤང་མ་སྤྱེས་པའི་སྐབས་མི་བརྒྱ་ཤག་མང་པོའི་ནང་ནས་སྤང་མཚོང་

བན་པ་གི་ར་ཕྱང་འདུག་སྐྱམ་པ་དང་། ཡང་ཕྱང་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་
 ཕྱང་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཚུལ་དང་། སྒོས་ཕྱང་ལ་ལྷ་སྤངས་དེ་མི་འདུ་བ་ཞིག་མི་འདུག་གམ། དེ་
 བཞིན་ཅ་ལག་གམ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་རེད་སྐྱམ་པ་ཅམ་ཞིག་སྐྱེས་
 པའི་ཚེ། དངོས་པོ་དེ་ལ་སྒོས་འཛིན་སྤངས་དང་། དངོས་པོ་དེ་ལ་ཆགས་སྤང་སྐྱེས་པའི་སྐབས་
 དངོས་པོ་དེ་ལ་སྒོས་འཛིན་སྤངས་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མེད་བཟླ་བ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་ལ། བསམ་
 སྒོ་གཏོང་བྱ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསམ་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པའམ་བདེན་པར་འཛིན་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ།
 རོན་སྟེང་ནས་ཉེ་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་སའི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བཟང་ངན་ཡོད་པ་དང་། བཟང་
 ངན་དེ་བརྗོད་པ་ཅམ་མམ། ཉོན་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་བཏགས་པའི་དབང་གིས་
 ཡོད་པ་མིན་པར། རོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པའི་ཞེན་ཚུལ་གྲགས་དུག་པོ་ཞིག་ཡོད།

སྐྱེར་ང་ཚོར་ཚོས་གང་དང་གང་སྤང་ཡང་ཉེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་
 མི་འཆར་བར། དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ཞེས་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་འཆར་ཞིང་། འཆར་
 ཚུལ་དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་ལ། འདིར་ཡང་
 གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལ་སྤང་བ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་ཞིང་། སྒོས་ཞེན་པ་ནའང་བདེན་
 པར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། འགའ་ཞིག་དེ་ལས་ལྗོགས་སྟེ་བདེན་མི་བདེན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་
 པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་ལུགས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མཁམ་ཞིག་གིས་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་
 དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའང་ཡོད། རྗེའི་གཞུང་ལུགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་
 པར་གསུངས་པ་ན། བདེན་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ལུགས་གཅིག་དང་། བདེན་མེད་
 ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ལུགས་གཅིག་ བདེན་མི་བདེན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་

པར་འཛིན་ལུགས་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས།

ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པོངས་རྫོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་
ཐོག་ནས་འཁོར་བར་འབྱུག་རིམ་དང་ལྗོག་རིམ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་ནས་
གསུངས་པ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་གསུངས།

ནང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་ནས་ཀ་ཤིའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ཀྱིས་འཁོར་ཚུལ་ཡང་འདོད་ལ། དེ་ལས་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་འཕྲུལ་སྐྱོངས་པ་ལ་ཟེར་
ཞིང་། དེའི་དབང་ལས་སླུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་ནའང་སླུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། བདེ་
བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་མི་བརྩོན་པའི་དབང་གིས་སླུག་བསྐྱལ་
ཀྱིས་མཚར་བ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན། མ་རིག་པ་དེ་ལ་ངོ་སྟོན་པའི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡོད་ཀྱང་།
ངོ་སྟོན་པའི་སློ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་མིན། སྦྱིར་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་དགོངས་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་འཛིན་པ་ཡོད་ལ།
ཡིན་ནའང་འདིར་བཤད་པའི་ངོ་སྟོན་པའི་མ་རིག་པ་འཕྲུལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་དོན་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་ལས་བཟུལ་བའོ། དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་འོ། རང་
བཞིན་ཞིག་ཤར་ནས་དེ་རྣམ་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པས། སྦྱོན་ཅན་ནམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་སློ་
ལོག་ཤེས་ཤིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སླུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་སྟོན་པའི་ང་ལི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལ་
ཡང་བདག་འཛིན་ལོག་ཤེས་གཅིག་དང་། ངོ་སྟོན་པ་ཅམ་གྱི་ཚད་མའི་སློ་གཅིག་བཅས་གཉིས་
ཡོད། འབྲས་བུ་སླུག་བསྐྱལ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ལ་མི་འདོད་པ་རྒྱུ་བཀྱིས་སྦྱོགས་ཤིང་།
ཞེན་སྲུང་པའི་ཞེ་སྲུང་ངམ་མི་དགའ་བ་ཤུགས་ཆེན་ཡོད་པའི་སློ་སྦྱོན་ཅན་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་

མོ་གཅིག་དང་། སྤྱིར་སྤྱི་བུ་ལ་ཞེས་པ་དེ་མི་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་
སུ་བརྟུན་ནས་དེ་ལ་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་མོ་དོན་མཐུན་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་
བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འང་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་ཅིང་། བདེ་བ་དེ་དགོས་
ངེས་དང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་འོས་པ་ཡང་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་སྟམ་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་ན་སྟམ་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་ཞིག་
ཡོང་བ་དེ་ཙམ་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན། མདོར་ན། མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་མོ་ལ་ཞེ་
སྤང་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་མི་འདོད་པའི་མོ་ཡང་དག་པ་གཅིག་
སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དེ་བུང་ན་བསམ་པའི་འདོད་པའི་ནང་གསེས་ལ་ཡང་བུང་ཚུབ་དོན་
གཉེར་བའི་འདུན་པ་ལྟ་བུའི་མོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཅིག་དང་། ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྱི་རིམ་འབྲེད་དགོས་པ་ཡིན།

ལྷ་སྟེགས་པས་བདག་ཅེས་པ་དེ་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཅིག་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་ཏེ།
དེ་ཡང་ཡུང་པོ་འདོར་ལེན་བྱས་ཏེ་གི་བའི་སྐབས་མིའི་ཡུང་པོ་སྤྲོ་མ་དོར་ནས་ཡུང་པོ་གསར་པ་ཞིག་
ཚུར་ལེན་པས། ལེན་མཁན་དེ་སུ་ཡིན་ཞེ་ན་བདག་ཡིན་ལ། བདག་དེ་ཡུང་པོ་ལ་མི་བརྟོས་གིང་
ཡུང་པོ་ལ་བརྟོས་ན་གཏན་དུ་འཇམ་ཉག་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བས་ཉག་གཅིག་རང་དབང་པའི་བདག་
ཅིག་ཡོད་པར་འདོད། དེ་ལྟར་འདྲ་འདོར་སྟམ་པའི་བདག་འདིན་ལྟར་སྤྱིས་འདིན་ཚུལ་དེར་
མོ་གཟུ་པོས་དབྱེད་པ་ནང་ར་འདིན་པའི་མོ་ལྟར་སྤྱིས་ལ་བདག་གར་བའི་ཚེ་ངོ་སྟམ་པའི་ང་ཚུགས་
ཐུབ་པ་ཞིག་གམ། མངུ་བ་མོ་འདྲུགས་ས་ཡོད་པ་ཞིག་མོ་ལ་གར་ཡང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཉག་
པ་དང་། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ཕུ་དང་། བརྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་བ་ལྟ་བུ་མོ་དེ་ལ་མི་འཆར་
ཞིང་འདིན་ཚུལ་ཡང་མེད་པས། དེ་ལྟར་འདིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བདགས་ནས་འདིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་

པས་ཀྱང་བརྟགས་ཞེས་བརྗོད་ལ། སྤྱི་བ་མཐས་སློ་མ་བསྐྱད་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
ལྟ་བུས་ན་མུ་སྟེགས་པས་དྲག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་ཏུ་ཡོད་པར་ལྟ་བུའི་སློ་དེ་སློ་འབྲུལ་པ་
ཅན་ཡིན་ཡང་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་སྟེ་མིན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མིན་ནོ། །

རང་སྤེལ་ལོག་མ་རྒྱུ་སྲི་སྲི་བདག་ཕྱི་ལོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུ་བ་ན་འགལ་འདུ་དུ་མ་མཐོང་
ནས་བདག་ཕྱི་ལོའི་གསེབ་ནས་སམ། ཕྱི་ལོའི་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་ཐག་བཅད། བདག་ཅེས་པ་
ཕྱི་ལོའི་སྟེང་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལོ་འམ། བཅ་གཞོན་འབྲེལ་མཐའ་གྱི་བདག་ཅིག་དེས་པར་ཡོད་
ལ། ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཚོས་གང་ཡིན་ཡང་ཚོས་དེ་དང་དེ་ཞེས་མཇུ་བམོ་འཇུགས་ས་ཞིག་ཡོད་དགོས་
པ་གཞིར་བཞག་པ་ལྟར། བདག་དེ་ཕྱི་ལོའི་གསེབ་ནས་ཡོད་དགོས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ནི་
འདོར་ལེན་ཕྱེད་དགོས་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་དཀའ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། སྟེ་བ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་
འོང་བ་དང་། སྟེ་བ་འདི་ལ་ཡང་ང་ལོ་གཞོན་པའི་སྐབས། ང་དར་མའི་སྐབས། ང་ནས་པའི་
སྐབས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཕྱི་ལོ་གཞོན་པའི་སྐབས་དང་། དར་མའི་སྐབས་དང་། ཅས་པའི་
སྐབས་ཏེ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ང་གཞོན་པའི་སྐབས། ང་དར་མའི་སྐབས། ང་ནས་པའི་སྐབས་
ཞེས་ང་གཅིག་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོའི་སྟེང་ནས་ང་འཛིན་མི་རུས།

དེས་ན་ཚེ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་ཚུལ་ལྟར་ན། ང་དེ་པལ་ཚེར་
རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་འཛིན་དགོས་ལ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མིག་གི་རྒྱུ་
ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་སྟེ་བདག་སྟེན་མིག་དབང་སོགས་རྟེན་རགས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
སྟེ་བས་དེ་དག་འཛིན་དཀའ། དེས་ན་བདག་གམ་ངའམ་གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་ངོ་སྟོན་མཇུ་བམོ་འཇུགས་
ས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་འཛིན་དགོས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་རྒྱུ་པར་གཞུང་
དུ་ཡང་བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་བཞག །ཕྱི་ལོ་རྟེན་འབྲུང་གི་སེམས་ཅོམ་པས་

ནི་བདག་གི་མཚན་གཞིར་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཞག་ན། འཇོག་པ་ལ་སྣོ་མས་པར་འཇུག་པའི་
 སྐབས་ལྟ་བུ་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་མེད་པས་བདག་མེད་པར་ཐལ་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་སྣོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་
 མོ་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པས་བདག་ཏུ་འཛོག་མི་རུས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཛོག་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་
 ཡང་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་མི་འཛོག་པར། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་
 ཅི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཀུན་གཞི་མ་སྤྱིབ་ལུང་མ་བཟུན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བཞག་པས། གང་
 ཟག་ཅེས་པ་དོ་ཐོག་མའུ་བོའི་འཇུགས་ས་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་ལས་ལྗོན་ལྟེ་བདག་
 གིས་མཚོན་པའི་ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེད་རྒྱ་མེད་པར། ལྷང་
 ཅམ་མམ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཏགས་པའི་སྣོ་ནས་སམ་བཏགས་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
 གཏོགས། ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་མཚན་གཞི་ཞིག་གཏན་ནས་འཛོག་རྒྱ་མེད། དེ་ལྟར་མིང་
 གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་གྱི་ཚོས་ཤིག་འཛོག་རུས་པར་བརྟེན། བདག་གམ་ང་ཞེས་པའི་མཚན་གཞི་
 ཡང་སྤུང་པོ་ལྷ་ཆར་གྱི་སྣོང་ནས་སམ། སྤུང་པོའི་གསེབ་ནས་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལྟ་ནའང་ང་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་སྣོན་མེད་དེ། ང་དེ་སྤུང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 རས་གྲུབ་པ་ཡིན།

མ་རིག་བསྐྱེབས་པས་ཡང་སྲིད་སྲིད། ཞེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལྷ་སྐབ་ཀྱི་སྣོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་
 པའི་ནང་དུ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྤྱེད་དོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྣོན་པས་
 མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 ཞིང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་དབང་དུ་འམ་བཤེན་

པར་གྲུབ་པ་མིན་པར། གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་སློབ་ནས་གྲུབ་ནའང་། འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་ཡང་
དག་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ངོམ་ལ་ལྟ་བུའི་སློབ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ན་ང་འཆར་སྟངས་དེ་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་དང་།
སྐབས་མེར་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་མེར་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
གང་སྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་དབང་སྦྱར་བྱེད་པའི་ང་ཟེར་བ་ཞིག་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་དབང་
ཆེ་བ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། ཡོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དུས་ཀྱི་ཉུང་བ་སྟེ་
གར་ཞིང་། དེ་ལ་སློབ་ཤིང་སྟར་སྟངས་དུ་བདེན་ཁ་བྱིན་ནས་ངོམ་སྟེང་ལ་སློབ་ཅུང་ཟད་ཤུགས་
ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ངར་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

སྦྱར་བ་དེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལྟར། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་
སློབ་དོན་མཐུན་ཞིག་ཡོད་ནའང་། ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་པས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤི་མ་ཤི་བ་ཞིན་
གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱེད་པས་ནས་ཚད་ལས་བཀལ་བའི་བདེན་པའི་བདེ་བའམ། རང་དབང་བ། ཚུགས་
ཐུབ་པའི་བདེ་བ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་དབང་བའི་ངོམ་སྟེང་ལ་རང་དབང་
བའི་ང་དེས་རང་དབང་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྦྱོགས་པའི་སློབ་སྐྱེ་བས། འདྲན་
བྱེད་ཚེངས་པ་དེ་དང་ཆགས་སྟངས་གི་སློབ་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་
དང་འབྲེལ་ནས་ཅ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་
སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་མམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་འབྲུང་བ་དང་། ལས་དེའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་
འགྲོ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གྱིས་གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ལས་དེ་བསགས་ནས་

ལས་མངོན་གྱུར་བ་དེ་འགགས་པ་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕམ། བག་
 ཆགས་ཤིག་སེམས་སྣང་དུ་བཞག་ཅིང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་དང་། རྒྱ་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་དེའི་སྣང་དུ་བག་ཆགས་བསྐྱོས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ངའམ། གང་ཟག་དེ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འགྲོ་བས། འདུ་བྱེད་
 རྒྱན་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས། །འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། བག་ཆགས་
 ཞེས་ཇུན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ནས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོར་བཞག་པས་གྲུབ་མཐའ་
 གཞན་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། ཚུལ་དེའི་རིགས་ལ་བསམ་སྒོ་གཏིང་ཟབ་གཏིང་དགོས་པ་ཡིན།

ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞི་དེ་ལ། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གཏན་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་
 བའི་གཞི་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། གནས་སྐབས་
 ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ལ་ཤེས་པ་དང་། གཏན་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ལ་གང་ཟག་བཞག་ལ།
 གང་ཟག་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན། སྤྱིར་བག་ཆགས་དེ་ལ་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས། བག་ཆགས་རིགས་གཅིག་དེ་རྒྱན་དང་འཕྲད་ན་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོད་
 པ་སྟེ། འདི་ལ་ས་པོན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད།

དཔེར་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེ་འགགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་བག་ལ་
 ཞབའི་ཚུལ་དུ་གནས། བག་ལ་ཞབ་དེ་སྐར་ཡང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་དང་འཕྲད་ན་ཉོན་མོངས་
 དེ་སྐར་བཞིན་སྐྱེ་བའམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ས་པོན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བག་
 ཆགས་རིགས་གཅིག་ནི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུན་པའི་རྒྱན་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་འཛིན་
 ཀྱི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་སྤོན་གྱི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བས་བཞག་

པའི་རྣམ་པའམ་བག་ཆགས་ཤིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་རྒྱུན་དང་ཇི་ཙམ་འཕྲད་ན་འང་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བྱུ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་རིགས་གཉིས་ཡོད།

ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་བསམ་

པའི་ལས་དེ་ལུས་ངག་གི་ལས་སུ་བཞག་ཅིང་། ལས་ལ་ངེས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་གསུངས།
མངོན་པ་མངོད་དུ་གསལ་བ་ལྟར། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་།
མངོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ལས་ལ་སེམས་པའམ་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད། སེམས་པའི་ལས་ཞེས་པ་ཀུན་སྒྲོང་གི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་ལ་འཛོག་པ་དང་། བསམ་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་སྒྲིབ་བ་ལ་འཇུག་
བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་ལ་བཞག་ནས་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཀ་
ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་འཛོག་གོ།

བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀས་བསམ་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་
ཏེ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དམ། རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ལ་བཞག་པ་འདྲ་ཡང་། ཅ་
བ་ཤེས་རབ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱེན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ནི་ཐོབ་
པའམ། རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པའི་རྗེས་ཤིག་ཏུ་བཞེད་པ་སོགས་གསུངས་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་དང་།
དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་བྲགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས། ལས་ཞིག་པ་དང་། ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་
པོ་དང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ལས་ཞིག་པ་ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་སྒྲོན་ལམ་རྒྱག་པ་དང་། འདོན་
པ་འདོན་པའི་ལས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ངག་གི་དགེ་བའི་ལས་དེ་གྲུབ་ནས་འགགས་ཟེན་པ་ན། ངག་
གི་ལས་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ངག་གི་ལས་ཞིག་པ་ཡིན་ཅིང་། ངག་གི་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་སོགས་
ཞིག་པའི་ཙམ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྐྱབས་

པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཤིག་ཡིན། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཞིག་པ་ཞེས་པ་འདུས་མ་
བྱས་སུ་འདོད་དེ། ལས་ཞིག་པ་དེ་མེད་དགག་དང་། དེ་ཡང་འགག་བྱ་ངག་གི་ལས་དེ་འགགས་
པ་དང་ལས་དེ་འགགས་ཟིན་ཅིང་། དེ་འགགས་པའི་བྱལ་ལ་གང་ཡང་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་
ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་དུ་ལས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བཤད་གསལ་
བར་གསུངས་ཤིང་། འགག་བྱ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དེ་འགགས་
པའི་བྱལ་དེར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཤིག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་
ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པའི་སྟེང་ནས་བརྒྱུ་བ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྤར་གྱི་ངག་གི་ལས་
ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ངག་གི་ལས་འགགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ལས་དེ་ཡི་ཞིག་པ་ལ་སྲིད་ལེན་གྱིས་
གསོས་བཏབ་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་ལ། གཉིས་པ་བརྒྱ་
བ་ལས་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་སྲིད་པ་དེ་ལ་ལས་ཞེས་ལས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་དུ་སྲིད་པའི་
ལས་དེ་ཞིག་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་ལ་ལས་
སམ། སྲིད་པའི་མིང་བཏགས་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་པ་དེར་མོ་དགོས་པ་སོགས་ཁྱུང་
པར་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཁྱུང་པར་ཕྱ་མོ་ལ་སྦྱར་ན་དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས། བཞི་པ་མིང་གཟུགས། ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད། རྣམ་པ་རེག་པ། རེག་
པའི་རྩེན་གྱིས་བདུན་པ་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྩེན་གྱིས་བརྒྱད་པ་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྩེན་གྱིས་དགུ་
པ་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྩེན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་སྲིད་པ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བརྒྱ་
གཉིས་པ་ཀ་ཤི་འབྱུང་བས།

ཙམ་པར།

སྲིད་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་། །

ག་མི་དང་ནི་སྐྱུ་དན་དང་། །

སྐྱེ་ངག་འདོན་བཅས་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་དང་། །

ཡིད་མི་བདེ་དང་འཁྲུག་པ་རྣམས། །

དེ་དག་སྐྱེ་ལས་རབ་དུ་འབྱུང་། །

དེ་ལྟར་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་སྤང་པོ་ནི། །

འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་རྣམ་མེས་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་ག་མིའི་རྟེན་འབྲེལ་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །

མི་ཚེ་འདི་ལ་མཚོན་ན། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་དང་། སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱུ་ག་
བསྐྱེལ་མང་དག་ཅིག་ཡོང་གི་ན་ཡོད། ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ད་ལྟའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་དང་།
མ་འོངས་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཅན་གྱི་སྤང་
པོ་འདི་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། ང་རང་
ཚོ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཡིན་པས། སྤང་
པོ་འདིས་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་པོ་རང་གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་
ཉིད་བདེ་སྐྱིད་འདོད་པ་དང་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བདེ་སྐྱིད་འདོད་ཅིང་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་ནའང་། སྤང་པོས་རྐྱེན་བྱས་ནས་སྐྱུ་ག་
བསྐྱེལ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྤང་པོ་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་རྟེན་གས་

ཡིན། སྤང་པོ་དེས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པས་དེའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒོམ་ནས་པོ་གཏོང་དགོས་ཤིང་།
 དེ་ནས་དེ་འདྲའི་སྤང་པོ་དེ་རྒྱ་མེད་རྒྱུ་མེད་ལས་སྤང་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བས་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྤང་བ་དང་།
 མྱེའི་རྒྱ་རྒྱུ་མེ་འདྲིའི་པ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་དང་། དེ་ཡང་པ་མའི་པ་མ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་བ་དང་། དེ་
 ནས་ད་དུང་ཡ་མཐའ་དེད་ན་འཇམ་བུའི་སྤིང་བྱེ་བྲག་པ་འདྲི་ཐོག་མར་མ་ཆགས་གོང་ལ་འཛིག་ཉེན་
 གྱི་ཁམས་སྐྱ་མ་སྤོང་པའི་ཤུལ་དེར་ནམ་མཁའི་རྩལ་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོའི་ལུས་འདི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིའི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་འཛིག་ཀྱང་། སྤར་བ་རྩལ་དེ་འདྲ་ཞིག་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ང་ཚོའི་ཚོར་
 བ་བདེ་སྐྱུག་གི་ཉེན་བྱེད་མཁའ་གྱི་ལུས་སུ་གྱུབ་པ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱ་རྒྱུ་དེ་སྤྱི་རོལ་ནས་འཛིག་དཀའ་བས། དེ་ལྟར་དཔུང་བ་ན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་དགོས་
 རྣམ་ཉེ། རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ན་རིགས་པས་གནོད་པས་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྤྱེས་པ་དང་། དེ་ཡང་
 རྒྱ་རྒྱུ་དེ་འཛིག་ཉེན་བཀོད་པ་པོའི་སྒོ་ལི་གཡོ་བ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་སྤང་ན་རིགས་པས་
 གནོད་པར་འགྱུར་བས་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་གྱུབ་པར་བཤད། སྤང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཙ་
 བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་
 པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། ལྷབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཅས་གསུམ་གསུངས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡིད་བསམ་ན་ལྟ་བུ་ཐལ་བ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་
 པ་དང་། དེ་ཡང་རང་དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་
 པ་སྟེ་དེ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 ལྟ་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་བས། དེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ཡང་ནམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱིར་མི་ཉག་ལས་སྐྱུག་བསྐྱེད། །སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་ནི་བདག་

མེད་གསུངས། ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། རྩེ་བ་འདི་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། འགྲུར་
 བ་འགྲོ་བ་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་། འགྲུར་བ་འགྲོ་བ་འདི་གང་གི་དབང་གིས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 རྩེ་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་རྩེ་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་
 ཏུ་རྩེ་ཡོང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པའི་
 བདག་ཉིད་ཏུ་འཇམ། འདིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་རྩེས་པ་དེ་རང་ཉིད་རྩེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོ་རང་ངམ། རྩེ་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུར་བའི་རང་བཞིན་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་རྩེས་པ་ཡིན།

འོ་ན། རང་རྩེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེས་རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཕར་འགག་
 པ་དེ་རྩེས་འབྱུང་གི་རྩེན་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟོས་པའི་སྒོ་ནས་འགག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྩེན་གྱི་
 རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལྟར་ན། དཔེར་ན། ཉི་མ་གཅིག་འགགས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་འདས་ནས་མཚན་
 མོ་གར་བ་ན་འདས་པ་འཇམ་འགགས་པ་ལྟ་བུ་རྩེན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཏུ་ང་ཚོ་གསོན་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་འགལ་རྩེན་སྒོ་བུར་བཞིག་བྱུང་ནས་ཤི་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་རྩེས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ཡང་། སྤ་བའི་མི་རྟག་པ་ལྟར་ན། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་འགྲོ་བ་ལྟེ། དཔེར་ན།
 རྩེ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་འགྲོ་བ་འདི་རགས་པའི་མི་རྟག་
 པ་ལྟར་འགལ་རྩེན་གསར་པར་འཕྲད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བཞིག་མ་ཡིན་པར། ཁོ་རང་ཚུར་རྩེས་
 པ་འཇམ། ཡོད་པ་འཇམ། འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཁོ་རང་གིས་རྩེས་པ་དང་འདིག་པའི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་རྩེོ། །

དེ་ལྟར་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ཚོས་འགྲུར་བ་སྤྲ་ཚོགས་འགྲོ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་
 ཡང་ཐམས་ཅད་རྒྱའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། རང་དབང་ཏུ་མ་འདུས་པ་དེ་ག་སྟུག་བསྟུལ་
 ཏུ་བཞག་པ་ཡིན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྲིད་པའི་སྤང་པོ་འཇམ་འཁོར་བའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་གང་གི་གཞན་

དབང་ཡིན་རྒྱུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་ལས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་དང་། མིའི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུར་
ཆ་བཞག་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། ལས་དེ་གསོག་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་ཡང་རྩ་
བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། ང་ཚོའི་སྐྱེ་བ་འདི་དག་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་དང་། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་
ཚུལ་བསམ་པ་ན། ཨ་ཅི་བྱད་མཚར་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་འདུག་གམ། སོ་སོའི་ཉམས་སྦྱང་
ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་དང་། འཇམ་བུའི་སྤིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སེམས་པ་དང་། དེ་ལྟའི་འཇམ་བུའི་
སྤིང་གི་གནས་སྤངས་ལ་ལྟ་ནའང་འདྲ་སྟེ། ཆགས་སྤང་གིས་ལས་ཚད་མེད་པ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་
པ་དང་། བྱིམ་ཚང་གཅིག་གམ། སྤྱི་ཚོགས་སམ། རྒྱལ་ཁབ་ནང་པན་ཚུན་སོགས་གང་ལའང་
ཆགས་སྤང་ཉོན་མོངས་འདི་ས་རྩོག་ཏུ་བཟོ་ཞིང་། འདི་ས་མི་གཅིག་ཁེར་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་སེམས་
འབྲུག་ཏུ་བརྟུག་ནས་མ་སྦྱིད་པ་བཟོ་བས། ཉོན་མོངས་ཟེར་མཁན་དེ་སྤྱི་བུ་ལྟ་བུ་བྱེད་གཏེ་ཡིན་
པ་གསལ་པོ་ཡིན་ལ། མིང་ཉོན་མོངས་ཞེས་བཏགས་མ་བཏགས་ཇི་ལྟར་ཡང་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཚུལ་
ཞིག་གིས་རྩོག་ཏུ་བཟོ་བ་གསལ་པོ་ཡིན།

ང་ཚོས་ཉམས་ཞིབ་ལེགས་པོ་བྱས་ན་ཇི་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སམ། ཆགས་སྤང་རགས་
པ་བྱགས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་མི་དེ་སྦྱིད་པོ་མེད་པ་དང་། མི་དེ་ཡོད་སའི་བྱིམ་ཚང་ནང་ལའང་བདེ་
སྦྱིད་མེད། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཇི་ཅམ་གྱིས་ཆགས་སྤང་ཉུང་བའི་ཚོད་ཀྱིས་མི་སྦྱེར་ཡིན་ནའང་སྦྱིད་
པ་དང་། ཁོ་རང་གི་བྱིམ་ཚང་ཡིན་ནའང་བདེ་སྦྱིད་ལྡན་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་གང་དུའང་རྩོག་ཏུ་བཟོ་
ཞིང་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟུག་ཡུང་ལ་སྦྱོར་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་ནམ། ཉོན་
མོངས་དེའི་ཚེ་གཡོག་ལྟ་བུར་བྱུར་པས་ན་སྤྱི་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ང་ཚོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོའི་སྐྱེ་བ་འདི་སྐྱེར་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དང་།

དེའི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལུགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་ཕྱ་བཏང་བ་ན། ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་འདི་ལས་གྲོལ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིས་ཀྱང་གྲོལ་དགོས་ངེས་ཡིན་འདུག་སྟེ་
 པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྟེ་རྒྱ་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱའི་གཞན་དབང་ཅན་
 དང་། རྒྱ་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། རྒྱལ་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། འགྲུ་
 བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྟག་པ་མེད་ཞིང་། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རང་དབང་བ་མ་ཡིན་ལ།
 དེ་མིན་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་
 སྒྲོ་འཁོར་བྱུང་བ་ཡིན། འཁོར་བའི་ཙ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྲིད་པ་འཁོར་
 བ་ཞེས་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྟར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པར་
 གསུངས་པ་བཞིན། མ་རིག་པ་ལ་སྒྲིན་མཚོང་ཞིང་དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་ལམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་མཚོང་བ་སྟེ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་
 བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ལ་མཁའ་པ་ཞེས་བཟོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་གོ་མས་པ་སྟེན་མཁའ་བྱི་མཁའ་པ་དེས་སྲིད་
 པ་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་ལས་འདུ་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་གནས་ལུགས་ལ་ཚོངས་ཏེ་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་ལ་མི་མཁའ་པ་དེས་ནི་འཁོར་བའི་ལས་སམ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བར་སྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་བ་སྒོམ་རྒྱུ་ལ།

དེ་ཡང་མཁས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་མངའི་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ནས་བརྩམས་པའི་སྒྲིབ་ལས་གསུང་དུ་མི་གསོག་པར། ལྷག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་ཏེ་འཁོར་བ་སྒོམ་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་པོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྲིད་པའི་ས་པོན་མ་རིག་པ་དེས་ཚོས་རྣམས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྐྱོ་དེ་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྐྱོས་གཞོད་པའི་སྐྱེར། དེ་ལྟར་བདག་མེད་མཐོང་བའི་སྐྱོ་དེས་མ་རིག་པ་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲུ་བྱེད་འགག། འདྲུ་བྱེད་འགགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་རང་གྲུགས་གྱིས་འགག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་འགགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་འགག་པའི་སྐྱེར།

རྩ་བར།

དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་ཀྱི་ར་པས། །

དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འབྱུང་། །

ལྷག་བསྐྱེད་ལུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ། །

དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་འགགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ང་ཚོ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བས་ཐོངས་གིང་། ལྷག་བསྐྱེད་མི་འདོད་

ནའང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚུ་ཡི་གཉེར་མ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་སྤྱི་རོལ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཤོས་ཚོགས་
 ཀྱང་། སྤང་པོ་དེ་ག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཉེན་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་འབྲོ་ས་མེད། དཔེར་ན། ང་ཚོར་
 བྱུང་བྱམ་གྱི་འཛིགས་པ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་ཤོས་ཐུབ་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ག་བར་སྐྱེ་བས་སར་སྤང་
 པོ་དེ་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་སྤང་པོ་དེ་དང་
 བུལ་བཞིག་བྱུང་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་བ་མ་གཏོགས། ཇི་སྲིད་སྤང་པོ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་དེ་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན། སྤང་པོ་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་
 བའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་བྱུང་བར་བརྟེན། ཇི་སྲིད་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མ་རིག་པ་དེ་
 མེད་པར་བཟོ་མ་ཐུབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྤང་པོའི་ཁྲར་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཁྲུང་དགོས།

དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། འགག་ཅ་དེར་ཐུག་ཡོད།
 རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཅ་དུག་པ་དེ་ས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་རྒྱུ་ལ་རྣམས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ན་ཉོན་མོངས་ལ་དགྲ་དང་སྦྱོན་དུ་མཐོང་བཞིག་འོང་། དུས་
 རྒྱུན་ང་ཚོ་མི་ཕལ་པས་དགྲར་ཅིས་རྒྱུལ་དང་། གནམ་གཤིས་སྐྱུག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་རིང་གནམ་
 གཤིས་སྐྱུག་པོ་འདུག་ཅེས་སྦྱོན་ཆ་ཐམས་ཅད་སྤྱིའི་ཡུལ་སོགས་གང་ཡང་རྒྱུང་བར་མཛུབ་མོ་འཛུགས་
 བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན་སྦྱོན་ཆའི་ཡོང་ཁྲུངས་མཐར་ཐུག་འདི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
 ཉོན་མོངས་འདི་ཡིན། དགྲ་ངོ་མ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་
 རིན་དུ་གལ་ཆེ་བས། འདིའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་ཞིབ་དུ་གཏོང་དགོས།

འོན། ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱུད་པ་ནས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་ཉེར་དུག་པར། མ་རིག་བསྐྱེལ་བས་ཡང་སྲིད་སྤྱིར། ཞེས་
 ལྟར་བཤད་པའི་མ་རིག་པ་འཇམ། ཐུན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལོག་ཤེས་དེའི་དབང་གིས་ལས་

བསགས་ཏེ་འཁོར་བར་འཁོར་བར་གསུངས་ལ། བདག་དང་ཡུང་སོགས་དོན་སྐྱེད་ནས་ཡོད་པར་
 འཛོལ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛོལ་དང་། ཚོས་གྱི་བདག་འཛོལ་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་ལྡོག་
 ལྟེ་འཛོལ་པས་སྤྱི་ན་ཅི་ལོག་པའི་སློབ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་དགག་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དངོས་
 ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ཤེས་པ་ཞིག་ལྟར་ན། སྤྱི་ན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་འཛོལ་པའི་སློབ་དེ་རང་ལྷགས་གྱིས་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འཛོལ་ཏེ་གྱི་བྱ་བ་ཕལ་པ་
 ཞིག་ཡིན་ནའང་། རྣམ་བཤང་རྩུན་པ་ཞིག་ལ་བདེན་པ་ཡིན་བསམ་ན། གུང་ཁྲན་རིང་ལྷགས་གྱི་
 རྒྱུ་ལ་བསྐྱགས་ལྟར། ཇི་ཅམ་བརྟན་བཅད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། མཐར་རྩུན་
 ཁྲུངས་དོལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྣངས་སྤུགས་གཏད་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ཇི་གསལ་ཇི་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས། དེས་ན་
 བདག་ཏུ་འཛོལ་པའི་སློབ་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལྷགས་ལ་སྤྱི་ན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོལ་པའི་སློབ་ཞིག་ཡིན་པས།
 ཡུལ་གྱི་གནས་ལྷགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེའི་དོན་ལ་སློབ་གོམས་འདྲིས་
 བརྟེན་ཏེ་གོམས་པ་ཇི་འཕེལ་དུ་གཏོང་བྱ་བ་ན་སྤྱི་ན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོལ་པའི་སློབ་དེ་བསལ་བྱ་བ།

དེ་མོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

དེ་ལྟར་ངའི་སྐྱམ་པའི་སྣོད་ལ་ང་ཚུགས་སྐབ་ཏུ་ཡོད་པར་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་འཇོན་པའི་
 སྣོད་སེའི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་ང་དོན་སྤེང་ནས་གྲུབ་ཡོད་ན། བདག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་པའི་
 སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པའམ། སྤང་པོ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་དམ། སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་བདུག །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་མི་འབྲེད། ང་སྣོ་ལ་ཤར་བ་ན་སྤང་པོ་དེ་སྣོ་ལ་
 ཤར་བ་དང་། སྤང་པོ་སྣོ་ལ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ང་སྣོ་ལ་ཤར་རོ། །

དེས་ན་བདག་དེ་རྟེན་སའི་སྤང་པོ་དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པར་འཇོག་
 མི་སྐབ་པས། ཡང་ན་རང་བཞིན་ཐ་དད་དམ། ཡང་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དཔེར་
 ན། རྩ་བཅས་རྩ་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་པས། ཡང་ན་རྩ་བཅས་དང་། ཡང་ན་རྩ་མེད་ཡིན་དགོས་
 བེད། རྩ་བཅས་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་ན་རྩ་མེད་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཙམ་པ།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །

སྤྱི་དང་འཇོག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་བདག་སྣོ་ལ་ཤར་པའི་ཚེ་ཚུགས་སྐབ་པ་ཞིག་ཤར་ཞིང་། ཚུགས་སྐབ་པར་ཤར་པའི་
 བདག་དེ་སྤང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤང་པོ་ཁོ་རང་བདག་ཡིན་ན། སྤྱིར་

མོ་ལ་ང་གཞིན་པའི་དུས་དང་། ང་ཀས་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་ཕུང་པོ་འགྲུར་འགྲོ་བ་མོ་ལ་ཤར་
 ཞེང་། ཕུང་པོའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྐྱུར་མཁན་གྱི་ང་དེ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མོ་
 ལ་ཤར་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པ་དང་ལག་པ་ཕྲལ་རྒྱ་ཡོད་ལ། རྒྱུ་
 ལག་དང་སྤྱིང་ཡང་བརྗེ་རྒྱ་ཡོད་པས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ཁོ་རང་བདག་ཡིན་ན། བདག་ཀྱང་ཁ་ཕྲལ་
 རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྲུར་བ་དང་། ཡང་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཅིང་ཁ་ཕྲལ་རྒྱ་ཡོད་པས། བདག་
 དེ་སྤྱིང་དང་ལག་པ་བརྗེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བདག་གི་དུམ་བུ་ཞིག་བརྗེས་པར་ཐལ་བ་དང་།
 གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྦྱེ་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྲུར། ཞེས་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཕུང་
 པོ་མེར་བསྐྱེགས་པ་དང་རྒྱ་ལ་གཡུགས་ཏེ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར། བདག་ཀྱང་མེར་བསྐྱེགས་
 པ་དང་རྒྱ་ལ་གཡུགས་ཏེ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་སྦྱེ་འཛིག་ཅན་དང་། དུ་
 མའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འང་འགྲུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་བདག་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་
 ལས་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་དུ་འགྲུར་རོ། །

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །
 ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྲུར། །

ཞེས་སྦྱིར་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་གདགས་གཞི་བདགས་ཚོས་ཡིན་པས་ཐ་དད་ཡིན་ནའང་།
 གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་བདེན་པའི་གཞན་དུ་འཇམ། རང་དབང་བ་རྒྱུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་
 མོ་རྣམས་སྦྱེས་ལ་ཤར་བ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་རྒྱུགས་ཐུབ་པ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
 ན། ཕུང་པོ་དར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གིས་ང་གཞིན་གཞིན་ཡིན་ཞེས་དང་། ང་ཀས་པོ་ཆགས་སོང་ཞེས་
 ཐ་སྦྱད་སྐྱུར་མི་བྱུང་ཅིང་། དར་རྒྱུད་ཀྱང་འགྲོ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་

ཚོ་མི་ཚོ་ཡིས་བདག་རིག་པ་ཚོ་མི་ཚོ་དང་། སྤང་པོའི་བདེ་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བདེ་སྐྱབས་
ཀྱང་འཛོགས་མི་ཤེས་པ་དང་། སྤང་པོའི་འགྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འགྲུང་བ་འགྲོ་བ་འཛོགས་མི་
ཤེས་པར་འགྲུང་རོ། །མདོར་ན། བདག་དེ་སྤང་པོ་ལྟ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། སྤང་པོའི་
གསེབ་ནས་ཀྱང་བདག་གི་མཚན་གཞི་འཛོགས་ཀྱི་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། ལུན་པ་རྩུང་ཟད་བབ་པའི་སྐབས་ཐག་པ་བྲ་བྲ་འབྲེལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་པ་གིར་སྐྱུལ་
འདུག་སྐྱམ་པའི་སྐྱུལ་འཛོན་གྱི་ཉོག་པ་སྐྱེ་ཡང་དོན་དངོས་ལ་ཐག་པའི་སྤྲོད་ནས་སྐྱུལ་ཡིན་པའི་ཆ་
རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལྟར། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་པོའི་
གསེབ་ནས་སམ། སྤང་པོའི་སྤྲོད་ནས་བདག་ཡིན་པའི་ཆ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་
ན་ཡང་ཐག་བྲའི་སྤྲོད་དུ་སྐྱུལ་དུ་སྐྱོས་བཏགས་པ་དེར་དུས་གཞན་ཞིག་དུ་སྐྱོ་གཞན་ཞིག་གིས་བལྟས་
པ་ན་དེ་ནི་སྐྱུལ་མིན་པར། ཐག་བྲ་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ་ཐག་བྲ་སྐྱུལ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་
གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཞོན་པའི་ཆ་ནས་དོན་དེ་སྐྱུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེར་སྐྱུལ་
དུ་འཛོན་པའི་སྐྱོ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུབ་པ་ཡིན།

སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གོ་ཞེས་བཏགས་པ་ན། ཐག་བྲའི་སྤྲོད་ནས་སྐྱུལ་ཡིན་པའི་ཆ་
རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལྟར། སྤང་པོའི་གསེབ་ནས་བདག་ཡིན་པའི་ཆ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་
པ་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་། ཐག་བྲ་སྐྱུལ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟར།
སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གོ་ཞེས་བཏགས་པ་དེར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་གིས་གཞོན་ཀྱི་
མེད་པར་བརྟེན། ཐ་སྐྱད་པའི་སྐྱོ་ཞིག་གིས་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་
ཞིག་གིས་བདག་ཡོད་པར་འཛོགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་མེད་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་།
སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅེས་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། ཐག་བྲའི་སྤྲོད་དུ་སྐྱུལ་ཞེས་

བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པ་འདི་ཡུང་པོ་དང་ཐག་ཁྲིད་སྟེང་ནས་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དཔེ་སྤྱི་མི་རྣམས་པས་
རྣམ་དཔེ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤྱེའམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བཏགས་པའི་སྐོ་ལྷ་མ་ཐག་ཁྲ་སྐྱལ་འཛིན་གྱི་སྐོ་དེར་ཐ་
སྟོན་པའི་སྐོ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། བཏགས་པའི་སྐོ་སྤྱི་མ་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅེས་
འཛིན་པའི་སྐོ་དེར་ཐ་སྟོན་པའི་སྐོ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་ཆ་ནས་ལྷ་མ་ཐག་ཁྲ་སྐྱལ་ལོ་སྐྱམ་
དུ་འཛིན་པའི་སྐོ་དེ་ལོག་ཤེས་དང་། སྤྱི་ན་ཅི་ལོག་གི་སྐོ་ཡིན་པ་དང་། སྐོ་སྤྱི་མ་དེ་སྤྱི་ན་ཅི་ལོག་
གི་སྐོ་མ་ཡིན་པར། སྐོ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཐུབ།

འདིས་ནི་བདག་དེ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་སམ། བཏགས་པའི་དབང་གིས་དང་། རྟོག་
པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་དང་། བདག་བཞིན་དུ་བདག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་
གཞི་ཡུང་པོ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལུས་ཞེས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་དཔྱི་བས་དང་ཁ་དོག་
སོགས་ཆ་གས་དུ་མ་ཚོགས་པའི་སྟེང་དུ་ལུས་ཞེས་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་དང་། ལུས་དེ་གོང་བུ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་དེ་འདྲའི་ལུས་གོང་བུ་ལྟ་བུ་དེ་སྐོ་ལ་གར་བ་ན་ཆ་གས་རྟེན་ལག་ལ་སོགས་པ་དེ་
རྣམས་གང་ལ་ལྟན་སའི་ཆ་ཅན་ལུས་དེ་སྐོ་ལ་གར་ཞིང་། ལུས་དེ་ཆ་གས་རྣམས་ལ་ཁྲབ་པའམ་
ཡོད་པ་ཞིག་སྐོ་ལ་འཆར་ཡང་། སྐྱར་ཡང་བསམ་སྐོ་ཞིག་གཏོང་སྐབས་ལུས་ཞེས་པ་དེ་དོ་ཐོག་
གང་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཆ་གས་གང་ཞིག་ལ་ཕྱི་ས་སམ་ཞེས་དཔྱད་ན། ཆ་ཅན་ལུས་ཞེས་བཏགས་
པའི་དོན་གཅིག་མ་གཏོགས། ཆ་གས་ཀྱི་གསེབ་ནས་གཏན་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཐག་
ཁྲིད་སྟེང་ནས་སྐྱལ་བཞག་དུ་མེད་པ་ལྟར། ཆ་ཅན་ལུས་དེ་ཡང་ཆ་གས་མགོ་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྟེན་
མཐིལ་བར་བཙལ་བ་ན་ཆ་ཅན་ལུས་ཡིན་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་གཏན་ནས་བཞག་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། དེ་
བཞིན་དུ་ཁྲིའི་ལུས་ཡོད་ཀྱང་། ཁྲིའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་ཀྱི་གསེབ་ནས་གཏན་ནས་བཞག་རྒྱ་མེད་
པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

ཡིན་ནའང་མིའི་ལྷ་ས་ཀྱི་ཆ་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་ལྷ་ས་ཞེས་བཏགས་པ་དེར་ཐ་སྐྱོད་པའི་
ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞིད་ཀྱང་། གྱིའི་ལྷ་ས་ཀྱི་ཆ་གསལ་ཚོགས་པ་ལ་མིའི་ལྷ་ས་ཞེས་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་
ན་ཐ་སྐྱོད་པའི་སློབ་གཞན་ཞིག་གིས་གཞིད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་གཞིད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱེང་
ནས་མིའི་ལྷ་ས་ཀྱི་ཆ་གསལ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་ལྷ་ས་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་
དང་། གྱིའི་ལྷ་ས་ཀྱི་ཆ་གསལ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་ལྷ་ས་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་དོན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་སློབ་ཡང་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྐྱོད་ཁོ་རང་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལས། དོན་གྱི་སྐྱེང་ནས་ཡིན་
ཚུལ་བདེན་པ་བཞིག་གཏན་ནས་བཤད་རྒྱ་མེད། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ན་
དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་
བཞིན་གསེགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོའི་གསེབ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ངའམ། དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ཡིན་རྒྱུ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་མེད།

དེ་ལྟར་ན་ཅ་བར།

བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་བདག་ཅེས་པ་དོན་སྐྱེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པས། བདག་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་བདག་གི་
བདེ་ཡང་དོན་སྐྱེང་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་དང་བདག་གི་བཞེས་ཞེན་ཆགས་བྱེད་
ས་དང་། དེ་བཞིན་བདག་དང་བདག་གི་བལ་གཞིད་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཞེ་སྤང་ལངས་ས་རྣམས་གཞི་
མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉེས་སྒྲོན་སྒྲོག་པའི་རིམ་པ།

རྩ་བར།

བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར། །

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་འཛིན་སའི་ཡུལ་ཁོ་རང་བརྒྱལ་འགོ་བ་ན་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་དེ་མི་

ཡོང་བ་དང་།

རྩ་བར།

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་གང་། །

དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་གང་གིས་ངར་འཛིན་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་བདེན་

པ་ཡིན་ཞེས་དྲན་ནའང་། དེ་ཡང་རང་དབང་བའི་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་

བཏགས་པའི་དབང་གིས་སམ་གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་

རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་བཞིན་དུ་འམ་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཞིག་མེད། གལ་ཏེ་ངར་འཛིན་

པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བདེན་གྱུ་བཏུ་འཛིན་ན་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཅན་

དེས་སྟོང་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པས།

ཙ་བར།

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་པར། །

གང་གིས་མཐོང་བས་མི་མཐོང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ན་ཙ་བར།

ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །

བདག་དང་བདག་གི་སྣམ་ཟེད་ན། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་ཟེད་ན་ཆགས་སྣང་གི་སློ་མི་སྦྱེ་བ་དང་། དེ་མེད་པས་

ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་ཡོང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་སྦྱེ་བ་མི་ཡོང་བས།

ཙ་བར།

དེ་ཟེད་པས་ན་སྦྱེ་བ་ཟེད། །

ཙ་བར་གསུངས། ཉོན་མོངས་ཟེད་རུང་ཡིན་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཙ་བ་གཏི་ལྷུག་བདེན་འཛིན་

དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྣངས་དངོས་འགལ་གྱི་སློ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་

གཉིས་འཛིན་སྣངས་དངོས་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞོན་བྱ་གཞོན་གྱེད་ཡིན་ལ། གཞོན་བྱ་གཏི་ལྷུག་

བདེན་འཛིན་དེ་རྩུན་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པས་རྒྱབ་རྟེན་

ཚད་མ་མེད་པ་དང་། གཞོན་གྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་

དུ་འཛིན་པའི་སློ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་ལ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་

སྦྱོབས་ལྡན་ཡོད་པ་དེས་ཤེས་ཐུབ།

གཞི་ཅུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་
 ཀྱི་གཤེས་ལ་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་པར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཡིན་ཞིང་། སེམས་
 རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་ཅོམ་རིག་ཅོམ་གྱི་མྱོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་ཅིང་། མྱོད་བྱེད་
 དྲི་མ་དེ་སེམས་ཀྱི་སྤོང་དུ་ལྟར་མེད་པ་ཕྱིས་སུ་གསུངས་དུ་བྱུང་བཞིག་མ་ཡིན་ནའང་། འབྲལ་རུང་
 གི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པས་སློབ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་ནས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་
 དྲི་མ་དེ་འབྲལ་རུང་གི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པས་དྲི་མ་ཟད་རུང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་ཉམས་
 མྱོང་ལ་བཞག་ན། ཁོང་སློབ་དང་འོད་ཆགས་ཤིན་ཏུ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དུས་རྟག་དུ་
 མི་སྣོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉི་ལྷན་བདེན་འཛིན་དེ་བྱུང་བའི་ཞིག་ཡིན་པས་བདེན་འཛིན་
 མངོན་གྱུར་བ་ཡང་ཡང་སློབ་མྱོང་གྲང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་མེད་པའི་སྐབས་ཡོད་པས་རྟོག་
 པ་སྐྱེས་ཚད་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། ཤེས་པ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསལ་རིག་ཅོམ་དེ་ཤེས་པ་
 རི་སྤོང་ཡོད་པ་དེ་སྤོང་དུ་ཡོད། གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། དམ་མེད་དུ་བརྒྱལ་བའི་གནས་
 སྐབས་སུ་འང་ཤེས་པ་རགས་པ་ལྟ་བུ་བག་ལ་འཕྲུང་། ཤེས་པ་ཕྱི་མེད་མུ་མཐུད་ནས་སྣོད་པ་ཡིན།
 ཤེས་པ་ཕྱི་རགས་རྣམས་གཙོ་བོ་ལྷགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་ཤེས་
 པ་ལ་ནང་གསེས་སློབ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། སློབ་བྱུང་བའི་ཤེས་
 པ་དེ་དེའི་རྟེན་ལུས་རགས་པ་དེ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྟེན་དེ་རྒྱུད་འགྲོ་བ་ན་ཤེས་
 པ་དེ་དག་གྲང་འགག་འགྲོ་བ་སྟེ། གང་ལྟར་ཀྱན་རྟོག་གི་རིགས་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་སློབ་བྱུང་བ་ཞེས་
 པ་ཡོད། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་ནི་གཉུག་མ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཡིན།
 ངས་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་མྱོང་བ་དེ་ཤེས་པ་མངོན་
 དུ་གྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཚད་ལ་ཉོན་

མོངས་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དུས་རྒྱུན་གྱི་མྱོང་བ་ལ་དཔུང་
ན། མི་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་
ཞེ་སྤང་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཕལ་ཆེར་མི་ཡོང་བ་ཡིན་པས། དེ་དང་དེ་འདྲ་པའི་སློབ་འགྲོ་སྤངས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་བསམ་ཞིབ་བྱས་ཆོ། རྫོང་སྦྱོན་ཅན་གྱི་རིགས་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་སྐྱབ་བྱབ་པ་ཡིན།

འོ་ན། སྐབས་འདིའི་སློབ་སྦྱོན་ཞེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རྫོང་གང་ཞིག་སྤྱུག་བསྐྱལ་
འདྲེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློབ་གྲུར་པ་རྣམས་ནི་དེའི་ཆ་ནས་སྦྱོན་ཡིན། སྦྱོན་ཅན་གྱི་སློབ་པ་
གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དེ་རྟེན་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྟེན་
བརྟེན་པ་ཡིན། རགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་རྟེན་རགས་པ་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་དང་། རགས་
པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམས་པ་དེ་ཚད་ཅན་ཡིན་པས་ཚད་དེ་ལས་བཀལ་ནས་འགྲོ་རྒྱ་མེད།

དཔེར་ན། ལུས་རགས་པ་དེས་མཚོངས་རྩལ་གོམས་ན་གང་ལ་གང་འཚོམས་མཚོངས་བྱབ་
པ་ཡིན་ན་འདྲ། རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལྟག་མཚོངས་མི་བྱབ་པས་ཚད་དེས་ཅན་ཡིན། ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་རྟེན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་རྟེན་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རྟེན་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྟེན་བརྟེན་པར་འཛོག་པ་དང་། རྟེན་
བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་སྤར་གོམས་ཡོད་ན། གོམས་འདྲིས་ཡོད་པའི་སེམས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་སྦྱེས་ནས་ཡོད་པ་འདི་གོམས་ཟིན་འབད་རྩོལ་བསྐྱར་མ་ལ་བརྟོལ་མི་དགོས་པར།
རྩོལ་བ་བྱས་ན་གོམས་པ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བྱུབ། ཕལ་ཆེར་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལུས་
ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་འདྲ་བར། གོམས་པ་བྱགས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་
སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་རྣམས་ཟེད་བྱབ་པར་བཤད། འདི་དག་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་རྣམ་འགྲེལ་
ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་གསལ་ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ལེའུ་གཉིས་པ་དེ་ཤིན་

དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དབུ་མེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱ་རགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བུའི
བཤད་སྟངས་དང་། མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་རྩ་རིགས་པའི
འགྲོ་སྟངས་སོགས་ནམ་འགྲེལ་ནས་ཚུར་བྱང་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད།

ཐར་པ་ལོ་བུ་ལྷོ་ལ་སོགས་བསྟན་པ།

ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅུ་བར།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །

ཞེས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་
འགོ་བཅིན་པར། གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་ལུ་མཐུད་ནས་འོང་བཞིག་
ལ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་པར་གྱུར་པའམ། ཟད་པ་དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
ལས་ཐར་པ་ཞེས་བརྗོད། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཙོ་
པོ་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་དེ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པར། འོགས་
གཅིག་ནས་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མི་ཡོང་བ་དང་། སྔར་བསགས་
པའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡོད་ནའང་། དེ་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཉོན་མོངས་མེད་པས་ལས་དེ་ས་བོན་
རུ་ལ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་དང་མུད་ཀྱང་རྣམ་པ་སྐྱར་གསོ་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན།

ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་སང་མི་ཐུབ། དེས་
ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའམ་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཅམ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ལ་འཛོག་
པ་ཡིན། ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་དོ་ཐོག་མུ་བ་མོ་འུ་གས་ས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙམ་པ།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །

དེ་དག་སྒྲིག་ལས་སྒྲིག་པ་ནི། །

སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིག་ལྟར་བྱས་ན། སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་འགོག་བྱེད་ལ་བཞག་པ་དང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཚིག་ལྟར་བྱས་ན་སྣར་ལྟར་རམ། ཡང་ན། སྣོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར། དྲི་མ་གང་གིས་འགོག་ན་སྣོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དང་། དྲི་མ་གང་དུ་འགགས་པའམ་གང་དུ་མྱོལ་བ། གང་དུ་ཟད་པའམ། གང་དུ་དྲི་མ་དང་བུལ་བའི་དབྱིངས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་འགགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དྲི་མ་དེ་རྣམས་དག་སོང་བའི་སྐད་ཆ་གཅིག་ཤུ་མ་ཡིན་པར། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། སེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེའི་དབྱིངས་སུ་དྲི་མ་སྣོང་བུར་བའི་རྣམས་དག་པའམ་ཟད་པ་ཡིན།

དེས་ན། སྣོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཐར་པར་བཞག་པ་ཡིན། དེ་སློབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། ག་ཤིའི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། རྗེ་དག་དང་། སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་དེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། ལས་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། ཉོན་མོངས་དེ་ཚུལ་མེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་མེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ། དཔེར་ན། སྐྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་ཅ་ལག་ཅིག་ཚོང་ཁང་ནས་མ་ཉོས་གོང་ལ་དེ་ཡག་པོ་འདུག་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཉོས་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ན་དུང་དེ་ལས་བཟང་དུ་སྦྱིན་ནས་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གིན་ཡོད། གཞི་ཙམ་སྐྱུ་གུ་དེར་བཟང་པོའི་ཡོན་

ཏན་ཞིག་ཡོད་རུང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་དེ་ལ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་
 སློབ་པ་ཏགས་ནས་ཆགས་པ་སྦྱེ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་མེས་པའི་མི་ཞིག་དང་འཆམ་པོ་ཡོད་
 པའི་རིང་དེར་མི་དེའི་སྐད་ཆ་ཞིག་གོ་བ་དང་། སློབ་རྒྱུ་ལ་ཞིག་གོ་ནའང་དགའ་ཚོར་ཡོང་ཞིང་།
 འོན་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་མི་དེ་དང་རྒྱུག་རེས་གོར་ནས་མི་དེ་དང་མ་འཆམ་པར་གྱུར་པ་ན་མི་དེའི་སྐད་
 གོ་བ་ན་བདུད་ཀྱི་སྐད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གོ་བ་ཡིན། སོ་སོར་ཕྱན་བུའི་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ཞིག་
 གིས་འགྲུར་བ་ཕྱན་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དོན་དངོས་གནས་ལ་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 མི་དེ་འཆར་ཅན་གྱི་མི་ཁོ་རང་ཡིན་པ་ལས་བདུད་མིན་ལ། ཡིན་ནའང་ཆགས་སྤང་གཉིས་ལས་
 ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བ་ན་མི་དེ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྦྱུག་པོ་ཞིག་དང་། ཆགས་པ་སྦྱེས་ནས་དགའ་པོ་བྱུང་
 བའི་སྐབས་སུ་མི་དེ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཟང་པོར་མཐོང་བ་འདི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་
 གིས་སློབ་པ་ཏགས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྔོན་ལ་ཡུལ་དེ་དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཤར། དེ་ནས་དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པ་ཤར་
 བ་ལྟར་དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་སྦྱེས། གཏི་མུག་བདེན་
 འཛིན་དེ་སྦྱེས་པའི་ཐོག་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟང་ངན་སོགས་སུ་སློབ་པ་ཏགས་
 གིས་བདེན་པའི་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། བདེན་པའི་ངན་པ་ཞིག་ཏུ་ཞེན་པ་ན། བཟང་པོ་ཡིན་ན་བརྒྱ་
 ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། ངན་པ་ཡིན་ན་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ངན་པ་ཡིན་པར་
 སློབ་པ་ཏགས་ནས་ཆགས་སྤང་གི་སློབ་པ་ལྷན་པུགས་དྲག་པོ་ཞིག་སྦྱེ་བ་ཡིན། ཆགས་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དེ་
 ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་སློབ་
 པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སློབ་པ་ཞེས་པ་དེ་སློབ་པའི་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་།
 སྐབས་འདིར་སློབ་པ་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་སློབ་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་

པར་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྤྲོས་ནས་འཛིན་པ་སྟེ། རོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་འདས་པའམ།
དེ་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་སྤྲོས་ནས་འཛིན་པས་ན་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན། སྤྲོས་པ་ནི། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་བདེན་འཛིན་དེ་དང་འགལ་བའི་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རོན་ཤེས་ནས་གོ་མས་འདྲིས་
བསྟན་ཏེ་གོ་མས་པ་འཕེལ་བན་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དེ་དག་ཟད་པ་སྟེ་འགགས་པ་ཡིན།

ཡང་ན། རྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་ལ་དོན་ལ་སྦྱར་ན་སྤྲོས་པ་དེ་དག་གི་
འགག་ས་དེ་རྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་གསུངས་པ་ཡིན། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་ལམ།
ཐར་པ་སྦྱབ་ཚུལ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྩ་བར།

བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །

བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །

བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །

ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འགྲེལ་ཚུལ་གཅིག་ལ་
སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོང་
པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་གང་ཟག་རྒྱུད་
མ་སློན་པ་ཞིག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེ་མཐོང་མི་ཐུབ་པའམ་དེ་རྟོགས་མི་ཐུབ་ཅིང་སློམ་མི་ཐུབ་པ་
ཡིན་པས། དགོས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་རྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་པར། དགེ་བའི་ལས་གསོག་པ་
དང་། རྗེས་བཞགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་མོས་ཁམས་དང་བསྟུན་
ནས་རང་དབང་བའི་བདག་དང་། རང་དབང་བའི་རྗེས་པ། རང་དབང་བའི་རྗེས་བཞུག་བཞུག་ བདེན་

པའི་བདག །བདེན་པའི་སྤྲིག་པ། བདེན་པའི་སྤྲིག་པ་སྤྲུལ་བསྟན་པ་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་སྤྲིག་
པ་ལ་འགྲོད་སེམས་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྤྲོད་འདུན་ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་
ཡོང་གི་དཔལ། དགོས་པ་དང་བསྟན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་འགའ་ཞིག་ནས་བདག་ཡོང་
པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་མཛད་དེ། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །

བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་སེམས་རྒྱུད་ཕན་བུ་སྦྲིན་
པ་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བའི་བདག་མེད་ཅེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྣོད་དུ་གཏོང་བའི་དོན་དུ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་ན། སངས་རྒྱུས་རྣམས་
ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཅེས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་
པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱ་བའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་རྒྱ་བའི་བདག་མེད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་འོ་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། བདེན་པར་མེད་པ་སྟེ། མདོར་ན། བདེན་པ་རང་དབང་བའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་
མེད་ཅིང་། བདག་མེད་པ་འང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བསྟན།

རྩ་བར།

བཟོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །

སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །

ཞེས་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་གང་བཟོད་ཀྱང་སློ་ལ་ཤར་ཚད་ཐམས་ཅད་ཚུགས་གྲུབ་པ། བདེན་
པ་རང་དབང་བ་ཞིག་ཤར་ཞིང་། བདེན་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་གང་དུ་བཟོད་ཀྱང་རང་དབང་
བ་ཞིག་སློ་ལ་ཤར་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་ནི། རང་ཅག་གི་སློ་ལ་ཕན་གཞོན་འབྲེལ་
པའི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཚོས་གང་ཡིན་ནའང་། ཚོས་ཅན་དེ་དག་ཕན་གཞོན་འབྲེལ་ཞིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

བར་འབྲུང་བ་མིང་རྒྱུང་བ་དག་སྟོན་ཅོམ་ཞིག་འདྲིལ་བྱུང་པའི་སྟེང་ནས་སློབ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟག་མ་མེད་པར་སློབ་ཤེས་སྟེན་གྱི་ལྟུང་བའི་སྐབས། བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་སློབ་
ལ་དགག་བྱ་བ་ཀག་ཅོམ་མམ། མིང་རྒྱུང་བ་དག་སྟོན་གྱི་དགག་བྱ་བ་ཀག་ཅོམ་གྱི་སྟེང་སངས་ཤིག་
ཤར་ཡོང་། སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ན་ད་ལྟོའི་བར་བདག་མེད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁ་ནས་བརྒྱ་སྟོང་བཤད་གྱིན་
ཡོད་ནའང་། དོན་ལ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་ཤེས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་
བདག་མེད་སློབ་ལ་འཆར་རྩུལ་དེ་བདག་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་སློབ་ལ་ཤར་ཡོང་གིན་ཡོད།

དེས་ན་བདག་མེད་དེ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
དོན་དམ་པར་སེམས་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དམིགས་པ་ལས་ལྟོག་པ་ཡིན་པས། དམིགས་པས་དམིགས་མ་
བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མདོར་ན། ཙ་བར།

མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །

ཆོས་ཉིད་མུ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་བདག་མེད་པ་དེ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས།

ཙ་བར།

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །

ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐབས་མཁས་གྱི་ཐོག་ནས་གདུལ་བྱའི་སློབ་ཤེས་ཤིག་པའི་སྤྱད་རྗེས་
སུ་བཞུག་པའི་སློབ་སློབ་འབྲིད་སྟངས་དེ་བཞུག། དེ་ཡང་མདོ་མང་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་གསུངས་རྩུལ་
ནི། སློབ་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་གྲུབ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་རོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བཞུག། དཔེར་ན། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་མདོ་དྲངས་ཏེ་གསུང་རྩུལ་ལ། སློབ་

ལ་ཚོས་ཅན་དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་རོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་ཞིབ་པར་གསུངས་གིང་།
 དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་ཅམ་བད་ཅམ་ཞེས་གསུངས་གྱི། དེ་ལས་བརྗོད་སྟེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མ་ལུ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མི་སྣང་། མདོ་དེ་དག་ལས་སྟོན་ལ་
 ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཚུལ་དེ་ཞིབ་ཚགས་པོ་གསུངས་ནས་དེ་བརྟན་པོ་
 ཚགས་པའི་སྐབས། འདི་དག་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་རྒྱུན་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། བཏགས་
 ཅམ་དུ་གྲུབ་ཅེས་བསྟོམས་མཛད་པ་ལྟར། འདི་ར་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཅེས་ཕྱིའི་སྟོང་
 དང་ནང་བཅུད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
 རྒྱེས། རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན། རང་རང་གི་རོ་བོ་བཟང་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འགྱུར་
 བ་སྒྲ་ཚོགས་འབྲུང་བ་འཐད་གྲུབ་ཏུ་བསྟན། དེ་ནས། ཡང་དག་མིན། ཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རྒྱེས་ཅམ་གྲུབ་ཅམ་ནས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྟེ།
 ང་ཚོའི་སྟོ་ལ་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་ཤར་བ་ན། དེ་ཁ་སང་ཡང་མཐོང་མོང་། དེ་རིང་ཡང་
 མཐོང་མོང་ཞེས་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

དཔེར་ན། མི་ལོ་བརྒྱར་སྟེ་བས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ནས་བསམ་སྟོན་བཏང་ནས་མི་དེ་ལོ་བརྒྱ་
 ཕྱིན་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། ཐ་སྟད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་ཡང་། རོ་
 ཐོག་བཤད་ན། ལོ་གཅིག་སྐབས་ཀྱི་སྤྱ་གུ་དེ་ལོ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མེད་ཅིང་ལོ་གཉིས་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་སྤྱ་གུ་དེ་ལོ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་མེད། དེས་ན་ཚོས་ཅན་ཁོ་རང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་
 འགྲོ་བ་དང་འཛིག་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གྱི་ཆ་
 ནས་ཏག་པ་འདྲ་ཡང་། རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་དག་རོ་མ་ཞིབ་ཚགས་པོས་བསམ་སྟོན་བཏང་ན་སྐད་ཅིག་
 སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁ་སང་ཁ་ཉིན་ནས་རྒྱུན་རྒྱ་

བྱ་གནས་པ་དེ་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་མིན་པས། ཡང་དག་མིན། ། ཞེས་གསུངས།
དེ་ནས་རྩ་བར།

ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་སྣོད་བཅུད་དེ་དག་བྱིས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཡང་དག་
པ་སྟེ་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྩུན་པ་
ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་ཞེས་པའོ། །

རྩ་བར།

ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །

ཞེས་ཡང་དག་མིན་མིན་ཞེས་པས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་འགོ་བའི་གཞན་འགྱུར་རམ།
འཇིག་འགོ་བའི་མི་ཉག་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་བརྟན་ལ། ཡང་དག་མིན་ཞེས་པས་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ།
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བརྟན།

རྩ་བར།

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བརྟན་པའོ། །

ཞེས་ཚུལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྣོད་དང་འཚམས་པར་རྗེས་སུ་བརྟན་པའོ་ཞེས་
པའོ། །ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཙང་བ། བདེ་བ། ཉག་པ། བདག་ཅེས་པ་དེ་སྟེན་ཅི་ལོག་
དང་། མི་གཙང་བ། ལྷག་བསུལ་བ། མི་ཉག་པ། བདག་མེད་ཅེས་པ་ནམས་སྟེན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ཡིན་མོད། རོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རི་ལྗར་སྟེན་ཅི་ལོག་བཞི་མེད་པ་ལྟར། སྟེན་ཅི་མ་
ལོག་པ་བཞི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཙ་བར།

གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་བཤད་པ་དེ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་བརྟོས་ནས་
བཤད་པ་ཡིན། གཞན་ལས་ཤེས་མིན། ཞེས་པ། གང་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཟེགས་པ་བཞིན་སྐྱས་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། རྟོག་པས་ཀྱང་བསམ་དུ་མེད་
པས་གཞན་གྱི་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཚོས་ཉིད་དེ་སྟར་བདེན་
པར་བྱུབ་པ་ཞིག་ཕྱིས་སུ་བདེན་པར་མ་བྱུབ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར། ཡོད་ཅམ་ཉིད་ནས་སམ།
སྣང་དུས་ཉིད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་ཞིག་སྟེ་གདོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ཙ་བར།

སྐྱོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱོས་པ། །

རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །

ཅེས་ངག་གི་སྐྱོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱོས་པ་སྟེ་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། རྣམ་
རྟོག་མེད་དོན། ཞེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་མེད། ། ཅེས་པ་ཚོས་
ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཟང་ངན་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ། ཉག་པ་དང་དངོས་པོ། དག་མ་དག་གི་
སྣང་བ་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་ངོས་ནས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་
སྣང་ཅམ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་སུ་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ཐ་དད་མེད་ཅེས་པའོ། །

རོ་གཅིག་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་པར། ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་བྱུབ་པ་མེད་པའི་གནས་
ལུགས་དེར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་དང་། དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཚོས་ཅན་རེ་
རེ་ལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ་མིན།

དེ་ཡང་ཚོས་ཅན་སོ་སོར་ཚོས་ཉིད་སོ་སོ་བམེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མིན་ཞིང་། དགག་བྱ་བ་གཞན་
ཅམ་གྱི་སྒོར་སང་གི་ཆ་ནས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་རོ་གཅིག་པའོ། །

རྩ་བར།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་དོན་ལྟ་བུ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན།

རྩ་བར།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །

དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །

ཞེས་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཞིག་
ཡིན་ཕྱིན་ཆད་འབྲས་བུ་དེ་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་མེད། གལ་ཏེ་འབྲས་
བུ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་རྒྱ་ཉིད་འབྲས་བུར་གྱུར་པའམ། རྒྱ་ལེ་གནས་སྐབས་
དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

རྩ་བར།

དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་སྲིད། །

དེ་སྲིད་ཆད་མིན་ཉམས་པ་ཡིན། །

ཞེས་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་རྒྱ་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། རང་དབང་བའི་གཞན་དུ་ཡོད་པ་
ཡིན་ན། བརྟེན་པ་མེད་པའི་སྐོ་ནས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བརྟེན་པ་མེད་པའི་སྐོ་ནས་གཞན་
དུ་ཡོད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྒྱ་ལས་
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འོང་བས། འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་

བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཆད་མཐར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད། བསྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དེ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་ལ། བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆད་པ་དང་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའོ། །

ཙ་བར།

- སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་མགོན་ལྷན་མས་ནི། །
- བསྟན་པ་བདུད་ཅིར་གྱུར་པ་དེ། །
- དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཐ་དད་མིན། །
- ཆད་པ་མ་ཡིན་རྟག་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་བདུད་ཅིར་གྱུར་པ། འཆི་བ་མེད་པའི་མྱང་འདས་གྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བ་སྟེ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་རྟེན་ཅེར་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་དོན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་། ཆད་པ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་བསྟོམས་ནས་ག་ཤི་ཟད་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། རང་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་དེ་བསྟོམས་ནས་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་མངོན་པ་ཡིན། མངོན་ན། རིགས་པ་དུག་རྩུ་བ་དང་། ཙ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་འཛོལ་བ་ལ་དགོས་པ་མ་ཟད། ཐར་པ་ཅམ་འཛོལ་བ་ལ་ཡང་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱིས་ཚོས་གྱི་བདག་འཇོན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཇོན་ལ་ཕྱ་རགས་འབྱེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཇོན་དེ་འཁོར་བའི་ཙ་བ་དང་། ཚོས་གྱི་བདག་འཇོན་དེ་འཁོར་བའི་གཞི་ཙ་མཐར་བུག་ཏུ་བཞག །

འོན་ཀྱང་། དེ་ཡིད་ན་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཡིད་མི་དགོས་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
 མའི་མ་རིག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་བཞག་ཀྱང་། དེ་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་
 ལྷ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལས། གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་འཛིན་པས་བདག་འཛིན་
 གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་ཡོད་ལ། དེ་ཡིད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་
 ལའང་སྤྲ་རགས་ཡོད། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པས་འཐོབ་ལུས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་དམིགས་ས་ཐ་དད་པ་སྟེ་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་དེས་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་
 དམིགས་པ་མ་གཏོགས། གཉིས་ཀའི་འཛིན་ཚུ་ལ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཅིག་གྱུར་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་
 ལྟོང་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་པ་དེ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ལྟོང་པ་ལ་གོ་དགོས་
 ཀྱི། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་ལྟོང་པ་ཅམ་དེ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་སྤམོ་མིན།
 དེས་ན་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་ལྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། བདག་མེད་གཉིས་
 ལ་སྤྲ་རགས་བཞག་ཏུ་མེད། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཞག་པ་ཡིན་
 ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལྟ་ཅི། ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཅམ་འཐོབ་པ་ལ་ཡང་
 ལྟོང་ཉིད་སྤམོ་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ནི། ལྟོན་ལ་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་དུག་པ་དེར་བསམ་
 ཚོ་བཏང་སྟེ་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་དེའི་རྩ་མ་རིག་པ་ནས་བརྒྱུང་

སྟེ་ག་ཤིའི་བར་གྱི་ལུགས་འབྲུང་གི་སྐྱེ་རིམ་ཡོང་སྤངས་ལ་རྟོག་དཔྱད་གྱིས་ལ། བསམ་སྒྲོའི་ནང་
དུ་སྤྲོད་བུ་གོ་བ་ཆགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཟེར་བ་དེ་ཟད་བྱུང་བ་ལྟ་ཡོད་མེད་དང་། འབྲལ་བྱུང་བ་ལྟ་
མེད་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས།

དེ་ལ་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་འདིར་སྤང་དགོས། དེ་ནས་
རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེ་བ་ན་ཉོན་མོངས་ཟེར་བྱུང་
པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། ཐར་པའི་ངོ་བོ་དེ་གསུངས་པ་ན་དངོས་གནས་
ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཞིག་སྟེ་བས་ཡོང་བ་དང་། དེ་བྱུང་བ་ན་དེ་འདྲའི་ཚོས་ཚུལ་གསུང་བ་པོའི་
སངས་རྒྱལ་དེ་སྟོན་པ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་འཕགས་ཚོས་མཐོང་བྱུང། ཚུལ་
དེའི་ཐོག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གཞི་ནས་ཤེས་ཚོར་ཡོང་གིང་། ལྷི་
པ་དང་ནང་པའི་བྱུང་བར་སྐབས་འགོས་འབྱེད་པ་དང་། སྐབས་འགོ་ལ་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
པ་དང་། སྐབས་འགོ་རྣལ་མཐམ། ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བར་གཞུང་འདི་རིགས་ལ་བལྟས་ནས་
སེམས་ནང་བཟོ་ལྷ་ཆགས་ན་སྐབས་འགོ་དེ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་
ངོ་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ས་དེ་པལ་ཆེར་ཚོས་མུང་འདས་དེ་ཡིན་སྟེ་མ་ཞིང་། མུང་འདས་དེ་སྐྱིར་
ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ། ཡང་སྒོས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་འབྲུང་བུང་ཡིན་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་འཁོར་ན། ཨེ་
མ་དེ་འདྲའི་མུང་འདས་འདི་ཅིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་དགའ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ལ་སྐྱོ་བ་ཞིག་དང་། རོན་
གཉེར་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྟེ་བས་བྱུང། དེ་ལྟར་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དངོས་གནས་
ངོ་མཚར་བ་ཞིག་ཡོང་། དེ་འདྲའི་ཞིག་བྱུང་བའི་ཐོག་ལ་ཚོས་ངོ་ཆ་འཕྲོད་ནས་དེ་དོན་གཉེར་དང་།
ཚོས་དེ་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་དང་། ཚོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་སྐབས་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་
པའི་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགོ་རྣལ་མ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་དང་འོང་བ་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲུང་འཛིག་མི་འབྲང་པའི་ཚུད་པ།

ཙམ།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྣོང་ན། །

འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། །

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །

ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པས་གལ་ཏེ་སྣང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཚོས་འདི་དག་དབུ་མ་པ་ཁྱེད་རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འཕམ་

དོན་གྱི་སྣང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར། མིང་གི་དབང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པས། དེ་

ལྟར་མིང་གི་དབང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་སློས་གང་བཅོས་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང་། སློས་

གང་བཅོས་ཡིན་ན་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་བདེན་པ་དང་རྒྱན་པ་ཟེར་བ་དེ་འཛིག་མི་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་

དང་འབྲས་བུ་ངེས་པ་ཅན་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཡིན།

སློས་གང་བཅོས་དང་སེམས་ཀྱིས་གང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས། དོན་སྣང་ནས་གྲུབ་པའི་

རང་བཞིན་ཞིག་མེད་ན་ལྷ་གྱི་ས་པོན་ལས་ལྷ་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷ་གྱི་ས་པོན་ལས་མི་མི་སྐྱེ་བ་

འདི་མི་འབྲང་ལ། དེ་ལྟར་འབྲང་པ་ནི་ཁོ་རང་སློས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དོན་གྱི་སྣང་ནས་

རང་བཞིན་རྣམ་ཡིན་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པ་འང་

ཡིན། ཅི་ལྟེ་འདི་ཁས་མ་བྲངས་ན། འབྲུང་འཇིག་གི་རྣམ་གཞག་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ངེས་
པ་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་བཟང་དང་ངན། ཕན་དང་གོད་པ་རྣམས་མི་འབྲུང་། དེས་ན་བདེན་པ་བཞི་
འཇོག་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་དགེ་འདུན་དང་ཚོས་དང་སངས་རྒྱལ་བཅས་སྐྱབས་གསུམ་འཇོག་
མི་བྱུང། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཁྱེད་རང་གི་ལྷགས་
ལ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །

སྒྲིབ་པ་ས་གཤམ་གྱི་ལ་བ་སྒྲོམ་ཏེ་ ཚོས་བསྟན་པ་འདི་རྒྱུ་ལ།

དངོས་སྒྲོམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པ་སྒྲིབ་པ་འདི་བས་གནང་མཁམ་དེ་ཐོགས་མེད་སྒྲོམ་མཆེད་ཡིན་ལ། ཁོང་རྣམས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཕྱེད་བས་པ་ཡིན་ཡང་། སྒྲོམ་སྒྲུབ་དགུང་ལོ་འི་དང་པོར་བཞུགས་པར་གསུང་སློབ་ཡོད་པས། ཚུ་བ་ཤེས་རབ་རྩོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོགས་མེད་སྒྲོམ་མཆེད་གཉིས་ཕྱེད་བས་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། སྤྱིར་བཏང་གསུང་རྒྱན་ལ་བཙུགས་ལྟར་འདས་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་དང་། ལོ་དགུ་བརྒྱ་ནས་ཐོགས་མེད་ཕྱེད་བས་པར་གསུངས། ཉམ་རྒྱན་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གཤམ་པ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་མིན་ལ། རི་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་སྒྲོམ་སྒྲུབ་དང་ཟླ་བ་གཤམ་པའི་བར་ལ་དུས་ལུན་འི་དང་པོར་མ་སོང་ངམ་ཞེ་ན། སྒྲོམ་སྒྲུབ་དགུང་ལོ་དུག་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་ཚོགས་ཅས་གསུང་མཁམ་ཡོད།

ཚུ་བ་ཤེས་རབ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་ཐོགས་མེད་སྒྲོམ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་པའི་སློབ་པར་རྒྱུ་ལ་ཞེན་པ་ཞིག་བཙུགས་ཡོད་མེད་ཅི་ལྟར་ཡང་། སྒྲོམ་སྒྲུབ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སྒྲོམ་པ་ཉན་ཐོས་ལྟེ་པའི་འདོད་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དངོས་པོར་སྒྲོམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་རྒྱུ་ཚུ་བའི་དགོངས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཚོས་

ཚམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། རོན་
 སྤོང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་སྣོ་ལ་མི་འཐད་པར་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་པ་དེ་ཅ་ཤེ་འདིར་བཀོད་ནས་སྐྱེ་
 སྐྱུ་བ་གྱིས་དེར་གསལ་ལ་བཤད་གནང་བ་ཡིན། འདི་འདྲའི་མཐོང་ཚུལ་དེ་དེང་སང་ཡིན་ནའང་ཚོས་
 ཚམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་བའམ་དོན་སྤོང་
 བས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་མཁན་
 ཡོད། རང་ཚོས་ཀྱི་དབུ་མའི་འགྲོ་སྤངས་མི་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནང་པའི་ཚོས་ནས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ན། འོ་ན། གང་ཞིག་ལྟག་གམ་ཞེས་ཟེར་མཁན་ཡོད། སྤོན་མ་མི་ཞིག་གིས་
 རང་པའི་ཚོས་ནས་བྱམས་སྤོང་རྗེ་བཤད་པས་ཚོས་དེ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སྤུགས་སྤུགས་
 དེར་སྤོང་བ་ཉིད་ཅེས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཟེན་ཅེས་བཤད་པ་འདི་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་
 མཁན་བྱུང་ཡོད་པ་ཐོས་མྱོང་། སྤྱིར་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་སྣོ་ལ་ཚོས་གང་དང་གང་སྤོང་
 ཡང་དོན་སྤོང་ནས་གྲུབ་པར་སྤོང་བར་བརྟེན། འདི་ཡོད་པའི་ཡོད་ཚད་དམ། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་
 གྲུབ་ཚད་དེ་ག་རང་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་སྣོ་ལ་ཤར་བས། དེ་ལྟ་བུ་དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཚད་མཐའ་
 ལྟ་བུར་གོ་འོ། །

དེས་ན་ཚམས་དཔྱོད་ཟབ་ཅིང་བརྗིང་བཞིག་མེད་ན་དབུ་མའི་སྐབས་ནས་སྤོང་བ་གསུངས་པ་
 དེ་སྐབས་ཟེར་སྣོ་ལ་མ་ཚུད་པ་དེ་འདྲ་འོང་བར་བརྟེན། གོང་དུ། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་
 བྱུར་ཅིང་། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་ཐབས་མཁས་ལ་སྤུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤོན་
 པ་བཀའ་འདྲིན་ཅན་དེས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྣོ་ནས་བསྟན་ཚུལ་གསུངས། དེས་ན་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་

ལ་ཤེ་བྲག་སྐྱ་བ། མདོ་ལྗེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞི་ཡོང་བ་ཡིན།
དེ་དག་ལས་མདོ་ལྗེ་པའི་མདོ་ལོགས་སུ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་
ལ་ཉན་ཐོས་དོན་སྦྱོར་ཁྲུངས་གཏུགས་སའི་མདོ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་འདོད་
པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ཁྲུངས་གཏུགས་སའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡང་ཡོད།

ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལོགས་སུ་ཡོད་པས་དེའི་རྩ་
བའི་མདོ་ཁྲུངས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་ལོགས་ལྡན་འཕྲེད་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་
དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་ལྗེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བས། སེམས་
ཙམ་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་སྟོན་པའི་གཞུང་ངམ། གྲུབ་མཐའི་ཁྲུངས་བཙམ་པའི་མདོ་
རང་མཚན་པ་ཞིག་དབུ་མ་པ་འགས་བཞེད་མི་བཞེད་གསལ་པོ་མི་དྲན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་
པས་ནི་མདོ་ལྗེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་བཞེད་ལ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མདོ་ལྗེའི་ནང་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་མདོ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་རྒྱལ་བས་
གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན།

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱ་སྐྱུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན། དོན་སྐྱོ་ལྗེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། སེམས་
ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་
པ་དང་། མདོ་ལྗེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། རྒྱན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་
གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁྲུངས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལྗེ་རྣམས་
ཡིན་ལ། ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་
བུའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པར། རྒྱ་ཆེ་བའམ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བུམས་པ་དང་སྦྱིང་

རྗེ་ཙམ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲིམ་བྱུང་པའི་སློབ་སྦྲིང་
སྒྲིབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པའམ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་དང་།
རང་གཅིག་ཕུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ངོ་ལ་བརྗོད་ས་ནས་ཐེག་པ་རྒྱུང་དུ་འམ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་
གསུངས། ཟབ་མོའམ་ལྟ་བའི་སྤྱོད་ས་ལའང་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་ཉན་
ཐོས་དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བའི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཙམ་
པའི་ལྟ་བས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བརྗོད་ས་མདོ་སྤེལ་གྲོལ་ལྟ་བུ་དང་།
དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་སྤྲིན་གྱི་མདོ་སྤེལ་འདི་གསུངས།

བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་གང་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་
དང་། གདུལ་བྱར་ཕན་པའི་རྒྱལ་ཡང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པ་བྱུང་
ན་ཕན་ཞིང་མ་འཚམས་ན་མི་ཕན་པར་བརྟེན། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཁོང་གི་རང་ལུགས་ལེགས་ཤོས་
འདི་ཡིན། འདི་ལ་བྱེད་རང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་ཞེས་མ་གསུངས་པར། མོས་པ་དང་འཚམས་
པའི་ཚོས་བརྟན་པ་འདིས་ཚོས་ལུགས་གཞན་དག་ལའང་གུས་བཀྱར་བྱེད་དགོས་པ་མཚོན་བྱུང། དེ་
ཡང་ཚོས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་ས་ཁུལ་གྱི་བྲག་པ་ཞིག་ལ་དུས་གྱི་བྲག་པ་ཞིག་གི་
སྐབས་ཚོས་ལུགས་བྱུང་མཐའ་གཅིག་བྱུང་བ་དང་། དེས་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་བས།
ཚོས་ལུགས་དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པ་ཞིག་ལ་ཕན་པའི་ཚོས་ཤིག་བྱུང་
བ་ཡིན། དེ་དག་ལས་ནང་པའི་ཚོས་དེ་བརྗོད་བ་དང་ཟབ་པ་ཡོད་པས། བྱོད་ཚོས་འདི་ཁོ་ནར་
ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་ཞེས་ལུ་རྒྱུགས་བརྒྱབ་ནས་བཤད་མི་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་མེད་པས། ཚོས་ལུགས་གཞན་ལའང་བསམ་པ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་བརྗོད་བཀྱར་བྱེད་
དགོས་པ་གལ་ཆེ།

གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཚང་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོའི་ཁྲུངས་ཤེ་ཡོད་པས། ལྷོན་པ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་
 ལྷོ་ལྷོ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་ལྷོ་ལྷོ་ལོད་ཀྱིས་ལྷོང་པའི་བདག་མེད་ཅམ་བཤད་པ་དེ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་
 པ་རྣམས་ཁས་སྲུང་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་བདག་མེད་
 པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསུངས་ཡོད་པས། མདོ་གང་ཞིག་ཁས་སྲུང་དགོས་པ་དང་། མདོ་
 གང་ནས་གསུངས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་
 ཐུང་དགོས། གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལུང་གཅིག་བརྟན་ནས་མདོ་དེ་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་ན། ལུང་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲང་
 པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ། གདུལ་བུའི་ཁམས་དང་བརྟུན་ནས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་
 ན། ཡང་། དེའི་ཁྲུངས་མདོ་གཞན་ཞིག་བཅོམ་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ལྷོན་ཡོད།

དེས་ན་མདོ་གང་ཞིག་གི་བརྟུན་བུའི་དོན་དེར་རིགས་པས་དཔུང་དེ་གཞོན་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་
 ན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། མདོ་གང་ཞིག་གི་བརྟུན་བུའི་དོན་དེར་རིགས་
 པས་དཔུང་པ་ན་རིགས་པས་གཞོན་པ་ཞིག་འདུག་ན། རིགས་པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ལས། དེས་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་པ་མེད།

གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ལོགས་
 བ་རྟོགས་པ་འདི་དབང་གིས་རྒྱུ་ལ་དེ་བསྟན་པ།

དེས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་དྲང་ངེས་སྐྱོ་ཚོགས་གསུངས་པའི་ནང་ནས་བཙུག་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དོ་མ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལུང་ཙམ་
 ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་གཙོ་བོ་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩེད་གཙོད་དགོས། དཔེར་ན། ཚན་རིག་
 པས་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཟེར་སྐད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བས་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པར། རྣམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དཔྱད་གཞིར་བཞག། ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ན་དཔྱད་
 པ་འོང་ཞིང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་དཔྱད་པ་མི་འོང་བས་རྣམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དྲངས་ནས་བརྟགས་ཤིང་
 དཔྱད། བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་ག་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ངེས་རྟོག་ར་
 འཛུལ་གསལ་པོ་བྱང་མཚམས་ལ་ཁས་སྲུང་དགོས་པ་ཡིན། ཚན་རིག་པའི་འགྲོ་སྣངས་ལྟར། ནང་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ནས་ཀྱང་དཔྱད་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས། ཚན་རིག་དང་ནང་པའི་འགྲོ་སྣངས་
 གཉིས་མཐུན་པོ་འདུག་སྟེ།

ལོ་བཙུག་ལྷན་གྱི་རྣམ་ལ་ངའི་ངོ་ཤེས་ཨ་རི་བ་ཞིག་གིས་ང་ལ་འདི་ལྟར། ཚན་རིག་པས་ཚོས་
 ཅུ་མེད་བཟོ་བས། ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་མེད་ཅིང་གང་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་
 རྒྱུ་ལ། ང་རང་གི་བསམ་སྟོན་ནང་ལ་ནང་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་སུ་མཆི་བ་མིན་པར། རིགས་

པས་བརྟུག་དཔུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགྲོ་
སྤངས་དེ་རིགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཚན་རིག་པས་བརྟུག་དཔུང་
བྱེད་པ་ལྟར། ང་ཚོས་ཀྱང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གཤིས་
སམ། ཡིན་ལུགས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་དཔུང་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
ལས་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་མིན།

ཚན་རིག་པས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་
ཅ་ནང་གི་ཤེས་པ་སྤར་རགས་སོགས་ལ་དཔུང་པ་མི་བྱེད་པར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་
གཞིར་བཞག་པས། རང་པོའི་དབུ་མའི་གཞུང་སོགས་ནས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་སྤྱེ་ནས་ཆ་བཅས་ཡིན་
མིན་དཔུང་གཞིའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རིགས་ཏེ། ཚད་རྒྱུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་མཐུན་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཁར། འགལ་བ་དང་
ཉེན་ཁ་མེད་པར་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་གྱི་དགེ་མཚན་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ། ཚན་རིག་པ་མང་པོ་དང་
ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གོ་བསྐྱེད་ལ་ཕན་མང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད།

གཟུ་བོའི་ལྗོས་དཔུང་ན། རང་པོའི་འགྲོ་སྤངས་དེ་ཚོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་བརྟོགས་ན་ཕྱོགས་
གཅིག་ནས་གུ་ཡངས་པོ། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཟབ་པོ་ཡོད། དེ་ནི་གུ་ཡངས་པོ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་
རིགས་པས་དཔུང་པ་བྱས་པ་ན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པོ་ཆགས་པ་ཡིན། རང་པོའི་ཚོས་ནས་གྲུབ་མཐའ་གོང་
འོག་ཚང་མས་མི་རྟག་པ་སྤོམ་བཤད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་སྤོམ་དེ་དེང་སྐབས་ཚན་རིག་པས་རྟུལ་སྤར་
མོའི་སྟེང་གི་གནས་ཚུལ། དཔེར་ན། རྟུལ་སྤར་རབ་ཨེ་འོ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཤད་སྐབས། ག་དུས་
ཡིན་ནའང་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫས་རྟུལ་སྤོམ་གྱི་ཉམ་གཞི་རྣམས་གཞན་
མཁན་པས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་ཉན་པ་ན་འདི་ནང་པོའི་བཤད་སྤངས་དེ་ཡིན་འདུག་བསམ་

པ་གར་བྱུང་། དེ་དུས་འགྲེལ་བཤད་སྐབས་ཤེས་སོང་བས་མ་པ་གར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་དེ་གྲུབ་
པ་ན། གཞུང་ལ་མ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྤོང་པ་ཉིད་གོ་རྒྱུ་ལ་སྨར་གོ་དོན་དེ་ཡལ་འགྲོ་བ་དང་།
ངོས་རང་ཤེས་འདོད་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཤིག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བཏགས་
དོན་བཅའ་ནས་རྙེད་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཀུན་ཉམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་དང་། ཡང་
ན། སེམས་ཅམ་པས་སྤྱི་དོན་བཏག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་རྙེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་དོན་མེད་ཅེས་
པ་དེ་དང་གོ་དོན་འདྲ་མཚུངས་ཤིག་སྤྲེལ་བ།

ཡང་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་ཡུལ་སྤོང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་དེ་དང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་མཚུངས་
སྤྲོ་ཡོད་པར་སྤྱང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཤིག་ཀྱང་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་སྤོང་གི་ཀྱང་པར་བཅའ་
བ་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྙེད་རྒྱ་མེད་པ་འདི། སྤྱིར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་སྤོང་ནས་ཡོད་
དགོས་ཤིང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་གྲུབ་རྒྱུ་ལ་དེ་ཡུལ་སྤོང་ནས་དུལ་སྤུན་བསགས་ཏེ་གྲུབ་ཡོད་
མེད་བཅའ་བས་རྙེད་རྒྱ་མེད་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན། སེམས་སམ་
མྱོང་བ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལྷངས་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་ལ་དེ་འདྲར་བཏག་དཔྱད་བཏང་བས་
རྙེད་རྒྱ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་དོན་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་འང་སེམས་ཅམ་
པའི་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ། ཡང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་དེ་གཞི་ལ་བཞག་
ནས་བཅུད་གཅོད་བཏང་བས་མ་རྙེད་པ་ན། དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་མིང་གི་དབང་གིས་སམ། བ་
སྤྱད་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཇོག་བྱུང་ན་དཔྱད་པའི་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྲེལ་སྤོང་བ་ཡིན།

སྤར་ཚན་རིག་མཁས་དབང་ཨ་ཡིན་སི་ཉིན་གྱིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ལ། མ་འོངས་
པར་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་རྗེ་རྒྱས་སུ་སྤྱིན་པའི་སྐབས། གལ་ཏེ་དེ་དང་ཚོས་མཉམ་དུ་འགྲོ་ན་ནང་པའི་
ཚོས་གཅིག་ལྟ་བུ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་བཤད་ཚོད་འདུག །དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་བཤད་པ་དེ་ངས་འདིར་བསྐྱར་

བཅོམ་གྱིས་པ་དེས་ཚོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་མཐོང་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོས་པ་མིན། མོང་དུ་ལྷུས་པ་ལྟར། ཚོས་
 ལུགས་ཚང་མས་མི་མང་པོ་ལ་ཕན་གྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན་སྲུང་གྲངས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་མཐོང་
 རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་གྲུས་ཞབས་བཅི་བཀའ་དགོས་པེས་ཡིན། ཡང་། རྒྱུ་ལྷུ་བཅོམ་བཤད་གྱིན་འདུག་
 ན་ནང་པ་སྐྱེ་པོ་རང་མེད་ཅེས་ཤོད་བྱུང་ཅིང་། རོས་ནས་པེ་ཅིན་གྲུང་ཁྲན་འགོ་བྲིད་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་
 བཅོམ་འདོད་ཡོད། པེ་ཅིན་གྲུང་ཁྲན་འགོ་བྲིད་ཚོས་བོད་པའི་ཚོས་དེ་གིན་ཏུ་རྗེས་ལུས་རེད་ཅེས་
 པ་དང་། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་གིས་ཨ་རིའི་མི་ཞིག་ལ་བཤད་དོན་དུ། ཁོ་རང་བོད་ལ་སྤྱིན་
 པ་དང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ལ་སྲུག་འཚེལ་བའི་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་གིན་ཏུ་རྗེས་ལུས་
 རེད་ཅེས་བཤད་འདུག་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་ཚོངས་སྐྱབ་ཡིན་པས་སྤྱིང་རྗེ་བསམ་པ་དྲན་གྱིན་འདུག །

ཡང་། གཟུང་འཛིན་གཉེས་སྤོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་དེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནའང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་
 གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱུས་ཤོང་གི་དགོངས་པ་མིན་པར། དེ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཞིག་
 ཡིན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན་གཞོད་
 པ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་མ་ཟད། གྲུབ་མཐའ་གོང་
 མ་གོང་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཟབ་གནད་དེ་དག་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་
 འདི་ཤེས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

དངོས་སྒྲིག་པའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པར་བཤད་ན་འཁོར་འདས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་མི་འཐད་ཅིང་འཛིན་མི་ཤེས་པར་འཛིན་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ཡང་། བཅོམ་
 རྒྱུན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་མདོའི་སྐབས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་གསུངས་
 པ་དེ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་

གྲུབ་དོན་དམ་པ་དངོས་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་དངོས་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུངས་ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་ནས་
རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལས་དངོས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་མེད་ཅེས་པ་སྐྱུས་ཟེན་ལྟར་མིན་ཞེས་འདོད།

ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དངོས་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པ་ལ་བཤད་ལ། སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་དང་། རྣམ་གངས་པའི་ཀུན་
བཏགས་གཉིས་སུ་བཤད་ཀྱང་། ལྷན་པས་འདིར་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དངོས་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་
དེ་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཏེ་དགག་བྱའི་ཀུན་ཏགས་ལ་བཞག་པ་ཡིན། དཔེར་
ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་
གིས་གྲུབ་པ་དེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་མིང་དང་རྟོག་
པས་བཏགས་པའི་སྣོ་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པར། རང་མཚན་གྱིས་སམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
གྲུབ་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཏེ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་
མཚན་ཉིད་དངོས་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན།
གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་དངོས་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་གཞན་དབང་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འམ་
བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་སྤོང་པའི་དོན་ཡིན།

དོན་དམ་པ་དངོས་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས་བཤད་ནས་གཞན་དབང་དེ་རྣམ་དག་ལ་མ་གྱི་དམིགས་
པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པ་དངོས་ཉིད་མེད་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡོངས་གྲུབ་
དོན་དམ་པ་ཡིན་ཡང་ཚོས་བདག་གི་དངོས་མ་གྲུབ་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དངོས་ཉིད་
མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པ་དངོས་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཉིས་བཤད་ནས་དོན་དམ་པ་དེ་རྣམ་དག་ལ་མ་
གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དེར་འཛིན་ཅིང་། གཞན་དབང་དེ་དེ་མ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་དངོས་

ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་
ཡིན་ལ། དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན།

དབུ་མ་པ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་གཙོ་བོ་དཔལ་
ལྷན་རྒྱུ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་ནས་ཤེས་དགོས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་པ་རིགས་
གཅིག་གིས་ཐ་སྐད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེ་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་
བཞག་དཔུང་བཏང་བ་ན་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ། དབུ་མ་པའི་ནང་ལ་ཐ་སྐད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་མི་བཞེས་ཁག་གཉིས་དང་། ཐ་སྐད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་ན་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་གཉིས་ཡོད། དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྐད་
དུ་རང་མཚན་མ་བཀག་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའམ། བདེན་
པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདྲ་རང་རྐང་བཟུང་
ནས་གསུངས་པའི་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུར་གསལ་ཞིག་པལ་ཆེར་མེད་སྟུང་། དེ་ལྟ་བུས་
ནད་བུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོན་པ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་སྤེ་གཅིག་ལ་དབུ་མ་པའི་མཁས་པའི་
ནང་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་པལ་ཆེར་ཡིན་སྟུང་སྟེ། གང་ལྟར་ཐལ་རང་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ས་བཙོལ་སའི་མདོ་འམ། དབུ་མའི་གཞུང་གཅིག་ཡིན་ཡང་དེ་བཀའ་བའི་སྐབས་
སྤར་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟུང་མོ། །

དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཞེས་པ་ཇི་སྲིད་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་
ཤར་བུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའམ་ཐ་སྐད་དུ་དོན་སྟོང་ནས་གྲུབ་
པ་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་དོན་སྟོང་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་པར་བཀག་ན། ཆད་མཐའ་ལ་འགོ་བའི་
ཉེན་ཁ་མཐོང་ནས་གཞོད་པ་དེ་རྣམས་བསྟན་པ་དེར་སྤུ་སྤུབ་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་མི།

ཙ་བར།

དེ་ལ་བཤད་པ་ཁྲིད་གྱིས་ནི། །

སྟོང་ཉིད་དགོས་དང་སྟོང་ཉིད་དང། །

སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས། །

དེ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་གཞོན་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཁྲིད་རང་གིས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་
ལ་སྟོན་དུ་བརྟན་ནས་གཞོན་པ་མང་པོ་བརྟན་པ་དེ་ནི། ཁྲིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང།
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་པའི་
དབང་གིས་སྟོན་དེ་རྣམས་མཐོང་སྟེ་བརྟན་པ་ཙམ་ལས། དོན་ལ་གནས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གཞོན་པ་འདི་དག་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོར་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་རང་གིས་
ཡོད་པ་ཞིག་དང། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཙ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་མ་དུ་ལ་བའི་དབང་གིས་དང། རང་རྒྱུད་མ་
དུ་ལ་བའི་ཙ་བ་དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་རྣམས་སྤྲོས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་ན།
རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་
གསུངས། །ཞེས་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་ཚོས་ཤིག་ཡིན་ན་བརྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་
ལས། བརྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཡང་དག་པར་རམ། དོན་དམ་པར་རམ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པ་སྟེ། མདོར་ན། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་པས་དེ་ལྟར་སྤྲང་
ཞིང་ལྟ་བུའམ་འཛིན་པ་དེ་མ་རིག་པའམ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཚོངས་ནས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་

འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དེ་འདྲའི་འཛིན་པ་
དེ་ལ་གཞོན་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཉལ་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་
མེད་ཅེས་བདག་མེད་དེ་ཙམ་ཞིག་ཅི་ཙམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་། བདག་གཞན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཚོས་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལ་གཏན་ནས་གཞོན་མི་སྲུབ།

དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་པོ་ཁོ་ལ་བོ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་གང་ཟག་རང་དབང་
བའམ། རང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་ཞིང་འཛིན་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱ་སྲུབ་པའི་བདག་མེད་བའམ།
གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྲུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་དོན་མཐོང་སྟེ་ཅི་ཙམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་། དེས་
བདག་གཞན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཚོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་གཞོན་མི་སྲུབ་པ་དང་།
ཡང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཉོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་
ཡང་བསྐྱོམས་ཀྱང་། དེས་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལ་གཞོན་མི་
སྲུབ་པ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྤང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་གིང་བདག་གཞན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཚོས་
གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྣོ་གཞོན་མེད་ལ་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་
པ་ཞིག་སྤང་བའི་དབང་གིས་སྣོས་བཏགས་པ་ཞིག་དང་། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྣོ་
གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣོད་
ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་བྱས་སྤོང་པ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བའི་དོན་ཅི་ཙམ་གོམས་པ་ཡིན་
ནའང་། དེས་ད་དུང་སྣོ་གཞོན་མེད་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་གཞོན་མི་
སྲུབ་པ་ཡིན།

མདོར་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཉལ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྤོང་པའི་
བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྲུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་

སྒྲོ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤོང་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་སྒོ་དང་། རང་
 ལྷུང་པས་སྒོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་སྤོང་ཡུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྤོང་བའི་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་སྒོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ཅམ་
 ཉིད་ནས་དོན་སྤོང་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་སྤུམ་དེ་ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ལ་སྤྲ་རགས་མང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དེ་དང་དེས་རི་
 ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཏེ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་ཞེན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དེས་སྤོང་པར་ངེས་
 པའི་སྒོ་ཡང་གྲངས་དེ་སྤོང་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ཡུགས་ཀྱི་རགས་
 པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པ་མཐོང་བའི་སྒོས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་ལ་གནས་སྐབས་གནོད་ཅིང་མགོ་གནོན་ཐུབ་
 པ་ཡིན་ནའང་། དེས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ཡུགས་ཀྱི་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་སྤྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དེ་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པས། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་
 ཡུགས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་ཅམ་ཞིག་གིས་དེ་ལས་སྤྲ་རྒྱ་སྤྱིན་པའི་བདག་
 འཛིན་སྤུམ་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཀྱང་མགོ་གནོན་མི་ཐུབ།

བདག་མེད་སྤྲ་རྒྱ་སྤྱིན་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམ། རང་གཞན་གྱིས་བརྟུན་པའི་ཚོས་གང་སྤང་
 ཡང་སྤང་ཅམ་ཉིད་ནས་དོན་སྤོང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་དེ་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་ནོ་སྤུམ་དུ་བདེན་འཛིན་སྤུམ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས། བདེན་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
 པ་སྤོང་བདེན་མེད་དམ། བདག་མེད་སྤུམ་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་སྤོང་གྱུ་ཐུབ་ན་བདེན་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་
 གནོད་པ་ཡིན་པས། སྒོ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་བདག་འཛིན་རགས་པའམ། སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་སྒོ་རགས་པ་སྤོང་འཛིན་པ་འོག་མ་དེ་དག་དང་། དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་།

བཏགས་གཏན་ནས་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། ལྷོང་ཉིད་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་དེས་ནའང་ལྷོང་ཉིད་རགས་
པ་དེས་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་བདག་འཛིན་རགས་པ་སོགས་ཀྱི་བཏགས་པ་དེ་ཞིག་མི་
སྐྱེ་ཡང་། བདེན་འཛིན་པ་མི་མངོན་གྱི་ཙམ་ཡང་འགོག་མི་ཐུབ་པར་སྐྱེ་ལོ། །

ལྷོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་དོན་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱོ་
སེལ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན། གུབ་མཐའ་ལོག་མ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཤེས་ཤིང་དེའི་
ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་བདག་མེད་དང་ལྷོང་ཉིད་སོགས་ཅི་ཙམ་བསྐྱོ་མས་པ་ཡིན་ནའང་བདེན་འཛིན་
ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པས། ཐུན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱོའི་རིགས་སྤྱོད་རགས་རྣམས་ཞིབ་བརྗེད་ཀྱིས་ཙམ་བྱུང་
ཙམ་བདེན་འཛིན་པ་མི་ཡིན་པ་འདི་དོ་ཆ་འཕྲོད་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་ཉོན་
མོངས་སྐྱོ་མི་ཤེས་འགོག་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ལྷོང་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་གུབ་པས། བདེན་འཛིན་
སྐྱོ་སེལ་ལྷོང་ཉིད་པའི་དོན་དང་འགལ་ལྷོང་ཉིད་ལྷོང་ཉིད་པའི་དོན་འཛིན་པའི་སྐྱོ་ཞིག་དེས་པར་
སྐྱེ་དགོས་པར་འདུག་སྟེ་འདྲ་བུ་ལྟར་ཞིག་ཡོད་དོ། །

འོ་ན། ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཙམ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཚེན་ལས། ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་
ནི། །གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྱོ་གད་མ་
མཐོང་བ་ལྟར། །ཞེས་དཔེ་བཀོད་ནས། དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟིགས་དོན་དོན་དེར་གཉིས་
སུ་སྐྱང་བའི་སྐྱོ་སེལ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པས། ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ནི་ཚོས་
ཅན་གྱི་དོས་ནས་བཤད་ན་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོས་ནས་བཤད་ན་ཐམས་ཅད་
རོ་གཅིག་པའི་ཚུ་ལ་ཏེ། གཉིས་སུ་སྐྱང་བའི་སྐྱོ་སེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ། མདོར་ན། སྐྱོ་སེལ་
པ་དང་བྲལ་བ་སྐྱོ་གཉིས་སུ་སྐྱང་བའི་སྐྱོ་སེལ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད། དེ་ཡང་
སྐབས་འདིར་ལྷོང་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ལྷོང་པ་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་མིན། ཚེན་རིག་པས་གཟུགས་

ཅན་གྱི་ཚོས་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བཅའ་ཏེ་ཆ་གས་བསལ་བ་ན་དོན་འདིའོ་ཞེས་མཛུ་བ་མོ་འཇུགས་
ས་མེད་པ་ཞིག་རྗེད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་སྤོང་ཉིད་རྗེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆ་གས་བསལ་ནས་མ་
རྗེད་པ་དེ་ཅམ་སྤོང་ཉིད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ང་ཚོས་དབྱུད་པ་ན། བདག་གཞན་གྱིས་མཚོན་
པའི་ཕྱིའི་གཟུགས་དང་། རང་གི་འཛིན་པའམ་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་། ཚོས་དེ་དང་
དེ་ཞེས་ཐ་སྲེད་གདགས་སའི་ངོ་བོ་དེ་ཕར་བཅའ་བ་ན་རྗེད་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་
དེ་བཅའ་ནས་གང་ཡང་མ་རྗེད་པ་དེ་ཅམ་སྤོང་ཉིད་མ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལྟར་བདགས་དོན་བཅའ་
ནས་མ་རྗེད་པའི་མཚམས་སུ།

འོ་ན། ཚོས་དེ་དང་དེ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚོས་དེས་ཕན་གནོད་འདྲེན་པས་མེད་པ་
མིན། ཕན་གནོད་འདྲེན་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ས་ཡོད་པའི་རྟགས་ཤིག་བརྟན་པ་ཡིན། འོ་ན། ཡོད་
ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་གྱི་སྤོང་ནས་སམ་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་
གིས་གྲུབ་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད། དེ་ལྟར་ཕན་གནོད་འདྲེན་པས་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ད་
ལྟའི་བར་དུ་ང་ཚོས་འདི་ནས་ཡོད། འདི་ལ་ཡོད་བསམས་ནས་དྲན་ས་དེར་བཅའ་བ་ན་མེད་པས་
མ་རྗེད་པ་ཡིན། ཡོད་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཡོད་དོ་བསམ་ས་དེ་ནས་མ་རྗེད་པས་ཡོད་རྒྱུ་ལ་དེ་གང་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པའམ། གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་རྗོ་ལ་འཆར་སྤངས་ལ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འཆར་
བར་དོན་སྤོང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་འཆར་ཡོང་བ་ཡིན་ཡང་། གནས་རྒྱུ་ལ་དེ་བརྗོད་པའི་དབང་གིས་
ཡོད་པ་མ་གཏོགས་བརྗོད་པ་མེད་པར་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པར་རྗོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར། དོན་སྤོང་
ནས་མེད་སྤོང་པ་ཞིག་སྤྱེས་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སྤོང་ནས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་དེ་སྤོང་ཉིད་ཡིན། དེ་
ལྟར་བརྗོད་ནས་འབྲུང་བ་ཞིག་ལས་བརྗོད་པ་མེད་པར་དོན་སྤོང་ནས་གྲུབ་པ་མིན་སྤོང་པ་དེས་སྤོང་

ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རེས་ཚུལ་འདི་ས་སྟོང་པའི་དོན་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟེང་དུ་བབ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་རེས་པ་མ་གཏོགས། བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་པ་མིན། བསྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་བསྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྟོས་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན།

བསྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་པས་ཡོད་ཚུལ་ལམ་ཡོད་ལུགས་བཤད་ཅིང་། བསྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་མ་བསྟོས་པའི་རང་དབང་བས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ན། སྟོང་པའི་དོན་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་བས་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་མིན། དཔེར་ན། རི་བོང་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་གཏན་མེད་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལས། རྟེན་འབྱུང་གི་ཐོག་ནས་བསམ་མོ་བཏང་མེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཐོག་ལ་བསམ་མོ་བཏང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། ཡོད་མཁའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ཡོང་བ་ན་དབུ་མའི་དོན་ལ་སྐྱེ་བས།

དེ་ཡང་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་འམ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་རྟོག་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འང་མིན་པས་མེད་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་གྲུབ། དེ་ལྟར་བསམ་ན་དངོས་སྣ་བཞུད་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟར་བྱུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཞུང་རང་གིས་བསྟན་པའི་གཞོད་པ་འདི་

དག་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇོག་གེས་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འཇུག་པ་ཡིན་
ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཚོས་ཉིད་ཅེས་པ་ཚོས་ཅན་ཞིག་གི་འབྲུག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས།
གཞི་མེད་པ་ཞིག་གི་སྒོ་དེ་ནས་ཚོས་ཉིད་ཅེས་བཟོ་བའི་ལྷ་ས། ཚོས་ཅན་དེ་རྟེན་དང་། གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་གམ་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་བརྟེན་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་དུ་གྱུབ། རྟེན་
འབྲུག་གི་བསམ་མཐོ་བཏང་ནས་སྒོ་དེ་པའི་གོ་བ་ཡག་པོ་བྱུང་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྒོ་དེ་པ་ཞེས་བཟོ་བའི་
པ་ན་ཡོད་པའི་དོན་ཞིག་པལ་ཆེར་གོ་ཡོང་བས། བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཐོན་ཡོང་བ་ཡིན།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

སྤྱིར་སྤྱི་ལོ་གསལ་པ་དང་། རྩེ་བྲག་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་སྤྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་
ཀྱིན་ཡོད། རྩེ་བྲག་སྐྱེ་བས་མངོན་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་
འདུག་པ། །བུམ་ཚུ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་དུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་ཚེས་གང་
ཞེས་ཕྱི་ལོ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་པ་འཇམ། རང་གི་སྒོ་ས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཇིན་
ཀྱི་ཉོག་པ་འཇམ་སྒོ་འདོར་དུ་རུང་བ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཚེས་གང་ཞེས་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་
བཅོམ་པ་འཇམ། སྒོ་ས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཇིན་ཀྱི་སྒོ་འདོར་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ནི་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མདོ་སྤེལ་པའི་ལྷགས་ལ་དངོས་པོ། རང་མཚན། དོན་དམ་བདེན་
པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་ཕན་གཞོན་འདྲེན་མཁན་རང་མཚན་པ་
ཞེས་ལ་བརྗོད་ཅིང་། ཉལ་པ་དང་སྤྱི་མཚན་སོགས་ཉོག་པས་བཏགས་ཅོམ་རྣམས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སེམས་ཅོམ་པས་ནི། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་
བདེན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་རྣམས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག །

དབུ་མ་པའི་སྐབས་སུ་ཚེས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱིང་ནས་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་ཅིང་། བདེན་
པ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་རྫོག་པ་ཐད་དུ་གསུངས། གཞི་གཅིག་གི་སྤྱིང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་
དོ་བོ་གཅིག་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོ་བོ་གཅིག་སྤེལ་གཉིས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། སྤྱིང་ཉིད་ལྟ་

བུར་མཚོན་ནའང་། གཞུང་ལུགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་སྣང་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་སྣོང་ཉིད་
ཁོ་རང་གི་སྣང་གི་སྣོང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་གཞི་སྣོང་ཉིད་དེ་རང་སྣང་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
དང་། དེའི་སྣང་གི་ཁྱད་ཚེས་ཚེས་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན་ཐ་སྟད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སློབ་སྟེད་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐ་
སྟད་སྤང་ཙམ་དེས་མ་ཚེམས་པར་དེའི་མཐར་ཐུག་གི་སྣོད་ལུགས་སམ། གཤེས་ལུགས་ཅི་འདྲ་
བཞིག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྟེད་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་གཅིག་
གི་སྣང་ནས་སམ། ལུལ་གཅིག་གི་སྣང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པའི་ངོ་བོ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། འངལ་བྱེད་ཀྱི་སློབ་ལ་ཐ་སྟད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སློབ་དང་། མཐར་ཐུག་
དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚེས་རེ་རེའི་སྣང་དུ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་
ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས།

ཙ་བར།

- སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེས་བསྟན་པ། །
- བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །
- འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །
- དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །
- གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །
- རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །
- དེ་དག་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ནི། །
- ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས། །

ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པ་དེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་བཟོ་བོའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་མི་འགྱུར། ལྷ་མཚན་ཡང་། ལྷོང་པ་ཉིད་ཅེས་པས་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་ཅིག་བཤད་ཅིང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དེ་གང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་
དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷོང་པ་ཤེས་པ་ལ་སློན་དུ་
བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྟེན་འབྲུང་ལྷ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་དོན་གྱི་དབང་གིས་
མ་གྲུབ་པ་ཤེས་དགོས།

དེ་ཡང་སློན་ལ་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཚོས་དེས་ཕན་གོད་འདྲེན་ཞིང་བྱ་བྲེད་འཐད་པ། ལྷ་ལྷེན་ལ་
བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཚུལ་སོགས་ཚད་བྱ་བ་བཞག་ནས། ཐ་སྟད་པའི་ཚོས་དེ་དག་བརྟེན་ནས་འབྲུང་
བས་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། མ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མེད་ཅེས་
དོན་དམ་འདི་ཐ་སྟད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ།

རྩ་བར།

- ཐ་སྟད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །
- དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ལུས། །
- དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །
- ལྷ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱན་པ་མཐོང་བ་
ཡིས། །དངོས་རྗེད་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འདྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་གཉིས་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཉིས་ལ་སློག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་
སློག་སྟེ་དོ་བོ་ཐ་དད་དང་སློག་པ་གཉིས་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སློན་བཞི་རེ་འཕྲེན་པར་

མངོད། དེས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྗོངས་པ་ཐ་དང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་བརྟོན་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་
སྲུང་བྱེ་ཞིང་། ཡང་ལོག་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ཅུང་ཟད་རྣོག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ལུ་ལ་དེ་ཐ་སྟོན་ཚད་
གྲུབ་དང་འབྲེལ་བས་གནད་ཆེ། གང་ལྟར་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པ་འཇམ། བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་བརྟུན་
པ་མཐོང་བའི་སྣོད་རྩེ་དོན་ཞིག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་ནས། དེའི་ནང་གསེས་འཇིག་
རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་བརྟོན་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་ཞེས་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་ཚོས་གང་ཞིག་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་ལྷོགས་པའི་ཐ་སྟོན་པའི་སློས་རྟུན་པར་ཤེས་མི་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་སློ་ཁ་མ་ལྷོགས་པའི་ཐ་སྟོན་པའི་སློས་རྟུན་པར་ཤེས་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཤེས་ངོ་གཉིས་ལ་བརྟོན་
ཏེ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་ཞེས་ཡང་ལོག་གཉིས་བཞག །

ཡང་སྟེང་། ཀུན་རྫོབ་རང་གི་ནང་ནས་བདེན་བརྟུན་ནས་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པའི་དབྱེ་བ་བཞག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་མི་དང་མི་ངོ་མ་གཉིས་ཀ་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་
པ་དང་། སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། མི་ལམ་གྱི་མི་དེ་མི་མ་
ཡིན་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་མི་དེ་བསད་པ་ཡིན་ན་མི་བསད་པའི་སྟེག་པ་མི་ཡོང་། མི་ངོ་མ་བསད་
པ་ཡིན་ན་མི་བསད་པའི་སྟེག་པ་ཡོང་བ་ནི། གང་ཞིག་བསད་པའི་སྟེག་པ་འབྱུང་བའི་མི་དེ་མི་ངོ་
མའམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་མི་ལམ་གྱི་མི་དེ་མི་ངོ་མ་མིན་པའམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་ཐ་སྟོན་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐ་སྟོན་ཚད་གྲུབ་ཅེས་པ་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་
དོན་དེ་ལ་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་
ལུ་ལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་འབབ་པ་སྟེ་བྱུང་ཚོས་གསུམ་ལྟན་ཞིག་ལ་འཇིག་

ཅང་། རྒྱུ་ཚོས་གསུམ་པ་འཛོག་པ་ནི། དཔེར་ན། ཀུན་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མས་གཞོན་
ཐུབ་པ་དཀའ་སྟེ། ཀུན་གཞི་འཛོག་ཚུལ་དེ་ཚོས་རྣམས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྗེད་དགོས་པ་ཞེ་
སྟགས་ལ་བཞག་ནས། ཀའ་ཟག་ཅེས་པ་སྐྱང་ཙམ་དེས་མ་ཚོམས་པར་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཡོད་མེད་
བཙལ་ནས་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྗེད་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་བཞག་པས། དེ་
ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ན་གཞོན་པའི་སྤྱིར་ལྷགས་འདིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་ཐ་སྟོད་དུ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

རྒྱུ་ཚོས་དང་པོ་གཉིས་འཛོག་པ་ནི། རྒྱུ་ཚོས་དང་པོ་ཐ་སྟོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་
ཡིན་པ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་ན། དཔེར་ན། རི་བོང་རྩ་འཛོན་
རྟོག་པའི་རྟོག་དོན་རི་བོང་རྩ་གྲགས་པས་དེ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བས། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཙམ་
གྱིས་མི་ཚོག་པར། གྲགས་པ་དེ་ལ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
འཛོག་པ་ཡིན། ཚོས་འགའ་ཞིག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྗེད་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་གྲུབ་མཐས་
བཏགས་ནས་ཡོད་པར་བཞག་པ་འདི་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མས་གཞོན་མི་ཐུབ་ནའང་། དོན་དམ་དཔྱད་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོན་པའི་སྐོར་ནས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་
ན་ཐ་སྟོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ། དེ་ལ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོན་པ། དོན་དམ་
དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཞོན་པ་ཞེས་རྒྱུད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྟེང་ནས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་
པ་དང་མེད་པའི་རྒྱུད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་མེད་དེ་རང་འཛོན་གྱི་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ན་རི་
བོང་རྩ་འཛོན་རྟོག་པ་ཡོད་པས་རི་བོང་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ་བས། རང་འཛོན་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་ཙམ་
གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་འཛོག་ལྷགས་ལ་མཛོད་སེམས་

གཉིས་དང་དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་འབྲུག་
 བའི་སློབ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཐལ་འབྲུག་པའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་གང་སྤང་ཡང་དོན་
 ལྡན་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། དཔེར་ན། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྷོ་
 བྱུ་ལ་ཡང་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལམ། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་སྤོང་པ་ཉིད་དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་བས།
 ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་འབྲུག་པའི་ཤེས་པ་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀར་བཞེད། དེ་ཡང་
 ཞེན་སྤངས་སམ་ཞེན་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་བས་སྤང་གནས་མི་མཐུན་
 པའམ། སྤང་ཡུལ་ལ་བསྐྱུ་བའམ་འབྲུག་པའི་ཆ་ནས་འབྲུག་པའི་སློབ་ཡིན་ཡང་། ཁོ་རང་གི་ཡུལ་
 གྱི་གཙོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་སྐར་དུ་འཛིན་ཅིང་ངེས་པས། ཞེན་སའི་
 ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་ནས་སམ། ལྷོ་ངེས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དོན་ལ་གནས་
 པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ཡི་ཤེས་གཉིས་སྤང་གི་སློབ་པ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཤེས་པ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡང་
 གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སློབ་པ་བདེན་སྤང་ཅན་ཡིན་པས་འབྲུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན། ཡང་། ཤེས་པ་
 གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཤེས་པ་དེ་དང་དེས་གྲུབ་དགོས་པས།
 ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་འབྲུག་པ་རང་གི་སྤང་བ་ཞིག་ཡོད་ནས་སྤང་བ་
 དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་སྐྱེས་པས། རི་བོང་རྩེ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྷོ་བྱུ་ལ་རི་བོང་རྩེའི་སྤང་
 བ་ཤར་ཞིང་སྤང་བ་དེ་ཤར་བས་སྤང་བ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན།

རི་བོང་རྩེ་མེད་ཀྱང་རི་བོང་རྩེའི་སྤང་བ་ཡོད་པ་དང་། སྤང་བ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་འབྲུག་པ་ཅན་དུ་

མ་ཟད། རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་དགོས། དཔེར་ན། གཟུགས་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་སུ་དང་། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་བཅས་སྤང་ཞིང་། དེས་གཟུགས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་སུ་འཛིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཚད་
མར་སོང་བ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་
བའང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྣོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། སྣོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྣོང་ཉིད་བརྒྱ་
དུག །སྣོང་ཉིད་བཞི་སོགས་བཤད་ཀྱང་། བསྟུན། གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་
སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་ཡོད་
པ་ཤེས་དགོས་སོ། །

རྩ་བར།

- སྣོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །
- ཤེས་རབ་རྒྱུང་རྣམས་ཡུང་བར་འགྱུར། །
- ཇི་ལྟར་སྐྱུལ་ལ་བརྒྱུད་ཉེས་དང་། །
- རིག་ལྡགས་ཉེས་པར་བསྐྱབས་པ་བཞིན། །

ཞེས་པས་སྣོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བརྒྱུད་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས།

རྩ་བར།

- དེ་ལྟེང་ཞན་པས་ཚོས་འདི་ཡི། །
- གཉིད་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྲེན་གྱུར་ནས། །

ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཚོས་བསྟན་ལས། །

རབ་དུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །

ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བརྒྱུད་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་དེའི་སྤྱིར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

སྟོ་སྟོས་ཞན་པས་ཚོས་འདི་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་

དེ་མ་ཐག་དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྐྱོར་བར་དེ་ཞིག་ངང་བསྐྱེད་ས་ནས་བཞུགས་ཤིང་། ཚོས་

འཁོར་བསྐྱོར་བ་ནའང་དང་པོར་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དང་། དེ་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་

ཚོས་འཁོར་སོགས་འི་མ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་བཙམ་གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པར་

ཚོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས།

ཙ་བར།

སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། །

སྟོང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས། །

ཁྱོད་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་གྱེད་པ། །

གང་དེ་ང་ལ་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་པས་དངོས་པོར་སྣང་བའོ། ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྣང་བ་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་

མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་དག་མི་འཇུག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་མེད་བཞིན་

དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྟུས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བར་གྱེད་པ་དེ་མི་རིགས་པར་བསྟན། དེ་

ནས་སྡོམ་གྱི་ཚུལ་དུ།

ཙ་བར།

གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །

གང་ལ་སྒོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ལ་སྒོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
འཇོག་གྲུབ་པ་དང་། གང་ལ་སྒོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུ་ལ་འདི་མི་རུང་བའམ་མ་བཞག་པར། བདེན་གྲུབ་
བམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་བཞག་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇོག་
མི་གྲུབ་ཅིང་འབྲད་པར་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་ཏོ། །

རྩ་བར།

ཁྲིད་ནི་རང་གི་སྒྲིན་རྣམས་ནི། །

ང་ལ་སྒྲིན་དུ་སྐྱར་བྱེད་པ། །

རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །

རྟ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །

ཞེས་དངོས་སྐྱབ་བཞེད་རང་གིས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་ནས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྒོང་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིན་དུ་བརྟུས་ནས་སྒྲིན་འཇུགས་བྱས་པ་དེ་དོན་གྱིས་
ཁྲིད་རང་རང་ཉིད་ལ་གཞོན་པ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། སྒྲིན་འདི་ང་ལ་བསྒྲིན་འདིང་ཐབས་བྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟའི་སྟེང་དུ་གནས་བཞིན་དུ་རྟ་བརྗེད་པ་བཞིན་སོ་སོར་སྒྲིན་ཆ་ཚང་ཡོད་
བཞིན་དུ་སྒྲིན་དེ་བརྗེད་ནས་མི་གཞན་ལ་སྒྲིན་བརྗེད་པ་ལྟར་རོ། །

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། །

ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ན། །

ཞེས་པ་འདི་ནས་སྦྱོན་དངོས་གཞི་བརྗོད་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་སོགས་གང་དང་གང་
ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ལས་ཏེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སམ། རང་དབང་གི་སྣོ་ནས་
ཡོད་པའམ། བརྗོད་པ་མེད་པའི་སྣོ་ནས་ཡོད་པ། ལྟོས་མེད་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན་ན་བཅོས་སུ་མེད་ཅིང་འགྱུར་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བར།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །

རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་ཁྲིད་ལྟོ། །

ཞེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དང་དེ་རང་དབང་གི་སྣོ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་བརྗོད་ས་
པ་འགལ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་
དང་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོ་གས་ཡོང་བ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་
འགྱུར་རོ། །

རྩ་བར།

འབྲས་བུ་དང་ནི་རྒྱ་ཉིད་དང་། །

བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་དང་བྱ། །

སྦྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །

འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གཞོན་པ་བྱེད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་དང་། བྱ་བྱེད། སྦྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་དང་གང་
ཡིན་ཡང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་སྣོ་ནས་སམ། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའམ། བརྗོད་པའི་སྣོ་ནས་འཛོག་

དགོས་པ་ཡིན་པས་བརྟོས་པ་མེད་པ་དང་བརྟེན་པ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སློ་ནས་རང་དབང་
ཚུགས་ཐུབ་པའམ། རང་དབང་གི་སློ་ནས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇོག་
མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྣོང་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ།

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་གནད་གང་ལ་ཐུག་ཅེ་ན།

རྩ་བར།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །

དེ་ནི་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །

དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །

དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྣོང་པ་ཉིད་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྣོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
གསུངས་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྣོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བའི་སྣོ་ནས་སམ། བརྟེན་པའི་སྣོ་ནས་གྲུབ་པའམ་བཏགས་པའི་སྣོ་ནས་གྲུབ་པས་སོ། །

དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
འདུས་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སྡུ་བས་འདོད་ཅིང་འཇོག་ཀུས་པས་འདི་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་བ་རགས་པ་ཞིག་ཡིན། ཆ་གས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་ཡོད་པའམ་གྲུབ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་འདུས་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཅིང་།

དེ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ནས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་བ་འབྲིང་
 པོ་ཞིག་ཡིན། རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ལྡོམ་ཞི་གོང་དུ་བབས་པ་ལྟར། བདག་གམ་ལུང་པོའམ་ཕྱི་ནང་
 གི་ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་ཕན་གོན་འདྲེན་པས་ཡོད་པ་
 ཡིན་ལ། ཕན་གོན་འདྲེན་པའི་ཚོས་ཤིག་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པའི་ཚོ། ཡོད་པར་
 ཞི་ངེས། ཡོད་ཚུལ་དེ་ལ་དོན་རྟེན་ནས་ཡོད་པའམ། ཡང་ན། ཚུལ་གཞན་ཞིག་གིས་ཡོད་ཚུལ་
 ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། དོན་རྟེན་ནས་ཡོད་ན་དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་དགོས་པ་ལ།
 དེ་ལྟར་མ་རྟེན་པའི་ཚོ་དེ་རིགས་པས་ཞེགས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་འང་ཚོས་ཅན་ལུང་སོགས་ཁོ་རང་གི་ཡོད་ལུགས་དེ་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། བཅའ་ནས་མ་རྟེན་ཀྱང་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་རིགས་པས་
 ཞེགས་པ་འཛོག་མི་བྱུང་ལ། དེ་འདྲའི་ཚོས་ཅན་དེ་རིགས་པས་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པས་རིགས་
 པས་དབྱུང་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། རིགས་པས་གོན་པ་མིན་པས་རིགས་པས་ཞེགས་པ་མ་ཡིན།
 དེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཚོས་དེ་དག་ཕན་གོན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཚན་སྟོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་འང་དོན་རྟེན་ནས་ཡོད་པ་དེ་རིགས་པས་ཞེགས་པས་ཡོད་པ་མིན་
 ལ། ཡོད་ཅམ་དེ་རིགས་པས་ཞེགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའམ།
 ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དེ་འོས་མེད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སམ། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས་
 གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དེ་འཛོག་ཅིང་འབྲད་པ་ཡིན། གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་
 པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་གདགས་གཞི་ནི། དཔེར་ན། བུམ་པའི་གདགས་གཞི་ལ་བུམ་པ་ཞེས་
 ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་དང་། བུམ་པའི་གདགས་གཞི་བུམ་པའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་

པ་དེ་ཡང་ཐ་སྟེན་བཏགས་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལས། ཁོ་རང་རང་དབང་གི་སྒྲོན་ནས་བུམ་པའི་གདགས་
 གཞིར་གྲུབ་པ་མིན། ཐ་སྟེན་བཏགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟེན་འདོགས་མཁན་དེ་ཡང་གྲགས་པའི་སྒྲོན་ནས་
 ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཐ་སྟེན་འདོགས་མཁན་དེ་ངའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལམ། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟོག་པ་ལམ། གང་ཟག་བརྒྱ་ཐམ་པའི་རྟོག་པ་ལམ། ཡང་ན། ད་ལྟོ་བའི་རྟོག་པ་ལམ། འདས་པའི་
 རྟོག་པ་སོགས་གང་ཡིན་ཞེས་གནས་ལུགས་འཚོལ་བ་མ་ཡིན་པར། མ་བཏགས་མ་དཔུང་པར་གྲགས་
 པའི་དབང་གིས་སམ། བཏགས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ནི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་དོན་ལྟོ་མོ་དེ་ཡིན། དེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་
 བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རང་དབང་
 གིས་གྲུབ་པ་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟོག་པའི་མཐར་
 ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་། ཡང་། རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་བརྟེན་ནས་སམ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྒྲོན་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་པའི་མཐར་མི་ལྷུང་
 བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་སུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་
 ལྟ་བུ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས།

ཅོ་ནེ་གྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྤེལ་མར་བརྟོད་པའི་ནང་། དེ་ཡང་མིང་དོན་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན། །བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཉིད་དང་ནི། །དངོས་ལྷགས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི། །དོན་
 དུ་བྱེད་པ་མ་ལགས་ཤིང་། །ཞེས་སྒྲོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཞེས་པ། དཔེར་ན། ལྟོ་སྤྱིར་བ་
 བུམ་པའི་དོན་དང་། བུམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟོ་སྤྱིར་བའི་ཐ་སྟེན་ཡིན་པ་བཞིན། ལྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ཐ་
 སྟེན་དང་། རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མིན། ཡང་། རྟེན་འབྲུང་འདི་ཡུལ་ཅན་
 དང་། ལྟོང་པ་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན། ཡང་། ལྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་དང་། རྟེན་འབྲུང་

དེའི་རྗེས་སུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། ལྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་པས་ཉེན་འབྱུང་ཤུགས་ལ་གོ་བ་དང་།
ཉེན་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་པས་ལྟོང་པ་ཤུགས་ལ་གོ་ན། ལྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
ལ། ལྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། འདི་དཀའ་གནད་ཅིག་ཡིན། དངོས་
ཤུགས་རྣམས་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་ཡང་བརྗོད་དཀའ་བས། དངོས་ཤུགས་རྣམས་བཅད་ཡོངས་
གཅོད་ཀྱི་དོན་དུ་སྲུང་བ་དེ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས། མིང་དོན་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། བརྗོད་
བུ་རྗོད་སྲུང་དང་། དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྣམས་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱང་མིན་ནོ། །

དེ་ལ་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་ཞེས་པ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ལས། དགག་
པ་ནི་དགག་བྱ་བ་ཀག་སྟོབས་སམ་ཁེགས་པའི་ཐོག་ནས་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། བུ་མ་
མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་དགག་བྱ་བུ་མ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་གར་ནས་དེ་མེད་ཅམ་མམ། དེ་ཁེགས་པའི་
སྟོ་ནས་ངེས་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན། དགག་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་བ་ཀག་པའི་བུལ་ལ་ཚོས་གཞན་
སྐྱབ་པ་འཕེན་པ་དང་། མི་འཕེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྤྱི་མ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་། སྤྱི་
མ་ལ་མེད་དགག་ཅེས་ཟེར། ཚོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་ཚུལ་ལ་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། ཤུགས་
ལ་འཕེན་པ། དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་བཅས་བཞི་
ཡོད། སྤྱིར་དགག་པ་ལ་འཛོག་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། མ་ཡིན་དགག་ལ་ཕྱ་བ་དང་དམན་
པ་སོགས་དགག་ཚིག་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཉི་ཤུ་ཙུང་ས་ཤིག་གསུངས་ཡོད་སྟེ།

ཡོངས་གྲགས་སུ་མ་ཡིན་དགག་ལ་བཞི་གསུངས། དགག་བྱ་བ་ཀག་ཅམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་
ཚོས་གཞན་སྐྱབ་པ་དངོས་ཤུགས་སྐབས་སྟོབས་གང་གིས་ཀྱང་མི་འཕེན་པ་དེ་ལ་མེད་དགག་ཅེས་
བརྗོད། ལྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་སུ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་འབྱུང་མཁས་པའི་དབང་པོ་
དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་

ལས་མིན། ཞེས་སོགས་དམ་བཅའ་བཞི་ཀ་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས། དེས་ན་སྒྲོང་ཉིད་དངོས་
 ལུ་དེས་ནས་རྟེན་འབྲུང་གྲུགས་ལ་དེས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། སྒྲོང་ཉིད་དངོས་ལུ་བརྗོད་པའི་རྗོད་
 རྗེད་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟེན་འབྲུང་གྲུགས་ལ་འཕངས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་
 བ་ཡིན། བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། རི་མེད་པའི་ཐང་ཞེས་པས་ཚོས་གཞན་སྐྱབ་པ་
 དངོས་ལུ་འཕེན། ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་པས་ཚོས་གཞན་གྲུགས་ལ་འཕེན།
 ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅེས་པས་དངོས་གྲུགས་གཉིས་
 ཀར་འཕེན། མི་ཞིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་དུ་དེས་པ་ལ་དེ་བྲམ་ཟེའི་
 རིགས་མིན་ཞེས་བརྗོད་ན་སྐབས་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་པར་གོ་བ་ནི། སྐབས་སྒྲོབས་
 ཀྱིས་འཕེན་པའོ། །

ཚོས་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་ན། ཚོག་དེ་ལ་དགག་སྐྱེད་དངོས་ལུ་མེད་ཀྱང་ཚོས་
 ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་སྒོ་ལ་གར་བ་ན་དགག་བྱ་བཅད་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒོ་ལ་གར་ཡོང་བ་ཡིན་པས་
 དགག་པ་དང་། དགག་པའི་ནང་ནས་མེད་དགག་ཡིན། མོང་དུ་ཞུས་པའི་ཅོ་ནེ་སྐ་མའི་གསུང་
 བེ་ཁྲུངས་དེ་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ནང་དུ་ཡོད།

རྩ་མེའི་རྒྱུ་ཀ་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གི་
 དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ན་འདིའི་དོན་གང་ཡིན། རི་ལྷར་སྒོ་ལྷིར་བ་བྲམ་པའི་དོན་དུ་
 འཛོགས་པ་ལྷ་བྱའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། འབྲས་བུ་ནམས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བར་དེས་པའི་སྒོ་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་དོན་ཡང་དེས་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་རྗོད་བྱེད་
 ཀྱི་སྐྱའི་དོན་ཉིད་སྒྲོང་པའི་དོན་དུ་འདོད་ནའང་གཞོད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ། ཅི་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་
 ལུ་དེས་པའི་གྲུགས་ཀྱི་དོན་ལ་འདོད་ནའང་སྐར་ལྷར་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས། དབུ་མ་པའི་སྒོ་བ་

དཔོན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས་གསུངས། དེ་ཡང་
དཔེར་ན། ལྷ་གུ་ཚུང་དུ་འདྲི་སྐབས་གདོན་འདྲེ་ལ་ཞེད་སྡང་སྐྱེས་པ་ན། གདོན་འདྲེ་ཡོད་པ་མ་རེད་
དེ། ཞེས་བརྗོད་ན་འབྲུ་སྲིན་སྲུག་པོ་འདྲ་མེད་དམ་སྟུམ་ནས་ད་དུང་ཞེད་སྡང་ཕྱན་བུ་ཡོད་ཅིང་།
གདོན་འདྲེ་མེད་ཅེས་ཅད་དེ་ཐག་བཅད་པའི་ཆོག་ཅིག་ཡིན་ན། གདོན་འདྲེ་ཡོད་སྟུམ་པའི་ཞེད་
སྡང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕན་པ་བཞིན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་དགག་གུ་
བཀག་པ་དེ་ཅུ་མ་ཞིག་བརྗོད་ན་དེས་སེམས་ལ་ཕན་པའི་ཁྱད་ཞིག་ཡོད།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན། ཇི་ལྟར་འདོག་སྟུམ་ན། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་
འགྲོ་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་
ནོ། །ཞེས་སྟོན་ལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་རྟེན་འབྲུང་ཕྱ་རགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་བསམ། དེ་
ནས་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་སྐྱབ། གཞུང་
ལ་ཡང་ལྟ་བུ་དང་ཆབས་ཅིག་ཉམས་སྟོང་བསགས་ནས་འོང་བའི་ཆེ། གཏན་ཆོགས་དེས་པའི་རྟེན་
འབྲུང་གི་གོ་བ་རགས་པའི་ཐོག་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱ་རུ་ཕྱ་རུ་འཕའ་རྟེན་འབྲུང་གི་གོ་བ་ཟབ་དུ་ཟབ་དུ་
སྦྱིན་ནས། མཐར་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་དེ་དམིགས་གཏད་ཀྱི་བཞུགས་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེས་པ་རྣམ་དག་དངས་སྐབ་པ་ན། དེ་ནས་སྟོང་པ་དེ་རྟེན་འབྲུང་ལ་
གར་སྐབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲུང་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་དེ་བསམ་སྟོང་བཏང་ནས་རིམ་པས་ཐོས་བསམ་སྦྱོར་
གསུམ་ཆོག་བརྒྱལ་གྱིས་ཉམས་སྟོང་བསགས་ན། མཐར་སྟོང་ངོར་དགག་གུ་བདེན་གྲུབ་བམ། ཚུགས་
སྐབ་པ་སྡང་བ་ཡིང་ཡིང་གར་བ་འདི་གཏན་ནས་མེད་བསམ་པ་ཞིག་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་
དེས་པ་ཐོབ་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་དང་རྟེན་འབྲུང་སྟོང་པར་གར་སྐབ་པ་ཞིག་

ཡོང་བས་དེ་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྣང་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་རྟེན་
 འབྱུང་སྣང་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོང་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་འདྲའི་དབུ་མ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་
 དུ་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། སྣང་པ་རྟེན་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་སྤྱིར་རྗེས་དཔག་སྦྱོར་བ་ལ་ཐོག་
 མར་སྤྱོད་ཆོས་ངེས་པ་སྟེ་རྟོགས་གྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། དགག་ཆོས་བསྐྱབ་ཆོས་
 དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཆོས་ལ་རྟོགས་འགོག་པའི་ཚད་མ་རྣམས་བརྟུན་
 བས་རྗེས་དཔག་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཡང་། རྣམས་འདིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་ནས་ཉམས་སྦྱོང་ཡོད་མཁན་
 ཞིག་ལ་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། སྣང་པ་
 མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་གཞན་བརྟུན་པ་ལ་བརྟོལ་མི་དགོས་པར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
 སྣང་པའི་དོན་ངེས་པར་འགྱུར། སྤྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀྱི་དང་རྟེན་ལ་རག་ལས་པའམ། རྟེན་
 གཞན་ལ་བརྟོལ་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་རང་གིས་མཐོང་བའམ། ཐོས་ཅིམ་ཉིད་ནས་བདེན་པས་སྣང་
 པ་དང་། རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་སྟེ་ལྟར་དུ་ངེས་པ་བདེ་ལྷག་དུ་འདྲེན་གྲུབ་པའོང་བར་གསུངས་
 པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་མཇུག་དུ་དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞན་ལ་བརྟོལ་པ་མེད་པར་རྟོགས་
 བའི་དེ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་འགལ་བར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་བརྟོལ་པ་མེད་
 པ་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་
 བའི་ནང་ནས་དངོས་འགལ་དུ་གསུངས།

གཅིག་དང་གཉིས་འགལ་མོད་ཀྱང་དངོས་འགལ་མིན་ལ། གཅིག་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན། དེ་ནི་ཚོས་གང་ཡིན་ཡང་། ཡང་ན་གཅིག་དང་། ཡང་

ན་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཕུང་གསུམ་པར་འགྲོ་ས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་བརྟོས་
པ་དང་མི་བརྟོས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཚོས་གང་ཡིན་རུང་། ཡང་ན་བརྟོས་པ་དང་། ཡང་ན་མི་
བརྟོས་པ་ཡིན་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ན་བརྟོན་པ་དང་། ཡང་ན་མ་བརྟོན་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་
གཞན་ཕུང་གསུམ་པ་བཞག་ཏུ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟོན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་
ལ་རག་ལས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟོས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་དེའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དེའི་ཚྭ་གཏུགས་བརྟོན་པ་མེད་པ་དང་། བརྟོས་པ་མེད་པ་དང་། རང་དབང་བ་མེད་པ་རྣམས་
ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་རྟོན་འབྱུང་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ཞེགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟོན་པ་སེ། རམ་མུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟོས་
པར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པའི་མོད་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་
པའི་རྒྱལ་སེམས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཕུང་སྐྱོ་རོལ་པའི་དོ་རྗེའི་ལྷ་མགུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་དུ། འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་འདི་འགྱུར་
མེད་ཨ་མའི། །རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་གོལ་རྒྱ་འདུག་གོ། །ཞེས་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཕྱིའི་རི་
དང་རྗེན་གོང་དང་ནགས་ཚལ་གང་ལ་བརྟོས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དུས་བཞིའི་དབང་གིས་འགྱུར་ཞིང་གན་
གཞིན་གྱི་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་། རྒྱུ་དེ་དག་ཕྱོགས་འདིར་ལྷག་པ་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་ཕྱོགས་
གཞན་ཞིག་ལ་བཟུངས་པ་མཐོང་།

ནང་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། རྒྱུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་གིས་སེམས་ལ་འགྱུར་
བ་ཞིག་ཡོང་བས་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་ཚོགས་འདི་ཇི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་འགྱུར་
བ་མེད་པ། ཞེས་པ་གཞན་ལ་བརྟོས་པ་ཅན། གཞན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་བས་སྟོང་

པའི་ཚེས་ཉིད་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཚེས་ཅན་ཁོ་རང་གི་གནས་
ལུགས་ཡིན་པར་བརྟེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་གྱི་བྱེད་པས་ཕན་གོད་འདྲེན་ལ། དེ་
ལས་གཞན་དུ་ན་ཚེས་ཅན་ཁོ་རང་རང་དབང་བ་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་བྱེད་པས་ཕན་གོད་འདྲེན་ཐབས་
མེད། དེས་ན་འགྲུར་བ་སྐྱོ་ཚོགས་ཡོང་བ་འདི་འགྲུར་བ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པས་སྒྲོང་ཅམ་གྱི་གནས་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་གོང་དུ་
བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སྒྲོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་མེད་པའི་དོན་མིན་པར། རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བཤད་པས།

རྩ་བར།

- རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་། །
- དེ་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །
- དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །
- དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །
- གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྲུང་མ་ཡིན་པའི། །
- ཚེས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །
- དེ་ཕྱིར་སྒྲོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །
- ཚེས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་འདི་དབུ་མའི་ལྷ་བའམ་སྒྲོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་གནད་སྟོན་པའི་
རྩ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། རྒྱོ་ལ་ཟིན་ནས་ལེགས་པར་བལྟས་ཏེ་སེམས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས།

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྒྲོང་ན། །

འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ནི། ལོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་སམ། དབུ་མ་འདི་གཞུང་ནས་དེས་
དོན་བརྟན་པའི་མདོ་སྤྲིའི་སྐབས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ། དཔེར་
ན། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། ཡུང་པོ་ལྗེ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་བཏུ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུང་པོ་ལྗེས་མཚོན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྣོང་པར་རྣམ་པར་བཏུ་དགོས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པར་ལྟ་བུའི་སྣོད་ཚད་
མ་དང་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་
པ་ཡིན།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་པ་ཞེས་པ་འདི་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་རྟོག་འབྲུང་དང་
བརྟན་ནས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་དངོས་སྐྱེ་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྣོང་པ་ཉིད་སྤངས་པས་བརྟན་
ནས་བཏགས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། བརྟན་ནས་བཏགས་པ་མེད་ན་བརྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་འོང་
བས་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མི་འཐད། འདི་མི་འཐད་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་
འབྲས་བུ་ལ་བརྟན་པ། བརྟན་བརྟོས་པ། བྱ་བྱེད། རྒྱུ་འགག་སོགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་
ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷང་ཐང་ཚང་གིས། རྒྱ་རྒྱུན་རྟོག་འབྲེལ་དུ་མ་ཞིག་ ཚོགས་
ནས་པར་ལ་འཇོག་དགོས་པ། ཚོགས་སྐབས་རང་དབང་བུའི་ཉེགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་རྟོག་འབྲེལ་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་པར་བཏགས་ཤིང་། རྒྱ་རྒྱུན་རྟོག་
འབྲེལ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟན་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ཁོ་རང་གི་དངོས་ནས་སམ་དོན་སྣོང་ནས་
རང་དབང་གི་སྣོད་ནས་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་མི་བརྟོས་ཤིང་རྟོག་འབྲུང་མི་འཐད་ལ། རྟོག་འབྲུང་མེད་
ན་རྣམ་གཞན་ཐམས་ཅད་འཇོག་མི་ཤེས་ཞེས་པའོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཅན་བདེན་བཞི་སོགས་མི་འབྲང་བ།

ཙ་བར།

མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གསུངས་པ་དེ། །

རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་ཡིན་ན། །

ཅི་ཞིག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་འཇོག་དཀའ་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱུག་ཀུན་གཉིས་མེད་ན་དེ་ཟད་པའི་འགོག་བདེན་མེད་ཅིང་། བྲལ་བ་ཞིག་མེད་ན་འབྲལ་བྱེད་དམ། སུན་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་ཚོས་དགོན་མཚོག་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་སྤངས་ཉོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

ཙ་བར།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི། །

སྣོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་གང་། །

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི། །

ཀུན་ལ་འང་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྣོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་ཀུན་ལ་གཞོན་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་ལ་གནས་སྐྱེལ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་
འགྱུར་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། དཔེར་ན། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱུ་གུ་ལ་བསམ་
སྒོ་བཏང་ནས་སྐྱུ་གུའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱུ་གུ་མེད། སྐྱུ་གུའི་ས་བོན་ཞེས་
རྟེན་སྐྱུ་གུ་དང་བརྟེན་པ་ས་བོན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་ཚོས་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་ཚོས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྣོང་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་
ན་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཀྱིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་ལ་མ་འོངས་པར་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱུ་
གུ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་སྐྱུ་གུའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་སྐྱུ་གུའི་ས་བོན་ཡིན་པ་དང་། སྐྱུ་གུ་
གང་དུ་ཡོད་མེད་སྐྱུས་ཀྱི་ཚོད་པ་མི་བྱེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་མང་པོ་ཞིག་ ཡང་ན་འདས་
པ་དང་། ཡང་ན་མ་འོངས་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ད་ལྟ་རང་མཚན་པ་ཞིག་
མེད་པ་ཡིན་ནའང་། མིང་གི་དབང་གིས་སམ། གྲགས་པའི་སྣོང་ནས་བཞག་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་
ཙམ་གྱི་སྐྱེལ་ཞིག་ཁས་སྐྱེད་པ་དེ་འབྲེལ་བ་ཡིན།

རྟེན་འབྱུང་ཙམ་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་མི་འདོད་པར། གང་དང་
གང་ཡིན་ཡང་ལམ་སང་ད་ལྟ་མཇུག་མོ་འཇུགས་ས་དང་། ལག་པ་འཆང་ས་ཡོད་པ་ཞིག་བསམ་སྒོ་
བཏང་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཇུག་སྐྱོམ་དུ།

རྩ་བར།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

མཐོང་བ་དེ་ནི་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དང་། །

ཀུན་འབྲུང་དང་ནི་འཁོག་པ་དང་། །

ལམ་ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན། །

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་བྱེད་ཉི་ལྷུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
གང་ལྟར་ནང་པའི་ཚོས་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་པ་ལ་བདེན་བཞིའི་སྟངས་ནས་ངོ་སྟོན་བྱས་ཏེ་ལེགས་
པར་ངོ་འཕྲོད་དགོས། དེ་ལ་སྦྱིར་སྦྱུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ། ཀུན་འབྲུང་བདེན་པ། འཁོག་པའི་
བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེ་བྲག་སྦྱོར་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བཤད། འོན་ཀྱང་འཁོག་
པའི་བདེན་པ་ངོ་ཐོག་མཐུ་བ་མོ་འཕྲུགས་ས་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་ནས་བཤད་ན་མ་གཏོགས་མེད། སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ཡང་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ལ་བཀའ་
པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ངོ་འཕྲོད་དགོས།

དབུ་མ་པས་འདོད་པའི་བདེན་གཉིས་འདིའི་སྟངས་ནས་བདེན་བཞི་ཆ་ཆར་ངོ་འཕྲོད་དགོས་
པ་གལ་ཆེ་བས། བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་འཛོག་ཤེས་པ་ལ་རྟེན་འབྲུང་གི་རྣམ་གཞག་
ཁས་མ་ཐུངས་ན་འཛོག་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆ་ཆར་
བ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་ཐུབ་པ་ད་གཟོད་འོང་། ང་ཚོས་སངས་རྒྱལ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི། ཚོས་
ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི། དགེ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བརྗོད་སྐབས་དངོས་གནས་བསམ་
ཚོ་བཏང་ན་བདེན་པ་གཉིས་ལས་བརྒྱམས་པའི་བདེན་བཞི། བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་པའི་མཆོག་
གསུམ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་དགོས། དེ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་བྱུང་ན་དངོས་
གནས་ནང་པ་སྦྱས་དག་པོ་ཆགས་པ་ཡིན།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོ་གུ་རྩུ་ལ།

དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་ཉེར་དུག་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་
འཁོར་རྒྱུ་དང་། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས་ཐར་པ་དང་། དེ་རི་ལྟར་ཐོབ་པ་དང་། ཐར་པ་
ཐོབ་པ་ལ་སྣོང་པ་ཉིད་ཉོགས་དགོས་པའི་རྒྱལ་བཅས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར་སྣོང་པ་ཉིད་
ཅེས་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཡིན་རྒྱུ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཁོག་བསྐྱེགས་ནས་རབ་བྱེད་དང་པོར་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱབ་རྒྱལ་ཐོན་པ་ལྟར་བཤད་ན། དེའི་རྒྱལ་ནི།

ཙ་བར།

- བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །
- གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །
- དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །
- སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོ་གུ་ཅིང་། འདིས་མཐའ་བཞི་སྟེ་བདག་
དང་། གཞན་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱུ་མེད་བཅས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་དམ་
བཅའ་ཅམ་ཞིག་བཞག །ཙ་ཤེའི་རྟེན་ཀ་ཆེན་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་
ཅིང་། རྒྱུ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་མེ་མེ་བ་གཉིས་དང་གཉིས་

ཀ་ཚོགས་པ་གསུམ་དུ་ཁ་ཚོན་ཚོང་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་བཞིས་
 ཚོགས་ལོ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་འདྲིའི་འབྲེལ་པ་མ་བསྐྱོན་གོང་དེར།
 རེ་ཞིག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་པ། ཞེས་སྐྱེ་བ་ཟེར་བ་འདི་ཐ་སྙད་ཙམ་སྟེ།
 ཙམ་སྐྱས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་བཅད། སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་བཞག་ནས་མཐའ་
 བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་འདི་གསུངས་པ་ན། སྐྱེ་བ་རྩ་བ་ནས་བཀག་ན་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་
 ཡིན་པ་ཞེས་པ་འདི་གསུངས་མི་རིགས་ཤིང་། འདིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་མིན་པར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བའམ།
 བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་སྟེ་ད་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་བཀག།

དེའི་ཚུལ་ནི་བཏག་དཔུང་མ་བྱས་པར་མིང་ཙམ་གསལ་ཙམ་གྱི་སྣོན་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་
 དེ་ཐ་སྙད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བའམ། གཞན་ལས་སམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་
 གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚོམས་པར་དཔུང་པ་ཡིན། དཔུང་ཚུལ་དེ་དོན་དམ་དཔུང་
 བྱེད་དུ་སོང་ཞིང་། དོན་དམ་དཔུང་བྱེད་ཀྱི་དོས་ནས་སྐྱེ་བ་བཞག་ན། ཡང་ན། རྒྱ་མེད་ལས་
 སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན། བདག་སྐྱེ་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་
 གམ། ཡང་ན། གཞན་སྐྱེ་སྟེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཡང་ན། གཉིས་ཀ་ལས་
 སྐྱེ་བ་སྟེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་དག་གང་ཡང་མིན་ཞེས་
 བཀག་བདེན་པར་སྐྱེ་ན་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་གྲང་། སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་དེ་བཞི་པོ་གང་
 རུང་གིས་མ་བྱུང་པས་མིང་ཙམ་མམ། ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་དེ་འདི་བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན།

འདྲིའི་མཚམས་འདིར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྟན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རྟགས་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་བསམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ལ་
 དགག་སྐྱབ་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི་སྣོན་དགག་བྱ་དེས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པས་དངོས་པོ་ལ་རང་མ་ཡིན་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དེ་ལ་དགག་
པ་ཞེས་མི་བྱ་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་རང་གི་སྣང་ལ་ཤེས་བྱའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་རྫོག་པ་ཡོད་
དགོས། དཔེར་ན། བུ་མ་པའི་སྣང་དུ་ཀ་བ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་ལས་
ལོག་པ་སོགས་ཤེས་བྱའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་རྫོག་པ་ཡོད་པས་རང་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་ཙམ་
ཞིག་དངོས་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད།

དེས་ན་དགག་པ་ཞེས་པ་འདི་སྣོ་ས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཉོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལ་
འཛིན་ཅིང་། དེ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་བྱལ་དུ་ཚོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པ་དང་། དགག་བྱ་བཀག་
ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་དགག་པ་སྣེ་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གཉིས་
ཡོད། མ་ཡིན་དགག་ནི་རྗེར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། འདིར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་
པའི་སྐབས་ནས་སྣོང་པ་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྣོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་འགྲེལ་
པ་ཤེས་རབ་སྣོན་མེ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་
ལྟར་དུ་མཐས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གིས་བཞེད།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་སྦྱིར་དངོས་པོ་འཇུག་ ཤེས་
བྱ་ལ་ཡུང་སྐྱེ་སེལ་བའི་འགལ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས། བསྐྱེས་གྲུ་སྣོབ་པའི་སྐབས་ནས་སུ་གསུམ་
སུ་བཞི་འགལ་བ་དོན་གཅིག་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན། སུ་གསུམ་དང་སུ་བཞི་དང་འགལ་
བ་དང་དོན་གཅིག་འདི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་ལ་ཡོད། དེ་འདྲའི་འགལ་བ་ལ་
དངོས་འགལ། བརྒྱད་འགལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལྟ་བུའི་འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་མང་
པོ་ཞིག་ཡོད། འདིའི་སྣོར་དེང་སང་རྒྱབ་སྒྲིགས་པའི་ཚན་རིག་པའི་ནང་དབྱེ་འབྱེད་ཞིབ་ཐུབ་ཏུ་
མ་བུང་ཡང་ཡུང་སྐྱེ་སེལ་བའི་འགལ་བ་སྣེ་དངོས་འགལ་མེད་ཅེས་བཤད་ནས་ཡུང་སྐྱེ་སེལ་བ་

བཞག །འདིར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་ཀུན་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཅིང་། དེ་
 ཡང་དུས་སྔ་སྡེ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་བཤད་དམ་སྟམ་པ་དྲན། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དངོས་འགལ་
 སྐྱབ་པ་མིན་པར། གཞི་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པའི་བོའོ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ཏེ། གསལ་
 པོ་ཞིག་འཆར་མ་སོང་། གལ་ཏེ་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་བུའམ། རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་ཚན་རིག་གི་ཐོག་
 རས་ཕྱང་སྐྱམ་སེལ་བའི་འགལ་བ་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ར་འབྲོད་འཕེར་རེས་གསལ་པོ་ཞིག་བྱུང་
 ར། དེར་བསམ་སྒོ་ནན་ཏན་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། རང་པའི་གཞུང་གི་འགྲོ་སྟངས་ཚང་མ་ཕྱང་
 སྐྱམ་སེལ་བའི་འགལ་བའི་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་བ་ཀག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ཅེས་བཤད།
 ཕྱང་སྐྱམ་སེལ་བའི་དངོས་འགལ་མེད་ན་སྒོ་ངོར་དེ་ཕན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་མ་ཡིན་
 ཞེས་ཐག་ཚོད་རྒྱ་མིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན།

རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེད་པ་དང་དབྱུང་བརྗོད་ཀྱི་བྱུང་བར།

རབ་བྱེད་དང་པོའི་ཙུ་ལཱ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ན་ནི་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་རང་
བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་རུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འཇལ་
ལོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡོད་དགོས། དེ་
ཡོད་ན་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་ནི་རང་བཞིན་མི་འགོག་ལ། རང་བཞིན་ཞེས་པ་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་
ཤིག་ལ་བཤད་གྱིན་ཡོད་པས། དེ་གཤེས་ལུགས་འཚོལ་མཁན་གྱི་སློབ་ཡོད་མེད་ཐག་གཅོད་དགོས་
པ་མ་གཏོགས། གཤེས་ལུགས་མི་འཚོལ་མཁན་སྤང་ཙམ་དེ་གའི་ངང་ནས་འཛོག་པའི་ཐ་སྐད་
པའི་སློབ་རང་བཞིན་མི་འགོག་ཅིང་། དེ་སྟར་འགོག་མི་བྱུང་བ་ཡིན།

ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་རུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་ཐ་
སྐད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་ལ། དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་འཇལ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་
མེད་པ་མེད་ན་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་སྟོན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་དངོས་
འགལ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩོད་བརྗོད་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་
ཉིད་ཀྱིས། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་སྟོན། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་
ཉིད་དུ་རབ་འགྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་རང་

བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་ཚེག་གཉིས་སྟེ་བས་པས་དགག་ཚེག་གཉིས་ཀྱིས་མེད་ཅེ་ན་མེད་པ་རང་དང་། མེད་པ་མེད་ཟེར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་ན་ནི། ཞེས་དགག་ཚེག་གཉིས་ཀྱིས་ན་ལ་མ་སྟོན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་དགོས།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇལ་བྱེད་དོན་དམ་འཇལ་བའི་སྒྲོས་འཇལ་དགོས་པར་འདུག་ཅེས་དོགས་པ་བསྐྱངས་ནས། དེའི་ལན་ལ་གཞན་དག་གིས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་པར་ལ་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས། རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱབ་ཅེས་སྟོན་ནི། ཞེས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འཇལ་མི་དགོས་ཤིང་། རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་མི་སྐྱབ་པར་འདོད། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འགྱུར་ཅེས་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགས་སྤུལ་བཤད་བྱས་ནས་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོས་ཅི་ཡང་མི་འཇོན་ཅིང་ཅི་ཡང་མི་དོག་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབྱེད་དེ། གལ་ཏེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་པར་ལ་བཅད་ཙམ་ཡིན་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་བདག་པར་ལ་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་བདག་མེད་བཅོལ་བྱེད་ཅེས་སྟོན་དགོས་པས། དེ་རྩ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱིས་བཅོལ་བྱེད་ཀྱི་ཉེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་བརྟན་ཏོ་ཞེས་ཀྱང་སྟོན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་བུམ་པ་འཇོན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་

བུམ་པ་ཙམ་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བུམ་པ་འཛིན་ལུགས་གཅིག་
 ལྟེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལས་འཛིན་པ་སྣ་མ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱད་ལ་འབྱུང་བས། ང་ཚོའི་རྒྱད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་ཚད་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པར་གསུངས། འཛིན་
 པ་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་གཞོན་མཁམ་དེ་
 ཞི་དེ་དང་འཛིན་སྣངས་འགལ་བ་ལྷག་སྟོང་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡིན་ལ། དེས་
 གཞོན་པ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་དུ་འང་མི་ལྟ་བའི་སྟོང་པ་གཞོན་ཚུལ་མེད།
 རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པའི་སྟོང་ཞི་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེས་རང་བཞིན་
 ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་མི་གཞོན་ཅིང་། རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་དེས་རང་བཞིན་ཡོད་
 པར་འཛིན་པ་དེར་གཞོན་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་མུ་གུ་བདེན་ཡོད་དང་། བདེན་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱས་ཀྱི།
 བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དགག་མི་བྱས་ཏེ། རྟོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། །རང་
 བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཙམ་དེ་དགག་བྱ་བ་གཞག་ཙམ་གྱི་སྟོང་སང་དེ་ལ་སྟོང་ལྷགས་པ་འམ་ཐིམ་པ་
 བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་རྒྱ་ལྷིག་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། རང་བཞིན་བཀག་
 རས་རང་བཞིན་བཀག་པའི་སྟོང་སང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་སྟམ་ནས་པར་བཞག་སྟེ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཞེས་སྟོང་འཛིན་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྒྱང་ཚད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོང་མ་ལྷགས་
 པ་ཡིན། དགག་བྱ་བ་གཞག་པའི་སྟོང་སང་འཆར་བའི་སྐབས་ངས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཡོད་སྟམ་པ་ལྟ་
 བུ་དང་། ངས་སྟོང་ཉིད་དེས་ཡོད་སྟམ་པ་དམན་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྷགས་པ་མིན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་སྟོང་ཞི་དེ་ངོ་ལ་དགག་བྱ་བ་གཞག་ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་འདི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། ངས་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཡོད་སྟམ་པ་གཏན་ནས་མེད། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་བ་གཞག་ཙམ་གྱི་སྟོང་སང་གར་བ་

ན་འདི་སྣོང་ཉིད་མེད་སྐྱེས་པ་དེ་ན་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་ན་ཅམ། སྣོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི། ཡང་ན།
སྣོང་ཉིད་བདེན་པར་སྤྱང་བ་སྤྱེ་བས་འོང་བ་ཡིན། དེའི་ངང་ནས་འདི་བདེན་སྐྱེས་དུ་དྲན་པའམ།
འདི་བདེན་བསམ་པའི་འཛིན་ཚུལ་སྤྱེ་བས་ན་སྣོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ཇེ་
རིན་པོ་ཆེས། ལྷ་གུ་བདེན་ཡོད་རིགས་པས་དགག་དགོས་ཤིང་འགོག་གྲུབ་པ་དང་། ལྷ་གུ་བདེན་
མེད་དགག་མི་དགོས་ལ་འགོག་མི་གྲུབ་ཅེས་གསུངས། བདེན་པར་ཡོད་པ་འགོག་གྲུབ་པས་བདེན་
པར་མེད་པ་སྐྱུ་བ་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་པ་འགོག་མི་གྲུབ་ནའང་བདེན་པར་མེད་པ་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་དེ་འགོག་གྲུབ་པ་ཡིན།

ཚུངས་སྣོང་གི་ཚུངས་པའི། འདི་སྐྱེས་དུ་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཡོད་པ་རིགས་ཤེས་
གྱིས་འགྲུབ་དགོས་ཏེ། ཚང་མ་གཞན་གྱིས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། རིགས་ཤེས་གྱིས་རང་
བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་
འགྲུབ་དགོས་པ་འོས་མེད་ལྟར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རིགས་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཐ་སྙད་དཔྱད་
པའི་ཚང་མ་གཞན་གྱིས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚང་མ་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་མི་ཞེགས་
པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། རིགས་ཤེས་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་པའི་
སྤྱིར་སྐྱེས་པའོ། །

དེའི་ཚུངས་སྣོང་ལ། འོ་ན། རིགས་ཤེས་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་འགྲུབ་ན་སྐྱོན་
ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་ཤེས་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱོད་ན་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་དང་། ཡིན་མིན་དཔྱད་
ཅིང་བཅའ་བའི་དོན་གང་རུང་ཞིག་སྐྱོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བདེན་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་རིགས་
ཤེས་གྱིས་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཡོད་པར་འཇལ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་གྱིས་ཡོད་
དང་མེད། ཡིན་དང་མིན་བཅའ་ནས་གལ་ཏེ་སྐྱོད་ན་བདེན་ཡོད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་དགག་

བྱ་བ་དེ་ན་པ་འཕོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱས་སྟོང་པ་བདེ་ན་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་དགག་
 བྱ་ཡང་མི་ཞེས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དངོས་གཞི་ནི། འདི་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུབ་པ་མེད་དོ་སྟུང་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་པ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྟོ་ལ་འདི་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་དེ་ཞེས་སྟོ་ལ་གར་བ་དེ་མ་ཡིན། རང་
 བཞིན་བཀག་ཙམ་དེ་གའི་རང་ལ་སྟོ་ལྟ་ན་ཞེ་ར་སྟོང་སྐབས་སྟོ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཟུར་མེ་དེས་
 ཡོད་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་འདི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཙེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་
 ནས་སྟོང་པ་འཕམ་སྟོ་ཙེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟུང་དུ་འཛིན་ཟེར་ནས་སྟོ་
 གཞན་ཞེས་གིས་བཞུས་པ་ཡིན་ན་སྟོ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་བཟུང་འདུག་སྟུང་ནས་མཐོང་བ་མ་
 གཏོགས། སྟོ་ཁོ་རང་གི་དོ་ལ་ངས་འདི་བཟུང་ཡོད་བསམ་པ་མི་དྲན་པས། འདི་ལ་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་དོ་སྟུང་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 དེ་ལྟར་རོ། །

རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པས་མེད་དགག་ཉིད་གཞལ་བྱར་
 འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་གཞལ་བྱ་མིན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་
 གཞན་དུ་དགག་བྱ་བཀག་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་མེད། གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྟོང་སྟེ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འཛིན་ན་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཤུལ་ལ་ཚོས་གཞན་རིགས་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱར་སོང་ཞིང་། དེས་ན་རིགས་
 ཤེས་ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་དགག་བྱ་བཀག་པ་ཡོད་པར་མི་འཛིན་ཞིང་། འོན་ཏེ་རང་

བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ལ། དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་དགོས་
སོ་སྟེ་མ་ན། དགག་བྱ་མེད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཤུགས་
ལ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །

འོ་ན། ཅི་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཤེགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ངས་སྤར་རང་བཞིན་མེད་པ་
ངེས་སྟེ་མ་དུ་དྲན་པ་ན་ངེས་ལྷན་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཤེས་ཡོང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པ་ཞིག་ཁོ་
རང་གི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་ངེས་པ་
འདི་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སློབ་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ། རང་བཞིན་མེད་པ་དངོས་
སུ་ངེས་པའི་སློབ་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་སུ་སྤར་ངས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་བསམ་
པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་ཚོད་ལ། སློབ་
འདོགས་ཚོད་རྣམས་པ་འདི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་འདིས་བྱས་ཤིང་། རང་བཞིན་མེད་པར་
ངེས་པའི་སློབ་འདིའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ལུགས་ལྟར། ཤུགས་དེ་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་གོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་
པ་དེ་ཤུགས་ལ་འཕངས་ན་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་པའི་སློབ་ཡོད་པས་འདི་མི་འཕད་རྒྱུ་ལ་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ལྟར་འདྲ་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མི་བརྟོལ་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་
པའི་སློབ་སྐྱེད་རྣམས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཅོད་པས་རིགས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་འདོགས་ཚོད་
མོད་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སློབ་འདོགས་དེ་བཅད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་
པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་འདོགས་འདི་ཚོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སློབ་

ཐད་ཀར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ངེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་ལྟ་བུའི་
སྣོ་འདོགས་མི་གཙོད། དཔེར་ན། ལྷ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་
པ་ན། བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མི་བརྟོས་པར་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་ཉག་འཛིན་
གྱི་སྣོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྣོ་སྐྱེད་ལུས་ཀྱང་། ལྷ་མི་ཉག་པ་ཚད་
མ་སྐྱ་མས་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷ་ཉག་འཛིན་གྱི་སྣོ་འདོགས་ཚད་མ་སྐྱ་མས་བཅད་པ་མིན་
པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷགས་ཉོགས་དང་། ལྟོ་བས་ལྷགས་ཀྱིས་ཉོགས་པའི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་
བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྣོ་དེ་ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་གནས་སྐབས་དེར་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་མི་ཤར་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྣོ་དེས་རང་དུས་ན་རང་
བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྣོ་འདོགས་ཚད་ན་སྣོ་དེས་ལྷགས་ལ་ཉོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འོན་
ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉོགས་པ་མིན། ལྟོ་བས་ལྷགས་ཀྱིས་ཉོགས་པ་ཞི་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྣོ་ཁོ་
རང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་མི་ཤར་ལ། ལྟོ་དེས་རང་དུས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་
མེད་པར་འཛིན་པའི་སྣོ་འདོགས་མ་བཅད་ཀྱང་། ལྟོ་འདོགས་དེ་རང་གི་རྗེས་སུ་རང་གིས་སྣོང་
བ་དེས་དངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་ཤེས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་མ་བརྟོས་པར་སྣོ་འདོགས་གཙོད་པ་ན་
ལྟོ་བས་ལྷགས་ཀྱིས་ཉོགས་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །

ཅ་ཀྱི་ཀ་ལས། ཟླ་བའི་བཞེད་པས་ཀྱང་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ།
རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཞི་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་དམ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་དོན་གང་རུང་གཅིག་རྙེད་པས་
དེ་ཡོད་པར་རྙེད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྲིར་རོ། །རང་རིག་གིས་ལྷགས་ལ་འགྲུབ་པ་ཡང་མི་
བཞེད་དོ། །འོ་ན། ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། འདིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་ཞི་འཛིན་ཉོན་ན་

རི་ལྗང་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་བཞེད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལ་ནི་གསར་
 དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཅིང་། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་
 གི་རྒྱས་པས་རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྩ་བ་བཏགས་
 རོན་བཅའ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་དོན་ནམ་གཞལ་བུ་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་
 དེ་འདྲའི་གཞལ་བུའི་རང་མཚན་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ནི། ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་གི་སྐབས་རང་མཚན་
 སྣང་བ་ལ་བསྟོས་ནས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་འཛོག་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་བཏགས་དོན་བཅའ་
 ནས་རྟོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་རང་མཚན་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། འཛོག་རྟོག་ཡོངས་གྲགས་ལ་ཚད་མ་ཞེས་པ་འདི་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུའི་སྟེང་
 ནས་བཞད་པ་མ་གཏོགས། གསར་དུ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུའི་སྣོ་ནས་མི་འཛོག་པ་ལྟར། ཟླ་བའི་ཞབས་
 ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྟོག་མེད་དེས་བྱངས་པའི་བྲན་ཤེས་ལྟ་བུའི་
 བཅད་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞེད།

ལུགས་གཞན་གྱིས་ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་དགོས་པའི་སྐབས་བྱེད་དམིགས་བསལ་གང་ཡོད་
 ཅེ་ན། བཅད་ཤེས་རྣམས་སྣར་ཚད་མས་ངེས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤིང་། ཚད་མ་ཞེས་པ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་སྟེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེའི་དོན་རི་ལྗང་གནས་པ་ལྟར་འཇལ་བ་ཞིག་
 དགོས། འདི་དགག་བུ་ལ་གཏུགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཅིག་མངོན་ནམ་སྟམ། ལུགས་འདིར་ཚད་མ་
 ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དགོས་ཀྱང་གསར་རྟོགས་མི་དགོས། ཡིན་ནའང་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་ཞེས་པའི་བསྐྱུ་བ་ནི་
 སྣང་གནས་མི་མཐུན་པར་བསྐྱུས་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་
 པར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་ཏེ་བསྐྱུས་པ་ཡིན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ལ་
 སྐྱ་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བས། དེ་ལ་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱུ་བ་དང་འཁྲུལ་བའི་

ཤེས་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་རྒྱ་མི་རྟག་པ་རི་རྩུབ་གཞུང་ལ་
རྩུབ་དོན་ལ་གནས་ཤིང་རྒྱ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པས། རྒྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་
པའི་ཆ་ནས་མི་བསྐྱུ་བར་འཛོག་གྲུབ། དེ་རྩུབ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ས་སོ་སོར་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ལ་ལུགས་འདིར་ཚད་མ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་
དྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་མོད། དེ་ཚད་མ་དང་། དེ་ཡང་རང་ལུལ་ལ་
མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན། འདི་པའི་ལུགས་ལ་ལུལ་ལ་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་ལུལ་ཅན་
ལ་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་བཞག། །དེ་ནི་མདོ་རྗེ་པའི་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ལུལ་མངོན་
གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མིང་བཏགས། དེས་ན་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་གི་སྣང་བ་
དེ་ཁོ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན། བདེན་འཛོན་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་
པ་ཡིན་ནའང་ཁོ་རང་ལ་སྣང་བ་ཤར་བ་དེ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་ཏེ། སྣང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་
རྣམ་ཅན་གྱི་རྫོ་གྲུབ་ཅིང་། རྫོ་དེ་ལ་ལུལ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་ཤར་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པས་དེ་ལ་མངོན་
སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་
པ་འདི་ལ་ཐུག དེའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་པ་གཞུང་ལ་
པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་དེ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་མངོན་གྱུར་དུ་འཛོག་པས་མངོན་གྱུར་ལ་
མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལན་དངོས་གཞི་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ཏེ་ཁོ་རང་གིས་ཉམས་
སུ་མྱོང་བའི་ཐོག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་གཞི་ཞིག་རྫོ་ལ་གྲུབ་ན་ཁོ་རང་གིས་ངེས་
པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྐད་གང་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་མེད་པས་རྟགས་ཀྱིས་
སྐྱབ་མི་དགོས། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་རྫོགས་གྱུར་མིན་པས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་རྟོག་དཔྱོད་མི་

དགོས། འོ་ན། གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཉགས་ལ་མི་བརྗོད་པར་སྐར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་
ཚད་མ་དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྣོ་འདོགས་
བཅད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཉགས་ལ་མི་བརྗོད་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྣོ་འདོགས་
གཙོད་པར་ཡང་རྣམ་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རོ། །

རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཅུང་ཟད་སྐྱོག་གྱུར་ཡིན་ཡང་། སྦྱར་ཡོད་པ་འདི་མངོན་གྱུར་ཡིན་
པས་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྦྱར་
མངོན་གྱུར་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱོག་གྱུར་ཡིན་པས། དེ་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་ཡོད་པར་དེས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་སྣོ་ཡང་མངོན་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་
ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

རྗོད་སྟོང་གཉིས་པ་བཤད་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་
བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་གྱིས་དེས་པས་རིགས་ཤེས་གྱི་སྣོ་བས་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།
གོང་དུ་ལུགས་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་བཀག་ཅོམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་འཛིན་པ་མིན། ཞེས་
ཞིབ་ཆ་སྟེས་པ་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་བཀག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་འཛིན་ཅིང་གྲུབ་པར་གསུངས།

རྗོད་སྟོང་གཉིས་པ་དེ་རྟོགས་སྟོང་ཞིག་ལ། རིགས་ཤེས་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་
པའམ་རྗེད་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་གྱིས་དབྱེད་བཟོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་པ་འདིར་སྦྱ་གུ་ལ་སོགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་
བཟོད་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། ཁ་ཅིག་བདེན་དངོས་མེད་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་སྦྱ་ལ། དེ་
ནི་བདེན་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་དང་། གཞན་

དག་རིགས་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཚྲོག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་
 དེ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
 མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བ་ཀག་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་
 གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་རིགས་ཤེས་ལ་ཡུལ་མེད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་རྗེད་ཡུལ་ཡོད་ཅེས་ཁྱད་
 པར་འབྱེད་དེ། ལྷང་རྗེད་གཉིས་ཚོགས་དེ་དེར་འཛིན་གམ་སྟམ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ལམ་རིམ་
 ཚེན་མོ་ལས། རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་ཕྱེ་ནས་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་ལུགས་
 གཉིས་གསུངས་པ་དེ་དང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནམ་སྟམ། གང་ལྟར། རིགས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་
 ཚད་མ་གཉིས་ཚྲོག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིགས་ཤེས་ལ་ཡུལ་མེད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་
 ཡུལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཁྱད་པར་སྣ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྤར་རྩལ་སྟེས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར། ལྷང་
 ཙམ་དེས་མ་ཚེམས་པར་ཡུལ་གྱི་རྗེད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དཔྱད་པ་ཙམ་ནས་དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡུལ་རྗེད་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སློ་རྩལ་སྟེས་ཀྱིས་བདེན་པར་
 ཡོད་པ་འཛིན་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ཡིན་པས། ལྷང་ཙམ་དེས་ཚེམས་
 རྣམ་མི་རྗེད་པར་དོན་གྱིས་རྗེད་ལུགས་ཅི་འདྲ་བཞིག་འདུག་སྟམ་དུ་དཔྱད་ཙམ་ཉིད་ནས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་འགྲོའོ། །དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ཕྱིན་ཚད་ལ་ཚོས་ཙན་དེ་རྗེད་རྒྱ་
 མེད། ལྷང་ཙམ་དེས་མ་ཚེམས་པར་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སམ་རྗེད་ལུགས་གཤེས་ལུགས་ག་འདྲ་
 ཞིག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་མ་གཏོགས། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་མིན་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 གུབ་མ་གུབ་དཔྱད་པ་མིན་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་པ་ལ་བདེན་པར་
 གུབ་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ཞེས་སྣ་བའི་དོན་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་བདེན་པའི་དོན་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱད་
 པའི་རིགས་པས་དཔུང་བཅོམ་དུ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་མི་བཅོམ་ན་དེས་གྲུབ་
 པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་རྒྱ་མཚན་དེ་བཞིན་ནས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་བཅོམ་དུ་ཡོད་ན་
 ཞི་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན། དེའི་ལན་ལ། འདི་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་བཅོམ་པ་
 དང་། རིགས་ཤེས་དེས་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་སོང་བས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ནས་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྲོ་བའི་ས་མཚན་མས་
 མཛོགས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་སྐར་བཤད་པ་སྐར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཐད་
 པར་ཚོགས་པར་སྤོང་། །

རང་ལུགས་ལ། རིགས་པས་རྟེན་ནའང་རིགས་པས་དཔུང་མི་བཅོམ་པས། རིགས་པས་
 རྟེན་པ་དང་། རིགས་པས་དཔུང་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་སྤྱེདོ། ། དེ་ཡང་མདོ་སྐྱོད་པ་ལས།
 སྤང་འདི་སྟོང་ཞེས་ཚོགས་ནའང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཞི། ། མཚན་མ་ལ་སྐྱོད་སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་
 དད་མ་ཡིན། ཞེས་སྤང་པོ་འདི་སྟོང་ཞེས་འདོན་ནའང་མཚན་མ་ལ་སྐྱོད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་
 རྒྱུ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དག ། དེ་སྤྱིར་སྐྱབ་པ་ཆེན་
 པོས་བཟོག་ ཅེས་སྟོང་པར་སྐྱ་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དགོངས་པ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཅུ་རྒྱུ་ལས། སྐར་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་འོག་དུ་
 བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པས། སྐར་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་
 ཚོ་བདེན་མེད་མི་རྟེན་ཀྱང་དེ་མ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་རྟེན་བྱེར་ནས་དེ་རྒྱུར་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་རྟེན་རྒྱ་མེད། བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་
 ཅེས་པ་འདི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དམ་ལྷུ་ལྱི་གནས་ལུགས་རང་མཚན་ཞིག་བཅའ་ནས་གཏན་

ནས་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཞིག་རྗེས་སུ་ཡིན། རྗེས་སུ་མེད་པ་དེ་རང་རྒྱལ་ས་མི་སྲུབ་པའི་གཤིས་ལུགས་
ཤིག་ཡིན། ཁོ་རང་གི་གཤིས་ལུགས་དེ་རང་རྒྱལ་ས་མི་སྲུབ་པ་དང་། དེ་རང་རྒྱལ་ས་མི་སྲུབ་པ་
ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་ས་སྲུབ་པ་ཡོད་མེད་བཅའ་བཞུགས་རྗེས་དེས་རང་རྒྱལ་ས་མི་སྲུབ་པ་དེ་རྗེས་པར་
བཞག་པ་ཡིན།

དཔུང་བཟོད་མི་བཟོད་ཅེས་པ་རང་རྒྱལ་ས་སྲུབ་པའི་སྲོད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ན་ཞི་རིགས་པས་
གཞོན་ཡོང་བ་ཡིན་པས་རིགས་པས་དཔུང་མི་བཟོད་པ་སྟེ། རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆོ་དོག་དོག་
འདྲ་ཞིག་ཙམ་བཞུགས་མེད་པའམ། བཅའ་བཞུགས་ཁོ་རང་གི་སྲུབ་རྒྱུ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་ཅེས་པ་ཞིག་
རྗེས་སུ་མེད་པ་འདི་རིགས་པས་དཔུང་མི་བཟོད་པ་ཡིན། ཚོས་ཅན་སྲུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་
ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་ཆོ་མི་རྗེས་པ་དང་། བཅའ་བའི་འོག་ཏུ་བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་
པ་ཡིན། རྗེས་སུ་མེད་པ་འདི་ཁོ་རང་གི་རང་མཚང་རྗེས་པ་ཡིན། ཚོས་ཅན་དེ་བརྗོད་པའི་སྲོ་
ནས་སྲུབ་པ་ཡིན་པས། ཁོ་རང་དོན་སྟོང་ནས་ཙམ་ཡོད་མ་སྲོང་བ་ཡིན། ཡོད་མ་སྲོང་བའི་
གཤིས་ལུགས་དེ་ཁོ་རང་གི་གཤིས་ལུགས་དང་། ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་རྗེས་པ་དེ་ཡིན། འདི་
འདྲའི་བདེན་མེད་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྲུབ་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་པ་ཡིན།

གང་ལྟར་བདེན་པར་མ་རྗེས་པས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་རྗེས་པ་ཡིན། བུམ་པའི་རང་བཞིན་
བཅའ་ནས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ཡིན། དེ་ལྟར་
རྗེས་པའི་གནས་ལུགས་བུམ་པ་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དཔུང་
ན་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་མེད་པར་བརྟེན། བུམ་པ་བདེན་མེད་མི་རྗེས་པ་དེ་མ་རྗེས་པར་མི་འགྱུར་ལ།
བུམ་པའི་སྟོང་གི་རང་བཞིན་བཅའ་བའམ། བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་བཅའ་བཞུགས་བུམ་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཏན་ནས་མེད་པའམ་རྗེས་སུ་མེད་པ་ན། དེས་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་རྗེས་

པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་། གནས་ལུགས་དེའི་རང་བཞིན་བཅོལ་བ་ནའང་སྐར་ལྗར་ཁོ་རང་གི་རང་
 བཞིན་ཚུགས་ཐུབ་ཅིག་མེད་པ་ཡིན་པས་ཁོ་མ་རྗེད་ཀྱང་། སྐར་གྱི་ཚོལ་དེས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་
 མ་རྗེད་པ་ནི་མ་ཡིན། བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཁྱད་གཞིར་བཞག་ནས་སྐར་ཡང་དེའི་རྗེད་གི་བྱུང་
 ཚོས་ཤིག་བཅོལ་བ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆགས་པ་མ་
 གཏོགས། བུམ་པའི་རང་བཞིན་བཅོལ་ནས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རང་བཞིན་རྗེད་ཚུ་མེད་པ་
 འདི་བུམ་པའི་རང་བཞིན་མ་རྗེད་པའི་རྒྱུ་བ་ཤེད་དུ་འགྲོ་བ་མིན། བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྗེད་
 པས་སྐར་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཅོལ་བའི་ཚེ་ཚོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་མེད་མི་རྗེད་
 ཀྱང་། སྐར་བདེན་མེད་མ་རྗེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཚ་ལྷོ་ཀ་ལས་ཀྱང་། སྐར་ལྷུ་གུ་ལ་སོགས་པ་
 མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔུང་བཟོད་དུ་ཡོད་མེད་བཅོལ་བའི་ཚེ་ཡང་དཔུང་བཟོད་མ་
 རྗེད་ལ། སྐར་དཔུང་བཟོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དཔུང་བཟོད་དུ་ཡོད་མེད་བཅོལ་བའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཉིད་
 མི་རྗེད་པས། རིགས་ཤེས་གྱིས་རྗེད་པ་དང་། དེས་དཔུང་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་མཚུངས་སོ། ། ཞེས་
 བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཤིག་རྗེད་དེ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་རིགས་པས་དཔུང་པ་ན། དཔུང་
 འོན་རྗེད་ཚུ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་ན་རིགས་པས་དཔུང་བཟོད་དུ་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཡང་རྗེད་ཚུ་མེད་
 པས་རིགས་པས་དཔུང་བཟོད་གཏན་ནས་མེད། དེས་ན་རིགས་པས་རྗེད་ཚུ་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་
 པས་དཔུང་བཟོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་བཞག་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་ཐད་གྱི་ཚ་ལྷོ་ཀ་གི་ཚོག་དོན་ཇི་མཇི་བཞིན་ང་རང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པས། འདིར་
 དོན་རགས་པ་ཅམ་བཤད་པ་ཡིན། རིགས་ཤེས་གྱིས་རྗེད་པ་དང་། རིགས་ཤེས་གྱིས་དཔུང་བཟོད་
 པ་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་དང་། རིགས་ཤེས་གྱིས་རྗེད་མི་རྗེད་དང་། དཔུང་བཟོད་མི་བཟོད། རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་བྱུང་པར། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་

ཤེས་དགོས། དཔེར་ན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་
 མིན། ཞེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་འགལ་གསལ་བཤད་པ་ཡིན་ཡང་། འདི་
 དག་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱེས་ན་ལན་རྒྱག་སྤྱོད་པས། དེ་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཞེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་
 མ་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ན་དབུ་མའི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཐ་སྟོན་དུ་འདྲ་
 མེད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད། གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པའི་བདེན་དངོས་རིགས་པས་བཅའ་ནས་དོན་སྟོང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་གཞིར་བཞག་པའམ། བཅའ་
 ནས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་མི་ཤེས།

ཡང་ན། ལྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཏན་ནས་མེད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མའམ། རང་བཞིན་ལྟོང་པ་དེ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ལྟོང་ཉིད་བདེན་
 གྲུབ་དུ་འཛིན་ན་དེ་ལ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤོད་དེ། དཔེར་ན། ཟས་མ་ལུ་བ་དེ་བཤལ་
 སྐྱེན་བཏང་ན་ལུ་སྐྱབ་པ་ཡོང་ཡང་། སྐྱེན་ཁོ་རང་མ་ལུ་བར་ན་ཆའི་རྒྱུ་དུ་སྤྱིན་ན་ལྟོག་དུ་མེད་
 པ་ལྟར། སྤྱིར་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་བསམས་ནས་འཛིན་
 མཁན་དེ་རེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ལྟོང་པ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཐོག་ནས་བདེན་འཛིན་ལུགས་རྒྱུང་
 དུ་གཏོང་བ་དང་། བདེན་འཛིན་མེད་པར་བཟོ་སྤྱོད། ལྟོང་ཉིད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་ཇེས་ན་
 ལྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་མི་འཛིན་མོད། ལྟོང་ཉིད་ཁོ་རང་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་ན་གསོར་མི་རུང་
 པའི་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྐབས་མེར་འདི་འདྲ་བཤད་གྱིན་ཡོད། ལྷོང་ཉིད་ཏ་ཅང་ཅ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་དེ་གང་གི་
དོན་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐབས་མ་ཞོར་བ་ཞིག་འོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན།
ད་ལྟ་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་ཚོས་ཅན་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཚོས་ཅན་གྱིས་ཕན་གོན་དང་འདྲེན། ལས་
གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚོས་ཅན་དང་འབྲེལ་དགོས།

འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཚོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཚོས་
ཅན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་མོངས་ནས་ཚོས་ཅན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཡིད་དུ་འོང་བའམ།
བཟང་པོར་སྤང་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཆགས་ཤིང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའམ། ངན་པར་སྤང་བའི་ཚོས་
ཅན་ལ་སྤང་ནས་ཆགས་སྤང་གི་སློབ་སྦྱོར་བ་ཡིན། དེས་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་དཔུང་དེ་ཚོས་
ཅན་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། མིང་རྒྱང་ཙམ་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་
ཐོག་ནས་བཟང་པོ་ལ་བཟང་པོ་ཙམ་དུ་འདྲེ་ཤེས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེས། ངན་པ་ལ་ངན་པ་ཙམ་དུ་འདྲེ་
ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྤངས་པའམ། དོར་ཉེ་ལམ་བགྲོད་ཅིང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྦྱིད་བདེར་
སྡོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ལྷོང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཅ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལུགས་བཤད་རྒྱ་མེད།
གང་ལྟར་ཚོས་ཅན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུལ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཤེས་པའི་དོན་
དུ་ཁོ་རང་གི་ཡིན་ཚུལ་དེ་གཏན་ལ་ཕབ། ཡིན་ཚུལ་དེ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཚོས་
ཅན་ཁོ་རང་གི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན། ཁོ་རང་ལ་འཆོམས་པའི་སྤང་སྤྲང་བྱས་
པ་ན་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན།

གཙོ་བོ་ཚོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཚོས་ཉིད་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེའི་ཆ་
ནས་བཤད་ན་ཚོས་ཅན་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་གཙོ་རྒྱུང་བ་ཡིན། ངས་ཚོས་ཅན་གཙོ་
ཆེ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་གཙོ་རྒྱུང་བར་ཕྱིས་གྱིན་ཡོད། ཏར་གྱིས་བརྟུན་ན་ལྷོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་

བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤོང་ཡུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཇི་སྲིད་
ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་
བསྐྱེད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན། ལྟོང་ཉིད་ཙུ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། འོད་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་
ན་དེ་བདེན་གྲུབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཚུགས་བྱུང་བ་དང་རང་དབང་བ། ལུགས་
གཞན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དཀོན་མཚོག་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར། ལྟོང་ཉིད་དེ་ཙུ་བ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཏུ་འཇོན་ན་ལྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཇོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་ལུགས་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བཅའ་ནས་བྱམ་པ་དེ་རྙེད་
ན་བྱམ་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་འགྱུར། བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་བཅའ་བ་ན་བྱམ་པའི་ཀྱན་
རྩོབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་མ་རྙེད་པས། བྱམ་པ་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཡིན། གནས་ལུགས་རིགས་
པས་རྙེད་ཅེས་པ་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་བཅའ་བ་ན་བྱམ་པ་ཁོ་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་
དེ་རྙེད། བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་བཅའ་སའི་གཞིར་བྱས་ནས་བཅའ་ཏེ། མཐར་བྱམ་པའི་
གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་རྙེད་ན་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་དབྱུང་བཟོད་དུ་འགྱུར། བྱམ་པའི་གནས་
ལུགས་ཀྱང་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་གྲུབ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དབྱུང་ན་ཁོ་རང་མི་རྙེད་པས། བྱམ་
པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷོ། །སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་
 ལྷོ། །སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་
 ལྷོ། །སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་
 ལྷོ། །སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་
 ལྷོ། །སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་

(3)

པོད་ཀ་པ།

VOLUME 1

ལྷོ། །སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་སྐྱུ་མ་འཕམ་སྤྱི་འཛིན་གཞི་བཟུང་།

བདག་སྐྱེ་འགོག་རྩུབ།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་པའི་ཐད་དུ། ཙྴཱི་ཀ་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་
ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བཞག །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་།
ལེགས་ལྡན་འབྲེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་རྒྱལ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱངས་
ཅན་པའི་འདོད་པ་རི་མ་རི་བཞིན་ངས་མི་ཤེས་ཀྱང་། རགས་ཙམ་བཤད་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཙམ་པའི་བྲེད་པ་པོ་དེ་སྐྱེ་གཙོ་བོ་ཟེར་བ་ཞིག་བཤད་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་
དུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུའི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དེ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུའི་
རང་བཞིན་དང་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་དུས་ནས་འབྲས་བུའི་
རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་འཕམ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་
མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད། རྒྱུར་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་
མང་པོ་ཡོད། དངོས་པོ་ཁོ་རང་ལ་དོན་བྲེད་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མེད་པ་མིན། དངོས་
པོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་ཤེས་པ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན།

དེང་སང་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོན་ལ། དཔེར་ན། མིའི་ལུས་གྲུབ་པ་ལ་མ་ལས་

རིགས་རྒྱན་སྤྲུལ་(Chromosomes) ཉེར་གསུམ་དང་། མ་ལས་ཉེར་གསུམ་བཅས་བརྗོད་མས་
 རིགས་རྒྱན་སྤྲུལ་ཞེ་དུག་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་རེ་འེ་ནང་དུ་རིགས་རྒྱན་སྤྲུལ་གི་ན་དུ་སྤྲ་བ་
 (Genes) བྲག་བྲིག་མང་པོ་ཡོད། འདི་ཚོ་དང་ཚོ་འདི་གཟུགས་པོ་ཡར་ལོངས་ཚར་ནས་གཟུགས་
 པོའི་སྐྱེ་བ་དང་། འབྲུར་ཀོང་སོགས་ཇི་ལྟར་ལོང་གི་ན་ཡོད་པ་ཆ་ཚང་རིགས་རྒྱན་སྤྲུལ་དེའི་
 ནང་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད། གྲངས་ཅན་པས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ལྷ་གྲུ་བཤད་པ་ལྟར། ཚན་
 རིག་པས་ཀྱང་དང་ཚོ་འདི་ལུས་པོ་ཆ་ཚང་དང་། ཐ་ན་སྤྱ་ཤང་ལེ་རེ་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་གི་ན་ཡོད་པ་དེ་
 པ་མའི་བྲུ་བྲག་གི་ནང་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད། ཡིན་ན་ཡང་རུས་པ་ལ་བསམ་སྒོ་བྱས་ན་པལ་ཆེར་
 འགྲིག་དཔེར་ན། དང་ཚོ་འདི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་སྤོ་ཚུན་ཆད་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་ཞིག་ཙམ་པའི་ས་
 པོན་གྱི་སྤྱི་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་ཡར་དེད་ཕྱིན་ན། དཔེར་ན། འཇམ་བུའི་སྤྱི་དང་མ་
 ཆགས་ཤོང་ལ་ནམ་མཁའི་དུ་ལ་ཞེས་པ་ཞིག་དུས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད།

དུ་ལ་རྗེས་དེ་རྗེས་སུ་ཆགས་རྒྱུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྩོམ་གཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇམ་བུའི་
 སྤྱི་དང་ཙམ་བཞགས་མ་ཆགས་ཤོང་གི་རྩོམ་གཞིའི་དུ་ལ་ནི། དཔེར་ན། དེ་རིང་གི་གདང་རུས་པ་ཆགས་
 པའི་ཙམ་བའི་ཐོག་མའི་རྩོམ་གཞིའི་དུ་ལ་དེ་དང་། དེ་རིང་དོ་ཆགས་པའི་རྩོམ་གཞིའི་དུ་ལ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ལ་བྱུང་པར་མེད། རིམ་གྱིས་དུ་ལ་གཅིག་བདེ་སྤྱུག་སྤྱོད་མཁན་གྱི་རྟེན་ཞིག་དང་། དུ་ལ་
 གཅིག་དེ་བདེ་སྤྱུག་གི་ཚོར་བ་མེད་མཁན་གྱི་རྟེན་ཞིག་ལ་འགོ་བདེ་གང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དའི་
 བསམ་རྩུལ་ལྟར་ན། རྒྱུན་གསུམ་པ་ཞིག་གཞག་དགོས་པ་དང་། ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་
 པའི་ལས་ཀྱི་རྩམ་གཞག་དང་། ཤེས་པས་ཟེན་མ་ཟེན་གསུངས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དམ་སྟེ་མ།

གྲངས་ཅན་པས་ས་པོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཆ་ཚང་གྲུབ་ཅིང་། དེ་
 ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཆ་ཚང་གྲུབ་ཚར་བ་ཞིག་འབྲས་བུ་མངོན་པར་གསལ་ནས་ཡོང་བ་ལ་འབྲས་བུ་

སྐྱེས་ཞེས་འདོད། གང་ལྟར་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་དམིགས་བསལ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞི་ནས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་ནས་གྲུབ་པར་བྱས་པ་དང་། མངོན་
 ིུ་མ་གྱུར་བ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་བར་བྱས་པ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་ཡིན་ཏན་ཆ་ཆར་རྒྱུའི་
 གནས་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཚར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཁོ་སྐྱེས་ཚར་བའམ་
 གྲུབ་ཟེན་པས། བཞུགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱས་པ་དང་། མངོན་དུ་མ་གྱུར་བ་ཞིག་མངོན་
 ིུ་གྱུར་བའི་དོན་དུ་ཕན་འདོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡི་གནས་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཚར་བ་ཞིག་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན་གྲུབ་ཟེན་པ་ཞིག་
 ཡང་སྐྱེ་ཚོགས་པས། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་སྐྱུ་བ་བྱེད་འདི་ལྟར་གསུངས་
 པ་ནི། འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་
 ིུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་
 བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་དོ། ཞེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྐྱུར་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟེན་པ་ཞིག་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན། སྐྱེ་བ་ཐུག་
 མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཐལ་བ་འདི་འཕངས་ནས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མི་འབྲད་པར་གསུངས།
 དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་རྒྱས་པའི་དོ་བོ་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བར་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། གསལ་
 ཟེན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པས། ཐལ་བ་སྐྱེ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེས་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་གངས་
 ཅན་གྱིས་ཞིབ་ཆ་བྱེས་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མངོན་
 པར་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱས་གསུངས་དུ་བྱེད་མི་དགོས་མོད། མངོན་པར་མི་གསལ་
 བ་དེ་གསལ་བར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱས་བུ་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐྱོན་སྤོང་བྱས་ཀྱང་སྐྱོན་སྤོང་དེས་སྐྱོན་སྤོང་

མི་སྲུང་སྟེ། གསལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱ་དུས་ནས་གྲུབ་པས། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་སྲུང་གྱི་
 རང་བཞིན་དེ་རྒྱ་དུས་ནས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། གང་གི་སྲིར་ན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་། གཙོ་
 བོ་གཅིག་གི་རྣམ་པོ་ལ་ཡིན་པའི་སྲིར། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་སྲུང་གྱི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱའི་གནས་
 སྐབས་ནས་གྲུབ་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། ལྡར་གྱི་སྦྱོར་སོ་ན་གནས་སོ། །རྒྱའི་གནས་
 སྐབས་ལ་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱ་ལ་ལྡར་ཡོད་ཁོ་ན་སྲུང་བའི་སྤྱོད་ས་
 ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་དུས་ནས་རང་བཞིན་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་སྲུང་བ་ལས། རྒྱ་དུས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མ་རྫོགས་པ་ཞིག་སྲུང་བ་མེད་ཅེས་སྤྱོད་གྱིས་བཤད་པ་དེ་དང་འགལ་བས།
 ཁོ་རང་གི་དམ་བཅའ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་ཤོད་དོ། །

དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེའི་འགྲེལ་པ་བསྐྱོན་
 པ་ན་འགྲེལ་ངག་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དེར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྲུང་བ་
 མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྲུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་སྲིར་དང་། སྲུང་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 བའི་སྲིར། ཞེས་འགྲེལ་ངག་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དེ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་གཟིགས་
 པ་ན། དེ་ལ་སྦྱོན་མཐོང་ནས་སྦྱོན་བཤེད་མཛད། དེ་ནི་གཞུང་འདིར་བདག་སྲུང་འགོག་པའི་རུས་
 པ་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་སྲུབ་བྱེད་མ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་ས་གཅིག་ནས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཤེད་
 པའི་ཉེས་པ་དང་། སྤྱོད་ས་གཞན་ནས་གཞན་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཉེས་པ་སྟེ། མངོན་
 པར་མི་གསལ་བ་དང་གསལ་ཟིན་པ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་འབྲེད་བྱས་ནས་སྦྱོན་བཤེད་པ་མ་བསལ་བ་
 དང་། གཞན་གྱིས་སྦྱོར་བའི་པའི་ཚིག་སྟེ་སྦྱོན་འཚོལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྦྱོན་བསྟན་ནས།
 ལེགས་ལྡན་འབྲེད་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་ནས་སྦྱབ་རྒྱུ་ལ་ཞིག་གསུངས།

དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་ལ་བསྟན་

པའི་སྐྱོན་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་པར་གསུངས་ནས་
 སྐྱོན་སྤོང་མང་ད། དེའི་ནང་གི་ཞིབ་པ་ལྟ་ཞིག་ང་རང་གིས་ལེགས་པོ་མི་ཤེས། གང་ལྟར་ཅ་དོན་
 འདིའི་སྐྱེང་ལ་སྐྱེ་བས་བཞིན་ཡོད། སྐྱོབ་དཔོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 ཅས་པའི་དམ་བཅའ་འདི་མེད་དགག་ཡིན་པར་སྐྱབ་ཅིང་། དེ་ཡིན་པ་སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སྐྱོན་བརྒྱུད་གནང་བའི་དོན་ཚན་གསུམ་པ་གྲགས་ཡོད་པའི་ཚིག་དུ་
 འགྲུར་བའི་སྐྱོན་བརྟན་པ་ལས་གསལ་བར་ཤེས། སྐྱོན་འདོགས་ཇི་ལྟར་འོང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་འདིའི་འགྲེལ་པ་བསྐྱོན་པ་ན། སྐྱེ་བར་
 བརྒྱུད་པ་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡིན་པ། ཞེས་གཏན་ཚིགས་བཤོད་པའི་སྐྱོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཅམ་
 དུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལ་བརྒྱུད་པར་གསུངས་ནས་གཏན་ཚིགས་བཤོད་པ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་
 བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུར་བའི་སྐྱེར་དང་། སྐྱེ་
 བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྲུར་བའི་སྐྱེར། ཞེས་གསུངས།

འདིས་བརྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དངོས་ཟེན་ལྟར་དུ་བཤོད་ན་མི་འགྲིག །ཐལ་འགྲུར་
 དེ་གཏན་ཚིགས་ལ་འགྲུར་ཡོང་ན་ཐལ་བ་བརྒྱུག་པ་བཞིན། བསྐྱེད་བྱ་དེ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པ་ཐ་སྙད་
 ཅམ་དུ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་པ་གཞིར་བཞག་ནས་ཐལ་བ་འགོད་སྤངས་འདིས་དཔུང་
 པ་ན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་འདོད་པར་མངོན་ཞིང་། ལེགས་
 ལྡན་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་གཞན་
 གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་དང་། འདིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་འདོད་ནས་ཐལ་འགྲུར་དུ་བཤོད་
 སྤངས་ཀྱི་བབས་ལ་བརྟན་ན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཚིག་
 འདིས་ཐོན་འོང་བས། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་སྐྱོབ་དཔོན་

གྱི་ལུགས་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད།

ཅ་ཀྱི་ཀ་ལས། རོན་དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་རྟགས་མིན་ལ། ཞེས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་
པ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། རྟགས་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། བདག་
སྐྱེ་ཡོད་ན་དོན་དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་
མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། ལྷོགས་ཚེས་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་
ཞིང་། དེས་ན་བརྗོད་དོན་གཉིས་རྟགས་སོ། །བརྗོད་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་
པ་དང་ཐུག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བརྗོད་དགོས་ན། དངོས་
ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བརྗོད་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་རྟགས་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱུང་མེད་པས། ཞེས་ད་ལྟའི་རྟགས་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་
མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་བརྗོད་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་པ་དང་ཐུག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཏན་
ཚིགས་བཀོད་པ་ལྟར། དམ་བཅའ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་བཞག་དགོས་ཀྱང་།
རྟགས་བརྗོད་པ་ལྟར་དམ་བཅའ་བརྗོད་ཏུ་མེད། དེས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
འཕངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་པ་དང་ཐུག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པ་ཞིག་ཤུགས་གྱིས་གོ་ཞིང་འཕེན་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་
བཅད་ཅམ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་འཕངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་
ཅམ་མིན་པ་བརྗོད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་མིན་ནི་ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཚོག་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
 གྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོན་བརྒྱུད་པ་དེ་སྦྱོན་མི་འདུག་ཅེས་སྦྱོན་སྤོང་གནང་བ་དང་ཆབས་
 ཅིག་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་བྱེད་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དབུ་
 མ་པས་རང་རྒྱུད་ཁས་ལུངས་ན་མི་རིགས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཞག་མི་རུང་ཞེས་
 ལེགས་ལྡན་ལ་སྦྱོན་བརྒྱུད་གནང་། འདིའི་ཚོག་ནས་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་བྱུང་བ་ཡིན། སངས་
 རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཁོང་ནམ་གཉིས་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགེ་ལྷན་གན་པ་ཨ་
 སོ་མཐུ་ཆེན་གཙོ་བོའི་གས་ཆགས་བསྟན་ཡོད། ཁོང་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་
 རྒྱལ་རུང་ཟེད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདི་ནས་གསལ་པོ་ཞིག་ཐོན་འོང་། མདོ་དོན་སྣོད་པོ་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་མི་རིགས་པ་དང་། ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཅེས་པའི་ཅ་བ་ལྷན་
 ས་འདི་ལེགས་ལྡན་རང་གིས་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་ལལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་
 ལས་ལགས་པས་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་ལལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ས་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོན་འཕེན་པར་མཛད་
 པ་འདི་རྒྱ་བས་ཞིབ་ཚགས་པོ་བྱས་ནས་གཟིགས་པ་ན། ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཅེས་གསུངས།
 འདིའི་དོན་སྣོད་དབུ་མ་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་འང་རང་མཚན་ཞིགས་
 པས་ཐ་སྟད་དུ་འང་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་བཤད།

དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཉོག་གི་འབར་བའི་ནང་། འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་
 ཅག་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྐྱ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ནམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་ནམ་
 པར་ཤེས་པ་བཞག། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་ལྡན་སྣོད་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
 ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་འགོག་རྒྱུ་འདིར་དབྱུང་པ་ན། ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་

ཅེས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་གང་ལ་འཛོགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོད་དང་ཉོག་པ་ལ་འཛོགས་ན། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་ཞེས་པ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛོགས་ན། དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་མིང་བདམས་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟོན་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བཟོན་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བཟོན་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བཟོན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་གྱི་སྒོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནམ་པ་འདྲ་བས་སྒོ་གོས་འབྲུལ་བས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱུལ་འབྲུལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་གསལ་བར་ཤེས་བྱུབ། ངས་ཙུ་མེའི་འྲི་གཞེན་ཀན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་བཀའ་བྲིད་ལྷ་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ། ཀན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་སྒྲི་དང་། ལྷག་པར་ཐལ་རྒྱུག་སྐྱོར་གོ་བ་རུང་ཟད་ཆགས་སྐབས་དགའ་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་། ཐལ་རྒྱུག་གི་གཞུང་འདི་མཁྲིགས་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། མོ་ཐོས་སུ་ཀན་སྟོང་དཔོན་གྱིས་བཀའ་གནང་དོན་ལ། ཀན་སྟོང་དཔོན་ལ་དགེ་སྲུག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་མཁས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་ཐལ་རྒྱུག་གི་སྐྱོར་ཆ་ཚང་ཉོགས་མཁན་དེ་ཀན་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་དང་ཀན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཉུང་གས་ཤིག་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་གསུང་རྒྱལ་འདུག །དེས་ན་ཐལ་རྒྱུག་འདི་མཁྲིགས་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མོ། །

གཞན་སྐྱེ་འགོ་གུ་རྩུ་ཡ།

ཅུ་པར། གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་གཞན་སྐྱེ་འགོ་གུ་ཅིང་། སྐྱེར་བཏང་དཔེར་ན། རྩུ་ལས་
འབྲས་བུ་སྐྱེ། མ་ལས་བུ་སྐྱེ། ས་པོན་ལས་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ནི་དཔུང་
པ་མ་བྲས་པར་བཞག་ཅིང་། ཡིན་ནའང་སྤང་ཙམ་དེས་མ་ཚེམས་པར་སྐྱེ་བ་ཟེར་བ་ག་འདྲ་ཞིག་
ཡོད་ཅེས་བརྟགས་གིང་དཔུང་པ་ན། ཡང་ན། བདག་ལས་དང་། ཡང་ན། གཞན་ལས་དང་།
ཡང་ན། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དགོས། ཡང་ན། འདི་སྤིད། ཡང་ན། འདི་ཡིན་དགོས། འདི་མ་
གཏོགས་འགོ་ས་མེད་ཅེས་དཔུང་དེ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བཞག་འདོད་ནས་མཐའ་བཞི་བཤད། དེས་ན་གཞན་
ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་དངོས་མེད་ཐ་དད་ཀྱི་གཞན་ཙམ་མིན་པར། བརྟགས་གིང་དཔུང་ནས་
བཅའ་བུ་ཞིག་གཞིར་བཞག་ནས་གཞན་ཞེས་བཞག་པ་སྟེ། སྤང་ཙམ་འདི་མ་ཡིན་པའི་རང་ཚུགས་
ཐུབ་པའམ་རང་དབང་བའི་གཞན་ཞིག་ཏུ་འཛོག་པས། འབྲས་བུ་དེ་རྩུ་ལས་རང་དབང་གི་གཞན་
དུ་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་དེ་རྩུ་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པའི་གཞན་དུ་འགྱུར།

དཔེར་ན། འབྲས་བུ་ནས་སྐྱུ་གུ་དེ་ཁོ་རང་གི་ས་པོན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ལྷགས་འདི་རང་
དབང་བའི་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། འདིའི་གཞན་དུ་ཡོད་ལྷགས་དེ་ནི་ནས་ཀྱི་སྐྱུ་གུ་དེ་འབྲས་ཀྱི་
ས་པོན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་བརྟོས་པ་མེད་པའི་
གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འདྲུག །ཚ་ལུ་མའི་འབྲུ་བཏབ་ན་ཚ་ལུ་མའི་སྤོང་པོ་མ་གཏོགས་

སྤོང་པོ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་རང་ས་པོ་ན་གྱི་རྒྱུ་ལ་པ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ལས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
ཞིག་ལས་མི་སྐྱེ་བས་ཡིན། རང་དབང་གི་སྣོད་ནས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཞིང་། དེ་ཡིན་ན་སྤྱང་བ་ལས་ལྷན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་རང་གི་ས་པོ་ན་ལས་རང་
རང་གི་འབྲས་བུ་དེས་པ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འབྲེལ་བ་ནས་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
བ་དང་། རང་དབང་བའི་གཞན་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་བརྩོས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མེད་
དུ་འགྲུར་བས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དེས་པ་དེ་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་ས་པོ་ན་ཅམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྐྱེ་བྱེད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བརྩུགས་
སོ་སྣམ་དུ་རྟོག་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཤེས་
བྱེད་དུ་བྲངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་འཇིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་མེད་ཀྱང་
གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་འགྲོ་བ་ཡིན།

མཐའ་བཞི་བཀའ་པའི་གྲུབ་དོན་ལྷན་ལ། དཔུང་ནས་སྐྱེ་བ་འཇིག་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་
ལས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱང་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད། མདོ་དོན་སྟོང་པོ་དཔུང་བ་བྱས་ནས་སམ་བཏགས་
དོན་བཅའ་ནས་སྐྱེ་བ་བཞག་ན་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་འཇིག་མི་ཐུབ་པས་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད། སྐྱེ་བ་ཡོད་
ཀྱང་དེ་ནི་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་སྐྱེ་བ་སྟེ། མ་བཏགས་མ་དཔུང་པར་སྤྱང་ཅམ་གསལ་ཅམ་གྱི་དོས་
ནས་ཕན་གཞོད་འདྲེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་རྟེན་འབྱུང་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་གྱི་
སྐྱེ་བ་ལོ། །གང་ལྟར་རྒྱ་དང་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་གསུངས་ཤིང་།
རྒྱ་དང་རྐྱེན་འཇིག་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ནས་འཇིག་དགོས་པས། རྐྱེན་བཞི་དང་རྒྱ་ལྗོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

གཞན་མང་པོ་འདིར་གསུངས་ཏེ།

ཙམ་པ།

རྒྱན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། །

དམིགས་པ་དང་ནི་དེ་མ་ཐག། །

བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །

རྒྱན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །

རྒྱན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །

གཞན་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོགས་པོ་ལོ་ཀ་སྐྱེ་མ་དེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་བརྟན་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་དེ་ལ། རྒྱན་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། རིགས་པ་གསུམ་པ་དེ། གཞན་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་པ་སྟེ། རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མི་འཐད།

འདི་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་གསུངས་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་འབྲས་ཤུའི་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་རྒྱན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་ཤུའི་རང་བཞིན་འགྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པས་འབྲས་ཤུའི་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། འདི་མེད་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན། ད་ལྟ་འདིར་འབྲས་ཤུ་འདི་སྐྱེ་ཞེས་འབྲས་ཤུའི་སྐྱེ་བ་བཤད་དེ། རྒྱ་དེ་སྐྱེས་ཚར་བས་རང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ཤུའི་གནས་སྐབས་ཡིན། ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་བཤད་སྐབས་སྐྱེ་བ་འདི་

འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་དེ་གང་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན། སྐྱེ་བ་དེ་
ཁྱད་ཚོས་སམ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་རྟེན་གང་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་ལྷུ་གུ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་
ཡི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། ཁྱད་གཞི་འབྲས་བུ་དང་དེའི་ཁྱད་ཚོས་སྐྱེ་བ་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན། འོན་
ཀྱང་དེ་རང་དབང་གི་སློ་ནས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡང་མ་འབྲུལ་བ་
དང་། འགྱུར་མེད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གནས་དགོས།

མིང་ཙམ་གྱི་སློ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། འབྲུང་འགྱུར་ལ་བསམས་ནས་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་
རྒྱ་ལེས་ཐ་སྟངས་གྲགས་པའི་སློ་ནས་བརྟེན་བྱུབ། བརྟེན་པར་གྲུབ་པའམ་རང་མཚན་ནམ་རང་དབང་
པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ལེས་བརྟེན་པ་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེན་འབྲས་བུ་གཉིས་
དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པས། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་
མ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ན། ས་པོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་
སྤྲོགས་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྲོགས་པ། ས་པོན་འགག་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
བྱ་བ་དེ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ནའང་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དེ་
འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྐབས་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་དེ་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་
པ་གང་ཞིག་ལ། ད་ལྟ་རང་དབང་པའི་སློ་ནས་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་གི་རྟེན་བརྟེན་པ་མིན་པར། མིང་
ཙམ་གྱི་སློ་ནས་རྟེན་བརྟེན་པར་བཞག་ན་འགྲིག་ཅིང་། རང་དབང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཛོག་
ན་མི་འཐད་དོ། །

དེ་ལྟར་རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ནི། །རྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་མ་གྲུབ་པར་དེའི་སྐྱེ་བ་འཛོག་མི་ཐུབ་

པར་བརྟེན། བདག་གི་དངོས་པོ་གྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཀོད་དེ་གཞན་དངོས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་
 སྐྱར་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གཅིག་སྐྱར། ཡང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་གཞན་
 ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་བསྐྱབས་
 རས་གཞན་མེད་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱར་བན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་
 རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་སོགས་ལ་མེད་དེ། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་ན་མཐོང་
 དགོས་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་
 ན་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པས། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་དངོས་
 པོ་མ་གྲུབ་པ་དེ་མིན་ཏུ་གསལ་ལ། རྒྱུ་དེ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་བརྗོལ་ནས་གཞན་དུ་བཞག་
 དགོས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་གང་ལ་བརྗོལ་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་སའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་
 སུ་ད་ལྟ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་དབང་པའི་གཞན་ཡིན་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་སའི་གཞན་ནམ་ཁོ་རང་གི་བརྗོལ་ས་མཇུ་བ་
 མོ་འཇུགས་ས་ཞིག་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དུ་འཇོག་
 པའི་གཞན་དུ་འགྱུར་སའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་དུ་བཞག་
 དུ་མེད།

ཙམ་པར།

- བྲ་བ་རྒྱུན་དང་ལྡན་མ་ཡིན། །
- རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་བྲ་བ་མེད། །
- བྲ་བ་མི་ལྡན་རྒྱུན་མ་ཡིན། །
- བྲ་བ་ལྡན་ཡོད་འོན་ཏེ་ན། །

ཞེས་པ་འདིས་རྒྱུན་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བས་
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་ནའང་སྐྱབ་མི་ཐུབ་པོ། །བྱ་བ་རྒྱུན་
ལ་ལྡན་ཞེས་པ་དེ་དབྱེད་པ་བྱས་ན་རྙེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་པོ་དེ་པོ་དང་དང་
མཚུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཙ་པར།

འདི་དག་ལ་བརྟེན་སྐྱེ་བས་ན། །
དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱུན་ཅེས་གྲག། །

ཅེས་སྐྱོན་སྤོང་གསུངས་ནས།

ཙ་པར།

ཇི་སྲིད་མི་སྐྱེ་དེ་སྲིད་དུ། །
འདི་དག་རྒྱུན་མིན་ཇི་ལྟར་མིན།

ཞེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཚང་
ཞིང་། མེད་པའི་ཚོས་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་མི་འདུག་ཅིང་། ཡོད་པ་ལ་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པ་མི་དགོས་
པར་བརྟེན། རྒྱུན་ཞེས་པ་འདི་འདོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཙ་པར།

མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། །
རྒྱུན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །
མེད་ན་གང་གི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར། །
ཡོད་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་རྩ་བར།

གང་ཆེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །

ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་འགོག་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འགོག་པ་ལ།
རྩ་བར།

ཆོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། །

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་སྤྱིར་དེ་མ་ཐག་མི་རིགས། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྙེད་རྒྱ་མེད་

པས། རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་དང་རང་དབང་གི་འགག་པ་མི་འཐད་ལ། སྤྱིར་འགག་པ་མི་འཐད་ན་

དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཞེས་ལྷ་མ་འགགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱི་མ་འགྲུབ་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འགོག་མི་ཐུབ་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན།

རྩ་བར།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་ཀྱི། །

ཡོད་པ་གང་སྤྱིར་ཡོད་མིན་ན། །

ཞེས་སོགས་བདག་རྒྱུན་འགོག་ཚུལ་ཏེ་རིགས་པའི་འགྲོས་གཅིག་པ་ཡིན།

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འབྲད་རྩྭ་ལ།

དོན་བསྐྱུས་ཏེ་རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་འདི་རྩུང་ཟད་གལ་ཆེ་བར་
མཐོང་བས་དེ་ལྟར་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས། ཅ་མེ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་
བསམ་སྒྲོའི་ས་པར་གཏོང་དགོས།

ཅ་ལྷོ་ཀ་ལས། གསུམ་པ་ནི་རབ་བྱེད་འདི་ས་གང་འགོག་པའི་དགག་བྱ་འཛིན་ལུགས་དང་།
དེ་རིགས་པས་བཀག་པའི་འོག་ཏུ་ངེ་འབྲེལ་གྱི་ལྷོ་ལ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་
འཛིན་རྒྱུ་ལ་གསུམ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བཞེད་ན། ས་པོ་དང་བྱུང་བའི་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་བྱ་དང་མེ་
ལ་སོགས་པ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཐོས་པ་ན། ཞེས་རྒྱ་རྒྱུ་
གྲིས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ན། དེ་འདྲའི་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་ཀ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་
དེ་རང་གི་དོ་བོས་བྱུབ་པའི་བསྦྱེད་བྱ་སྦྱེད་བྱེད་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་བ་
དང་རྒྱུགས་བྱུབ་པ་ཞིག་ཏུ་སྒོ་ལ་གར་ཏེ། བསྦྱེད་བྱ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འདི་ཐམས་ཅད་རང་
དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་གར་བ་མ་གཏོགས་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་སྒོ་ལ་མི་
གར། དེ་ལྟར་བྱེད་བསྦྱེད་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་
སྒྲུང་ཞིང་། སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེར་བདེན་འཛིན་

ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་དོན་དེ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་
 བརྒྱུད་པའི་དོན་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་
 དང་ཐད་དཔེ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་ནས། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་ངོས་ནས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ལུགས་
 མོགས་དཔྱད་པ་ན། རང་དབང་གི་སྣོ་ནས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་གཞོན་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
 འབྱུག །ཡང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རྒྱུ་ལ་ལ་བསམ་པ་ན། མོང་དུ་གསུངས་
 པའི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དཔྱད་པ་ན་མི་འཐད་པ་མཐོང་རྒྱ་ཞིག་དང་། འབྲས་བུའི་ངོས་ནས་
 བསྐྱེད་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱེན་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱ་དུ་ས་ན་ཡོད་མེད་གང་སྐྱེད་ཅེས་སོགས་
 ཀྱིས་རྒྱུའི་ངོས་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་སྟེ། མདོར་ན། རྣོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་སྟེང་
 ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གང་གི་ངོས་ནས་རིགས་པས་བརྟགས་ན་འང་མི་འཐད་
 པ་དང་། འཛོག་མི་བདེ་བར་གྱུར་པ་དེ་བསམ་པ་ན། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད། འགག་པ་
 མེད། ཅེས་སྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ན་འང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་འགག་པ་མ་བཀག་པས་སྐྱེ་
 འགག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །

གལ་ཏེ་དབུ་མ་པས་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་འདི་དག་བཀག་
 ཡོང་བ་འདི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་རྩ་བ་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ན། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་མེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་པས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་མིན་པར། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། སྐྱེ་
 འགག་ལ་སོགས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དབུ་མ་པས་འདོད་ན། རྟེན་འབྱུང་
 གི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། དབུ་མ་པས་ངེ་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན།
 སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་འགག་མེད་ཟེར་

བམིན་ནོ། །

འདི་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་རྣམ་གསུངས་ཏེ། ཙུ་ལྷོ་ལམ་ལ། དེ་རྣམ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་
པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྲངས་ཏུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་
རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྲངས་ན། རིགས་པ་དུ་མས་གཞོན་དེ་ཐ་སྟོན་ལེགས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་སོགས་
སྲུ་འགྲུར་ཞིང་། སན་གཞོན་གྲེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པ་བརྟོན་མེད་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་ཡོད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་ནའང་སློལ་སྤང་བ་རྣམ་དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པ་འཕམ་དེ་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་
བཞག་ན་ནི། རྣམ་ཤོང་དུ་དབྱུད་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་པས། ཡོད་ནི་ཡོད་ཀྱང་རང་
དོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་པས། ཡོད་ལུགས་དེ་མིང་དང་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལས་གཞན་
དུ་མི་འཐད་སྟམ་དུ་བྲན་ནོ། །

དེ་ནས་ཙུ་ལྷོ་ལམ་ལ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་གྲེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྲོང་ནས་འཛོག་
པ་ལ་གོ་མས་ཆེ་བས། དེ་བཀག་པ་ན་མིང་གི་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་འཛོག་
པ་སློལ་མི་བདེ་ཡང་། འཛོག་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་ལ། རྣམ་ལ་མི་འཐད་ན་ཕྱི་མ་ལ་འཛོག་
པ་འོས་མེད་དོ་སྟམ་དུ་སློ་དེའི་སྤྱོད་སུ་བྱང་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་རིགས་བསྐྱེད་
བྱ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན། ང་ཚོར་ཚོགས་མ་མེད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་སློབ་གོམས་པའི་དབང་གིས་གང་
སྤང་ཡང་དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པ། རང་དོས་ནས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཞིག་སྤང་ཞིང་ཞེན་པས།
འདི་དང་འདི་ཞེས་ཡུལ་སྤང་ནས་ཡོད་པ་མིན་པར། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་
བརྗོད་ན་སློལ་མི་བདེ་བ་ཡོང་གིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཡོད་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས་ནི་མ་འདས་ཤིང་། རང་
དོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་པ་ན། རང་དོས་ནས་མེད་པ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་
གྱིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་འགོ་ས་མེད་སྟམ་དུ་སློ་དེའི་སྤྱོད་སུ་བྱང་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་།

ལེགས་བཤད་སྐྱོད་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། འདི་དག་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ཉམས་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་འདི་དག་ལ་བསམ་སྒྲིབ་པ་ལྟོ་ལ་ལོང་དགོང་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པའི་གྲོགས། བྱི་སྒོ་དོར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འཛིག་པ་དཀའ་མོད་ཀྱང་། །དེ་འདྲ་དབུ་མའི་ལུགས་ནི་ཡིན་ལོ་ཞེས། །དེ་སྐད་སྒྲ་པའི་ཚུ་ལ་ལ་བརྟེན་ན་མངོས། །ཞེས་ང་ཚོའི་སྒོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་ཟེར་བཞིག་བསམ་སྒྲིབ་བྱུང་བ་ན་སྒོ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཆར་དཀའ། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་སྒོ་ལ་སྦྱང་བ་བཞིན་མེད་ཅེས་བཤད་ན་ཚུ་ལ་དེ་རྗེས་ལྷན་ལྷན་སྐྱེས་ཏུ་སྒོ་ལ་མི་བདེ་བཞིག་ཡོང་ནའང་། རང་ལ་སྦྱང་བ་སྦྱར་མེད་པར་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་ཡོད་ཅེས་རང་གི་སྒོ་དེའི་སྐྱོད་དུ་བྱང་ན་ལེགས་པར་གསུངས། ཐ་སྐད་དུ་འང་རང་མཚན་བཀག་པ་ན་རང་མཚན་ཞེགས་པའི་ཤུལ་ལ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་འཛིག་པ་འདི་སྒོར་ཐོག་ནས་མ་དེས་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས།

ལྷན་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེས། ད་ལྟར་རེ་ཡི་སྒོ་གསལ་འགའ་ཞིག །ཚུགས་བྱུང་བདེན་གྲུབ་སོགས་བདེ་ལ་ཞེན་པས། །སྦྱང་བ་ཡིང་ཡིང་དེ་རང་སོར་བཞག་ནས། །དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་འཚོ་ལ་བར་སྦྱང་སྟེ། །ཞེས་པ་ཐ་སྐད་ཚད་གྲུབ་ཁས་ལེན་མཁན་དགེ་ལུགས་པ་ཚོས་སྦྱང་ལྷོགས་ལ་གཅིགས་ཆེན་བྱས་ནས་སྐབས་རེ་ར་མཐར་སྦྱང་བས། །ང་ཚོར་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིང་ཡིང་ཞིག་གར་ཞིང་། གར་བདེ་དགག་བྱ་ལ་མ་བཞག་པར་དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་ཚད་དང་། ཐ་སྐད་དུ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས། དེ་ལས་ལོགས་སུ་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རང་མཚན་དང་། བདེན་གྲུབ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་ཞིག་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ། སྦྱང་བ་ཡིང་ཡིང་དེ་ཡར་

བཀའ་གནས་ཆད་མཐར་ལྷུང་བར་དོགས་ནས་སྤྲང་བ་ཡིང་ཡིང་དེ་རང་སོར་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་དགག་
ཚུ་རྩ་ཅན་ལྟ་བུའི་བདེན་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་གཞན་ཞིག་བཅའ་ཏེ་ཇི་ཅམ་བཀའ་གནས་ཡང་། རྒྱུ་བ་
བྲལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། །ལང་ལང་ཡིང་ཡིང་དེ་ཡོད་སྐད་མི་འདུག །ཅེས་དོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་ཞི་ཅམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་གྱི་རང་ལས་ཤར་བའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཚོས་དེ་དག་བཏགས་ཅམ་གྲགས་ཅམ་
གྱི་ཡོད་ཚུ་ལ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡིང་ཡིང་ཡོད་པ་ཞིག་མིན།

སྤྲང་སྤྲང་གཉིས་པོ་དེ་སྤོར་སོ་གཅིག་ལ་རྒྱབ་མདུན་དོས་གཉིས་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤོར་པ་རང་
བཞིན་མེད་པ་དེ་གའི་རང་ནས་ཤར་བའི་རྟེན་འབྲུང་འདི་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་
རང་དོས་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱགས་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན། རང་ཅག་ལ་སྤྲང་བ་ཡིང་ཡིང་ཤར་བ་ཟེར་བ་
དེ་རྒྱགས་ཐུབ་པའི་སྤྲང་བ་ཤར་བ་དེ་རང་ཡིན་ལ། རྒྱགས་ཐུབ་པའི་སྤྲང་བ་ཤར་བ་ལྟར་རྒྱགས་
ཐུབ་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོར་པ་མི་འོང་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོར་པ་དང་སྤྲང་བ་རྟེན་
འབྲུང་གཉིས་པོ་དེ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་སྤོར་པ་ཡིན་པའི་སྤྲང་བ་དེ་བཏགས་
ཅམ་མ་གཏོགས་མེད། གནད་འགག་མ་ཐིགས་པའི་བཤད་བཤད་མང་ན། །ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ་གྲོས་
དོགས་འདུག་གོ། ཞེས་དགག་བྱའི་གནད་བཅའ་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། དགག་བྱའི་གནད་དོ་འཕྲོད་
པའི་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་དོས་བཟུང་སྟེ། དེ་རྣམས་མ་མེད་པར་ཞེགས་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཨ་མ་
ཚོས་ཉིད་དེ་རང་ཅག་གི་སྤོབ་ཡུལ་ནས་གྲོས་ཉེན་ཡོད་པས། དོན་སྤོང་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤོབ་ལ་
ཤར་བ་འདིའི་དམིགས་གཏད་རྩ་བ་ནས་བཞིག་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། དམིགས་པའི་གཏད་སོ་སྟེ་སྤོ་
བཞག་ས་འདི་དང་འདི་ཞེས་མཛུ་བ་མོ་འཛུགས་ས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤོབ་ལ་ཤར་ཞིང་། དེ་རྣམས་པའི་
མཛུ་བ་མོ་འཛུགས་ས་དེ་མེད་པར་ཐག་ཚོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

སྤོབ་ལ་སྤྲང་བ་ལྟར་འདི་དང་འདི་ཞེས་མཛུ་བ་མོ་འཛུགས་ས་ཞིག་པར་དོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་

བྱར་ཅིས་ཀྱང་པར་ངོས་ནས་མེད། འོན་ཀྱང་རྩེ་རྒྱུ་གི་ངོས་ནས་བཏགས་པའི་དབང་གིས་
ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་། མིང་རྒྱང་རྒྱང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིང་རྒྱང་རྒྱང་མིན་པར་མིང་མིན་པའི་
དོན་ཡོད། འདིའི་ཐོག་ནས་དོན་ཞེས་པ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མེད་པའི་དོན་ཞེས་སྟེ། དེ་ཡོད་
ཀྱང་མིང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་རང་དབང་གིས་ཡོད་རྩེ་མེད་པ་ཡིན། དེས་
ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་བད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་མོང་བརྟག་པ།

དེ་ནས་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་འགྲོ་མོང་བརྟག་པའི་གཞུང་དེས་གཙོ་བོར་འགྲོ་མཁའ་ན་གྱི་གང་ཟག་

དེ་ཚུ་ལ་ངི་ལྟར་ཡིན་པ་བརྟག་ས་ཏེ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་རྩ་བར།

༢ རིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །

མ་སོང་བ་ལའང་འགྲོ་བ་མིན། །

སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར། །

བགོམ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་ང་ཚོའི་རྒྱུ་ལ་འགྲོ་བྱུ་རིག་དང་སྡོད་བྱུ་རིག་འདུག་ཅེས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་

རིག་ཡོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གར་ཡང་། འགྲོ་བ་ཞེས་པ་འདི་རྒྱུན་མང་པོ་ཚོགས་པའི་སྟེང་ནས་མིང་

གི་དབང་གིས་བཞག་ན་འགྲིག་མོད། དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་རང་མཚན་པ་རིག་གི་སྟེང་

ནས་བསམ་སྟོབས་བྲང་ན་འགྲོ་བ་འཇོག་མི་ཐུབ། དཔེར་ན། བརྟག་ས་གིང་དཔུང་ན། སོང་བའི་

ལམ་སྟེ་འདས་ཟིན་པའམ། སྤྱིན་ཟིན་པའི་ལམ་ལ་མི་འགྲོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་

ཇོགས་ནས་སོང་བའི་ལམ་ཆགས་པ་ཡིན། དེའི་སྤྱིར། རེ་རིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས།

མ་སོང་བའི་ལམ་སྟེ་ད་ལྟ་སོང་མ་ཟིན་པའམ། སྤྱིན་མ་ཟིན་པའི་མ་འོངས་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་

བྱ་བ་ཟིན་ཀྱི་ཡིན་པས། མ་སོང་བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་མེད། ཡང་ན་སོང་བའི་ལམ་དང་། ཡང་ན་
མ་སོང་བའི་ལམ་མ་གཏོགས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ལམ་གསུམ་པ་ཞིག་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་ན་
འཛོག་མི་ཐུབ་ཅེས་པ་ཡིན། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲིན་སྤོང་བྱེད་ཚུལ་ནི།

ཙམ་པ།

- གང་ན་གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ།
- དེ་ཡང་གང་གི་བཅོམ་པ་ལ།
- གཡོ་བ་སོང་མིན་མ་སོང་མིན།
- དེ་ཕྱིར་བཅོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད།

ཅེས་སོང་མ་སོང་གི་དཔུང་པ་བྱས་པས་མི་ཕན་པར། བཅོམ་པ་དང་འགོམ་བ་ཞིན་པའི་ལམ་
ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་སོང་བ་མ་ཡིན་ལ། མ་སོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགོམ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་རོ།

དེ་ལ་རང་བཞིན་འཚོལ་བའམ། བདེན་པ་འཚོལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། ད་ལྟ་
བཟེར་བ་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་འཛོག་དགོས་སམ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེ་
ན། གཞི་གཅིག་ལ་བརྗོལ་ཏེ་ལོ་དང་། ཟླ་བ། ཞག །ཚུ་ཚོད། ལྷན་མ། ལྷན་ཆ་བཅས་ཅིས་པ་
ན། འདི་ཕན་ཚད་འདས་པ་དང་། འདི་ཚུན་ཚད་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས། འདི་མ་གཏོགས་ད་ལྟ་བ་
ཟེར་བ་འཛོག་དགའ། ལོ་རབས་བརྒྱ་ཕྱག་འདས་པའི་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་དགུ་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་
བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ལྱེ་ཅུ་གཅིག་པ་དེ་གཉིས་ལ་བརྗོལ་ནས་ད་ལྟ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ལྱེ་པ་ཞེས་
པ་འདི་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་བ་འདིར་ལོ་བརྒྱ་ཡོད། དུས་རབས་ད་ལྟ་བ་འདིར་ལོ་བརྒྱའི་ནང་ནས་
དགུ་བརྒྱ་ལོ་བརྒྱ་དེ་ད་ལྟ་བ་ལ་བཞག་ན། ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོ་དུག་དེ་འདས་པ་དང་། འབྲུང་འགྱུར་

ལོ་གསུམ་དེ་མ་འོངས་པ་ལ་བཞག་ཚོག་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་བར་ཅིས་པ་འདི་ལྟོས་ས་ཞིག་ལ་བལྟོས་
ནས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་རང་མཚན་པ་ཞིག་མེད། ལོ་སྟོང་རྒྱག་གཅིག་གི་ནང་ལ་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་
ད་ལྟ་བར་བཞག་པ་ན། ལོ་བརྒྱ་ཡོངས་རྫོགས་ད་ལྟ་བ་ལ་བཞག་ཚོག་ལ་ད་ལྟ་བ་ཡིན། ཡང་། ལོ་
བརྒྱའི་ནང་ལ་དུས་གསུམ་འཛོག་པ་ན་དགུ་བརྒྱ་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་ཕྱེད་ལྟ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་འདས་
པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན། ཅི་སྟེ་བདེན་པའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་ཡོད་ན་ཚུ་ལ་འདི་
བཞག་ཏུ་མེད། དེས་ན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཞེས་པ་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་སམ། ལྟོས་ས་
ཞིག་ལ་བལྟོས་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་གྲགས་པའི་སྟོན་ས་བཞག་པ་ལས་གཞན་ད་ལྟ་བ་རང་མཚན་
པ་ཞིག་བཞག་ཏུ་མེད། དེ་ལྟར་ན་འགོམ་པ་ད་ལྟ་བ་རང་མཚན་པ་ཞིག་མེད་དོ། །

ཙ་བར།

བགོམ་པ་འགོ་བ་ཡིན་པར་ནི། །

ཅི་སྟེ་བུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ན། བགོམ་པ་ཞེས་པ་དེ་འཛོག་དཀའ། བགོམ་པ་ཞེས་པ་འདི་
འགོ་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། འགོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་ན་བགོམ་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། འགོམ་བཞིན་
པའི་ལམ་ལམ་ད་ལྟ་བ་དང་། འགོ་བའི་ལམ་མམ། བགོམ་པའི་ལམ་སོགས་འགོ་བའི་བྱ་བས་
ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་སྟབས། འགོ་བ་པོ་ཞིག་གི་འགོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་ལམ་དེ་བགོམ་པའི་ལམ་
ཡིན། དེ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་འགོམ་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་འགོམ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་དགོས་པ་དང་།
འགོམ་པ་པོ་ཞེས་བཞེད་པ་ན་འང་འགོམ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་དགོས་པ་ཡིན། ཅི་སྟེ་འགོམ་པའི་
ལམ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ན། བྱ་བ་དེ་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་བྱ་བ་དང་། རང་དབང་བའམ། གཞན་
ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བ་གཉིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་

ཏེ། གོམ་པ་སྟོ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་གཅིག་དང་། གོམ་པ་སྟོ་མཁན་གྱིས་གོམ་པ་སྟོ་བཞིན་པའི་བགོམ་
པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་བྱ་བ་བཅས་གཉིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་བ་པོས་བྱེད་ཅིང་། འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་
ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་སྣོ་ནས་གྲུབ་དགོས་པས། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམ་བར་དུ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་
པ་དང་། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་པས། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་
པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་རོ། །འགྲོ་
བ་པོར་གྱུར་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན། དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་
སུ་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་གིས་འགྲོ་བ་པོར་འགྱུར། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་
བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་བར་དུ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པས། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ཞིག་གིས་
འགྲོ་དགོས་པར་སྣང་། དཔེར་ན། རྒྱུས་པ་ཞིག་ཤར་འགྱུར་བ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། བྱ་མ་བྱུང་བར་
དུ་ཕ་མིན་པས། བྱ་བྱུང་ནས་ཤར་གྱུར་པ་ཡིན།

དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཤས་བྱ་སྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། བྱ་མ་བྱུང་བར་དུ་ཕ་མིན་ལ། བྱ་སྐྱེས་ཟེན་
པ་ན་ཤས་བྱ་བ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕ་མ་གང་ཡིན་རུང་། བྱ་ལ་བརྟོས་ནས་ཕ་
མར་འཛོག་དགོས་པས། བྱ་སྐྱེ་སྐྱབས་ཕ་མ་མ་ཡིན་ལ། བྱ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་རྗེས་ལ་ཕ་མར་གྱུར་པ་
ཡིན་ཡང་། བྱ་གྲུབ་ཚར་བས་བྱ་སྐྱེད་མི་དགོས། དེས་ན་རང་ཚོས་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་
འགྱུར་ལ་བསམ་པ་འཇམ། ཡང་ན། བྱུང་ཟེན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་ཞིང་། གྲགས་པའི་སྣོ་ནས་ཐ་སྙད་
བྱས་ན་རུང་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་འདྲུག་སའི་དོན་ཞིབ་ཚགས་ཐོག་ཤར་བཅོལ་ཏེ་བདེན་པ་བཞིག་གི་སྟེང་
ནས་བསམ་མོ་བཏང་ན་མི་བདེ་བ་དང་། ཐ་སྙད་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱེད་པ་བཟང་གི་གསུང་ང་རང་གི་རྫོ་ལ་འཆར་བ་དེ་ཞིང་མི་ལ་ཡང་བཤད་ཀྱིན་

ཡོད་པ་དེ་ནི། གཉིད་ཀྱིས་མྱོས་པའི་ཤེས་རོལ་མི་ལམ་ཡུལ། ཞེས་གཉིད་ཁྲུག་ནས་མི་ལམ་གཏོང་
བཞིན་པའི་དུས་དེར་ཤེས་པའི་རོལ་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་སོགས་སྒྲུ་ཚོགས་གར་བ་དང་། ལྷ་
མ་མཁའ་གྱི་སྲགས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྷ་མའི་རྣམ་མི་བ་ལ་རྟ་དང་སྐྱང་པོ་སོགས་སྐྱང་བ་
ཡོད། དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱང་བ་ཙམ་མཐུ། སྐྱང་ཆ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས། མི་ལམ་མྱོང་སའི་གནས་དེར་
མི་ལམ་ལ་གར་བའི་བཀོད་པ་དེ་དག་གཏན་ནས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་མཁའ་གྱི་སྲགས་རྣམས་
ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྷ་མའི་རྣམ་མི་བ་ལ་ཚོར་སྐྱང་ཡོང་སའི་ཡུལ་དེར་རྟ་སྐྱང་དངོས་གནས་པ་
ཞིག་གཏན་ནས་མེད།

མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་རོལ་སྐྱང་བ་དེ་དག་གནས་སྐབས་དེར་མེད་པའམ་དོན་དངོས་ལ་མེད་
པ་བཞིན་དུ། ལྷ་མའི་རྟ་སྐྱང་སྐྱང་བ་ན་ལྷ་མའི་རྟ་སྐྱང་སྐྱང་སའི་གཞི་དེར་ལྷ་མའི་རྟ་སྐྱང་གཏན་
ནས་མེད་པས། ལྷ་མས་བསྐྱད་པའི་རྟ་དང་སྐྱང་པོ་སོགས། །སྐྱང་བ་ཙམ་ལས་གཞི་དེར་དོན་གྱི་
ཚོས། །འགའ་ཡང་མེད་པ་སློབ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ། །དེ་བཞིན་བདག་གཞན་འཁོར་བ་མུང་འདས་
སོགས། །ཚོས་ཀུན་སློབ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གཞི་དེར་དོན་གྱི་
ཚོས། །འགའ་ཡང་མེད་པ་སློབ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ། །ཞེས་གསུངས།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། མེ་ཡི་ཡུང་པོའི་སྤྲེང་ནས་མི་དང་། ཐག་ཁྲའི་སྤྲེང་ནས་སྐྱུ་ལ་བཞག་
པ་གཉིས་ཀ་དོན་སྤྲེང་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་གྲུབ་ཡིན་པས། ཚོས་ཀུན་སློབ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །
བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གདགས་གཞི་ཚམས་ཀྱི་སྤྲེང། །རང་གི་ཡོད་པ་འགའ་ཡང་མ་མཚེས་སོ། །དེ་
ལྟར་འདུང་མ་རིག་གཉིད་མཐུག་གིས། །སྐྱགས་པས་སོ་སོའི་སྤྲེང་པོའི་ཚོགས་དུག་དོར། །གང་སྐྱང་
གཞི་དེར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག །འཆར་རྩལ་རང་རེའི་སློབ་རན་འདི་ལ་ལྟོས། །ཞེས་ང་ཚོའི་སློབ་
རན་པ་འདི་ལ་ལྟོས་དང་། མ་རིག་པའི་གཉིད་མཐུག་པོས་བསྐྱད་པའམ་སྐྱགས་པས། གང་དང་

གང་སྐྱང་ཡང་སྐྱང་བུའི་གཞི་དེ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་འཚར་བ་ཉམས་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་གྲུབ་ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འབྲུལ་བའི་སྒོ་ལ་སྐྱང་བ་ཡི། །ང་སོགས་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ལུགས་འདི། །དགག་བྱ་ཕྱོམ་ཡིན་པས་སྒོ་ཡི་རོར། །ལྷག་མ་མེད་པར་ཞེགས་པ་གིན་ཏུ་གཅེས། །ཞེས་དེ་ལྟར་དགག་བྱ་བཀག་ནས་སྟོང་སྟོགས་སྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་ཚུང་གོ་སྐྱབ་པ་ཡིན།

ད་འདི་ནས་མིང་རྒྱང་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་འཛོག་ཐུབ་པ་ལམ། སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་ཚོགས་གིག་མ་བྱུང་བར་དུ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་འཛོག་མི་བྱུབ། ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པས། ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཡུལ་ཙན་ཐ་སྟད་ཁོ་རང་གི་ངོས་ལ་འབྲིད་ནས་ཐ་སྟད་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་། གྲགས་པ་ལ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཅེས་པ་འདི། དཔེར་ན། ས་སྐྱུ་པའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་བཞེད་པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། རླ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཁྲུངས་དང་བཅས་ཏེ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱུར་ཆ་བཞག་ན་ཁྲུང་གཞི་ཞིག་པའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་མི་བྱུབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ། དཔེར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་པའི་མཁས་པ་རིགས་གཅིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱུང་འདོད་ཀྱི་བྱུབ་བརྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་གིས་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོ་མེད་དགག་འདོད་པ་འདི་གཙོ་བོ་དང་། ལྷ་བ་སྒོ་མ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མ་ཡིན་དགག་འདོད་པའི་བཞེད་པ་འདི་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་གསུངས། དཔེར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྗེ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས། རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྒོ་མ་པར་བདེ་བ་སྒོ་མ་པ། ཞེས་གསུངས། ལྷགས་བུན་མོང་།

མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚུལ་དེ་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་འཇམ་ཤེད་ཀྱི་སྟོང་སྟེང་ནས་བྱང་གུར་པ་ཞིག་དགོས་
 པས། རྗེན་ལ་ཡུལ་ཅན་བྱང་པར་བ་སྐྱབ་པ་དེ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས། གསུང་རྩལ་དེ་དག་
 གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱས་ནས། སྐབས་དེར་མདོ་རྒྱགས་ཐུན་མོང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་མེད་དགག་ཅེས་པ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པའི་གཏུག་མའི་རིག་པ་འཇམ། གཏུག་མའི་ཤེས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་རྩལ་འདོན་བྱ་བ་ཞིག་ཡོང་ཚོག་པས།
 དེ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དུ་གཏུག་མའི་ཤེས་པ་སྒྲོམ་པ་འདི་རྩལ་འདོན་མི་བྱེད་
 པར་མདོ་རྒྱགས་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་
 རྒྱ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གིན་ཡོད།

དེས་ན་རང་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིགས་ཚོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དེ་དག་ལས།
 འོ་བོ་ཀ་དག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མདོའི་གཞུང་ཆེན་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་
 པ་དང་། རང་བཞིན་ལྷན་གྱུ་བ་ཅེས་པའི་གོ་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱགས་གཞུང་ལས་གསང་བ་
 འདུས་པའི་འོད་གསལ་སྒྲོར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་གྱིན་འདུག་བསམ་པ་ཤར། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་སྐྱབ་ཡལ་སྤྲུལ་གྱི་རིམ་ལུང་ནང་དུ་འོད་གསལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཏུག་སེམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་བཤད་པར། གཅེར་གྲོ་ལ། རང་
 གྲོ་ལ། ཡེ་གྲོ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིག་པ་ལ་ཡང་རྩལ་གྱི་རིག་པ། འོ་བོའི་རིག་པ། གཞིའི་
 རིག་པ་ལྟ་བུའི་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཡོད། རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞི་ལས་གཞི་སྤང་འཆར་
 རྩལ་བཤད་པའི་རྩལ་དེས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱེང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བརྩའི་བཤད་པའི་སྐབས་
 ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མདོན་པས། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་དག་སྤང་
 རྒྱངས་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། ཉམས་ལེན་ཐོག་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་བྱུང་ཡོད་པ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་རང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་སྐབས། གཅིག་
ནས་ཁ་མི་གསལ་བ་དེ་གཅིག་ནས་ཁ་གསལ་བ་དང་། གཅིག་ནས་མ་ཚང་བ་དེ་གཅིག་ནས་ཁ་བསྐྱང་
རྒྱ་ཡོད་པས་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཡོད། ངའི་བསམ་ཚུལ་ནི། རིས་སྲུ་མ་ཚད་པའི་རྒྱལ་བའི་
བརྟན་པ་ལ་དག་སྤྱང་སྦྱོང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་སྟོན་ཐོག་གཅིག་
གི་ཐོག་ཚེས་བརྒྱད་ཚེན་པོ་བཞི་ཀར་ཉམས་ལེན་གྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་ལྟ་བུ་
མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་སྟན་བུ་སྟན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དགེ་ལྷགས་རང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་། དཔེར་
ན། ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་མ་ལྟ་བུས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་འབྲང་མང་ཆེ་བས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་
གསུངས་སོ། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱུད་ལྷ་མའི་འགྲེལ་པའི་ནང་དུ་
ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་དགེ་ལྷགས་པ་སྲུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཁས་
མི་ལེན་པས་འདི་འདྲའི་རིགས་ཁ་གས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན།

ད་འདི་ནས་རྩ་ཤེ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་གྱི་རབ་གྱེད་གཉིས་པའི་དོན་བརྒྱུས་ཏེ་མཚན་བརྟན་པ་ཞེས་པའི་
ས་བཅད་དེ་མདོར་ཙམ་བཤད་ན། དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་བ་པོ་གང་ཡིན་དང་། འགྲོ་སའི་ཡུལ་དང་
དེར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར། དོན་
རང་གི་དོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་པ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ནི་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་གྱེད་འདིར་འགྲོ་འོང་མི་འཐད་པའི་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་
གསུངས་པ་འདི། མདོ་དོན་སྟོང་པོ། ང་ཚོའི་སློ་ལ་གང་སྤྱང་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤྱང་ཞིང་།
སྤྱང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་གཞན་ལ་བསྐྱོས་པ་འགལ་བས།

འདིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཞིབ་དུ་དཔུང་ན། གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་གཞི་ལ་བཞག་
ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། གཞི་དེར་རང་མཚན་རྗེན་པ་བཞག་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ནས་བཤད་རྒྱ་མེད་
པ་དེ་གསལ་པོ་ཞིན།

སྤོན་ལར་ཚོས་བདེན་འདོན་སྣེས་སྦྲུལ་གྱིས་འདོན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས། དེ་ནས་དེས་རི་
ལྟར་བརྒྱུད་བ་ལྟར་བདེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བཅོས་སུ་མེད་པའམ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་
པས། རིགས་པ་འདི་དག་གིས་གཞོད་ཚུལ་འདི་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མར་དཔུང་ནས་
རིགས་པས་འགོག་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་ལས་སམ། བྱ་བའི་ཡུལ། བྱ་བ། བྱེད་པ་
པོའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། འགྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་
དང་འགྲོ་བཔོ་དང་། འོང་བཔོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་
པ་ན། ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའམ། ཚུགས་
ཐུབ་པ། ལྟར་བ་ལྟར་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་བྱེད་པའི་བསམ་སྟོའམ། ལྟ་ཚུལ་དེ་གནས་འཕྲིས་
ནས། འགྲོ་འོང་དང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅི་འདྲ་ཞིག་མཐོང་ཡང་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་
གིས་ཡོད་པ་དང་། མིང་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་སམ། བལྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་
བ་སྣ་ཚོ་གསའདི་དངོས་གནས་ཡོང་གི་དབསམ་པ་དམ་རྒྱ་ཞིག་ཡོང་། འགྱུར་བ་སྣ་ཚོ་གསའམཐོང་
བ་ན་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོ་གསའདི་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བལྟོས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། བལྟོས་
པ་མེད་པ། བརྟེན་པ་མེད་པ། རང་དབང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་སྟམ་པ་ཤར་འོང་། ཚུའྲི་ཀ་
ལས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་ལྟར་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་
བྱེད་པའི་སློ་དེ་གནས་འཕྲིས་ནས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་
བྱེད་དེ་དག་འཐད་དོ་སྟམ་དུ་ངེས་པ་འདྲོངས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

དབང་པོ་བརྟན་པ།

རབ་བྱེད་གསུམ་པ་བཤད་ན། གཞུང་འདིས། མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་ཞེས
པ་འདིར་དཔུང་པ་བྱས་ནས་རང་དབང་བའི་ལྟ་བའམ་ཚུགས་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་བཀག་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་ཙམ་པ།

ལྟ་དང་ཉན་དང་སྟོམ་པ་དང་། །
སྟོང་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད། །
དབང་པོ་དུག་སྟེ་དེ་དག་གི།
སྟོད་ཡུལ་བལྟ་བར་བྱ་ལ་སོགས། །
ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །
དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །
གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། །
དེ་གཞན་དག་ལ་ངི་ལྟར་ལྟ། །

ཞེས་མིག་གིས་ལྟ་བ་ཞེས་པ་འདི་རྒྱུན་ལ་བརྟོས་ནས་ལྟ་བ་ཞིག་ལས། རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟོས་
པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡིན། ལྟ་བ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་བརྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་མིག་རང་གིས་རང་ལ་ལྟ་བྱུང་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་དེ་ལྟ་བ་པོ་དང་། ལྟ་

བ་དེ་བྱ་བ་ཡིན། བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ན་ལྟ་བུ་དེ་གང་ལ་ཡང་མི་བརྟོས་པས་གང་ཡང་ལྟ་བུ་བ་
 པ་དང་མཐོང་དགོས་ཀྱང་། དེས་མིག་ཁོ་རང་མཐོང་མི་བྱུབ་པ་ཡིན། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་ལ་
 མི་ལྟ་བར་བརྟུ་བུའི་ཡུལ་གཞན་ཞིག་དང་འདྲད་ན་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་འདྲུག་པ་དང་། ཡུལ་དེ་དང་མ་
 འདྲད་པར་མིག་རང་ལ་ལྟ་བུ་དེ་མི་ཡོང་བས། ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ཡོང་བ་དེ་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་
 ཡིན། གལ་ཏེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་རྒྱན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 པའི་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་འདི་མིག་རང་ལ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་དང་། མིག་རང་གིས་རང་མཐོང་དགོས་
 ཀྱང་། མིག་རང་གིས་རང་མ་མཐོང་བ་དེའི་སྤྱིར་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་བརྟོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་།
 བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་དེ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་སམ། གྲགས་
 པའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་རང་དབང་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་གྱུབ་པ་ཡིན།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། རབ་བྱེད་འདིའི་མཇུག་དེར་བརྗོད་མས་བརྗོད་པ་ནི། དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་ན་དེའི་སྤྱིར། ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་
 པའི་དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣོན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཞེས་པ། དཔེར་
 ན། མིག་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་ལྟ་བུ་དང་
 མིག་གིས་མཐོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་ཅེས་བཀའ་པ་ཡིན། ཏར་གྱིས་བརྟུས་ན་མིག་གིས་
 ལྟ་བུ་དང་མིག་གིས་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་ཐོས་པ་མེད་ཅེས་བཀའ་པ་ན་
 རྗོ་མི་བདེ་ཡང་། དེས་མིག་དང་མིག་གིས་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མིན། དེའི་སྐྱུབ་
 བྱེད་དམ་ཁུངས་ལ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་དྲངས་ནས་ཕ་རོལ་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ས་དབུ་མ་པ་བྱེད་
 རང་གིས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་བཀའ་ན། ཇི་
 ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣོན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་

ཅེན། ཞེས་དབུ་མ་པ་བྱེད་རང་གིས་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣོན་པར་བཤད། དཔེར་
ན། མིའི་ལུས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་དབང་པོ་གྲུབ་པ་དང་། དབང་
པོ་གསལ་མེ་གསལ་ཡང་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན།

དབུ་མ་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། ས་རོལ་པོས་གཏན་ནས་མེད་པར་
གོ་བ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མིག་སོགས་འགོག་བཞིན་འདུག་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་མཛོད་ལས་མིག་སོགས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣོན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འདིར། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣོན་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་བཀག་གམ། ཞེས་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣོན་པ་བཀག་པ་མིན་པར་བརྟན་ནས། གལ་ཏེ་
མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་སྐྱབ་པས་དེ་རི་ལྟར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཞེས་པ་བྱེད་རང་གིས་མིག་
གིས་ལྟ་བ་དང་། མིག་གིས་མཛོད་བ་མེད་ཅེས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་རྣམ་པར་
དཔྱོད་པ་ནི། རང་བཞིན་འཚོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་མིག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནམ། བདེན་པ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་འཚོལ་བ་ཡིན།

ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། ཞེས་དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་གཞན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པ་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་མེད་བཅའ་
ནས། རང་བཞིན་དེ་ཡོད་ན་རྟེན་ལ་བརྟོས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་སྣོན་བརྟན་པས། རང་
བཞིན་ཡོད་པ་འམ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་
བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣོན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣོན་པ་རྣམ་སྣོན་
གི་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡོད་པས། གང་ཞིག་རྣམ་པར་སྣོན་པ་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་འགོག་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་མི་འགོག་པའི་ས་མཚམས་ཤིན་

དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཕྱོད་ཀྱི་དུས་སམ། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། ཀང་ཞིག་ལྟག་གམ་
རྣམ་པ་ཉག་དུ་འབྱུང་བ་དེའི་ལན་ནི་འདི་ཡིན་པས། དེ་ལ་འདི་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ། །

ཚུ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དཀའ་བཀའ་བཞུགས་པའི་བཀའ་ལ།

དེ་ནས་ཚུ་རྒྱུ་ལས། གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བུ་སྤོང་བ་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་དང་འབྲུག། དེའི་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་ནས་དེས་སྤང་བུ་སྤོང་ཞེས་པ་ནི། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བུ་སྤོང་ཚུ་ལ་དེ་སྤང་བ་སྐྱེས་ན་མུན་པ་འགག་འགྲོ་བ་ལྟར། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་སྤང་བུ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟེ་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན།

གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། དམག་མེས་འཐབ་ཚུད་བྱེད་པ་ལྟར། གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སམ། གཉེན་པོའི་སློབ་མ། རྟོགས་པ་དེ་སྐྱེས་ནས་སྤང་བུ་དང་འཐབ་ཚུད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་དེར་སྤང་བུ་དེ་མི་གནས་ཤིང་མེད་ཀྱང་སྤང་བུ་དེ་སྤངས་པ་མིན་པས་སྤངས་པའི་མིང་མི་བོ་ལ། དཔེར་ན། མཐོང་སྤང་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། མཐོང་སྤང་ཀྱན་བཏགས་དེ་སྤོང་བཞིན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་སྤང་བུ་དེ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ནས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཚོད་ལྟ་བུར་སྤང་བུ་དེ་ལ་འཐབ་ཚུད་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་དེས་སྤང་བུ་སྤངས་ནས་སྤེམ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་གྱུར་པའི་མཚམས་དེར་སྤང་བུ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བའམ། སྤང་བུ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཞིག་

བྱུང་བས་དེ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བརྗོད། དེ་བར་ཚད་མེད་ལམ་མིན་ཡང་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
ཤིག་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་སྤང་
བྱ་ཐག་སྤང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྤང་
བྱ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ནི། དེ་དག་ལན་འགའ་ཙམ་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད། ཚེས་གསུངས་
པས་བརྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་གཉེན་པོ་དེས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མི་འགལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་
མི་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་།
དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ལམ་དེ་སྤང་བྱ་དེ་སྤོང་བཞིན་
པ་ཡིན་ལ། ལྷོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱའི་ལྷོང་སྤང་སྤོང་བ་ཡང་དེ་དང་
འདྲའོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཚད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་མེད་
ན། ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དུས་ན་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་མོང་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་སྤང་གཉེན་རྣམ་མུན་དང་འདྲ་
བར་གསུངས་པས། ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་དང་དེའི་
སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་སྤང་བྱ་འགགས་
པ་ཡང་དུས་མཉམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པ་མིན་གྱི། རྣམ་གྲོལ་
ལམ་གྱི་ཆེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཚད་མེད་ལམ་དེའི་རྒྱུ་ཕྱི་མར་སྤང་བྱ་དེ་སྤང་སྐྱེ་མི་རུང་
དུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ན། ཡེ་ཤེས་འདི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་རོ་བོར་འགྲོ་ཞིང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
གྱི་ཆེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་མེད་པར་

འགྲུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་འཐད་དེ། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྤང་བྱ་
སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤང་གཉེན་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
པའི་ཚུལ་ཡང་ཆ་གང་ལྟར། ལྷན་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བའི་སློ་ནས་མིན་གྱི། སྤང་མུན་ལྟར་དུས་
གྱི་སློ་ནས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས། ཚུལ་འདི་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་
འགོག་བཞེན་དངོས་སུ་འདྲན་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་དང་། ཡང་
དཔེར་ན། ལམ་རིམ་སློམ་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་བསློམས་ནས་རགས་པའི་མི་ཉག་
པ་རྟོགས་པའི་སློའི་གོམས་པ་བསྐྱངས་པ་ན། དེའི་དེས་པ་ཇི་ཅེ་ཅེར་སྤྱིན་པ་དེའི་ཚོད་གྱིས་ཉག་
འདྲིན་གྱི་སློ་རིམ་གྱིས་ཇི་ཅེ་ཅེར་ལ་འགོ་བ་འདི་སྤང་མུན་ལྟར་མིན།

དེ་བཞིན་དུ་དལ་འཕྱོར་ལ་གཅིགས་སུ་མེད་པའི་སློ་དེ་དང་། ལྷན་སློ་ནས་དལ་འཕྱོར་རྟེན་
དཀའ་བ་དང་། རོ་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་པ་སོགས་བསམ་སྟེ་དེས་
པ་ཇི་ཅེ་ཅེར་སྤྱིན་པའི་ཚོད་གྱིས་དལ་འཕྱོར་ལ་གཅིགས་སུ་བྱས་ཏེ་དལ་འཕྱོར་དོན་མེད་ཚུང་
ཚོས་སུ་འགོ་བ་ལ་ཕངས་སྤང་གི་སློ་འདི་ཤུགས་ཇི་ཅེ་དང་། ཅིས་མེད་གྱི་སློ་འདི་ཤུགས་ཇི་ཅེ་
དུ་འགོ་བ་འདིའི་རིགས་གྱི་སྤང་གཉེན་དེ་ལྷན་གྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་སྟུང་། དེ་བཞིན་
དུ་ལྷན་གྱི་སློ་ནས་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ་མི་ཉག་པ་རྟོགས་པའི་སློ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་དུ་མཐོང་
པའི་སློ་ལྟ་བུ་ཇི་ཅེ་ཅེར་ཤུགས་ཇི་ཅེ་ཅེར་སྤང་བའི་ཚོད་གྱིས་དེའི་སློ་གསུགས་དེ་རིམ་གྱིས་ཤུགས་ཇི་
ཅེ་དུ་འགོ་བ་ཞེ་སྤང་མུན་བཞིན་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་སྟུང་མོ། །

ཡང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་དབྱུང་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལྷགས་
གྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འདིག་

པ་ཀ་བ་བཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡུང་པོར་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་ལ་
འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་བ་དང་འཛིག་པ་དང་གནས་པ་ཞེས་
བཞི་གསུངས་པའི་འཛིག་པ་དེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འཛིག་པ་དེ་སྐྱེས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བལྟས་
པ་མིན་པར་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུ་བ། དེས་ན་འཛིག་པ་རྒྱ་བཅས་
ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ལ་འཛིག་པ་འདས་པ་དེ་ཞིག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཞིག་པ་དེ་སྐར་འཛིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

གང་ལྟར་ད་ལྟ་བུའི་ཚོག་འཛིག་པ་ཞེས་པའི་འཛིག་པ་དེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། འཛིག་
པའི་འདས་ཚོག་ཅན་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་ཞིག་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ལས་གཞན་
དུ་འཛིག་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ཞིག་ནས་མེད་པར་གྱུར་
ཟིན་པ་ན། དེ་འདྲའི་ཞིག་པ་དེ་རྒྱས་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་སྤེལ་ནས་འཛིག་པ་རྒྱ་བཅས་དང་འཛིག་
པའི་འདས་པ་ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་ཐུངས་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་རྒྱས་སྐྱེད་པས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
དང་། སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་རྒྱས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་རྒྱས་མི་སྐྱེད་པས་སྐྱེ་བ་རྒྱ་བཅས་དང་། སྐྱེས་
པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་ཐུང་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་འདི་སྐྱེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱས་བྱ་བ་བྱ་རྒྱ་དང་ཕན་
འདོགས་བྱ་རྒྱ་ཡོད། སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་འཇུག། ཕན་འདོགས་ཀྱི་བྱ་
བ་བྱས་ཟིན་པས་ཕན་འདོགས་བྱ་རྒྱ་མེད། སྐྱེ་བ་དེ་ད་ལྟ་སྐྱེད་བྱེད་དམ། ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱིས་
སྐྱེ་ཞིང་འགྲུབ་དགོས་ཀྱང་། གྲུབ་ཟིན་པའི་སྐྱེས་པ་འདི་ལ་གསལ་དུ་སྐྱེད་བྱེད་དང་ཕན་འདོགས་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགོས་པས། སྐྱེ་བ་རྒྱ་བཅས་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད།
དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞིག་འཛིག་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤེལ། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལ་འང་

ཁྱད་པར་སྐྱེ་དགོས་པར་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཟླ་བ་གྲགས་པས་
མཛད་པའི་རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། ཚོག་གསལ་གཉིས་ཀ་ནས་ཞིག་པ་རྒྱ་བཅས་སུ་
གསུངས། མདོ་དོན་སྟེང་པོ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་འཇམ། གྲགས་པའི་སྣོ་ནས་རྣམ་གཞག་འཛོག་
ན་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་དང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་འཛོག་རིགས་གིང་། ཞིག་པ་རང་ཉིད་རྒྱ་ལས་
སྐྱེས་པ་དང་། ཞིག་པས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ཕན་འདོགས་སྐྱེད་པ་ལུང་རིགས་དང་བཅས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བདག་དང་ཡུང་པོ་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྟར་འཛོན་ན་དེ་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་པར་འཛོན་
པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་དུ་འཛོན་པ་འཛིག་ཏེ་ན་གྱི་ཐ་སྟོད་ལ་མེད་དེ།
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བདག་ཡུང་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིག་ཏེ་ན་པས་ཀྱང་མི་འཛོན་པ་དང་། བདག་
དེ་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འཇམ་མེད་པ་སྟེ། ཡུང་པོ་ན་བ་དང་རྒྱད་པས་བདག་ན་བ་དང་རྒྱད་པར་
འཛོག་པ་ནི། དཔེར་ན། ལག་པ་ན་བས་ང་ན་བ་དང་། ལག་པ་ན་བ་སོས་པས་ང་དྲག་པར་སོང་
བ་ཡིན་པས། བདག་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པར་གྱུ་བ་ལོ། །དེ་ནས་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་
ན་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བདག་གི་ཐ་སྟོད་གང་ལ་འཇུག་པའི་
གཞི་བཙལ་བ་ན། ཡུང་པོ་ལས་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པ་སོགས་མི་རྟོད་པས། ཡུང་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་ང་དང་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ངོ་སྟུམ་པ་སྟོ་ལ་འཆར་ཞིང་། དེ་
ཡང་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ང་དེ་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
ཙམ་ཞིག་ལས་ཡུང་པོའི་གསལ་ནས་ང་དེའི་མཚན་གཞི་འཛོག་ཏུ་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ང་ཞིག་ཏུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པས། ང་སྟུ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་

སྤྱི་མར་འགོ་བ་རྟེ། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་རྫོང་གོང་གི་ང་ཡི་སྐྱེ་བ་ཞིག་དྲན་ན། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ནང་
 འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཐུབ། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་དུས་འདིར་ང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན།
 མིའི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཞིག་སྐོ་ལ་ཤར་ཞིང་། ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ནང་འདི་
 འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ན། ང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དེ་ལྟར་
 འཛོག་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ་ང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས། ང་
 དེ་བཏགས་དོན་བཙུན་རྟེན་དགོས་པ་དང་། ལྷང་ཙམ་དེས་མི་ཚོག་པར་ང་ཡི་མཚན་གཞི་ཞིག་
 ཀྱང་ཡོད་དགོས། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་ན། དེ་ཡང་ཡར་མཛུབ་མོ་བཙུགས་པ་ན་
 ད་ལྟའི་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་
 ཀྱི་ཞེས་འཛོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ནས་རབ་བྱེད་བཙུགས་པའི་རྩ་བར།

- གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །
- སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །
- མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །
- སྟོང་པའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འོ་ན། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
 མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་
 ལན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་སྟོང་
 པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་

ལ། མི་སྣོང་རྩུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྣོང་པ་རྩུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་པས་སྣོང་པ་ཉིད་མི་སྣོང་བ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན།

སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོང་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྱུང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་ན་སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོང་དཀའ་ཞིང་།
སྦྱར་སྣོང་ཉིད་ལ་དབྱུད་པ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོང་མིན་མི་ཤེས་
ཀྱང་། སྣོང་ཉིད་ཅེས་པ་རྣ་བར་ཐོས་ཏེ་སྣོང་པའི་སྐྱ་སྦྱིའི་གོ་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྐྱ་སྦྱིའི་སྣོང་ཉིད་
མོ་ལ་ཤར་ནས་དགའ་བ་སྦྱེས་ཏེ། སྣོང་པར་མོས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་
རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་བརྟེན། མདོ་ལས། སྣོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དམིགས་སུ་བསལ་
ནས་གསུངས་ཤིང་། སྣོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་གསུངས་པ་ན་སྣོང་པ་ཉིད་སྣོང་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་སྣོང་ཉིད་
བཞིའི་སྣོང་གཞིའི་ཚོས་ཅན་སྣོང་ཉིད་ལ་བཞག་ནས། སྣོང་པའི་སྣོར་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཤིན་
ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡང་། རྩོགས་གཅིག་ནས་སྣོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ཚོས་ཅན་དེ་དང་དེའི་གནས་
ལུགས་སུ་བཞག་སྐབས་ཚོས་ཅན་ནམ། རྟེན་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཚོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་འཛིན་མི་ཐུབ། བརྟེན་པ་སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞག་ན་དེའི་རྟེན་ཚོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ངེས་
པར་འཛིན་དགོས།

དཔེར་ན། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྣོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པ་ལྟར།
གལ་ཏེ་སྣོང་པ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན། སྣོང་པའི་རྟེན་ཚོས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བཞིག་བདེན་གྲུབ་ཡིན་
དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

རབ་བྱེད་བརྒྱ་བདུན་པའི་ཙྰཱི་ཀ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་

གྲུབ་མཐའ་སྐྱོ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་དེ་དང་
 དེ་འགགས་ཟིན་པ་འཇམ། ལས་དེ་དང་དེ་འགགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་མ་འཚོལ་བར་སྒྲིན་
 པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། ལས་དེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ།
 ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་བླ་བ་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་གཞེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་བཞེད། རྒྱ་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་བསྐྱལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཚོད་
 པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། དེའི་བར་དུ་ལས་རྒྱུད་མི་བླ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུས་
 སུ་སྒྲིན་བྱུང་པའི་རྣམས་པའམ་རྒྱུན་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཤོང་འོག་གིས་དཔྲད་
 པ་མང་པོ་བྱས་ནས་ལས་འབྲས་མི་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཚུ་ལ་གྱི་རྣམས་གཞག་ཤེ་ཤེ་གསུངས་སོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་སྤར་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་རིང་དུ་ལོན་ནས་འབྲས་བུ་གཉིས་
 རྒྱུད་པར་ནི་འདོད་དགོས་ལ། ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་འགོ་བས། འབྲས་
 བུའི་སྤར་ལོགས་སུ་དེ་མ་ཐག་ན་ལས་མེད་ཅིང་། ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ། འགག་ཁ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་
 རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་དང་། གཞན་དག་རྒྱུད་མི་བླ་བ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། ལ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་འདུས་མ་
 བྱས་དང་། རྒྱ་མེད་ཡིན་པས་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་། སྤར་བསགས་པའི་
 ལས་དང་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་བར་མཚམས་དེ་ལ་ལས་རྒྱུད་མི་བླ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ཀུན་གཞིའི་རྣམས་དུ་བཞག་པ་དེས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྐྱོ་བ་འགས་ལས་རྒྱུད་མི་བླ་བ་
 ཞེས་པའི་རྣམས་པ་ཞིག་འདོག་ལ། ལ་ལས་ནི་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བཞག་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་
 བཞད་དོ། །

ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལྟར་
 ར། འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་
 དབང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་འགག་པ་མ་ཡིན་པར་མིང་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། མིང་ཅམ་གྱིས་
 འགགས་པ་ཡིན། མདོར་ན། མིང་ཅམ་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲུང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་
 པ་ལས་ཁོ་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་ལས་ཁོ་རང་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ལས་འཇིག་
 པའི་ཞིག་པ་ཡང་རྒྱས་སམ་པམ་འདོགས་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་
 རས་འགག་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལས་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ན། ལས་འཇིག་ནས་
 འགགས་སོང་བའི་ཞིག་པའི་རྒྱན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུས་ནང་ཚོའི་རྒྱད་ལ་ལས་
 གངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པའི་ཞིག་པའི་རྒྱན་གྱི་ཉེ་དུ་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་
 སྐྱེ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་རབ་བྱེད་བརྒྱུད་པའི་ཙ་ཉི་ཀ་ལས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དུས་གསུམ་ག་
 དངོས་པོར་བཞེད་དེ། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་དངོས་
 པོར་བསྐྱབས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི། ལྷ་གུ་ལ་མཚོན་ན།
 ལྷ་གུ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་དང་། ལྷིར་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འགར་རྒྱ་རྒྱུན་
 མ་ཚང་བས་ལྷ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་འོངས་པའོ། །འོ་ན། ལྷ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རིགས་འདྲ་བརྒྱད་
 མར་འབྲུང་བཞི་འདོད་པས། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་ད་ལྟ་བར་འགྱུར་
 པ། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་བ་དང་ཞིག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཞིག་པ་ཁོ་རང་
 ལ་བརྗོད་ཏེ་ད་ལྟ་བར་གྱུར་པ་དང་། རུམ་པ་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་ཞིག་པ་ད་ལྟ་
 བ་དང་། མོང་དུ་བུམ་པའི་ཞིག་པ་དེ་འདས་པ་ལ་འཇོག་པས། འོ་ན། འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་མི་

འགལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལས། ལྷོ་ན་མེད་དེ། ལྷ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 པོ་ནི་ལྷ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་ནམས་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་།
 ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་ལྷ་གུའི་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་པའི་ད་ལྟ་བཡི་ན་
 པ་དང་། ལྷ་གུའི་འདས་པ་ཡིན་པས་ལྷོ་ས་ས་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བཡི་འགལ་
 ཡང་། ལྷོ་ས་ས་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན། ལྷ་གུའི་ཞིག་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་
 རང་གི་རང་དུས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མིན་ཀྱང་། ལྷུར་ཞིག་རྒྱུའི་ཚོས་ཤིག་ཞིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སམ། འགག་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཞིག་པའི་སྣོ་ནས་ཞིག་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བལྟོས་
 ནས་དེ་འདས་པ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་དུས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མིན་
 ཀྱང་། ལྷུར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲའི་སྣེད་ཅིག་
 བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་པའི་སྣོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས་དུས་གཞན་གཉིས་
 དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲའི་སྣེད་ཅིག་འབྱུང་ཡང་དངོས་པོ་
 གཞན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་སྣོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དགོས་པས་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བཡི་གཉིས་
 ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པའི་རྩ་བར།

ཡུང་མིན་ཡུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ལ་ཡུང་མེད་དེ་དེར་མེད། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུང་ལྡན་མིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེ་ཞིང་དོན་དམ་པའི་རྒྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སངས་

རྒྱལ་དེ་སློན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་སྤངས་ཏོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཞེས་གང་ཞིག་ལ་བརྗོད་མིན་བཏགས་དོན་བཙལ་ན། ཟག་མེད་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་མངུ་བ་མོ་འདྲུགས་ས་ཚུགས་ཐུབ་
 པ་ཞིག་མེད། དེ་ལྟར་དག་མ་དག་གི་ཚོས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་
 སློང་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སློང་པའི་སློང་ཉིད་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སློང་
 པ་ཡིན་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་བད་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་ཚུལ་གཞན་ལས་ཐོས་ཏེ། ཐོས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་ཞིང་། བསམས་ནས་
 མོ་མོའི་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་རུང་ཟད་རྙེད་པ་འདི་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སློ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་
 ཅེ་གཅིག་དུ་གོ་མས་པའི་གོ་མས་པ་བསྐྱང་བྱུང་བ་བྱུང་ན། རང་རྒྱུད་གྱི་སྤྱུག་བཟུལ་གྱི་ཅ་བ་བདེན་
 འདོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་འདི་ཇི་སྲིད་སྲིད་ལྷགས་རྒྱུང་དུ་རྒྱུང་དུ་ཕྱིན་ནས། མཐར་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་མེད་པར་བརྗོད་ཐུབ་པ་འོང་ངོ་། །

སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་
བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ལྟུང་བའུ་བ།

དེ་ནས་ཙུ་མེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་མཇུག་དེར།
གང་གིས་སྤྱད་པ་བཅུ་ཉེར་བཟུང་ནས། །
ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་སྤྱིར། །
དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །
གློ་ཉམ་དེ་ལ་སྤྱད་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་པ་དེས་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྟོན་སྤྱད་འཚལ་བ་བརྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོན་
པ་གང་གིས་སྤྱད་པ་རྗེས་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་སྟོན་སྤྱད་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བའི་དབང་ལས་
སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་གྱི་གཡང་སར་སྤྱང་ས་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་སྤྱད་པ་རྗེས་ཆེན་པོས་ཉེ་
བར་དགོངས་ཏེ། དེ་དག་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་གྱི་རྒྱ་ཙུ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་སྤྱད་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་ལ་རིག་པ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་སྤྱད་པ་རྗེས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
སྟོན་སྤྱད་པའི་ཚོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་གློ་ཉམ་དེ་ལ་སྤྱད་འཚལ་ལོ་ཞེས་བརྟོག་
ཅིང་གུས་པས་བདུད། སྟོན་པའི་ལོན་ཏན་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་མཆོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྤྱད་པ་
ཤིང་། མཆོད་པའི་ལོན་ཏན་ལ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་མཆོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་རྗེས་ལྟ་བུ་

མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟོན་ལ། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འདྲའི་
སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་བའི་རྩ་བ་ཐུགས་བརྩེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྟོན་པས་བདག་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚོས་གསུངས་
པ་ནའང་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་བསྟོན་
དགོས་པ་འདི་གསུངས། དེས་ན་ང་ཚོ་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱི་རྗེས་འབྲང་ངོ་མ་ཞིག་འོང་བ་ལ་སྟོང་
རྗེའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བས་ད་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་ཟླ་སྟོན་ཚང་མས་སྟོང་རྗེ་དང་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཉམས་ལེན་
ན་ལ་མ་ཞིག་མ་ཐུབ་ནའང་། གང་ཐུབ་ཐུབ་གྱིས་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱུ་བྱེད་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་
ཟླ་སྟོན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་ཚོག་འགྲེལ་བྱས་ན་དུས་གྱི་ཆ་ནས་ཟེན་དཀའ་བས།
རྩ་བ་བཙོལ་ས་རྩ་ཤེའི་འྲི་ག་ཆེན་གཞིར་བཞག་ནས་དཀའ་གནད་གལ་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་རགས་པ་
ཅམ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཅི་ཐུབ་བཞིས་ཁུལ་ཡིན། རོས་རང་བར་ལམ་ལས་ཤེལ་གྱིས་རྩ་ཤེའི་ག་
ཆེན་མངལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བས། འགྲེལ་བཤད་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་།
རྣམ་པར་དག་པའི་བསམ་པས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཟབ་མོའི་གཞུང་བཟང་འདིར་
འགྲེལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་བར་སྐལ་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱུང་སྟུང་མོ། །

དྲི་བ་དྲིས་ལན།

དྲི་བ། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྗེད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་ཐུབ་བམ།
བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྗེད་པ་ཅམ་ལ་ཉེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་ཆགས་ཐུབ་བམ། བཏགས་དོན་བཅའ་
ནས་མ་རྗེད་པ་ཅམ་ལ་སློང་ཉིད་མ་བཞག་ན་སློང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འདི་བསམ་པར་སློང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་རྣལ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་
རུས་པ་དགོས། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྗེད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེད་རྒྱ་མི་འདུག་སྐྱམ་པ་དྲན་ཡང་།
དེས་ཉེན་འབྱུང་ལ་ཚུར་གོ་བ་མི་ཆགས་ཤིང་། བཏེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་བསམ་སློབ་བཏང་
སྟེ། དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྲས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་ཞེས་བརྗོད་ན། བཏེན་ནས་བཏགས་པ་ཞེས་
པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ངེས་པ་ན་རྟག་མཐའ་སེལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སློང་པ་རེད་ཅེས་པས་
ཚད་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། སློན་ལ་ང་ཚོར་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་འདམ། ཚད་གཞལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་།
ཐ་སྐད་དུ་ཕན་གོད་འདྲེན་མཁམ་གྱི་ཚོས་ཤིག་ཁྱུང་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་གཏན་
ནས་མེད་པར་ཐག་ཚོད་ནས་ཡོད་པའི་ཐོག་། །དེའི་ངོ་བོ་དེ་ཇི་སྟར་ཡིན་ནམ་ཞེས་པར་བཏགས་དོན་
བཅའ་ན་མི་རྗེད་ཅིང་མ་རྗེད་པའི་སྐབས། འོ་ན། མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕན་གོད་འདྲེན་
པས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ཐག་བཅད། འོན་ཀྱང་བཅའ་ནས་མ་རྗེད་པའི་སྐབས་བརྗོད་མས་
ཅེ་འདྲ་ཞིག་རྒྱག་ཅེ་ན། བཏགས་པའི་དབང་གིས་སམ་བཏགས་པ་ལ་བཏེན་ནས་གྲུབ་པ་རེད་ཅེས་

པ་ཞིག་གོ་ཡོང་། བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྟེན་འབྲུང་གི་གོ་བ་སྐྱེ་བས་པ་དང་།
བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བས་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པའི་གོ་བ་སྐྱེ་བས་པ་ཡིན། མ་རྟེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་མེད་ནས་མ་རྟེན་པ་ཞིག་དང་། ཡོད་ནའང་
འཚོལ་ལུགས་དེས་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོད།

དེ་ལ། རང་རྒྱུད་པས་གཞི་གྲུབ་ན་སློབ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པས་བྲུབ་པ་ཁས་
ཐུངས་པས། སློབ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་བདེན་
སྟོང་གི་དོན་དེ་ལྟར་ལགས།

ལན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སློབ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རང་རྒྱུ་འཕེར་བའི་གྲུབ་ཚུལ་ཞིག་མེད་པ་དེ་སྟོང་པའི་དོན་དང་། ཡང་།
རིགས་དོའི་དགག་བྱ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན་རྒྱན་པ་ནམས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་
ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཇོག་ །དགག་བྱ་འཇོག་ཚུལ་
འདི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དབུ་མ་སྤང་བ་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་སུ་
གསུངས་ཡོད། གཞུང་དེ་དག་ནས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་འདི་དོན་དམ་པ་
ཞེས་པ་སློབ་དོན་དམ་ལ་བཞག་ནས། རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་
ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། སྤང་བ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་དུ་
བྱས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སློབ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་བའི་སློབ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འཇམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་

བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་
དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅིས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་བརྟུན་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་
ཀྱང་སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟུན་པའི་རོ་བོ་ཐམས་ཅད་
ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གསུང་འདིས་གསལ་བར་བསྟན། རྗེ་རིན་
པོ་ཆེས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་དབུ་མ་སྣང་བའི་ཚོགས་དེ་དག་ག་བྱེད་པ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་
གསལ་ཤོས་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ང་ཚོས་ཁ་ནས་དྲག་ཏུ་སློ་གནོད་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་མ་
ཡིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བཤད་བཞིན་ཡོད་
ཀྱང་། སློ་ལ་གསལ་ཤོས་དེ་སྦྱིར་བཏང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མའི་གཞུང་གི་ནང་དུ། རང་རྒྱུད་
པའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱི་བཤད་པའི་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཅན་མཐུན་
སྣང་བ་འདོད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་གཞུང་མང་པོ་གྱང་བརྒྱགས་པའི་ཚོ། རང་རྒྱུད་
པས་ང་ཚོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གྱུབ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ང་ཚོར་
གང་སྣང་ཡང་བདེན་གྱུབ་ཏུ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་བཞེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་རང་གཉིས་
ལ་དགག་བྱ་བ་རྒྱ་རགས་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་གཞི་ནས་སློ་ལ་ཤར་བ་མ་གཏོགས། དེ་མིན་སློ་གནོད་མེད་
ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་
ནས་གྲུབ་པ་སྣང་ཚུལ་དང་། དེའི་ཞེན་ཚུལ་རྣམས་སློ་ལ་གསལ་པོ་ཞིག་ཤར་དགའ་བར་འདུག །

དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ན། རྫོ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་གར་བ་ན་མིང་གིས་ཡར་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་གྱུབ་ཡོད་པས་གང་ཟག་དོན་སྟེང་ནས་གྱུབ་པ་དང་། གང་ཟག་དོན་སྟེང་ནས་གྱུབ་པས་གང་ཟག་གང་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ཡུང་པོའི་ནང་ནས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་འཛོག་ཅིང་བཞག་པ་ལྟར་རྟེན་དགོས།

དེས་ན་གང་ཟག་སྤང་ཙམ་དེས་མཚོམས་ནས་བཞག་པ་མིན་པར། གང་ཟག་སྤང་བ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་གྱུབ་ཅིང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་བཞག་དགོས་པས། དེ་གང་ཞེ་ན། མཚན་གཞི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་བཞག། དེ་ལྟར་མཚན་གཞི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞག་པའི་རྗེས་སུ་ད་དུང་ཡར་བཙལ་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ལ་སྤྱིན་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་གང་ཟག་སྤང་ཙམ་དེས་མཚོམས་པར། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་བཙལ་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་། དངོས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སྤྱིན་པ་མིན་ཞིང་། གང་ཟག་སྤང་ཙམ་དེས་མཚོམས་པར་བཙལ་བ་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སམ། ཡང་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྟེན། དེ་རྟེན་ནས་ད་དུང་བཙལ་བ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པས། དེ་ལྟར་དུ་བཙལ་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་བཞེད།

དེ་ནི་བྱ་སྤྱོད་དུ་རང་མཚན་འདོད་པ་འདི་ས་སྤང་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་མ་བཞག་ལ། སྤང་ཙམ་གྱིས་མཚོམས་པར་དེ་ནས་ད་དུང་བཙལ་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནས་ད་དུང་བཙལ་བ་ན་རྫོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤོད་ལྷགས་ཀྱིས་གྱུབ་ཚུལ་དེར་ཅུད་གཅོད་བྱེད་པ་ཡིན་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྤང་ཙམ་དེ་གཞི་རང་ནས་བཞག་ན་མ་གཏོགས་འཛོག་ཚུལ་གཞན་

མེད་པས། ལྷང་ཙམ་དེས་མ་ཚེམས་པར་བརྟག་ཅིང་དབྱུད་པའི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བ་
ཡིན་ནོ། །

དྲི་བ། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་གོམས་འདྲིས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སམ།

ལན། དབྱུད་སྒོམ་ལུ་མཐུད་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་གོང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བུ་བ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་པ་སྒོམ་
མི་དགོས། སྤྱིར་བཏང་ཞི་གནས་གྲུབ་ཡོད་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གང་ལ་དམིགས་ན་ཡང་དམིགས་
པའི་དོན་དེར་སྐྱོ་ལྡན་ཞེས་སྟོང་བྱུང་པ་ཞིག་འོང་བས། དེ་འདྲའི་ཞི་གནས་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་
པ་བྱུང་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱུད་པའི་ཚེ་རྣམས་པ་ཆེ་བ་འོང་བར་ཕན་ཐོགས་ངེས་པ་ཅན་ལོས་ཡོད། ཞི་
གནས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ན་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་
ཤིག་འགྱུར་བ་ཏན་ཏན་ཐོན་པར་ངེས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་འདི་
གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་
ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ཤེས་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་དགོངས་དོན་རྟོགས་པར་ཕན་ཐོགས་
ཆེན་པོ་ཡོད། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་ནས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཡུལ་ལ་འདྲུག་ཚུལ་གསུངས་པ་
རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

ང་ཚོས་བསྐྱུས་གྲུ་སྟོབ་པའི་སྐབས་ནས་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་
ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་རང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཐག་བཅད་པས། སྟོ་
ལ་ཤར་ཚད་དེ་ཡོད་པར་མི་འཇོག་པར། ཁོ་རང་འཇལ་མཁན་གྱི་སྟོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་
སྟོ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་སྟོ་དེས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་

ན་སྒོ་དེ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། སྒོ་དེས་འཛིན་པ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་ན་སྒོ་དེ་བསྐྱུ་བ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་
 བའི་སྐབས་ལྟར་བདེན་སྣང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་བདེན་སྣང་ཅན་གྱི་སྒོ་བམས་ཅད་འབྲུལ་པར་
 གསུངས་ཚུལ་དེ་མིན་པར། རྣམ་འགྲེལ་དང་བསྐྱུས་གྱུའི་སྐབས་འབྲུལ་བ་ཅིས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་
 ཡོད། མི་བསྐྱུ་བའི་སྣང་ནས་ཚད་མའི་དོན་བཞག་པས། དེ་འདྲའི་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཞིག་ཡོད་
 ན་དོན་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་ཡང་སྒོ་ཡིན་པས་མི་ཚོགས་པར་བདེན་དཔང་
 གྱི་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་ཡོད་མེད་དེ་འཇལ་གྱི་སྒོ་ཚད་མ་ཡོད་མེད་གྱིས་འབྱེད་ན། སྒོ་དེར་
 དབང་ཆ་དེ་སྐྱུས་སྤྱད་ཅེ་ན། རང་རིག་འདོད་པ་ལྟར་ན་དེ་རང་རིག་ལ་འདོད། དེ་ཡང་གཞལ་
 གྱུ་གྱུབ་པ་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ལ་བརྗོད་ཀྱང་། ཚད་མ་སྐྱུབ་གྱི་ཚད་མ་གཞན་དགོས་ན་
 ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས། ཚད་མ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་རྒྱུང་བའི་རང་རིག་དེ་བཞག །མདོར་ན། ཡོད་
 དམ་མེད་ཅེས་པ་དེ་སྐྱུབ་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་གྱི་སྣང་ནས་བཤད། ཡོད་པའི་རིགས་ལ་སྐྱད་
 ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རིགས་གཅིག་དང་། འགྱུར་བ་མི་འགྲོ་བའི་རིགས་གཅིག་
 རྗེ་གཉིས་ཡོད། འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རིགས་ལ་འང་ཚད་གཞལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རིགས་
 གཅིག་དང་། རྒྱུང་ཅོམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཟེར་བའི་ཚོས་ཤིག་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་
 དུ་མ་གཏོགས་པ། དཔེར་ན། དུས་ལྡན་སུ་ལྡན་མིན་འདུ་གྱི་རིགས་བཅས་གསུམ་ཡོད། ཚུལ་
 དེ་རྣམས་བསྐྱུས་གྱུ་རྒྱུ་ཚད་ནས་བཤད་གྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་དགོས་
 པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བཤད་པ་ན། དེའི་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་དེ་ཤེས་
 པ་ཡིན་ལ། རྗེ་བྲག་སྐྱབ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་འདུ་གྱི་སྣང་ཅེས་པ་ཡུས་ངག་གི་ལས་སམ། གཟུགས་

ཅན་གྱི་ལས་ཤིག་བཞག་ཀྱང་། ལུགས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་གསུངས། གསུམ་པ་རྣམ་
ཤེས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་སྟོང་མི་དགོས། བཞི་པ་མིང་ག་ཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོའི་ནང་
དུང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཏུག་པ་རེག་པ། བདུན་པ་ཚོར་བ། བརྒྱད་པ་སྟེད་པ། དགུ་པ་ལེན་
པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན། བརྒྱ་པ་སྟེད་པ་ཡང་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཞག་དགོས།
དེ་ནས་སྟེ་བ་དེ་གྲུབ། དེ་ལྟར་འདི་དག་མང་ཆེ་བ་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པས། ཐོག་
མར་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཤེས་དགོས།

ང་ཚོས་ཁ་ནས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚོམས་པར་ཤེས་
པ་ཞེས་བ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་སོགས་རིགས་འདྲ་མིན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་
ཤེས་དགོས། དཔེར་ན། མཐོང་ཚོས་ལ་ལུས་དེ་རྟེན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལྟར། གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་
ཡང་། མིའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་མིའི་ཤེས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཆ་ནས་དུད་འགྲོའི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ། རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
གནས་སྐབས་ལ་ག་ཟུགས་ཅན་རགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། དེང་སང་ཚོན་རིག་པས་མཐོང་བའི་ནང་ལ་ལྷན་རྩ་འདྲ་མི་འདྲའི་ཐོག་ནས་
རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤེས། ཆགས་སྣང་གི་སྒོ་དེ་རིགས་ལྷན་རྩ་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ལྷན་རྩ་ཁོ་རང་ཡོད་ན་ཆགས་སྣང་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད། གང་
ལྟར་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་འདྲ་ཤར་བའི་རྒྱུ་ལྟེད་མཁན་གྱི་ལྷན་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་
འདྲ་སྟེས་པའི་ཚོ་ལྷན་པ་དེ་རྣམས་འགྲུལ་སྟོན་རྒྱུ་གི་ཉེ་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་པ་དེ་ཚོ་འགྲུལ་
སྟོན་བརྒྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་སྟེ་བ་དེ་ཡལ་ཆེར་བཤད་བྲུབ། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྣམ་

ཉོག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་ཅ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་ཉོག་སྐྱེ་བས་ཁྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་ས་ཤེས་
 པ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྡན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པའི་དྲགས་བརྟན། ཤེས་པ་རགས་པ་རྣམས་ལུས་ལ་བརྟེན་
 ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་པ་ཁོ་རང་མྱོང་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་འདི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་མེད་ན་མེད་པ་གཅིག་ཕུ་མིན་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྡན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། དེས་
 ར་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་གཏན་ལ་དབབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སེམས།

དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ན་དེའི་པདག་རྒྱུ་དང་། དམིགས་རྒྱུ་རྣམས་གཟུགས་
 ཅན་གྱི་ཚོས་ཤིག་ཡིན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དེ་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་སྲ་མའི་རྒྱུ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་བསམ་
 རྒྱུ་གཏོང་དགོས། རང་གི་པདག་རྒྱུ་དབང་པོ་དང་། སྤྱིའི་དམིགས་རྒྱུ་སྤྱད་ནའང་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུ་མེད་ན་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་མི་ཐུབ། མིག་གིས་མཚོང་བར་བྱེད་པའི་ལྡན་ཅ་ཆ་ཚང་སྐྱོན་གཏན་ནས་
 མེད་པ་དང་། པདག་རྒྱུ་དབང་པོ་ཡང་ཆ་ཚང་ཡོད་ཅིང་དམིགས་རྒྱུ་དང་སྤྱད་པ་ཡིན་ནའང་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་མེད་ན་ཤེས་པ་སྐྱེ་མི་ཐུབ།

དཔེར་ན། ཡིད་སྐྱ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་སྐབས་མིག་གིས་གང་ཞིག་མཚོང་ཡང་
 ལྡང་ལ་མ་ངེས་པར་བབ། འདི་ས་ནི་ངེས་ཤེས་དྲན་པ་ལ་ཤེས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱུ་རྣམ་
 རྒྱུ་གས་བྱེད་དགོས་པ་བརྟན་སྟུང་། དེ་བཞིན་དུ་པདག་རྒྱུ་དང་། དམིགས་རྒྱུ་སྤྱད་པ་ཡིན་
 རའང་སྲ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་མེད་ན་གསལ་རིག་མྱོང་ཙམ་གྱི་པདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་
 མི་ཐུབ། ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གསལ་རིག་མྱོང་ཙམ་གྱི་པདག་
 ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་ཁོ་རང་སྲ་མ་སྲ་མའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྟེང་ནས་
 རྒྱུ་དགོས་པར་བབ། འདིའི་སྟེང་ནས་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱུབ་
 གྱིན་ཡོད། ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་ཡང་ན་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཉེར་

ལེན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན། ལྷ་མེད་དམ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བས་དེ་ལྟར་དུ་མི་འབྱུང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་འདི་དག་ལ་གོ་བ་ཆ་ཚང་
ཆགས་པའི་སྣང་ནས་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་སེམས་ལ་བརྩོ་
བཅོས་བརྒྱག་དགོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། བྱབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་འདི་གཞི་ཤེས་
པའི་སྣང་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མའི་མཐའ་ཡང་མེད་ཅིང་། མཐའ་
རྣམ་མཁྲེན་གྱི་སར་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པར་བཤད།

སྣོ་རིག་གི་ནང་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འདུག་ཚུལ་གྱི་སྐྱོར་མང་པོ་བཤད་ཡོད། དེ་དག་ལས་ང་
ལ་བཤད་འདོད་ཡོད་པའི་དོན་ཚན་གཅིག་ནི། མངོན་སུམ་སྐྱབ་པས་འདུག་པས་སྐྱབ་འདུག་དང་།
རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་སེལ་བས་འདུག་པས་སེལ་འདུག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། སྐྱེ་གས་པས་སྐྱོན་གྱི་སྐྱབ་པས་
འདུག་པར་འདོད་ཅིང་། རང་སྣེས་སྐྱོན་གྱི་སེལ་བས་འདུག་པར་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཚང་
མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བདུ་ཡུལ་ལ་འདུག་ཚུལ་སྐྱོར་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་གནད་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བར་སེམས། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འདུག་ཚུལ་འདི་རྟོག་གི་འབར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་
པ་ལ་འདུ་ཤེས་གཡེར་པོ་ཞེས་རྟོག་པས་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་རིས་ཕྱེ་བྲག་པ་དམིགས་བསལ་ཞིག་དམིགས་
སྐྱེ་བཀའ་ནས་བརྒྱུང་ཞིང་། མངོན་སུམ་སྐྱབ་པས་འདུག་པ་ཞེས་ཡུལ་དེའི་སྣང་གི་བྱུང་ཚོས་མི་
རྟོག་པ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ཡང་སྤང་བ་ཡིན།

མངོན་སུམ་སྐྱབ་པས་འདུག་པའི་དུས། །བྱབ་པ་དེ་དག་འབྲེལ་བ་ཡིན། །ཞེས་རྟོག་པ་དེ་
རྟོག་མེད་དམ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་རིག་པ་ལྟར་མིན་པར། སྐྱེ་རིས་ཕྱེས་ནས་རང་གི་ཡུལ་དེ་
མ་ཡིན་གཞན་སེལ་བའི་སྣོ་ནས་ཡུལ་ཕྱེ་བྲག་པ་ཞིག་བརྒྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱལ་དེ་དག་ལེགས་
པར་ཤེས་ན། གཞི་ནས་ནང་པའི་བྱབ་མཐའ་ནས་མིང་ཞེས་པ་རི་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། མིང་གིས་

དོན་དེ་ལ་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་བཅས་ལ་བཏག་དཔུང་གནང་བ་ནམས་ཤེས་བྱ་བ།

སེམས་ཅམ་པས་ནི་བད་ལ་བྱང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཚོས་གང་ཡིན་ཡང་། དཔེར་ན། བུ་མ་
པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བུ་མ་པ་ཟེར་བའི་མིང་དེ་འདུག་སའི་དོན་དེ་ལ་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་མིན་བཏག་དཔུང་
གནང་ཞིང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བཏག་ཅིང་དཔུང་པ་ན་བུ་མ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་འདུག་སའི་
ཚོ་སྡེར་ཞབས་ཞུ་མ་ཚུ་སྡེར་གྱི་དོན་གྱི་དུས་པ་དེ་མིང་དེ་འདུག་པའི་གཞིར་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་
ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་འཕམ། འདི་ལ་བུ་མ་པ་བུ་མ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཕམ། སྐྱ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་བུ་མ་པ་འདི་ན་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་དོན་གྱི་སྡེར་ནས་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་བ་དང་། སྤང་
ཚུ་ལ་འདི་ཡོད་པ་ནི་ང་ཚོས་བུ་མ་པ་ཞེས་གང་ལ་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། བུ་མ་པ་ཟེར་བ་དེ་མིང་གིས་བརྗོད་
ཅམ་ཡིན་ཞེས་མ་བརྗོད་པར། ལམ་སེང་པ་གིའི་དེ་རེད་ཅེས་མཛུ་བ་མོ་བཅུགས་ནས་བཏག་ན་པ་
དེ་བུ་མ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་བུ་མ་པ་འདི་ན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་བུ་མ་པ་ཁོ་རང་གི་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྡོ་ལ་ཤར་བའི་དབང་གིས་ཡིན།

དེ་ཡིན་པས་བུ་མ་པ་ཟེར་བ་འདི་མིང་ཅམ་དང་བཏགས་ཅམ་རེད་ཅེས་མི་བརྗོད་ཅིང་སྡོ་ལ་
མི་འཆར་བར། བུ་མ་པ་ཟེར་བ་ན་ལམ་སེང་པ་གིར་མཛུ་བ་མོ་བཅུགས་པ་དེ་བུ་མ་པ་བུ་མ་པའི་ཐ་
སྟངས་འདུག་སར་བུ་མ་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་ཞིང་ཞེན་པས་ཡིན།
དུང་གཉིང་རིང་དུ་སྡོན་ན་ད་ལྟ་འདིའི་སྐབས་བུ་མ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་འདུག་སའི་དོན་བུ་མ་པ་
ཞིག་སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་ཀྱང་། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྡེར་དུ་བཏགས་
དོན་བཅའ་བའི་ཚེ་མ་རྟེན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས།
ནང་ཤེས་པའི་སྡེར་ནས་བསམ་སྡོ་བཏང་བའི་ཚེ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན།

རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུས་མིང་དེ་འདུག་སའི་ར་མིང་འདུག་སའི་ཡུལ་ལམ་དོན་ཁོ་རང་བྱུང་མིང་
 མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་ནའང་། ད་དུང་འདུག་སའི་དོན་རང་མཚན་
 པ་ཞིག་ཡོད་པ། དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཏོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་མིན་ཅི་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་གཟུགས་
 འཛིན་ཏོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འདུག་པའི་གཞི་འཇམ། མིག་
 ཤེས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་མིག་གི་ཤེས་པའི་ངོས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་། མིག་གི་ཤེས་པ་ཁོ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་
 རང་རྒྱུད་པས་མིང་དེ་འདུག་པ་ན་དོན་གྱི་དབང་གིས་སམ། དོན་ཁོ་རང་གི་བྱུང་མིང་མ་ཡིན་པའི་
 གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིང་དེ་འདུག་པའི་གཞིར་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་ཀྱང་། ད་དུང་མིང་དེ་
 འདུག་སའི་དོན་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས།

ཐལ་འགྲུར་བ་ལྟར་ན་མིང་དེ་འདུག་སའི་དོན་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་པར་རྗེ་རིན་པོ་
 ཚེའི་གསུང་གི་ནང་དུ་གསལ་བར་སྤང་རྟེ། མིང་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་མིང་མིན་པའི་དོན་ཡོད་
 པར་གཅོད་པ་མིན་ཞིང་། དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་ཡང་མིན། མིང་ལས་གཞན་པའི་དོན་
 ནམ་མིང་དེ་འདུག་སའི་དོན་མིང་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་བཏགས་
 དོན་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། ཐ་སྟོད་དུ་རང་མཚན་མེད་པས་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་
 མ་གཏོགས་འཛིན་གཟུལ་གཞན་མེད་པར་གསུངས། འདི་དག་སྐོར་བ་རྒྱག་སའི་སྐྱོན་ལེ་བས་
 འདུག་ཅེས་པ་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡར་འབྲིད་ཡོང་བ་ཡིན། ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་མིང་ཙམ་བད་ཙམ་ཞེས་པ་འདི་གསུངས།

དེ་ལ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་ཟེན་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་དེས་ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤོང་
འཕེལ་དུ་གཏོང་བཅས་གང་ཡོད་དམ།

ལན། དེ་ནི་ལོ་མས་འདྲིས་བྱ་རྒྱ་དེ་རང་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། ང་ཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན།
ཐོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེར་བྲེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་ལྟགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་
བ་ཡོད་པས། ལྷོང་ཉིད་ལ་གོ་བ་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་བྱུང་རྒྱུ་གི་སེམས་གྱི་སྤོང་ནས་ཤུགས་རྒྱག་
དགོས། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་གྱི་སྤོང་བ་སྤེ་ཟེན་ཞིག་ཡོད་ན་ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསྐྱོམ་ན་ལེགས་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ལྟགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐོག་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་དང་། ལྟ་ཐོག་ནས་སྐྱོམ་པ་འཚོལ་བ་དང་། སྐྱོམ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་
འཚོལ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད།

ལྟ་བར་ལོ་མས་འདྲིས་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་
ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ལྟ་བའི་སྤོང་བ་འདོན་རྒྱ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། གཞན་ཡང་། ཙ་བ་ཤེས་རབ་
གྱི་རབ་བྱེད་སོ་སོར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད། དེ་དག་ཙ་བའི་ཁོག་གཅིག་
ཡིན་ཡང་ཁྱད་གཞི་མི་འདྲ་བར་དགག་བྱ་འགོག་རྒྱུ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་། དཔེ་མཚོན་མང་
པོའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་སེམས་ལ་འགྲུལ་སྦྱོད་ཐེབས་རྒྱུར་
ཁྱད་པར་ཡོད། ཤོང་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལུས་པ་ལྟར། ཚོགས་བསགས་སྐྱབ་སྦྱོང་གི་
རྒྱུ་ཁྱོག་དགོས་ཤིང་། ཐོད་ཀྱི་ལྷུག་སྟོལ་ལྟར་བྱས་ན་ནམ་རྒྱུན་ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱོམ་པའི་ཆེ།
ལྟག་པའི་ལྟ་འཇམ་དབྱེད་ལ་གཙོ་བོར་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལ། ལུ་ལུད་དོད་གཤེར་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་ཆ་ཚང་བ། དཔེར་ན། ཞིང་ཁ་ཞིག་ལ་ཆ་

ལུ་མ་དང་། ཀྱ་ཤུའི་ས་པོན་བཏབ་ན་མཐུན་ཉེན་འཇོ་མས་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཡང་། ཀྱ་ཤུའི་
ས་པོན་ལས་ཀྱ་ཤུ་དང་། ཚ་ལུ་མའི་ས་པོན་ལས་ཚ་ལུ་མ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པས། དེ་འདྲའི་
བྱེད་ལས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་བཟང་ཡོད་དམ། དེ་འདྲ་བ་འདི་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་
པའི་དགག་བྱ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཟེར་རམ།

ལན། འདི་ཕལ་ཆེར་མ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་བཞག་དགོས་པ་དེ་འབྲས་ཀྱི་
ས་པོན་ལས་འབྲས་དང་། ཉན་གྱི་ས་པོན་ལས་ཉན་གྱི་ལྷ་གྱ་སྐྱེ་བ་འདི་ཁོ་རང་དེས་པ་ཅན་ཞིག་
ཡོད། དཔེར་ན། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་སྐྱེས་ཏེ་ཚོས་
ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བཟོད། རྟོག་པས་བཏགས་སྡོན་ཆད་ལམ་སེང་དེར་གྲུབ་པ་
ཞིག་མིན། དངོས་པོ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་
རེ་དང་། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་རེ་ཡོད། སྲོད་འཇུག་ལས། སྲེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བོ་ན་འདྲ།
ཞེས་སྲེག་པ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན།
དགེ་བ་བསྐྱབས་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། སྲིག་པ་བསམས་ནས་འབྲས་བུ་སྲུག་བསྐྱལ་ཡོང་བ་
ནི་བཅོས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་མིན། འོན་ཀྱང་ཚ་ལུ་མའི་ས་པོན་ལས་ཚ་ལུ་
མའི་སྟོང་པོ་དང་། ཀྱ་ཤུའི་ས་པོན་ལས་ཀྱ་ཤུའི་སྟོང་པོ་སྐྱེ་བ་དེས་པ་ཅན་ཡོད་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཐད་པ་ཡིན།

དགག་བྱའི་རང་བཞིན་ཟེར་བ་དེ་སྟོང་ཚོག་ནས་དེས་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོར་གང་སྟངས་
ཡང་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟངས་བཡིན། སྟོམ་པའི་ཚོ། དཔེར་ན། ས་སྐྱས་གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་
ཅེས་པ་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དེ་སྟོམ་ཞིང་། དུས་རྒྱུན་སྟངས་གསུམ་བརྒྱད་གསུམ་ཞེས་མདོ་ཐུགས་
ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱུ་དེ་སྟངས་གསུམ་སྐབས་དང་། བརྒྱད་གསུམ་སྐབས་ཀུན་

གཞི་རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷ་བའི་གཏམ་ལ་ཕབ་ནས་གསལ་སྤོང་བྱང་འཇུག་
དེ་གསུངས། དས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྒོར་གོ་རིམ་ལྡན་པ་ཞིག་གསལ་པོར་མི་ཤེས།

རྗོན་ཆེན་སྒོར་པའི་སྒོར་འགྲོར་སེམས་ཀྱི་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་མཚང་འཚོལ་བ་
ཞེས་པ་ཞིག་ཡིན། སེམས་ཀྱི་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་མཚང་འཚོལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མདོ་
སྐབས་ཐུན་མོང་གི་ལྷ་བ་སྒོར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚོས་ཅན་དུ་སེམས་དེ་བཞག་པ་ཡིན། ཕྱག་ཆེན་
དང་། རྗོན་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་སེམས་ལ་དབྱེ་བས་དང་ཁ་དོག་གྲུབ་མེད་གསུངས་པ་དེ་སྒོར་རགས་
པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འབྲིང་སྤངས་ཤིག་གསུངས་ཀྱི་ན་ཡོད། སེམས་དབྱེ་བས་སྐྱེ་མེད་པ་དང་ཁ་
དོག་དུ་མེད་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མིན། སེམས་ཁོ་རང་སྤོང་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས།
དབྱེ་བས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་གྲུབ་མེད།

ཡིན་ནའང་ལྷོང་ས་ལྷ་བ་ཆེན་པོས་ང་ཚོའི་སྒོར་ལ་དགག་བྱའི་སྤང་རྒྱལ་ལམ་ང་ཞེས་པ་འདི་
སྐབས་རེར་ལུས་ཀྱི་སྤང་ནས་ཡོད་པ་ལྷ་བྱུང་དང་། སྐབས་རེར་སེམས་ཀྱི་སྤང་ནས་ཡོད་པ་ལྷ་བྱུ་
དེ་འདྲའི་ལུས་སེམས་འོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་ལྷ་བྱུ་ཞིག་གི་སྤང་ནས་ང་ཟེར་མཁན་ཡིང་ཡིང་ཞིག་གར་
ཡོང་གསུངས་པ་བཞིན། དབྱེ་བས་དང་ཁ་དོག་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཐོག་མར་སྤྲེ་འབྲིང་པ་
ཞིག་ཡིན། གཙོ་བོ་དེ་སེམས་གང་ནས་བྱུང་། གང་དུ་འགྲོ། །སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་
བཅའ་བ་ན། ལྷ་བ་ཤེས་རབ་ལས་གསུངས་པ་ལྷ་ར། སྤྲེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། གནས་པ་
མེད་པ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤང་ལ་སྤྲེ་བས་ཡོང་བ་ཡིན།

དེའི་ཐོག་ནས་ཚོས་རྣམས་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་སྤང་ནས་མེད་པར་
གཏམ་ལ་ཕབ་པ་འདི་སྒོར་འགྲོ་ཡིན། མི་ཕམ་གྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལྷ་བ་དེ་རྗོན་ཆེན་
གྱི་སྒོར་འགྲོར་གསུངས་པ་ལྷ་ར། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་དེས་པའམ། མདོ་སྐབས་

ཐུན་མོང་གི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་སྔོན་ལ་བཏང་ནས། སྤྲེགས་ཚོད་ཀྱི་རྫོགས་ཚེན་
དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ། ངོ་བོ་ཀ་དག །རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ། གངས་ཐུགས་རྗེ་ཞེས་
ངོ་བོ་ཀ་དག་དང་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཟེར་བ་དེའི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བཞིན་ཡོད།
ངོ་བོ་ཀ་དག་ཅེས་པ་དེ་ལ་མདོ་སྤྲེགས་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་སྒོང་པའི་གོ་བ་
ཞིག་ཡལ་ཆེར་ཡོང་བཞིན་ཡོད། སྐབས་རེར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེའི་སྣང་ནས་
ཀ་དག་གི་གོ་བ་ཞིག་ལེན་རྒྱུ་ཡོད།

ཀ་དག་དང་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་སྤེལ་བ་ན། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཀ་དག་ཟེར་བ་དེ་ཡུལ་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོང་པ་དེར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། ལྷུན་གྲུབ་ཟེར་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་
གསལ་ཏེ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་སྟེ། དངོས་གཞི་སྤྲེགས་ཚོད་རང་སྒོམ་
སྐབས་སུ་སེམས་བཟོ་མ་བཙོས་པ་དེའི་སྣང་དུ་གནས་པར་བྱས་ནས། སྔོན་ལ་ཏང་དེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་
ཞིག་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་ཏང་དེ་བ་ལ་གནས་ཟེར་དུས་སེམས་མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་།
མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་ནས་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་དེ་བཀག། །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་མེད་པ་ཞིག་གི་སེམས་
རྒྱན་མཐུད་ནས་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནས་མཐུད་ནས་སྤར་མདོ་སྤྲེགས་ཐུན་མོང་
གི་ལྷ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་ངེས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྐབས་འདིར་མ་ཡིན་དགག་སྒྲོམ་གྱིན་ཡོད།
མྱོང་ཅམ་གྱི་ཚོས་གཅིག་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་སྒྲོམ་གྱིན་འདུག །

འདིའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་གཙོ་བོ་མིན་པར། རང་བཞིན་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཀ་དག་ཡིན་པའི་རིག་པ་འདིའི་ཉམས་བཏོན་པ་འདི་གཙོ་བོ་དང་། རིག་པའི་ཉམས་
མྱོང་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བདག་དུ་འཛིན་པ་ཡང་
མིན་པ། སེམས་བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པ། གང་ལྟར་སེམས་ཁོ་རང་ལྷན་ནེར་བཞག་

པ་ཡིན། དེའི་ཚེ་དབྱུང་སྒོམ་མིན་པར་འཛིག་སྒོམ་ཁོ་ན་ཡིན། རྒྱ་མ་རྒྱུ་གན་དྲུང་ས་ཡོང་གསུངས་
 པ་ལྟར། སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་གཞན་དབང་ལ་མ་བཏང་བར། སེམས་ཁོ་རང་གི་སྣང་དུ་ཚེ་གཅིག་
 དུ་སྣོད་པ་ཞིག་ག་ལེ་ག་ལེར་གོ་མས་ནས་དེའི་ཐོག་ནས་གོ་མས་པ་བསྐང་བ་དང་། རྒྱུན་གཙོ་བོ་གཅིག་
 རི་ཚོགས་བསགས་སྐྱབ་སྐྱོང་ནས་རྒྱུན་ལྟར་བྱེད་པའི་ངང་སྐྱ་མ་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱིན་རྒྱབས་
 འདུག་ཐབས་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སེམས་ཏད་དེ་བ་ཡོད་པ་འདིའི་ངང་ནས་རིམ་གྱིས་རིག་པ་ཟང་
 ཐལ་ཟེར་བ་ཞིག་འོང་། ཏད་དེ་བ་ལ་ཟང་ཐལ་ལེ་ཟེར་བ་ཡིན། རྣམ་རྒྱུན་རྫོགས་ཆེན་སྒོམ་མཁན་
 མང་པོ་ཞིག་གིས་ཏད་དེ་བ་དེ་རྫོགས་ཆེན་རེད་བསམ་པ་དྲན་གྱིན་མེད་དམ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་
 རྫོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་ཚོས་དབྱིངས་མཛོད་ནང་དུ་ཕལ་ཆེར་ཡོད། གང་ལྟར་སྒོང་ཆེན་རབ་
 འབྱམས་པས་ཚོགས་གཏམ་བཏང་ཡོད། སེམས་མི་རྟོག་པ་ཙམ་མས་ཏད་དེ་བ་ཙམ་དེ་རྫོགས་ཆེན་
 ལ་འབྲུལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལ། འབྲུལ་མཁན་ཡང་ཡོད།

དཔེར་ན། ང་ལ་ཨ་རི་བའོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད། རེད་གཉིས་འོ་ཤེས་ནས་སྐབས་ཤིག་ཉམས་
 ལེན་གྱི་སྒོར་བཤད་པ་ན། ངས་སྐད་ཆ་དྲིས་དོན་ལ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་གནས་སེན་ཡ་རྒྱན་སི་སི་ཀོ་ལ་
 ལོ་གཅིག་ས་འགྲུལ་བྱུགས་ཆེར་རྒྱག་པའི་སྐབས་ཏ་ཅང་སྐྱག་སོང་ངམ་བཞོད་པར། ཁོ་པས་ས་
 འགྲུལ་རྒྱག་སྐབས་ཉམས་ལེན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་ཟེར། གང་བྱུང་དྲིས་པར། སེམས་ཏད་དེ་
 བ་དེ་བྱུང་ཟེར། སྦྱིར་བཏང་ཉོབ་སྟེ་དེའི་སྐང་ལ་དྲན་པ་འཛོར་བ་དང་། ས་འགྲུལ་རྒྱག་དུས་
 སེམས་ཏད་དེ་ཏད་དེ་བ་ཆགས་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྫོགས་ཆེན་གཏན་ནས་མིན། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་གྲུང་
 ཐང་ཚང་གིས། ལྷག་རྫོགས་གསལ་སྣོང་འཛིན་མེད་ཅེས། །འགྲོ་འོང་གཟུགས་ཙན་ལྟར་མེད་
 དང་། །འབྲུང་འཛིག་རགས་པའི་མི་རྟོག་ཚུལ། །མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བརྒྱལ་འདྲ་བའི། །གཟུགས་

སུ་མ་གྲུབ་གསལ་རིག་ཙམ། མྱོང་བ་བདེན་མཐོང་རྣོ་མ་འཆང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བརྒྱལ་འདྲ་བའི། ཞེས་སེམས་ཀྱིས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངོས་བཟུང་གང་
 ཡང་མེད་པ། སེམས་ཏང་དེ་གནས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཚོགས་ཆེན་མ་ཡིན། ཏང་དེ་བ་ཟེར་བ་དེ་རིག་
 པ་ངོ་འཕྲོད་པའི་སློ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། སེམས་ཏང་དེ་བ་གནས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་རིག་པའི་ངོ་འཕྲོད་
 ལྟ་མེད། སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་འཇུག་ཏང་དེ་བར་གནས་ཤིང་། མོས་གུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱིན་
 རྒྱལ་སོགས་སྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་འཛོལ་ས་པ་ན་རིག་པ་ཟང་ཐལ་ངོ་འཕྲོད་ལྟ་ཞིག་ཡོང་། རིག་པ་
 ཟང་ཐལ་ངོ་འཕྲོད་སྐབས་ཅིར་སྐྱེད་རིག་པའི་ཚལ་ལ་ཤར་ཏེ། ཐམས་ཅད་རིག་པས་བཀོད་པ་ལྟ་
 བུའམ། རིག་པའི་སྐྱོང་ལས་ཤར་བུབ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གིན་ཡོད། བྱི་ནང་གི་ཆོས་གང་དང་
 གང་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་སྐྱོང་ལས་ཤར་ཡོང་བ་ན་རང་རྒྱུགས་བུབ་པའི་རང་དབང་མེད་
 པ་གོ་བུབ་པ་ཞིག་ཡོད།

འདི་ངོ་གྲུབ་འཇིགས་མེད་བརྟན་པའི་ཉི་མས་གསུངས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་
 ཚལ་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ། དཔེར་ན། མིག་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་མི་
 དེའི་གྲིབ་སྟེན་མཐོང་བའི་གཟུགས་སྐྱེད་དེ་སྐྱེན་པ་མཁས་པས་སྒྲིབ་སྟེད་དེ་སྟེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྩོལ་
 བ་གསར་པ་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་མཐོང་བ་བཞིན། རྩོགས་ཆེན་ངོ་སྟོན་སྟེད་མཁན་གྱི་བླ་མ་
 ཚད་ལྡན་ཞིག་གིས་རྩོགས་ཆེན་ངོ་སྟོན་ནས་རིག་པའི་ངོ་འཕྲོད་དེ། བྱི་ནང་གི་སྐྱེད་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་
 འདི་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རང་སྐྱེད་ཙམ་ཡིན་པ་ཞིག་ཤར་བ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་
 དབང་གིས་ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
 མེད་པ་དེ་རང་བྱུགས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོང་གསུངས།

དེ་ནི་འབབ་ས་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ལ་བབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྲིད་སྐྱེད་ས་དེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ནས་

འབྲིད་པ་ཡིན། ཚད་ལྡན་ཞིག་གིས་འབྲིད་ལུགས་བྱས་ན། དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞི་སྟོན་པའི་སྐབས་རིག་པ་བདེན་པར་སྤང་ན་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་
པའི་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རིག་པའི་སྟེང་ལ་སློབ་ཞུ་བཞག། །དེ་ཡི་ཉམས་སྲུང་གི་རྒྱ་བཟང་སྟོང་ས་
པའི་སྐབས་ནས་ཞིག་རིག་པའི་ངོ་ཆ་འབྲོད་ཡོང་བཞིག་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྟོན་སྤངས་དེ་ཕྱག་
བུ་མི་འདྲ་བཞིག་ཡིན།

རྗེའི་དགོ་ལྷན་རིང་ལུགས་ནས་རྟལ་སྟེང་གི་སྐབས་བདེ་སྟོང་རྒྱུ་འབྲུག་ཅེས་ལྟན་སྟེས་
གི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་གསུངས་གིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་གདན་
རྟོགས་གི་ནང་ལ། དེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོན་པར་བདེ་ཆེན་སྟོན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་
གཅིག་མཚུངས་ཡིན། རའི་བསམ་ཚུལ་ལ། རིག་པ་ཟུང་བལ་སྟོན་པ་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་གི་ལྷ་བ་
སྟོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། གནས་སྐབས་ཤིག་ཡུལ་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དབུ་སྟོན་བྱས་ནས་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར། སྟོན་བྱེད་གི་སློབ་བྱེད་པར་བ་རིག་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་བྱེད་
རྒྱ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན།

རིག་པའི་ངོ་བོ་རྗེ་ན་ཆར་ཇེས་ནས་འདིའི་སྟེང་ལ་གནས་ཆ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་འགོ་ །རྩ་མ་
ཞང་ཡིན་ནས་གཅིག་གིས། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཚོད་ལ། །ལྷན་པོས་ས་ལམ་རྩིས་པ་འབྲུག། ཞེས་
པ་ལྟར་རྒྱུང་བྱེད་ཀྱང་པར་ཞིག་མེད་དམ་སྟེ། སར་ལྷོ་གི་གཞུང་ནས་ས་ལམ་གི་བགྲོད་ཚུལ་
གསུངས་པ་དེ་སྟོང་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། ལྟགས་སྟེང་གི་སྐབས་
ནས་སློབ་པོ་གཉེན་མ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། འདིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་
པའི་སྟེང་ནས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཞིག་གསུངས། གསང་བ་འདུས་པའི་ཚོས་སྐར་ལྟར་བྱས་ན། ལྷང་
བྱ་སྟོང་སྐབས་རྟལ་སྟེང་ནས་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་དོན་གི་འོད་གསལ་གི་ཡེ་ཤེས་སམ། རིམ་

པ་བཞི་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་བདེན་འཛིན་
ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀའི་ས་པོན་སྤོང་བར་གསུངས་ཀྱང་། མདོ་ལས་བདེན་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཚམས་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པ་ལས་མཐོང་སྤང་མིན་པར་གསུངས་པས་གསུང་ཚུལ་དེ་
གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡིན།

དེས་ན་ཚོགས་ལམ་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་
པར་མ་ཟད། གསང་བ་འདུས་པའི་ཚོས་སྐད་གཞིར་བཞག་བྱས་ན། རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་ལུས་
ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ཞིང་། རྩོ་
རགས་པས་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཞེས་མི་ཟེར་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེའི་རྩོ་
ཕར་རགས་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྤོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཞི་ནས་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས། དེའི་གོང་
དུ་རྩོ་རགས་པར་མ་ཟད་ཕར་མེས་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་མེད་སྟེ།
ཚམ་པ་གཅིག་དུ་ན་འགྲོ་སྤངས་འདི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་བཤད་པར་དཀའ།

ངས་འདི་བཤད་དགོས་དོན་ནི། ས་ལོ་ལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་
ས་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་འདི་དག་ཕྱག་ཆེན་སྒོམ་མཁན་དང་། རྩོགས་ཆེན་སྒོམ་མཁན་དང་། རྣམས་
སྤོང་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཇི་མ་ཇི་
བཞིན་ཡོང་གིན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཆོད་ལ། ཞེས་
ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་དེ་གཅིག་ཆོད་ལྟ་བུ་དང་། ལྷན་པོས་ས་ལམ་ཅུས་པ་འབྲུལ། ཞེས་དེ་ལ་ས་ལམ་
ཅུས་པ་དེ་ལྷན་པོའི་ལྷགས་སུ་གསུངས། ཁོང་རང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཡིན་སྐབས་
ཆུ་མཚན་དགོངས་པ་བཞེས་ས་ཞིག་ཡོད་པེས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་། དཔེར་ན། རྩོ་རིན་པོ་ཆེའི་

གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིལ་སྐབས་སྐབས་ལྔ་མེད་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་གསུངས་པ་ན་དོད་བྱུང་ཅིས་
 བེད་། ས་རོལ་དུ་སྒྲིལ་པའི་ཐེག་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་རིམ་རིམ་བཞིན་གྱུང་མ་བསྐྱེགས་ནའང་
 དོད་བྱུང་ཅིས་ནས་ཆ་ཚང་འགྲོ་བཞིག་ཡོད། ངས་གོ་བ་ལ་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་
 ཟེར་ནའང་འདྲ། གང་སྟེར་རིག་པ་ཟང་ཐལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་མཉམ་གཞག་མིན་པས།
 རིག་པ་གོ་རང་བདེན་གྱུབ་དུ་ཡལ་ཆེར་ཤར། དེ་སྟེ་བུའི་རིག་པ་ཟང་ཐལ་ངོ་འབྲོད་པ་ཡལ་ཆེར་
 ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ནས་འོང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པའི་ལམ་མ་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་
 ནས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་སྟེ། རྫོགས་ཆེན་གྱི་བྱིད་ཡིག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆ་ཚང་མངལ་
 ལྷ་མ་བྱུང་ཡང་། རྫོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་གླིང་པའི་
 གསུང་འགའ་ཞིག་མངལ་ཞིང་བྱིད་ཀྱང་ཐོབ་ཚོལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཞབས་དཀར་ཚོགས་དུག་
 རང་གྲོལ་གྱི་གཞུང་དང་། མི་ཕམ་གྱི་གསུང་མངལ་ཚོལ་།

ཡིན་ནའང་ང་སྟེ་བུའི་གསང་སྐབས་གསར་མ་བ་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་རྣམས་ན་བར་ཐོས་ཚོལ་
 བཞིག་གི་ངོར་རྫོགས་ཆེན་ངོ་སྟོན་ཟབ་ཤོས་དང་། གོ་བ་སྟེར་ཡུལ་ཆེ་ཤོས་དེ་དོ་གྲུབ་འཛིགས་
 མེད་བཟུན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་རེད་འདུག །

དོ་གྲུབ་འཛིགས་མེད་བཟུན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་གི་ནང་དུ་རྫོགས་ཆེན་རིག་པ་ཟང་ཐལ་གསུངས་
 པ་དེ་གསང་སྐབས་གསར་མའི་སྐབས་སྐབས་ལྔ་མེད་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
 པའི་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ལས་དང་པོ་བཞིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་སྐྱོམ་སྐབས་གཉུག་མ་ལྟན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་ཆའམ་རང་གྲོལ། གཅེར་གྲོལ་ཞེས་སོགས་
 གྲོལ་ལུགས་མང་པོ་བཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་གོ་བཞིག་ཆགས་པའི་སྟེང་ནས་དངོས་གཞི་འོད་གསལ་
 ཉམས་སྐྱོལ་པའི་སྐབས་ཉམས་སྐྱོལ་འཆར་ཆུལ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་

ནས་སྒྲིམ་དགོས་པར་གསུངས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་དེ་གི་ངང་ལ་ལྟན་ནེར་བཞག་ནས་དེ་གཅིག་
 དུ་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པར། འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་སྐྱེས་
 ཚུལ་འདི་འདྲ་སྲིན་ལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཞིག་གསུངས། དེས་
 གཞི་རིག་པ་ཟང་ཐལ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འདུག། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་
 པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་སློ་ལ་གཏན་ནས་ཤར་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་ལ། ཤར་རྒྱུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྤང།
 རྒྱ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱུད་སྤང་ལ་འཕྲོས་པའི་སྤང་ནས་ཉམས་མྱོང་ཞིག་སྐྱེས་ན་མ་གཏོགས་ཤིན་
 ཏུ་དཀའ།

དེ་ལས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་དབྱེད་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་
 ལས་སྐྱ་སྐྱམ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ། རིག་པ་སྐྱོང་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རིག་པ་
 ཟང་ཐལ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་གསུངས། རིག་པ་ཟང་ཐལ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་ལོ་འོད་དང་། རང་བཞིན་སྣོང་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ལོ་འོད་གཉིས་
 ཡལ་ཆེར་མི་འདྲ་བ་མིན་ནམ་སྐྱམ། རིག་པ་ཟང་ཐལ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང། སེམས་
 ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་དེ་རིག་པ་འོད་གསལ་དེ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་
 དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་ཞིག་མེད་དམ་སྐྱམ་ཡང་ཐག་ཚེད་པ་ཞུ་མི་བྱུང།

སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ། རིག་པ་སྐྱོང་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རིག་པ་ཟང་ཐལ་
 སྐྱོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་ཁྲུད་ཅིག་ལ་ཡུལ་སྤང་སྤྲོ་ཚོགས་ཤར་བའི་ཚོགས་དུག་གི་ཤེས་
 པ་མངོན་དུ་གྱུར་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ནས་རིག་པའི་ཉམས་མྱོང་སྐྱོང་བྱུང་ལ། རྣམ་རྟོག་ངེ་
 ཙམ་འཕྲོ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་རིག་པ་ངོ་འཕྲོད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་སྟེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་
 གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ། ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་གནས་

ལུགས་རིག་ཆས་མ་ཁྲབ་པ་མེད། དཔེར་ན། ཏིལ་འབྲུར་སྐྱུ་མ་ཁྲབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞེས་པ་ཏིལ་གྱི་
 སྐྱུ་མ་དེ་ཏིལ་འབྲུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲབ་པ་ལྟར། དག་མ་དག་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་
 ཡིན་ནའང་། ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་ཆད་ལ་རིག་ཅམ་མྱོང་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་ཡོད། ཆགས་
 རྐང་གི་སྒོ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་རྣམས་ཡུལ་དེ་དང་དེར་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། འདོད་
 པ་དང་དུ་ཡིན་པའི་རྣམས་ཡུལ་ལ་སེམ་པ་འཕམ། ཡུལ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་འཛིན་སྣངས་ཡོད་
 གུང་། ཅུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་གསལ་ཅམ་རིག་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བཟང་ངན་གྱི་ཤེས་
 པ་གང་དང་གང་གི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་བཟང་དང་ངན་གྱི་འཛིན་སྣངས་ཡོད་པའི་འཛིན་ཆའི་སྣང་ལ་
 མི་གཏོང་བའམ། རི་ར་བ་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྣང་བ་སྐྱ་ཚོགས་གར་
 བན་སྣང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་གཏོང་བར། རིག་ཆ་ཁོ་རང་གི་སྣང་ལ་རང་ས་བཟུང་ནས་སྡོད་ཀྱིན་
 ཡོད། ཁང་སྡོང་ལ་རྒྱུན་མ་ཞུགས་པའི་གོ་ལ་ལུགས་ཞེས་སྣང་བ་འདྲ་མིན་གང་ཞིག་འཆར་ཡང་
 དེ་ལ་ཆེར་མི་བརྟོས་ཤིང་དེའི་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། སྣང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་པར་
 སྣང་བ་གང་ཞིག་གར་རམ། ཆགས་རྐང་གི་སྒོ་དྲགས་དྲག་པོ་གང་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནའང་ཁོ་རང་
 གསལ་རིག་གི་ངང་ནས་གར་བ་ཡིན་པས་ཁོ་རང་ལ་གསལ་རིག་གི་ཆས་ཁྲབ་པར་བརྟེན། སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་གསལ་རིག་ཁོ་རང་གི་སྣང་ལ་སེམས་གནས་ནས་སྡོད་པ་ཞིག་གསུངས།

དེའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཏུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན། རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་སེམས་དེ་ལ་ཕྱིས་ལྟ་བུ་མ་བྱས་པར་སྣང་མེད་དུ་བཞག་ན།
 ཁོའི་རྣམ་པ་དེ་དྲུགས་རྗེ་རྐང་དུ་འགྲོ། །ནམ་ཉོག་སྐྱ་ཚོགས་གར་བ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
 དང་དུ་སྐྱང་ཞིང་གལ་ཆེན་པོར་ཕྱིས་ན། ཁོ་དྲུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལ་རྣམ་ཉོག་
 གང་འཆར་བ་དེ་སྣང་མེད་དུ་བཞག་ནས་ཤེས་པ་འདྲ་མི་འདྲ་ཚང་མ་གསལ་རིག་གི་ངང་ནས་སམ།

འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་ཤར་བས་རྩ་བའི་འཆར་གཞི་འོད་གསལ་ཁོ་རང་གི་ངང་ལ་སློབ་གནས་ཐབས་
བྱེད་དགོས།

དཔེར་ན། པཌ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེད་སྦྱོར་གཏུ་མ། །ལྷ་ལྷན་རོ་
སློམས་ཡི་གེ་བཞི། །ཞི་བྱེད་གཙོད་ཡུལ་ཚོགས་ཆེན་དང་། །དབུ་མའི་ལྷ་བྱིད་ལ་སོགས་པ། །སོ་
སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་། །དེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་སྦྱོང་ཅན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་པས། །དབུ་མ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ཅེས་ཕྱག་ཆེན་དང་ཚོགས་ཆེན་དང་
དབུ་མ་སོགས་དེ་འདྲིའི་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་དང་། །སློམ་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཕྱན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། །དེས་
དོན་གྱི་ལུང་དང་དེས་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་ཡང་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། །ཆོག་
སྦྱིའི་གོ་བ་ཅམ་ལྟེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོག་གི་གོ་བ་ཁོ་ན་མིན་པར། །ཉམས་སྦྱོང་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་འདྲིའི་གོ་
བ་དང་སྦྱོང་བ་བྱུང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བབ་
ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ།

ཡང་། ངས་གཅིག་བཤད་འདོད་བྱུང་། རིག་པ་ཟེར་བ་དེ། རོ་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་
གསུང་ལ་སློམ་དང་། རིག་པ་ལ་རྩལ་གྱི་རིག་པ་དང་། གཞི་ཡི་རིག་པ་དང་། གཞི་སྣང་གི་རིག་
པ་སོགས་རིག་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་ཕྲ་
ཤེས་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

དབར་བྱང་སྒྲིབ་ཚིག་

སྐྱེས་པ། རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱང་། །
 ཚོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
 ངི་མ་ཡོངས་འཐུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཚི་འདི། །
 པར་དུ་བསྐྱེན་པའི་རྣམ་དཀར་སྤང་བའི་མཐུས། །
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྒོང་ཕྱག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
 རེས་ལེགས་ཚོར་བུའི་མངོན་ལ་དབང་འཕྱོར་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐྱེས་པ་ལེགས་གངས་སྒོངས་
 ཚོས་ལྟན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་བའི་བསྐྱེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མེའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅོམ་དུ་
 ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། རྫོགས་དང་རྫོགས་ན་དུལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚོ་བྱ་བུའི་སྒྲིབ་
 བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྡ་བའོའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བའོའི་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་
 དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྫོགས་པོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱེན་པའི་མེ་རོ་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་
 པའི་སྒོངས་འདིར་ཡང་བྱུང་བའི་བཞེད་དགོངས་ཀྱི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྐྱད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་
 པའི་ཁྱོན་ལ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒོན་རྣམ་འདྲེན་ཤུགས་མེད་ཀྱི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་
 ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉང་བསྐྱེན་གྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱེན་
 དང་བསྐྱེན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤར་ཚོག་པའི་དགེ་བའི་སྒྲིབ་ཚིག་དུ། ཤུགས་ཀྱི་དགེ་སྒྲིབ་ཚོས་སྐྱེས་པ་དང་ག་དབང་
 རྫོང་བཟང་བསྐྱེན་འདོན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བའོ། །

དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟིན་ཐོན་གྱིས།

ལོ་ངོ་ས་ཏུ་ལོ་ལྔ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྟུང་སྤྱི་གཞི་ཁང་།

སྣོ་བ་སྣོ་ན་པ།

སྣོ་སྣོ་ར་དྲུང་ཟུར་རྟ་ར་བ་བརྟན་འཛིན་ཚོས་ཉིད།

ཕྱི་ཐབ་འགན་འཛིན།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ལྷག་རོར།

ལུ་སྤྱི་གཞི་འགན་འཛིན།

མེར་གྲེས་ལྟ་རམས་པ་རོང་པོ་སྣོ་བཟང་སྟན་འགགས།

ལུ་དག་ལས་རོགས།

རིགས་ལས་སྣོ་བ་དགེ་དགེ་བཤེས་སྣོ་བཟང་རིན་ཚེན།

དགེ་བཤེས་ཐུབ་བརྟན་དཔལ་བཟང་།

རིགས་ལས་སྣོ་བ་དགེ་དགེ་བཤེས་སྣོ་བཟང་སྟན་པ།

སྣོ་བཀའ་ནས་ཡབ་བུམ་མཁན།

སྣོ་རུ་ཆ་སྤྱི་མཛོ་སྣོ་བལྟ་ཙུ་ཉི་མ་ཚོ་རིད།

སྣོ་ག་སྟང་དུ་འདུག་མཁན།

རིགས་ལས་སྣོ་བ་བྱུར་རབ་འབུམས་པ་འཇམ་དབྱེངས་

ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དཔར་སྣོན་བདག་དབང་། བཀའ་འབུམ་སྟུང་སྤྱི་གཞི་ཁང་།

རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྗེ་ལི་ནས་པར་བརྒྱབ།

༡༠༠༥ ལོ་ལྔ་མའི་པར་པར་ཐངས་དང་པོ་བརྒྱབ།

བཀའ་འབུམ་སྟུང་སྤྱི་གཞི་ཁང་ནས་དཔར་བསྣོན་དང་འབྲེམས་སྟེ་ལ་ལུས།

དཔར་གངས། ༡༠༠༠

རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས། ISBN: 81-902448-0-9

བཀའ་འབུམ་སྤྱད་རྒྱུ་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་མཆན་མེད་པར་བསྐྱར་སློབ་གྲུག་པའམ་
སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་ཡིན།

No part of the materil protected by this copyright may be reproduced or utilised in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopying, recording or by any information storage and retrieval system, without written permission from the copyright owner.

First Published 2008

© The Central Archive of His Holiness the Dalai Lama
P.O. Sarah - 176215
Dharamsala, Distt. Kangra, H.P., India

ISBN: 81-902448-0-9

Printed by NORBU Graphics-n-Prints
New Delhi